

Dokument nr. 15:7

(2016–2017)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 901–1050

24. mars–3. mai 2017

Innhold

Spørsmål

901.	Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. enslige mindårige i asylmottak, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	11
902.	Fra stortingsrepresentant Tove-Lise Torve, vedr. stengt barneavdeling ved Kristiansund sykehus i påsken, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	12
903.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. bruk av konsulenter i staten, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	13
904.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. import av hai, besvart av fiskeriministeren.....	15
905.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. flyktninger og asylsøkere, besvart av utenriksministeren.....	16
906.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. anbud på persontrafikk på jernbane, besvart av samferdselsministeren.....	17
907.	Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. prosjektet «Raskere tilbake», besvart av helse- og omsorgsministeren.....	18
908.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. ferjesambandet Lote-Anda, besvart av samferdselsministeren.....	19
909.	Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. politiet ved grenseovergangene, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	20
910.	Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. Rokkansenteret og kartlegging av kulturarenaer i Norge, besvart av kulturministeren.....	21
911.	Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. forskningsprosjekt på ulv, besvart av klima- og miljøministeren.....	21
912.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. endre bygdenamnet Vassgård, i Eide kommune i Møre og Romsdal, til Vasskor, besvart av kulturministeren.....	22
913.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. sykehusinfeksjoner, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	25
914.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. midlertidige stillinger NRK, besvart av kulturministeren.....	27
915.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. retur av en gutt til Afghanistan, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	28
916.	Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. trafikkstasjoner i distrikts-Norge, som på Otta, besvart av samferdselsministeren.....	28
917.	Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. leveringsplikt for telefonforbindelse, besvart av samferdselsministeren.....	29
918.	Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. objektsikring, besvart av forsvarsministeren.....	30
919.	Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. psykisk utviklingshemmede gutten som ble tvangsutsendt til Afghanistan, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	31
920.	Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. kjeveleddsdysfunksjon, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	32
921.	Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. lærerrekuttering, besvart av kunnskapsministeren.....	33
922.	Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. LTP-forliket, besvart av forsvarsministeren.....	34
923.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. kontorstad og arbeidsplassar ut av Telemark og til Vestfold, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	35
924.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. stønad for hudlidelser, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	36
925.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. legemiddel på blå resept til hudlidelser, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	37
926.	Fra stortingsrepresentant Odd Omland, vedr. tvangsending av navn på gårder, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	38

	side
927. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. arbeidstiden for kirkelige ansatte, besvart av arbeids- og sosialministeren	39
928. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. saksbehandlingstid for enslige mindreårige asylsøkere, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	40
929. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. lovfeste ansvaret for enslige mindreårige asylsøkere, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	41
930. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. Telenor Arena som fotballhall, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	42
931. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Mullah Krekar, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	43
932. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. bompenger, besvart av samferdselsministeren.....	43
933. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. mammografibussen, besvart av helse- og omsorgsministeren	44
934. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. ABE-reformen, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	45
935. Fra stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud, vedr. omlokalisering av Politihøgskolens virksomhet i Oslo, besvart av justis- og beredskapsministeren	46
936. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. digitaliseringen av tingrettene, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	46
937. Fra stortingsrepresentant Steinar Reiten, vedr. utvikle et konsept der et innleid og ombygget supplyskip brukes til storskala rydding av marint søppel, besvart av klima- og miljøministeren	47
938. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. trygdeordninger for unge under 30 år, besvart av arbeids- og sosialministeren	48
939. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. skolerings- og tiltaksprogram, besvart av landbruks- og matministeren	49
940. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. veirydding på dugnad, besvart av samferdselsministeren.....	50
941. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. kvalitetssikring av sårbare enkeltpersoner, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	50
942. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. Ringeriksbanen, besvart av samferdselsministeren.....	51
943. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. gode levekår for de som trenger omfattende velferdstjenester, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	52
944. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. elever med utviklingshemming sine muligheter for yrkesfaglig utdanning i den videregående skolen, besvart av kunnskapsministeren.....	53
945. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. konsesjonssaken for Vinda kraftverk i Øystre Slidre kommune, besvart av olje- og energiministeren.....	55
946. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. Florø Radio, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	55
947. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. akuttkirurgisk verksemd ved Odda sjukehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	56
948. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. foreldelsesfrist for feilutbetalingsaker i NAV, besvart av arbeids- og sosialministeren	57
949. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. «lønnsslipp» for alders- og uførepensjonister, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	58
950. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. utsettelse av betalingen for skatte- og avgiftskrav, besvart av finansministeren	59
951. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. transfusjonsmedisin, besvart av helse- og omsorgsministeren	60
952. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. vald mot homofile i Tsjetsjenia, besvart av utenriksministeren	60

	side
953. Fra stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal, vedr. frivillig retur av immigranter, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	61
954. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. nødvendige investeringer i bygg og medisinsk teknisk utstyr i neste Helse og Sykehusplan, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	62
955. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Amanda Godskesen, vedr. statlig arbeidsplasser, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	63
956. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. avvikle kystradiostasjonene i Florø, Tjøme og Vardø, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	64
957. Fra stortingsrepresentant Odd Omland, vedr. regelverket for offentlige anskaffelser, besvart av næringsministeren.....	65
958. Fra stortingsrepresentant Odd Omland, vedr. terskelverdi, besvart av næringsministeren.....	66
959. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. udokumentert (alternativ) behandling på barn, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	67
960. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. unntaksbestemmelser om tillatelse til kjøring med snøscooter dersom søker påviser et særlig behov, besvart av klima- og miljøministeren.....	68
961. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. bruk av snøscooter ved sporing av bjørn i kommunene Tydal, Selbu og Holtålen, besvart av klima- og miljøministeren.....	69
962. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. kystradioen i Vardø, Florø og Tjøme, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	70
963. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. bompengeproposisjon om E6 Vindåsliene - Korporals bru, besvart av samferdselsministeren.....	71
964. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. alkohol under russefeiringen, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	71
965. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. andel PhD-kandidater i IKT-kompetansemiljøer, besvart av kunnskapsministeren.....	72
966. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. mineraloljeavgifta, besvart av finansministeren.....	74
967. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Rogfast, besvart av samferdselsministeren.....	74
968. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. «Trafikkpakke 1 Sør» og «Trafikkpakke 2 Nord», besvart av samferdselsministeren.....	75
969. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. bortsettingen av kritisk IKT-infrastruktur i Helse-Sør-Øst, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	75
970. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. Politihøgskolen, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	77
971. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. budsjettauka til klimarobust landbruksbistand, besvart av utenriksministeren.....	78
972. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. aske som restråstoff, besvart av klima- og miljøministeren.....	78
973. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. systematisk screening for diabetes retinopati, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	79
974. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. straffelova, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	80
975. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. tryggingrådet i FN, besvart av utenriksministeren.....	81
976. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. psykiatriambulanser, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	82
977. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. kystradiostasjonene i Vardø, Florø og på Tjøme, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	84
978. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. å ta utbetalingsslippen fra de av landets pensjonister som ikke behersker internett, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	84

	side
979. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. læringsinstitusjon Central European University i Ungarn, besvart av utenriksministeren	85
980. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. fugleområder, besvart av klima- og miljøministeren.....	86
981. Fra stortingsrepresentant Odd Omland, vedr. varslede endringer av alminnelig garantiordning i GIEK, besvart av næringsministeren	87
982. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. refusjon, besvart av helse- og omsorgsministeren	88
983. Fra stortingsrepresentant Runar Sjøstad, vedr. å stoppe den planlagte nedleggelsen av Vardø Radio, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	89
984. Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. formueskatt, besvart av finansministeren	90
985. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. egnet strategi for eldre arkivmateriale, besvart av kulturministeren.....	90
986. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. misbruk av ordningen med forliksrådene, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	91
987. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. milliardløfte mot vold og overgrep., besvart av barne- og likestillingsministeren	93
988. Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. frukt i departementene, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	94
989. Fra stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø, vedr. Grenland friteater, besvart av kulturministeren	94
990. Fra stortingsrepresentant Anna Ljunggren, vedr. Vega, besvart av klima- og miljøministeren	95
991. Fra stortingsrepresentant Svein Harberg, vedr. barnebidrag og bidrag etter fylte 18 år, besvart av barne- og likestillingsministeren	96
992. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. guide-yrket, besvart av næringsministeren... 97	97
993. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. Hof fengsel, besvart av arbeids- og sosialministeren	98
994. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. innbyggerundersøkelser, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	98
995. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. nordhordlandspakken, besvart av samferdselsministeren.....	99
996. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. kartlegging og registrering av mennesker som tigger, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	100
997. Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. kondemnerings- og innovasjonslånsordningene, besvart av næringsministeren	101
998. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. deponering av radioaktivt atomavfall fra IFE i Himdalen, besvart av næringsministeren	102
999. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. asylpraksis, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	102
1000. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. taxiløyver, besvart av samferdselsministeren.....	103
1001. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. EØS-avtale og markedstilgang for norske industribedrifter, besvart av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU	104
1002. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. forsvarsbudsjettets andel av BNP, besvart av forsvarsministeren	105
1003. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Den Nationale Scene, besvart av kulturministeren	106
1004. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. programmering som valfag i ungdomsskolen, besvart av kunnskapsministeren	107
1005. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. mudring i Borg havn, besvart av samferdselsministeren.....	108
1006. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. flat skatt i Norge, besvart av finansministeren	109

	side
1007. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. reduksjon i avgifter, besvart av finansministeren	111
1008. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. løsning for frivillig innbetaling av ekstraordinær skatt, besvart av finansministeren	116
1009. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. sysselsettingsgrad, besvart av finansministeren	116
1010. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. satsing på anbudsutsettelse av arbeidsmarkedstiltak, besvart av arbeids- og sosialministeren	117
1011. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. godkjenning av hjelpemidler for pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	118
1012. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. konsesjonsfrihet ved fisjon, besvart av landbruks- og matministeren	119
1013. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. å endre forvaltningsloven, besvart av justis- og beredskapsministeren	120
1014. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. Saudi-Arabia og kvinneundertrykking, besvart av utenriksministeren	121
1015. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. kvinneundertrykking, besvart av barne- og likestillingsministeren	122
1016. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. psykologilicens for autorisasjon i Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren	122
1017. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne, besvart av kunnskapsministeren	124
1018. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. retur av en afghansk asylsøker, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	125
1019. Fra stortingsrepresentant Kåre Simensen, vedr. opprettelse av et alliert treningscenter med hovedkvarter på Porsangmoen, besvart av forsvarsministeren	126
1020. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. familieforening, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	127
1021. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. transport over bru i Rømskog, besvart av samferdselsministeren	128
1022. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. en mulig sammenslåing av losformidlingssentralene, besvart av samferdselsministeren	128
1023. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. status til hovudbasen for helikopter, besvart av forsvarsministeren	129
1024. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. Kystjegerkommandoen, besvart av forsvarsministeren	130
1025. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. 339-skvadron, besvart av forsvarsministeren	131
1026. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Sotrasambandet, besvart av samferdselsministeren	132
1027. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. områdegjennomganger i offentlig sektor, besvart av finansministeren	132
1028. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. inntektskorrelasjon mellom fedre og sønner i ulike land, besvart av finansministeren	133
1029. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. kloakk, besvart av klima- og miljøministeren	134
1030. Fra stortingsrepresentant Trond Giske, vedr. beregning av forenklingsverdi, besvart av næringsministeren	134
1031. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. inntektsutvikling i landbruket, besvart av landbruks- og matministeren	141
1032. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Landbruksdirektoratet, besvart av landbruks- og matministeren	142
1033. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. handsaminga av Ogba Asfhe, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	142

	side
1034. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. Skattekontoret på Gol, besvart av finansministeren	143
1035. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. meldinger gitt Helfo fra sykehusene, besvart av helse- og omsorgsministeren	144
1036. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. rapportering av legemiddelbruk, besvart av helse- og omsorgsministeren	144
1037. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. å få på plass en overgangsordning for Haugesund Lufthavn Karmøy, besvart av samferdselsministeren	146
1038. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. Justøy Bibelcamp og regelverk mot skadelig støy, besvart av helse- og omsorgsministeren	146
1039. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. mobil- og datadekningen, besvart av samferdselsministeren	147
1040. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. produksjon av snøkrabbe på Sea Gourmet, besvart av fiskeriministeren	148
1041. Fra stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal, vedr. overgangsordning for driften av Haugesund Lufthavn Karmøy, besvart av samferdselsministeren	149
1042. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. utenlandsbehandling med henvisning, besvart av helse- og omsorgsministeren	149
1043. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. fra fagskolepoeng til studiepoeng, besvart av kunnskapsministeren	150
1044. Fra stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud, vedr. Geografisk driftshovedsete Øst, besvart av justis- og beredskapsministeren	151
1045. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. å gi ut oversikt over hvor mange barn som har fått en av foreldrene utvist, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	151
1046. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. sammenslåing av Agder og betjening av NAV, besvart av arbeids- og sosialministeren	152
1047. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. perspektivmeldingen 2017, besvart av finansministeren	153
1048. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. perspektivmeldingen 2017, besvart av finansministeren	154
1049. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. sysselsettingsandelen i 2005, 2013 og 2016, besvart av finansministeren	156
1050. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. skattealternativet i perspektivmeldingen, besvart av finansministeren	157

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (901 - 1050) for sesjonen 2016-2017.*

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre
MDG Miljøpartiet De Grønne*

Andersen, Karin (SV)	905, 915, 944, 1018, 1020
Bergstø, Kirsti (SV)	977, 978, 1015
Bjørnø, Christian Tynning (A)	989
Bollestad, Olaug V. (KrF)	954, 1011
Botten, Else-May (A)	984, 997
de Ruiten, Freddy (A)	919, 920, 941, 943, 982, 994, 1017, 1042,
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	1012, 1013
Elvenes, Hårek (H)	970
Giske, Trond (A)	1030
Godskesen, Ingebjørg Amanda (FrP)	955
Grande, Trine Skei (V)	979, 985
Greni, Heidi (Sp)	960, 961
Grung, Ruth (A)	913, 951, 1003, 1016, 1026
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	1038
Hagebakken, Tore (A)	916
Hansson, Rasmus (MDG)	956, 1005, 1029
Harberg, Svein (H)	991
Henriksen, Kari (A)	993, 1010, 1045
Henriksen, Martin (A)	921, 1024, 1025
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	911, 939, 940, 972, 1021
Holmås, Heikki Eidsvoll (SV)	980
Kjenseth, Ketil (V)	918, 945, 973
Lauvås, Stein Erik (A)	901, 928, 929, 999
Leirstein, Ulf (FrP)	909, 964, 986
Liadal, Hege Haukeland (A)	1037
Ljunggren, Anna (A)	990
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	912, 930, 948, 949, 1034
Lysbakken, Audun (SV)	942, 1014
Marthinsen, Marianne (A)	1006, 1007, 1047, 1048
Micaelsen, Torgeir (A)	903
Michaelsen, Åse (FrP)	922
Myrli, Sverre (A)	906, 968, 969
Navarsete, Liv Signe (Sp)	952, 971, 1001, 1002, 1023, 1033
Nesvik, Harald T. (FrP)	907
Nordås, Janne Sjelmo (Sp)	917, 962, 963, 1000
Nybø, Iselin (V)	965, 992
Omland, Odd (A)	926, 957, 958, 981
Pedersen, Helga (A)	1040
Pollestad, Geir (Sp)	931, 932, 966, 967, 998, 1031, 1032
Raja, Abid Q. (V)	1039
Reiten, Steinar (KrF)	937

Rotevatn, Sveinung (V)	904, 908, 946, 975, 1004
Simensen, Kåre (A)	1019
Sjåstad, Runar (A)	983
Solberg, Torstein Tvedt (A)	1027, 1028
Solhjell, Bård Vegar (SV)	910
Steffensen, Roy (FrP)	1022
Stensland, Sveinung (H)	959
Syversen, Hans Olav (KrF)	950
Sønsterud, Tone Merete (A)	935, 1044
Tajik, Hadia (A)	974
Toppe, Kjersti (Sp)	924, 925, 947, 976, 995, 996, 1035, 1036
Torve, Tove-Lise (A)	902
Toskedal, Geir Sigbjørn (KrF)	953, 1041
Trettebergstuen, Anette (A)	938
Valen, Snorre Serigstad (SV)	988
Vågslid, Lene (A)	923, 987
Wickholm, Truls (A)	1008, 1009, 1049, 1050
Wøien, Anne Tingelstad (Sp)	936, 1043
Aasrud, Rigmor (A)	914, 927, 933, 934

Dokument nr. 15:7

(2016–2017)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 901

Innlevert 24. mars 2017 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 30. mars 2017 av fungerende innvandrings- og integreringsminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Mener statsråden at dagens nivå og omfang hva gjelder den barnefaglige kompetansen, og dagens øvrige tiltak som skal være i mottakene for å ivareta enslige mindreårige, og som kan motvirke psykiske lidelser, selvskadning, rusproblematikk og forsvinninger, er tilstrekkelig for å ivareta enslige mindreårige i mottak på en tilfredsstillende måte?»

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har vi registrert en rekke bekymringsmeldinger knyttet til situasjonen for enslige mindreårige på mottak. På vg.no den 21. mars skriver statsråden at regjeringen bevilget om lag 50 millioner til økt barnefaglig kompetanse og bemanning for enslige mindreårige over 15 år i 2017. Videre skriver han at Enslige, mindreårige asylsøkere er en spesielt utsatt gruppe med særlige behov. Derfor prioriteres disse i alle ledd i utlendingsforvaltningen – ved registrering, innkvartering, saksbehandling og bosetting. Ved en eventuell retur, behandles de ekstra skånsomt.

Svar:

Enslige mindreårige asylsøkere som søker beskyttelse i Norge har lovfestet rett til et botilbud i påvente av at søknaden blir behandlet. Utlendingsdirektoratet (UDI) har omsorgsansvaret for enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år som bor i asylmottak og skal sikre at enslige mindreårige asylsøkere får nødvendig

omsorg og trygghet så lenge de bor på mottaket. UDI jobber systematisk med å sikre at omsorgen for barn og enslige mindreårige ivaretas på en best mulig måte i mottak.

UDI har rutiner for oppfølging av enslige mindreårige og har blant annet rundskriv om omsorgsarbeidet for enslige mindreårige i mottak, om håndteringen av forsvinninger fra mottak, om forekomst av vold, uro og andre alvorlige hendelser.

I statsbudsjettet for 2016 bevilget Stortinget om lag 50 mill. kroner til økt bemanning og barnefaglig kompetanse for EMA-mottak. Med bevilgningen har UDI oppnådd en større tetthet av profesjonelle omsorgsarbeidere på mottakene. Stortinget har vedtatt en videreføring av midlene i 2017, i tråd med regjeringens budsjettforslag.

Det er besluttet at enslige mindreårige med begrenset tillatelse i påvente av dokumentert identitet skal bosettes etter innvilgelse av førstegangs fornyelse. Dette utgjør en vesentlig andel av de enslige mindreårige i mottak. Bosetting av denne gruppen antas å ha en risikodempende virkning.

Justis- og beredskapsdepartementet er i kontakt med berørte sektormyndigheter om enslige mindreårige i mottak. Situasjonen for denne gruppen følges tett og behov for ytterligere tiltak vurderes fortløpende. Regjeringen har jobbet tverrdepartementalt med sikte på å fremme ulike tiltak utover dagens eksisterende tiltak for å bedre situasjonen for enslige mindreårige i mottak. Jeg tar sikte på en rask behandling i Regjeringen.

SPØRSMÅL NR. 902**Innlevert 24. mars 2017 av stortingsrepresentant Tove-Lise Torve****Besvart 3. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kan statsråden gjøre rede for hvor mye Helse Møre og Romsdal sparer på å stenge barneavdelingen ved Kristiansund sykehus i påsken, og er statsråden komfortabel med å påføre foreldre og barn de ekstra bekymringene stengt barneavdeling gir?»

BEGRUNNELSE:

I oktober 2014 ble barneavdelingen ved Kristiansund sykehus helgestengt, blant annet for å spare fire millioner kroner i året. Etter sterk kritikk både fra foreldre, lokalsamfunn og helsetilsyn har helseforetaket nå delvis åpnet barneavdelingen i helgene, riktignok med et redusert tilbud.

Vedtak om stengt barneavdeling i høytider og under ferieavvikling står fortsatt ved lag. Foreldre og lokalsamfunn krever at barneavdelingen skal være åpen og forsvarlig bemannet 24 timer i døgnet året rundt. Påsken står snart for døren og barneavdelingen blir stengt. Foreldre med alvorlig syke barn gruer seg, føler utrygghet og mange spørsmål melder seg. Vil deres barn få behov for innleggelse i påsken? Hvordan blir været med tanke på evt. helikoptertransport? Vil barnet mitt bli påført ekstra belastninger grunnet stengt avdeling og lengre reisetid til Ålesund eller Trondheim?

Dette handler om trygghet for liv og helse for syke barn på Nordmøre og i Romsdal. Mange mener det er uverdige at helseforetaket vil spare penger på barnas trygghet.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål 727 til representanten Torve 1. mars d.å. om samme sak.

Helse Midt-Norge opplyser at barneavdelingen i Kristiansund har vært stengt ti dager i påsken og åtte uker om sommeren siden slutten av 2012 (fire uker siden slutten av 90-tallet). Om sommeren har det vært åpen barnepoliklinikk på dagtid i fire uker, vekselvis i Kristiansund og Molde. Helse Midt-Norge opplyser videre:

- Stengningsperiodene blir hvert år vedtatt av styret i Helse Møre og Romsdal, og hovedårsaken er pasientsikkerhet, kvalitet og ressursutnytting. Sesongvariasjonene er store, og infeksjonsrelatert sykdom gir en betydelig større pågang om vinteren enn under

påske- og sommersesongen. Under sommerstengningen har totalbelegget i Ålesund, inkludert barn fra Nordmøre og Romsdal, ligget på 30-40 pst.

- Bruk av arbeidstimer i passiv beredskap går ut over kapasiteten for aktivt arbeid på dagtid. Derfor er sesongstengning av sengepost og vaktberedskap først og fremst gjort for å omdisponere ressurser til periodene med behov for stor aktivitet.
- Dette handler også om at å gjennomføre ferieavvikling med så små personalgrupper, gir uforholdsmessig stor belastning på dette personalet og/eller et stort vikarforbruk.
- Nasjonale undersøkelser viser at stor vikaravhengighet representerer et kvalitetsproblem og gir økt pasientrisiko. Med full drift i påsken og i ferieavviklings-perioden ville det være behov for betydelig bruk av vikarer, fordi legegruppen på Barne- og ungdomsavdelingen i Kristiansund ikke er stor.
- Helse Møre og Romsdal har laget behandlingsplaner for barn med særlige behov, og det er samarbeid med andre avdelinger på sykehuset samt barneavdelingene i regionen. For noen behov finnes det ikke akutttilbud i Møre og Romsdal og en må direkte til St.Olavs Hospital eller andre universitetssykehus.

Som oppgitt i svar på spørsmål 727 så er det flere sykehus over hele landet som har perioder med feriestenging. Dette er de fleste steder en innarbeidet praksis som er godt kjent og som har vært gjennomført i mange år. Praksisen er som hovedregel ikke begrunnet med økonomi alene, men hensynet til at ansatte skal kunne avvikle lovpålagt ferie samtidig som man gjør dette på en måte som ivaretar pasientsikkerheten. Det er ledelsen ved de enkelte virksomhetene som har ansvaret for at denne praksisen gjennomføres på en måte som ivaretar et forsvarlig helsetilbud for befolkningen.

SPØRSMÅL NR. 903**Innlevert 24. mars 2017 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 3. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Basert på tall fra Riksrevisjonens rapport om bruk av konsulenter i staten, er det uklart hvordan utviklingen av bruk av konsulenter i helseforetakene har vært de senere årene.

Kan helseministeren svare på hvor mye de fire respektive regionale helseforetakene har brukt på konsulenttjenester i perioden 2014 – 2016?»

BEGRUNNELSE:

Nye tall fra Riksrevisjonen viser at det har vært en økning i utgiftene til konsulenttjenester i Staten i perioden 2014-2015. Helseforetakene utpeker seg som noen av de største brukerne av konsulenttjenester, med om lag 1,6 mrd. kroner i 2015, og 70 prosent av helseforetakene oppgir at det har vært en økning i bruk av konsulenttjenester.

I svar på skriftlig spørsmål nr. 1066 (2015-2016) opplyser ministeren at helseforetakenes kostnader til konsulenter var 982 mill. kroner i 2015 og at dette var 10 % mindre enn i 2013.

Det kan synes som om det er en betydelig diskrepans mellom tallene fra Riksrevisjonen og tallene fra Helse- og omsorgsdepartementet og det er av interesse å vite hva dette kan skyldes.

Helseministeren har ved flere anledninger uttalt at han mener bruk av konsulenter må reduseres og som svar på skriftlig spørsmål nr. 180 (2013-2014) fra Kjersti Toppe (Sp) sa han følgende:

«Jeg er fortsatt opptatt av at unødvendig konsulentbruk bør reduseres og at egne ansatte bør benyttes i omstillingsprosjekter. På IKT og bygg-/anleggsområdet er det stor bruk av eksterne konsulenter.»

I svar på skriftlig spørsmål nr. 1066 (2015-2016) forventer ministeren at en samling av kompetanse innen bygg, IKT og innkjøp i sektoren ville bidra til å redusere behovet for eksterne konsulenter.

Jeg ber derfor om en redegjørelse for hva som forklarer diskrepansen mellom tidligere oppgitte tall og Riksrevisjonens beregninger og om utviklingen går i den retningen som helseministeren har forventet.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har siden 2010 stilt krav om at de regionale helseforetakene skal ha med en oversikt over kjøp av konsulenttjenester i note til årsregnskapet. Årsregnskapet er godkjent av revisor. Utviklingen er som følger:

Mill. kr

År	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Helse Sør-Øst	554,4	455,7	484,3	563,4	600,5	581,6	470,7
Helse Vest	129,0	135,7	124,3	129,0	144,8	143,4	198,2
Helse Midt-Norge	222,8	151,5	270,7	176,2	228,3	200,4	233,6
Helse Nord	42,9	48,4	38,9	44,2	52,5	61,0	79,8
Sum	949,1	791,2	918,2¹	912,8	1 026,1²	986,4	982,3

Kilde: De regionale helseforetakenes årsregnskap 2009–2015

Regnskapstall for 2016 foreligger foreløpig ikke.

Kostnader som helseforetakene rapporterer i sine årsregnskap som konsulentkostnader er følgende konti i foretakenes kontoplan:

- 6720 Juridisk bistand
- 6722 Konsulenter bygg og eiendom
- 6723 Økonomisk administrativ bistand
- 6724 Helsefaglig konsulentbistand /veiledningstjenester
- 6729 Andre konsulenttjenester
- 6721 Konsulentbistand IKT
- 6725 Konsulentbistand IKT Sykehuspartner
- 6750 Konsulenttjenester IKT

Det blir korrigert for konserninterne kjøp i de regionale helseforetakenes oversikter.

Riksrevisjonens undersøkelse av konsulentbruk i staten (Dokument 3:6 (2016-2017) er gjennomført som en spørreundersøkelse som er sendt til 169 statlige virksomheter inkludert helseforetakene. Riksrevisjonen oppgir at deres kartlegging viser at helseforetakene hadde om lag 1,6 mrd. kroner i konsulentutgifter i 2015. I undersøkelsen har Riksrevisjonen lagt til grunn en gitt definisjon av konsulenttjenester og det er lagt inn anslag på beløp for virksomheter som ikke har svart. Det er videre uklart for departementet om det er korrigert for konserninterne kjøp og om det er kostnader eller utgifter som Riksrevisjonen har etterspurt.

Helse- og omsorgsdepartementet har bedt Riksrevisjonen om å få bakgrunnstallene til rapporten for helseforetakene, som grunnlag for å svare på hvorfor det er forskjell mellom tallene oppgitt i årsregnskapene og tallene som Riksrevisjonen har i sin undersøkelse. Vi har ikke fått tallene, men vi har fått følgende svar:

”Riksrevisjonen har i undersøkelsen ikke brukt opplysningene om konsulentbruken i helseforetakene som framgår av noter til regnskapene, men innhentet opplysninger om helseforetakenes kostnader til konsulenttjenester gjennom en spørreundersøkelse. Spørreskjema ble sendt til fire regionale helseforetak og 26 helseforetak. Vi mottok svar fra tre regionale helseforetak og 19 helseforetak.

Helseforetakene ble i spørreundersøkelsen bedt om å oppgi kostnader brukt til ni ulike typer konsulenttjenester. Spørreskjemaet skulle besvares på virksomhetsnivå av virksomhetens administrative ledelse, jf. rapportens kapittel om metodisk tilnærming og gjennomføring. I forkant av utsendelsen av spørreskjemaet ble virksomhetene bedt om å oppgi hvilke medarbeidere som var best egnet til å besvare spørsmålene.

I e-posten som fulgte spørreskjemaet ble virksomhetene gjort oppmerksom på at begrepet konsulent ikke lar seg definere helt presist. Det er blant annet vanskelig å trekke en eksakt grense mellom konsulenttjeneste og tjenesteutsetting. Spørsmålene skulle besvares etter beste skjønn med utgangspunkt i følgende definisjonen av konsulent: En konsulent er en ekstern person med spesialkompetanse som for en avgrenset periode engasjeres av virksomheten for å utføre en definert oppgave. Denne definisjonen er også tatt inn i rapportens metodekapittel.

Det er ikke samsvar mellom opplysningene om konsulentbruken i helseforetakenes noter til regnskapene for 2015, og opplysningene som Riksrevisjonen har mottatt i spørreundersøkelsen. Differansen kan blant annet ha sammenheng med at noteopplysningene til regnskapene er basert på en annen definisjon av begrepet konsulent enn svarene i spørreundersøkelsen. I den forbindelse registreres det at helseforetakene i notene til regnskapene har skilt mellom konsulenttjenester og andre eksterne tjenester. Vi kjenner ikke til hvordan grensen mellom disse to kostnadsartene er trukket i helseforetakenes regnskaper, og om helseforetakene har brukt den samme grensedragningen i svarene på spørreundersøkelsen.

Vi vil også gjøre oppmerksom på at rapporten ikke inneholder opplysninger om hvorvidt det har vært en økning i konsulentutgiftene i perioden 2014–2015, men at 70 prosent av helseforetakene i spørreundersøkelsen oppgir at det har vært en økning i perioden 2011–2015.

Vi vil avslutningsvis understreke at opplysningene i rapporten om omfanget av konsulentbruken i statlig forvaltning er anslag, blant annet fordi begrepet konsulent ikke er entydig. Dette er også presisert i rapporten.”

Når det gjelder ”andre eksterne tjenester” så opplyser de regionale helseforetakene at dette er definert som innleie i helseforetakene. Dette brukes f.eks. når

det er sykefravær hos fast ansatte. Helseforetakene definerer en tjeneste som konsulenttjeneste når oppgaven er av midlertidig karakter (dvs. ikke ordinær drift) i en begrenset tidsperiode. Innleie brukes når behovet for arbeidskraft i ordinær drift er av midlertidig karakter, f.eks. når fast ansatte har sykefravær.

Respondentene oppgir at det har vært en økning i konsulentbruken i helseforetakene fra 2011 til 2015. Dette stemmer også med tallene fra de regionale helseforetakenes årsregnskaper dersom man ser på de løpen-

de størrelsene. Korrigert for lønns- og prisutviklingen har det imidlertid vært en reell nedgang i konsulentbruken både for perioden 2011-2015 og 2013-2015.

Helse- og omsorgsdepartementet mener altså at det kan være flere årsaker til at tallene i Riksrevisjonens undersøkelse og i de regionale helseforetakenes årsregnskap avviker. Jeg vil avslutningsvis trekke fram at rapporten fra Riksrevisjonen inneholder flere viktige påpekninger om en målrettet og effektiv bruk av konsulenter som også er relevante for helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 904

Innlevert 24. mars 2017 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 31. mars 2017 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Når planlegg statsråden å følge opp Stortingets vedtak nr. 471 om å stanse import av produkta frå hai?»

BEGRUNNELSE:

Den 24. mars 2015 vart følgjande vedtak fatta av Stortinget: «Stortinget ber regjeringa komme tilbake til Stortinget med forslag til tiltak for å sikre strengere regulering av import av produkter fra hai for å stanse import av ulovlige haiprodukter til Norge.» Sidan har importreglane ikkje endra seg, og baa noverande og tidlegare fiskeristatsrådar har vist til ynskje om å handsame saka i samanheng med Konvensjonen for internasjonal handel med trua dyre- og planteartar (CITES). Samstundes har regjeringa stemt mot betre vern for fire hai-arter på sist møte i CITES i 2016.

Svar:

Eg syner til utførleg redegjørelse om saka i Prop. 1 S for Nærings- og fiskeridepartementet (2016-2017), der det mellom anna går fram:

”..Når det gjelder handel med haiprodukter, vil CITES være vårt hovedinstrument for å følge opp vedtaket. Nasjonalt jobber Klima- og miljødepartementet med utkast til en ny CITES-forskrift som bl. a. vil forbedre vernet av utsatte arter ved å foreslå straffeforfølgelse ved konstaterede lovbrudd. Enkeltmedlemmer kan foreslå listing av nye arter. Forslagene vil deretter vurderes av FAOs ekspertpanel. Det

er i denne sammenheng tradisjon for Norge å støtte forslag der ekspertpanelet vurderer at artenes biologiske status kan trues ved handel med disse artene.”

Videre oppfølging fra norsk side vil difor skje hvis og når det kommer til nye hai-tiltak i CITES. Det er Klima- og miljødepartementet som leder den norske delegasjonen til partsmøtene i CITES.

Eg vil til slutt vise til at Stortinget i anmodningsvedtak nr. 471 bruker formuleringa ”.....tiltak for å sikre strengere regulering av import av produkter fra hai for å stanse import av ulovlige haiprodukter til Norge”. Det er berre produkt som etter CITES-konvensjonen er på liste I det er forbode å importere til Noreg. Det er for tiden ingen hai-arter på denne lista.

SPØRSMÅL NR. 905**Innlevert 27. mars 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 3. april 2017 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«President Erdogan i Tyrkia har truet med å forkaste avtalen med Europa om flyktninger og asylsøkere. Flyktninger blir brukt i et politisk spill både i Tyrkia og i Europa. Det er behov for sterkere felles ansvar for flyktningene i Europa og sterkere innsats i nærområdene.

Hvilke initiativ har Norge tatt eller vil ta overfor andre europeiske land for å sikre dette og sikre human og menneskerettslig behandling av flyktningene i Europa dersom Tyrkia gjør alvor av trusselen?»

Svar:

Europa har de siste årene opplevd store utfordringer knyttet til migrasjon og flukt. Regjeringen legger vekt på å bidra til felles europeiske løsninger på migrasjonssituasjonen i våre nærområder, og på å delta i den humanitære innsatsen. Norge er også opptatt av å styrke det globale samarbeidet om de over 65 millioner menneskene i verden som har vært tvunget til å forlate sine hjem. Vi arbeider for en mer bærekraftig og mer rettferdig ansvars- og byrdedeling, basert på våre internasjonale forpliktelser vedrørende flyktninger og migranter.

Norge er ikke part i EU-Tyrkia-erklæringen, men avtalen er viktig for oss og for resten av Europa. Avtalen har blant annet bidratt til en betydelig reduksjon i den ukontrollerte tilstrømningen av migranter til Europa, til en vesentlig reduksjon i dødstallene over den østlige ruten og til å bryte opp menneskesmugler-nettverk. Vi legger til grunn at både EU og Tyrkia ønsker å leve opp til sine forpliktelser og tror at begge sider ser seg tjent med å videreføre samarbeidet.

I tillegg til engasjementet for å bidra til bærekraftige og langsiktige europeiske løsninger, yter Norge betydelig humanitær innsats for å møte umiddelbare behov. Vi har de siste årene prioritert innsats i Syria og områdene omkring, å redde liv i Middelhavet, og å støtte de mest sårbare gruppene i Hellas og langs Balkan-ruten. I 2017 vil Norge bidra med minst 2,3 milliarder kroner til Syriakrisen. Midlene kanaliseres gjennom FN-systemet, Røde Kors-bevegelsen og norske sivilsamfunnsorganisasjoner. Vi har tilbudt UNHCR å gjenbosette 3000 syriske flyktninger i år, inkludert 850 som befinner seg i Tyrkia.

Norge har blant annet bistått greske og italienske myndigheter med eksperter gjennom det europeiske asylstøttekontoret EASO. Vi har dessuten bidratt til å

sikre Schengens yttergrense gjennom det europeiske grense- og kystvaktbyrået Frontex. Dette fortsetter i 2017. Norge har også tilbudt å relokalisere 1500 asylsøkere fra Italia og Hellas over to år.

Denne vinteren har situasjonen for migranter mange steder i Europa vært bekymringsfull, særlig på de greske øyene og på Balkan. I inneværende finansieringsperiode for EØS-midlene har Norge bidratt med vel 200 millioner kroner til Hellas for å styrke arbeidet med asyl og migrasjon. Bo- og leveforholdene på øyene er bedret, og greske myndigheters kapasitet til å behandle asylsaker er betydelig styrket. Forhandlingene for en ny finansieringsperiode er igangsatt og det legges fra norsk side vekt på å videreføre og helst øke støtten til asyl og migrasjon, bl.a. i Hellas, Romania og Bulgaria.

Vi er bekymret for økende ankomster fra Libya over den sentrale middelhavsrueten. Vi ser det som et riktig og viktig skritt at EU har innledet et nært samarbeid med Libya blant annet om kystvakt. Det er viktig å få på plass løsninger som ytterligere begrenser menneskesmugling og tap av liv.

Regjeringens syn er at en effektiv håndtering av fremtidige migrasjonsbølger på det europeiske kontinentet bare kan skje gjennom felles europeiske ordninger. Vi støtter prinsipielt opp om reformer som sikrer en jevnere fordeling av asylsøkere i Europa, og vi har derfor støttet forslaget til en obligatorisk fordelingsmekanisme i Dublin-forordningen. Vi legger til grunn at både norske og felleseuropeiske løsninger utarbeides i samsvar med våre folkerettslige forpliktelser, slik de blant annet følger av FNs flyktningkonvensjon og Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen.

SPØRSMÅL NR. 906**Innlevert 27. mars 2017 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 4. april 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Stortingsflertallet har vedtatt at all persontrafikk på jernbane i Norge skal konkurranseutsettes.

Når legger statsråden opp til at henholdsvis «Trafikkpakke 1 Sør» og «Trafikkpakke 2 Nord» skal legges ut på anbud, når legges det opp til at kontrakter for de to pakkene skal inngås, og har statsråden vurdert hensiktsmessigheten av å gjennomføre en stor og kostbar konkurranse som antagelig ikke vil være klar til signering før etter at høstens stortingsvalg er avholdt?»

Svar:

Regjeringen har store ambisjoner for norsk jernbane. I denne stortingsperioden reduseres nå vedlikeholdsetterslepet etter mange år med økende forfall. Vognmateriellet fornyes, det kjøpes flere avganger, og det investeres mer i nye jernbanespor. Samtidig får vi en bedre organisering av jernbanesektoren. Ansvaret for oppgaver samles bedre, og enkelte enheter i NSB skilles ut i egne selskap underlagt Samferdselsdepartementet for bedre å tilby tjenester til hele jernbanesektoren.

Sunn konkurranse er et virkemiddel som brukes bredt i transportsektoren, både der staten og der fylkeskommunene har ansvaret. Det gjelder blant annet luftfart, busstransport, hurtigbåter og ferjer. Også innen jernbanen har konkurranse vært etablert over lengre tid. Det har i flere stortingsperioder vært fri konkurranse innen godstransport. Erfaringene er generelt sett gode, men det krever at man er seg bevisst hvilke tjenester man ønsker å tilby innbyggerne.

Regjeringen har som mål å styrke jernbanetilbudet. Jernbanen skal være et sentralt transportmiddel, spesielt for pendlere i storbyområdene. I Meld. St. 27 (2014–2015) På rett spor – reform av jernbanesektoren, varslet regjeringen at persontogtrafikken gradvis skal konkurranseutsettes for å gi de reisende et enda bedre tilbud. Derfor vil kvalitet være den viktigste faktoren i en slik prosess.

Regjeringen har varslet at den første trafikkpakken (Trafikkpakke 1 Sør) omfatter fjerntogene på Sørlandsbanen (Oslo–Kristiansand–Stavanger), matetrafikken på Arendalslinja (Nelaug–Arendal) og lokaltogtrafikken på Jærbanen (Egersund–Sandnes–Stavanger). Den neste trafikkpakken som etter planen skal konkurranseutsettes er Trafikkpakke 2 Nord, som omfatter fjern- og regiontog mellom Oslo og Trondheim, regiontog på Rørosbanen, matetrafikk på Raumabanen, fjern- og regiontog

på Nordlandsbanen og regiontogene på Trønderbanen, Meråkerbanen og Saltenpendelen.

Med tanke på at staten kjøper persontransport direkte fra NSB for mer enn 3,2 mrd. kr per år, utgjør en reduksjon i det statlige kjøpet på eksempelvis rundt ti prosent et betydelig innsparingspotensial. Det er midler som kan brukes til ytterligere styrke tilbudet på jernbanen. Som følge av at regjeringen innfører konkurranse om sporet, har NSB satt i gang et effektiviseringsprogram med sikte på å bli konkurransedyktig i de kommende persontogkonkurransene. NSB har kommunisert et mål om å redusere kostnader med én milliard kroner.

Etter min vurdering viser erfaringene fra utlandet og fra Gjøvikbanen, og nå også fra NSBs effektiviseringsprogram, at konkurranse innen persontransport på jernbanen virker. Så lenge vi sørger for at konkurransen skjer på like vilkår, ivaretar hensynet til de ansatte i sektoren på en god måte og gir de reisende gode togtilbud, vil konkurranse bidra til en bedre utnyttelse av felleskapets midler.

SPØRSMÅL NR. 907**Innlevert 27. mars 2017 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 6. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil helse - og omsorgsministeren legge til rette for at de private tilbydere innen prosjektet «Raskere tilbake» kan få prolongert sine avtaler med 6-12 måneder ut-over gitt sluttdato 31.12.17?»

BEGRUNNELSE:

Prosjektet «Raskere tilbake» er et nasjonalt, politisk prosjekt som startet i 2007. Det er forankret i IA—avtalen mellom partene i arbeidslivet og regjering. I 2013 ble det inngått ny IA-avtale for perioden 2014- 2018.

Formålet med prosjektet er å få sykmeldte raskere tilbake i arbeid, samt gi tilbud til de som står i fare for å bli sykmeldt slik at sykefraværet reduseres.

Med utgangspunkt i Sykefraværsutvalget, Ot.prp. nr 6 (2006-2007) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2006-2007), jf. B.innst.S.nr. 15 (2006-2007) er målgruppen personer som står i fare for å bli sykmeldt eller som er sykmeldte, herunder langtidssykmeldte, og som mottar sykepenger.

Prosjektet «Raskere tilbake» er organisert forskjellig ved landets fire regionale helseforetak.

Felles for dem er at de har igangsatt flere behandlingstilbud i eget foretak men også gjennom avtaler med private og ideelle tilbydere på områdene arbeidsrettet rehabilitering, psykisk helsevern og lettere psykiske lidelser og ortopedi.

Behandlingstilbudene er i stor grad rettet mot muskel-skjelett-lidelser og psykisk helsevern - lettere psykiske lidelser, som begge dominerer sykmeldingsstatistikken i Norge. Erfaringer tilsier at prosjektets intensjoner i stor grad oppnås ved at flere personer kommer raskere i jobb. Prosjektet har i noen grad bidratt til kortere ventetider, samt at de ulike prosjektene har utviklet økt grad av samhandling på tvers, spesielt med NAV.

Samlet bevilgning for 2017 er 600,5 mill. kr. inkludert 57 mill.kr. som overføres fra Arbeids- og sosialdepartementets budsjett. Målet med denne omleggingen er å utvikle mer likeverdige tjenester.

RHF' ene skal i felleskap innen 1. mai 2017 legge frem forslag over hvilke elementer i «Raskere tilbake»-ordningen som bør videreføres innenfor spesialisthelsetjenestens ordinære pasienttilbud. Etter at disse forslag er vurdert vil det mest sannsynlig igangsettes en anbudsprosess.

Jeg mener at det er gitt for knapp tid til gjennomføring av en slik prosess. Store anbudsprosesser som

dette tar vanligvis fra 6-9 måneder om ikke lengre fra et anbud kunngjøres til valgt tiltak igangsettes. Spesialisthelsetjenestens avtalepartnere har gjennom år bygget opp kompetanse tilpasset prosjektets målsetning. Det er synd om disse kompetansemiljøene blir skadelidende som følge av en venteprosess.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet vil bruke 2017 til å legge om Raskere tilbake-ordningen slik at nåværende midler i større grad inngår i det ordinære pasienttilbudet, samtidig som de positive elementene i ordningen videreføres jf. omtalen i statsbudsjettet for 2017. Som ledd i dette er de regionale helseforetakene bedt om i felleskap innen 1. mai 2017 å vurdere hvilke elementer i Raskere tilbake-ordningen som bør videreføres innenfor spesialisthelsetjenestens ordinære pasienttilbud. I tillegg skal de regionale helseforetakene, under ledelse av Helse Sør-Øst, innen 1. juni 2017 vurdere fremtidig bruk av midler som har vært forvaltet av Arbeids- og velferdsetaten. Disse midlene skal målrettes arbeidsrettet rehabilitering og bidra til å understøtte opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering.

Helse Sør-Øst opplyser at de har tatt initiativ til samhandling og prosess på tvers av de fire regionale helseforetakene for besvarelse av oppdragene fra Helse- og omsorgsdepartementet. Det er opprettet en intern arbeidsgruppe i hver region, 30. og 31.januar ble det avholdt en dialogkonferanse for disse, 13. og 14. februar ble det arrangert en dialogkonferanse for prosjektledere i Raskere tilbake fra hele landet med fokus på muskel-skjelett og angst/depresjon og 9. mars ble det arrangert en dialogkonferanse med alle de private avtalepartene i Raskere tilbake. Helse Sør-Øst vil innen fristen levere en samlet rapport som vil inneholde vurderinger av hvilke elementer innen ordningen som anbefales videreført. I den sammenheng vil det også gjøres vurderinger om eventuell prolongering av avtaler med private tilbydere.

Det er positivt med en slik samlet gjennomgang av Raskere tilbake-tilbudene for å sikre mer likeverdige tilbud, samtidig som vi sørger for at gode pasienttilbud videreføres innenfor ordinær helsetjeneste. De regionale helseforetakene har lagt opp til grundige og gode prosesser der også private tilbydere har full anledning til å bidra med sine innspill. Jeg legger til grunn at de regionale helseforetakene vil sørge for å videreføre gode pasienttilbud i regi av private tilbydere. Endelig beslutning om framtidig bruk av midlene må på vanlig

måte avvente beslutning i tilknytning til statsbudsjettet for 2018.

SPØRSMÅL NR. 908

Innlevert 28. mars 2017 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 5. april 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kva vil statsråden gjere for å hindre stadige driftsstansar på ferjesambandet Lote-Anda?»

GRUNNGJEVING:

Dei siste åra har det vore uvanleg mange driftsstansar på ferjesambandet Lote-Anda på E-39 over Nordfjorden. I skrivande stund har det vore full stans på sambandet heile dagen, og dette har blitt ei jamnt vanlegare hending den siste tida. Ifølgje NRK Sogn og Fjordane er tala som følgjer:

2012: 10 kansellerte avgangar
2013: 7 kansellerte avgangar
2014: 16 kansellerte avgangar
2015: 80 kansellerte avgangar
2016: 112 kansellerte avgangar
Per feb. 2017 56 kansellerte avgangar

Grunngjevingane frå Fjord1, som har anbodet på sambandet, varierer mellom dårleg vêr, motortrøbbel og vanskeleg tilgjengeleg erstatningsferje. Tidlegare har det vore svært uvanleg med driftsstans på sambandet, og det er vanskeleg å sjå kvifor trafikantane no skal måtte finne seg i at dette har blitt eit meir eller mindre vanleg fenomen. Underteikna kjenner heller ikkje til nokon andre riks- eller europavegsamband med så dårleg regularitet. Sambandet over Nordfjorden er sterkt trafikkert, går langs ein viktig europaveg, og er av avgjerande viktighet for dei mange som er avhengige av å kome seg over fjorden for daglege jobbreiser.

Spørsmålet er korleis staten, som er ansvarleg for sambandet, kan stille krav til ferjedrifta som sørgjer for at folk slepp å lure på om ferja går eller ikkje, og sikre den gode regulariteten som folk i området er vant med.

Svar:

Kansellerte avgangar no i mars og særleg den nemnde stansen på 20 timar, er ikkje i samsvar med kontrakten som Statens vegvesen har med Fjord1. Fjord1 skal stille med reserveferje innan 6 timar. Det var dei av ulike årsaker ikkje i stand til, og dei har dermed ikkje levert i samsvar med kontrakten.

Statens vegvesen ved Region vest er kontraktspart i dette sambandet, og dei er i dialog med Fjord1 om manglande gjennomført leveranse i samsvar med kontrakt. Dette vil ha økonomiske konsekvensar for Fjord1.

Ferjesambandet Anda – Lote har årleg 24 648 avgangar i sin ruteplan. I 2016 utgjorde kansellerte avgangar 0,45 prosent av dei totale avgangane. Dette er innanfor dei krava til leveranse som vert stilt i kontrakten, og ferjesambandet har normalt god regularitet (99,55 prosent). Regulariteten er noko redusert dei siste åra, og dette er utfordrande for lokalsamfunna. I samband med ny kontrakt frå 1. januar 2018 vil sambandet bli trafikkert med to nye elektriske ferjer, og dermed vil situasjonen betre seg, men eg forventar sjølvklårt at dei og leverer i tråd med kontrakten for inneverande år.

SPØRSMÅL NR. 909**Innlevert 28. mars 2017 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 5. april 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Hva vil Justis- og Beredskapsministeren gjøre for å sikre politiets tilstedeværelse på riksgrensen ved de mest trafikkerte grenseovergangene?»

BEGRUNNELSE:

Tolletaten gjør hver eneste dag en helt avgjørende jobb for å sikre Norge mot innførsel av narkotika, ulovlige våpen og illegal innvandring. Regjeringen har en ambisjon om at tolletaten og politiet skal samarbeide bedre enn tidligere, og det er avgjørende at dette også følges opp i praksis. FrP/H-regjeringens styrking av både politi og toll har vært viktig i arbeidet for et tryggere Norge. Samtidig gjør stadig mer alvorlig og grenseskridende kriminalitet det helt nødvendig at politiet fremover samarbeider tett med tolletaten for å avdekke smuglernetverk, mafiavirksomhet og alvorlig kriminalitet på grensen.

Svar:

Politiets tilstedeværelse på grensen kan ha flere formål: kriminalitetsbekjempelse, grense- og utlendingskontroll, samfunnsikkerhet og bistand til andre myndighetsorganer i deres tjenesteutøvelse. Politiet må prioritere sine ressurser og innsatsen skal være kunnskapsbasert. Omfanget og hyppigheten av politiets tilstedeværelse på riksgrensen vil derfor avhenge av flere faktorer, som blant annet etterretningsopplysninger og trusselbildet.

Politidirektoratet opplyser at politidistriktene gjennomfører ulike tiltak i forbindelse med de mest trafikkerte grenseovergangene, som blant annet planlagte kontroller, spesielle etterforskningssaker og intensivt territoriekontroll. Et av de større gresedistriktene, Øst politidistrikt, har alene kontrollert ca. 17 000 personer hittil i år. To politidistrikt i Norge og Sverige har etablert et felles pilotprosjekt innen etterretning og etterforskning som dekker grensenære områder. Både norsk og svensk påtalemyndighet og tollmyndighet er også involvert i prosjektet.

En effektiv grensekontroll er betinget av, og kan ikke ses uavhengig av, samarbeid med andre myndighetsorganer. Samarbeidet med Tolletaten er sentralt. Ettersom begrunnelsen for spørsmålet berører Tolletatens innsats er det innhentet informasjon fra Finansdepartementet, som opplyser at «Denne Regjeringen

har gjennomført en historisk styrking av Tolletatens grensekontroll. Sommeren 2015 innførte Regjeringen en permanent ordning med utrykningskjøretøy med blålys i alle tollregioner. Regjeringen fulgte videre opp i statsbudsjettet for 2016 med tidenes styrking av Tolletatens grensekontroll. Satsingen innebar blant annet over 120 nye årsverk i grensekontrollen, en økning på hele 20 prosent. Vi får også kameraer med skiltavlese-rutstyr på alle landeveis grenseoverganger og fergeterminaler med utlandstrafikk innen 2019 og en kraftig styrket etterretningskapasitet ved at Tolletaten vinteren 2017 etablerte et nasjonalt senter for etterretning- og analyse (Tolletatens etterretningssenter)».

Politidirektoratet orienterer om at det på ulike nivå i politiorganisasjonen er etablert et godt samarbeid med Tolletaten. Politidirektøren og tolldirektøren har etablert faste kontaktmøter. Tolletaten har over tid hatt utplassert en egen liaison ved Etterretningsseksjonen ved Kripos, som også har hatt møter med representanter for Tolletatens nylig etablerte etterretningssenter. I ulike politidistrikt er det også etablert et nært samarbeid mellom toll og politi.

På bakgrunn av det jeg har redegjort for, har jeg tillit til at politiet er i stand til å iverksette relevante tiltak og aksjoner basert på blant annet etterretningsopplysninger og trusselbildet. Slik situasjonen fremstår i dag ser jeg ikke behov for ytterligere tiltak.

SPØRSMÅL NR. 910**Innlevert 28. mars 2017 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell****Besvart 5. april 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Rokkansenteret fullførte nylig en kartlegging av kulturarenaer i Norge. Rapporten inneholder flere interessante funn som burde følges opp av regjeringen.

Hvordan vil statsråden følge opp rapporten og de hovedfunnene som Rokkansenteret har gjort og vil statsråden ta initiativ til en nasjonal kartlegging av kulturanlegg, for eksempel etter modell av idretstanleggsregisteret?»

Svar:

På oppdrag fra Kulturdepartementet gjennomførte Uni Research Rokkansenteret en kartlegging av kulturarenaer i norske kommuner. Rapporten ble nylig oversendt departementet. Den inneholder et omfattende tallmateriale som vil bli benyttet i det kommende arbeidet med en ny kulturmelding. Det er altfor tidlig å komme med konkluderende betraktninger om et eventuelt register over kulturanlegg etter mønster av idrettsanleggsregisteret. Jeg kan imidlertid forsikre representanten Solhjell om at departementet vil analysere kartleggingsrapporten grundig som ledd i arbeidet med en ny kulturmelding.

SPØRSMÅL NR. 911**Innlevert 28. mars 2017 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 31. mars 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«I dagens Nationen kan vi lese om bevegelsesmønsteret til Slettåsulvene etter at de ble merket tidligere i vinter. Forskerne bak denne rapporten viser til at rapporten er for begrenset til å kunne generalisere, men at de har nok data til å kunne trekke bedre konklusjoner hvis de blir bedt om dette.

Vil statsråden sette i gang et forskningsprosjekt som ser på ulvens skyhet utfra Skandulvs allerede innhentede data og nye GPS funn på Slettåsulvene og Osedalsflokken?»

BEGRUNNELSE:

Foreløpige resultat av arbeidet til Skandulv viser at ulvene trekker til hus der folk bor når det er blitt mørkt. Zimmermann en av forskerne bak rapporten, sier at rapporten er for begrenset til å kunne generalisere om ulvenes har blitt mindre sky enn andre ulveflokker og at dette heller ikke ligger inne i deres oppdrag. Zimmermann viser også til at Skandulv har data som gjør

at forskere kan trekke konklusjoner om dette på er bedre grunnlag senere ”dersom de blir bedt om det.”

Svar:

Jeg er positiv til videre forskning og utredning om dette. Miljødirektoratet har allerede mottatt søknader om midler til forskningsprosjekter som blant annet går på ut på å analysere eventuelle forskjeller i atferd mellom ulike ulveflokker. Miljødirektoratet jobber nå med behandling av søknadene, og vurderer blant annet kunnskapen som allerede foreligger og hvilken ny kunnskap man eventuelt kan få frem gjennom videre forskning. Det vil imidlertid måtte påregnes noe tid før resultatene av en slik ny forskning kan foreligge, blant annet fordi man må innhente data for en lengre periode i de flokkene som nå er radiomerket.

SPØRSMÅL NR. 912**Innlevert 28. mars 2017 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 5. april 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Stadnamnutvalet har vedteke å endre bygdenamnet Vassgård, i Eide kommune i Møre og Romsdal, til Vasskor. Dei som bur i bygda vil ikkje merke postkassane sine med det nye namnet og nektar å ta imot og returnerer post med den nye adressa Vasskor. Det einaste bygdefolket krev er å få behalde det opprinnelege bygdenamnet sitt Vassgård.

Kva vil statsråden gjere med at det som framstår som eit brot på stadnamnlova har ført til at bygdenamnet Vassgård, brukt gjennom meir enn 100 år, er endra til Vasskor?»

GRUNNGJEVING:

Stadnamnutvalet har bestemt å endre bygdenamnet Vassgård i Eide kommune, som har vore bygdas namn i meir enn 100 år. Det nye namnet Vasskor ville ingen i bygda ha og difor reiv dei ned skiltet med Vasskor, som Statens Vegvesen sette opp 1. februar 2017.

Eide kommunestyre har to gonger samrøystes vedteke at bygdenamnet skal vere uendra og at bygda framleis skal heite Vassgård.

Desse vedtaka er neglisjerte av stadenamnutvalet, Saka gjekk difor til klagenemnda for stadnamn. Klagenemnda gjorde ikkje det den skulle, men gjorde vedtak om å endre namnet til eit nytt namn Vasskor. Klagenemnda gjorde eit nytt enkeltvedtak, som elles forvaltningslova gjev klagerett. Det er vel og lite tvilsamt at klageorganet her har gått utover sitt mandat.

Prosessen i kommunen og seinare stadnamnutvalet i Kartverket har i telefon vedgått at prosessen med høyring ikkje vart følgd då det er krav om at bygda skal få høve til å uttale seg og ikkje få tredd vedtak nedover hovudet slik som i denne saka.

Når ei bygd misser namnet slik som Vassgård har gjort i denne saka må dette vere eit brot på føremålsparagrafen i stadnamnlova.

Når stadnamnutvalet køyrer over bygdenamnet slik at dei tvingar på bygda eit nytt namn som ingen vil merke postkassane sine med og nektar å ta imot post merka med det nye bygdenamnet Vasskor, må det vere noko demokratisk gale når fleire saksbehandlingsfeil ligg bak og er grunnen til det nye namnet. Det nye bygdenamnet må slik vere ulovleg og må underkjennast og bygda må få tilbake det rette namnet sitt som var Vassgård og som alle i bygda ønskjer å behalde.

Svar:

Saken gjelder skrivemåten av det som i mange hundreår har vært navnet på bygda. Det ble fastsatt en skrivemåte i 2002 (Vasskord), og i 2008 ble det åpnet for å vurdere saken på nytt. I 2014 fastsatte klagenemnda for stedsnavnsaker skrivemåten Vasskor.

I saker som dette er det Statens kartverk som har vedtaksrett. Statens navnekonsulenter gir tilråding, og sakene blir sendt på lokal høring. Det er vanlig klageadgang etter forvaltningsloven, og dersom Kartverket ikke gjør om vedtaket, blir saken avgjort av en uavhengig klagenemnd, slik som i denne saken. Jeg er ikke kjent med at det er gjort formelle feil fra Kartverket eller stedsnavnskonsulentene i denne saken.

Klagenemndas vedtak i en klagesak er endelige og kan ikke påklages. Dette er i samsvar med allmenne forvaltningsrettslige regler. Domstolene kan prøve om vedtakene i nemnda er lovlige. Det må i så fall reises sivil sak om at et vedtak i nemnda er ugyldig.

Om bakgrunnen for den valgte skrivemåten viser jeg til vedtak i Klagenemnda for stedsnavnsaker av 7.11. 2014, jf. vedlegg.

Kulturdepartementet har nå igangsatt et arbeid med gjennomgang av stedsnavnloven med sikte på at en kommunes vedtak i navnesaker skal tillegges større vekt, herunder hvor den endelige kompetansen til å fastsette stedsnavn skal ligge.

Jeg har forståelse for at det kan vekke engasjement lokalt at skrivemåten av bygdenavnet fastsettes av sentrale myndigheter.

Vedlegg: Vedtak i Klagenemnda for stedsnavnsaker av 7.11. 2014.

KLAGENEMNDA FOR STEDSNVNSAKER

Språkrådet
Postboks 8107 Dep
0032 Oslo
tlf. 22 85 40 27/22 85 72 36
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 10

Klagesak 9/2014, Eide kommune, Møre og Romsdal
Klager: Grunneiere, lokalsamfunn og kommunen, jf. § 10 første ledd

Navn: *Vasskord* eller *Vassgård*
Navnetype: Gårds- og bruksnavn
Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 5 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen
Øvrige medlemmer: Oddlaug Walaker, Arne Madland, Inge Særheim, Tom Schmidt

Kort saksfremstilling

Kartverket har gjort vedtak om skrivemåten *Vasskord* i samsvar med lokal, nedarvet uttale og navnets sannsynlig opphav. Dette vedtaket er påklaget av grunneierne, lokalsamfunnet og Eide kommune. De ønsker skrivemåten *Vassgård* med den begrunnelse at dette er en gammel skrivemåte som har tradisjon i bygden og kommunen. De mener at Kartverkets vedtak ikke er i tråd med den nedarvede uttalen.

Nemndas vurderinger

Nemnda mener at etterleddet i dette navnet ikke kan være ordet *gård*. De eldre skrivemåtene og den nedarvede uttalen av navnet utelukker dette. Det vil derfor være et brudd på stedsnavnlovens formålsparagraf om å ta vare på stedsnavnene som kulturminne å bruke skrivemåten *-gård*, siden denne vil være misvisende. Mulige skrivemåter vil dermed være *Vasskord*, *Vasskor* eller *Vasskol*.

Den nedarvede uttalen av navnet er /vass`koL/ med tjukk l, selv om en nyere uttale /vass`gå:r/ også er i bruk. Etterleddet er forklart som ordet *skarð* (flertallsform *skorð*) i *Norske Gaardnavne*. Stedsnavntjenesten også har pekt på muligheten av andre ord med felles språklig opphav (*skord*, *skurd*). Ifølge stedsnavnloven (kommentarer til forskriften, punkt 1. b) iii syvende ledd) skal man som hovedregel bruke skrivemåten *rd* i navn som har tjukk l av norrønt *rð*. Denne regelen tilsier skrivemåten *Vasskord*. Skrivemåten *Vasskord* kan imidlertid føre til en uttale /vasskård/ siden regelen om hvordan tjukk l skal

gjengis i skrift, ikke er kjent for folk flest. Et alternativ kunne derfor være å skrive navnet *Vasskol*, selv om denne skrivemåten tilslører navnets opphav. Nemnda mener at slike dialektnære skrivemåter kun skal vedtas der navnets opphav er svært usikkert, noe som ikke er tilfelle her.

Et tredje alternativ er å bruke skrivemåten *Vasskor*. På denne måten unngår man at navnet blir uttalt /vasskård/, og skriftbildet er med på å beholde navnets etymologi. Denne skrivemåten har en viss støtte i rettskrivningen (bokmål *skar* og *skår* av norrønt *skarð*), og også i de eldre skrivemåtene av navnet (-rd- er først belagt i 1701). Etter noe diskusjon kom nemnda frem til at *Vasskor* vil være den beste skrivemåten, og går enstemmig inn for denne.

Klagerne påpeker at skrivemåten *Vassgård* er nødvendig for at ambulanser og andre skal finne frem. Nemnda har forståelse for at folk er redde for forvirring i slike situasjoner, men ønsker å påpeke at det nye adresseringssystemet med gateadresser i hele landet vil sørge for at utrykningstjenestene finner frem i nødssituasjoner.

Nemnda gjorde slikt

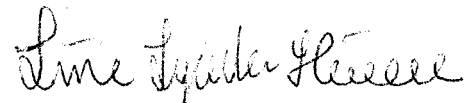
VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes: **Vasskor**

Oslo, 7/11-2014

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

SPØRSMÅL NR. 913**Innlevert 29. mars 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 7. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«I Dagbladet 20. mars etterlyser Folkehelseinstituttet en handlingsplan mot sykehusinfeksjoner. Det vises til at Norge mangler data på hvor mange som får pasient-skade som følge av sykehusinfeksjon, og det anslås å være mellom 15-20 000 årlig. De mener det ikke er tilstrekkelig med punkt-overvåking og det vises til Tyskland, Skottland og England som har langt bedre data om smittevern og infeksjon.

Hva mener ministeren om Folkehelseinstituttets råd og hva blir gjort for å sikre bedre oversikt over sykehusinfeksjoner?»

BEGRUNNELSE:

I 2004 lanserte daværende helseminister Dagfinn Høybråten en handlingsplan for å forebygge sykehusinfeksjoner, den er ikke blitt erstattet med en ny etter at den utløp i 2012.

Smittevernarbeid og god infeksjonskontroll er et av de viktigste tiltak mot utvikling av antibiotikaresistens. Folkehelseinstituttet viser bl.a. til manglende oversikt over hvor mange som får blodbaneinfeksjon etter innlagt sentralvenekateter, hvor mange som får infeksjon på nyfødt-intensivavdelinger, og hvor mange som får det post-operativt.

Folkehelseinstituttet mener også at den såkalte prevalensundersøkelsen, to årlige stikkprøver av sykehusinfeksjoner på alle norske sykehus i mai og november ikke er tilstrekkelig datagrunnlag.

Folkehelseinstituttet har i tildelingsbrevet fått i oppdrag å vurdere opprettelse av en nasjonal laboratoriebase som kan være en del av relevant datagrunnlag, og forventer at FHI har god fremdrift.

Svar:

Spørsmålsstilleren reiser tre problemstillinger:

1. Behovet for en egen handlingsplan mot sykehusinfeksjoner
2. Pasientskader som følge av sykehusinfeksjoner, og
3. Behovet for bedre overvåking av sykehusinfeksjoner

Behovet for en handlingsplan mot sykehusinfeksjoner

Spørsmålet om en handlingsplan mot sykehusinfeksjoner og manglende oversikt over sykehusinfeksjoner og konsekvensene av disse er etter mitt syn to forskjellige spørsmål som ikke nødvendigvis henger sammen. Det er selvsagt fullt mulig å ha en god oversikt over sykehusinfeksjoner uten at vi har en spesifikk handlingsplan på området.

Vi har tidligere hatt en Handlingsplan for å forebygge sykehusinfeksjoner (2004 – 2006), en integrert Nasjonal strategi for forebygging av infeksjoner i helsetjenesten og antibiotikaresistens (2008 – 2012) og nå en Nasjonal strategi mot antibiotikaresistens (2015 – 2020).

Det ble i 2011, av Folkehelseinstituttet og Helse- og omsorgsdepartementet sammen med fagmiljøet, gjort en midtveisevaluering av den daværende, integrerte strategien. Manglende ledelsesforankring i helseinstitusjonene og utfordringer med implementering i kommunene var to hovedfunn. Det siste gjaldt spesielt i de kommunale sykehjemmene. På denne bakgrunn ble det den gang konkludert med at en ny handlingsplan mot helsetjenesteassosierte infeksjoner (HAI) ikke ville løse de to hovedutfordringene. Det ble derfor bestemt at man heller ville integrere arbeidet mot HAI i annet pågående kvalitetsarbeid og i arbeidet med pasientsikkerhet.

Noen oppfatter at arbeidet med å bedre infeksjonskontroll i helsetjenesten er kommet i skyggen og har mindre prioritet enn arbeidet mot antibiotikaresistens. Jeg minner om at det i Nasjonal strategi mot antibiotikaresistens (2015 – 2020) står på side 14: ”det generelle smittevernet er en viktig del av det forebyggende helsearbeidet” og litt lenger ned på samme side: ”et særlig fokus på smittevern innen helsetjenesten [er] nødvendig”. Det er selvsagt ingen motsetning mellom å arbeide for redusert antibiotikabruk og bedre infeksjonskontroll. Tvert imot. Bedre infeksjonskontroll er, i det langt løp, kanskje vårt beste redskap mot videre utvikling av resistens, spesielt i helseinstitusjonene.

Pasientskader som følge av sykehusinfeksjoner

Det femårige nasjonale programmet for pasientsikkerhet ”I trygge hender” ble lansert i 2014 og varer ut 2018. Pasientsikkerhetsprogrammet viderefører tiltak og metodikk fra pasientsikkerhetskampanjen (2011-2013). Målet er færre pasientskader, og etablering av bedre strukturer og kultur for pasientsikkerhet. Blant de 16 konkrete tiltakspakkene som spres i både sykehus og kommuner er tre knyttet til å forebygge infeksjoner. Infeksjonene som inngår i satsningen er urinveisinfeksjoner, infeksjoner ved bruk av sentralt venekateter og

forebygging av postoperative sårinfeksjoner. De regionale helseforetakene er gjennom oppdragsdokumentet pålagt å implementere tiltakspakkene i pasientsikkerhetsprogrammet.

I regi pasientsikkerhetsprogrammet kartlegger sykehus årlig omfanget av pasientskader i somatikken ved bruk av journalgranskningsmetoden Global Trigger Tool (GTT). Ved 13.7 % av pasientoppholdene som ble undersøkt i 2015 oppstod én eller flere pasientskader. Pasientskader defineres her som ”Utsiktet fysisk skade som har oppstått som et resultat av medisinsk behandling eller som behandlingen har bidratt til, som krever ytterligere overvåking, behandling eller sykehussinnleggelse, eller som har dødelig utgang.”

Skader relatert til legemiddelbruk og infeksjoner er de skadene som forekommer mest i de undersøkte pasientopphold i 2015 og også tidligere år.

Vi følger regelmessig utviklingen i sykehusinfeksjoner og stiller krav om reduksjon i forekomst. Gjennom nasjonale kvalitetsindikatorer og publisering av resultater to ganger årlig på Helsenorge.no, kan vi følge utviklingen i forekomst av infeksjoner blant innlagte pasienter i sykehus. På landsbasis har det vært en gradvis reduksjon i forekomst av sykehusinfeksjoner de siste to årene. I oppdragsdokumentet for 2017 har vi stilt krav om ytterligere reduksjon i andel sykehusinfeksjoner.

Sikre bedre oversikt over sykehusinfeksjoner

NOIS-registeret er et nasjonalt register for oversikt over og forskning om antibiotikabruk og infeksjoner i helsetjenesten, jfr. NOIS-registerforskriften § 1-2. Forskriften må ses i sammenheng med forskrift om smittevern i helse- og omsorgstjenesten, som formulerer et tydelig krav om infeksjonsovervåking internt i virksomheten, jfr. smittevernforskriften § 2-2 b. Denne overvåkingen fungerer som et verktøy for det praktiske smittevernarbeidet (og pasientsikkerhetsarbeidet) i tjenesten. Nasjonalt overvåkingssystem av infeksjoner i helsetjenesten har en utfyllende rolle i forhold til lokal overvåking, ved at det gir tilleggsgevinst utover den som kan oppnås ved den lokale infeksjonsovervåkingen i den enkelte virksomhet. I dag er det etablert to ulike meldingsutvekslinger innen NOIS:

1. Punktprevalensundersøkelser (tverrsnittundersøkelser) hvor en registrerer de fire vanligste sykehusinfeksjonstypene i sykehus og sykehjem - urinveisinfeksjoner, nedre luftveisinfeksjoner, postoperative infeksjoner og blodbaneinfeksjon (registreres kun i sykehus) og hudinfeksjoner (registreres kun i sykehjem), samt systemisk antibiotikabruk.
2. Prospektiv overvåking (kontinuerlig overvåking) av postoperative infeksjoner etter fem definerte kirurgiske inngrep (aortokoronar bypass, keisersnitt, innsetting av proteser i hoftelodd, kolecystektomi og koloninngrep).

I oppdragsdokumentet for 2016 fikk de regionale helseforetakene i oppdrag å styrke de regionale kompetansesentrene i smittevern. Det er i ferd med å skje. Etter den tilbakemelding vi har fått har alle RHF-ene styrket sine regionale kompetansentre i smittevern med fra ½ til 1 stilling. Jeg er overbevist om at dette vil være en viktig regional ressurs for arbeidet med smittevern og at dette, sammen med innføringen av antibiotikastyringsprogram i sykehusene, vil være viktige bidrag for å redusere forskrivningen av bredspektret antibiotika både i sykehus og i sykehjem.

Avsluttende kommentar

Jeg legger ikke skjul på at smittevernet i helsetjenesten fortsatt har utfordringer. Vi har en stadig eldre befolkning, flere drar på utenlandsreiser, sykehusene har sykere pasienter enn tidligere og vi ser en økende utbredelse av resistente bakterier.

Det er fremdeles mulig å videreutvikle arbeidet rundt rammeverk, smitteverntiltak og manglende smittevernkompentanse. Dette arbeidet pågår for fullt i både tjenestene og i den sentrale helseforvaltningen. Det arbeides bl.a. med å etablere et bedre system for dokumentasjon av helsetjenesteassosierte infeksjoner i helseinstitusjoner.

SPØRSMÅL NR. 914**Innlevert 29. mars 2017 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 5. april 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Er økningen i midlertidige stillinger, etter Kulturministerens syn en villet utvikling, eller mener Kulturministeren dette har sammenheng med de inntekter NRK har fått under dagens regjering?»

BEGRUNNELSE:

Medier24 viser i dag til at antallet midlertidige stillinger i NRK har økt kraftig under dagens regjering. De tre siste årene er antall midlertidige redaksjonelle ansatte doblet og det er 70 prosent økning i antall midlertidige ansatte i NRK totalt på tre år. I samme periode har regjeringen svekket arbeidsmiljøloven og åpnet for generell adgang til midlertidige stillinger. NRKs økonomi har under dagens regjering utviklet seg negativt holdt opp mot det økende antall oppgaver NRK forventes å løse.

Svar:

Premisset for representanten Aasruds spørsmål er at NRKs økonomi under dagens regjering har utviklet seg negativt holdt opp mot det økende antall oppgaver NRK forventes å løse. Dette er ikke riktig. De siste ti årene (2006–2015) har kringkastingsavgiften økt med 664 kroner. Dette tilsvarer en nominell vekst i avgiften på 35,2 pst. I tillegg har det blitt 227 000 flere lisensbetalere. Kombinasjonen av avgiftsøkningene og flere lisensbetalere har gitt NRK en økning i inntektene fra kringkastingsavgiften på 1,8 mrd. kroner, eller 51,1 pst. fra 2006 til 2015.

Når det gjelder bruken av midlertidige ansettelser forutsetter jeg selvsagt at NRKs ansettelser er i samsvar med arbeidsmiljølovens bestemmelser samt øvrig avtaleverk for arbeidslivet. For øvrig ligger det overordnede ansvaret for forvaltningen av NRK, herunder ansettelses- og personalforhold, hos NRKs styre.

Til orientering har jeg innhentet en kort redegjørelse fra NRK om bruken av midlertidig ansettelser og utviklingen fra 2014 frem til i år.

NRK opplyser at de har behov for midlertidige ansettelser i tre kategorier:

- Vikarer, som vil si midlertidige ansettelser i stillinger der den opprinnelige stillingsinnehaveren er ute av arbeid i en tidsavgrenset periode, eksempel-

vis som følge av fødselspermisjon, utlån til annen NRK- avdeling eller annet.

- Tilkallingsvikarer, som regel midlertidige korttidsansettelser for å dekke akutte produksjonsbehov, eksempelvis ved sykdom i turnus for nyhetsreportere eller fotografer.
- Øvrige midlertidige, en gruppe som typisk gjelder tidsbegrensede ansettelser i forbindelse med særskilte prosjekter. Eksempler er her ansettelser for å dekke særskilte produksjonstopper i forbindelse med vintersportsarrangementer eller i tilknytning til større dramaproduksjoner.

NRK opplyser videre at behovet for midlertidige ressurser varierer gjennom året. Størst er behovet i forbindelse med sommerferieavviklingen i juli, men også i februar/mars er det et klart behov. I februar 2014 utgjorde antallet midlertidige for disse gruppene totalt 334 årsverk, mot 281 i februar 2017, hvilket utgjør en nedgang på ca. 16 pst. Når det gjelder gruppen tilkallingsvikarer, er antallet i samme periode redusert fra 94 årsverk i februar 2014 til 43 i februar 2017. For kategorien alminnelige vikarer er antallet årsverk i samme periode redusert fra 193 til 156 årsverk.

Den gruppen midlertidige som fagforeningen nå har trukket frem, gjelder midlertidige som ansettes i konkrete tidsavgrensede prosjekt. NRK opplyser at dette er arbeidskraft de har behov for om de skal kunne dekke særskilt intensive produksjonsperioder eller konkrete personer som besitter særskilt kompetanse. Tallene viser her en økning fra 47 årsverk februar 2014 til 82 i februar 2017. Dette dreier seg bl.a. om å dekke ekstra bemanningsbehov knyttet til produksjon av store vintersportsbegivenheter, der NRK i år hadde flere verdensmesterskap svært tett på hverandre, men også om særskilte kompetansehevingstiltak i NRK Super.

Oppsummert mener NRK at NRKJs utspill om at antallet midlertidige i NRK er fordoblet på tre år, ikke gir et riktig bilde av utviklingen. Tallet det vises til, dreier seg kun om midlertidige knyttet til særskilte prosjekter. Her har tallet riktignok økt fra 47 årsverk i februar 2014 til 82 årsverk i 2017, men etter NRKs syn er ikke dette et høyt tall. Sammenholdt med NRKs faste bemanning på 3450 årsverk, mener NRK snarere at tallet er relativt lavt.

SPØRSMÅL NR. 915**Innlevert 29. mars 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 3. april 2017 av fungerende innvandrings- og integreringsminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Norske myndigheter har returnert en gutt til Afghanistan som er under utredning for utviklingshemning. Nemndleder sier til Dagbladet at de ikke visste dette da avgjørelsen ble tatt. Forvaltningen har et selvstendig ansvar for å opplyse saken og det er ikke gjort. Det kan få fatale følger for en utviklingshemmet. Alderstest er irrelevant i en sak der mental aldre kan være svært lav.

Vil statsråden sørge for at denne gutten blir hentet tilbake og at pågående utredning legges til grunn for vedtak?»

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 870 fra representanten, og til mine svar på spørsmål nr. 828, nr. 855 og nr. 883 fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten vedrørende den enkeltsaken som er bakgrunnen for spørsmålet her. Som tidligere opplyst følger det av utlendingsloven at jeg ikke har myndighet til å gripe inn i, eller påvirke, utfallet av enkeltsaker. Jeg har tillitt til saksbehandlingen og de avgjørelsene som er foretatt i UDI og UNE.

SPØRSMÅL NR. 916**Innlevert 29. mars 2017 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken****Besvart 4. april 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at trafikkstasjoner i distrikts-Norge, som på Otta, holder åpent i hele sommer?»

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesen stenger Otta trafikkstasjon tre uke i sommer, melder avisa GD. Det er fire trafikkskoler på Otta, og vedkommende som representerer dem uttaler at det aldri skal ha skjedd før at stasjonen stenger så lenge. Han frykter at en sentraliseringsprosess kan være på gang. Stengingen rammer ikke minst eldre som skal fornye førerkortet og folk som skal ta førerkort på MC, der det fra før er en ventetid på fire-seks uker og mye av opplæringen skjer nettopp i sommerhalvåret. Områdelederen i Statens Vegvesen viser til at de får stadig færre ressurser og at det dermed blir krevende å bemanne alle stasjoner sommerstid. Stasjonene på Fagernes og Elverum har også vært stengt om sommeren de senere årene.

Svar:

Statens vegvesen søker kontinuerlig å drive effektivt og tilpasse sin bemanning rasjonelt opp mot oppgavene de skal utføre. Det er imidlertid slik at også ansatte på trafikkstasjonene skal kunne avvike ferie i løpet av sommerperioden. Vegvesenet har derfor gjennom flere år hatt helt eller delvis sommerstengt på noen trafikkstasjoner enkelte uker om sommeren. Etter hva jeg har fått opplyst planlegger man ut fra behovet for ferieavvikling å stenge Otta trafikkstasjon tre uker i juli i år.

Det er etablert rutiner for å informere både publikum generelt og faste brukergrupper i forkant av at stasjonene stenger. Det informeres via blant annet vegvesen.no, sosiale medier, annonser i lokalaviser og plakater. I tillegg tas det direkte kontakt med faste brukere som trafikkskoler, bilforhandlere, samt politisk og administrativ ledelse i kommunene som trafikkstasjonene betjener.

Det er som kjent utviklet flere digitale selvbetjeningsløsninger de siste årene som gjør at mange oppgaver som før måtte løses på trafikkstasjonene, nå kan løses på nettet. Dette gjelder både private og profesjonelle brukere. Dessverre kan ferieavviklingen likevel medføre ulemper for de som skal ha utført førerkort eller kjøretøytjenester som ikke kan løses digitalt, som

for eksempel førerprøver. Statens vegvesen opplyser at de vil strekke seg langt for å minimere ulempene for sine brukere i periodene stasjoner er stengt. Blant an-

net planlegges det å legge ut ekstra mange førerprøver før og etter sommerstengningen for at ikke ventetidene skal øke.

SPØRSMÅL NR. 917

Innlevert 29. mars 2017 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås

Besvart 7. april 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sikre at Telenor overholder leveringsplikt for telefonforbindelse med en slik kvalitet at beredskapen for de fastboende ikke blir svekket?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til at Telenor den senere tid har sendt ut varsel om utkobling av fasttelefonnettet til en rekke kunder i blant annet Nordland.

I brevet tilbyr Telenor en løsning over mobilnettet, men dette er problematisk da det ikke er dekning på mobilnettet. Telenor skriv også følgende: ”Vi tilbyr ikke utbedring av mobildekning som kompensasjon for fjerning av kobberlinje”.

Det likevel mulig med en løsning via radiolink, men erfaringsmessig fungerer dette dårlig.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at selskapene som bygger ut infrastruktur for elektronisk kommunikasjon skal ha gode rammevilkår for å kunne fortsette å investere i mer fast bredbånd (fiber) og fremtidens mobilnett.

Fra 2013 til 2015 har det årlige investeringsnivået til markedsaktørene steget med over en milliard kroner. 4G dekningen (husstandsdekning, utendørs) i landet har gått fra 68 prosent i 2013 til over 99 prosent i 2015, som for øvrig er godt over gjennomsnittet i Europa. Andel husstander med tilbud om 100 Mbit/s bredbånd har økt fra 63 prosent i 2013 til 78 prosent i 2016. Tallene viser at det er stor fremgang også for denne type infrastruktur, og det er noe som kommer hele landet til gode.

Samferdselsdepartementet inngikk i 2004 avtale med Telenor om leveringsplikt for offentlig telefon-tjeneste og digitalt elektronisk kommunikasjonsnett (USO-avtalen). Avtalen skal sikre et landsdekk-

de tilbud om tilgang til en offentlig telefontjeneste. I 2004 var det fortsatt Telenors kobbernett som leverte det meste av telefontjenestene. Leveringsplikten innebærer blant annet at Telenor skal tilby offentlig telefontjeneste til ethvert sted innenfor normalt leveringsområde, det vil si steder med fast helårlig bosetting og næringsvirksomhet, og i områder med normal bosetting. Utenfor normalt leveringsområde må kunden selv være med å bekoste tilknytningen.

Som det ble informert om i Meld. St. 27 (2015–2016) Digital agenda for Norge, del XI om nasjonal plan for elektronisk kommunikasjon, punkt 27 om endringer i leveringsplikten, gjennomfører Telenor for tiden store, nødvendige oppgraderinger i fastnettet over hele landet. Telenor har derfor annonsert at de vil starte en styrt flytting av sine kunder fra tradisjonell fasttelefoni over til andre produkter eller plattformer med tilsvarende funksjonalitet.

I tråd med dette har Telenor sendt ut varsler om utkobling av fasttelefonnettet til en rekke kunder, blant annet i Nordland. Etter USO-avtalen kan Telenor til en viss grad velge hvilken teknologisk løsning de vil bruke for å ivareta leveringsplikten for den enkelte kunden. En viktig forutsetning for denne valgfriheten er imidlertid at den alternative løsningen gir like god funksjonalitet som den tradisjonelle fasttelefonen.

Kunder som er misfornøyd med Telenors oppfyllelse av leveringsplikten, bør i første omgang ta dette opp med selskapet. Dersom de ikke er tilfreds med svaret kan kunden klage til Brukerklagenemnda for elektronisk kommunikasjon. Gjelder klagen tvister om grensene for leveringsplikten kan saken tas opp med Nasjonal kommunikasjonsmyndighet. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet er tilsynsmyndighet etter avtalen om leveringsplikt.

Det avgjørende for meg er at utskiftningen gjøres på en måte som sørger for at kundene som flyttes over fra tradisjonell fasttelefoni til andre produkter får et tilbud av tilstrekkelig god kvalitet. Telenor har opplyst til departementet at selskapet har utsatt nedkobling av kunder der det viser seg at det ikke kan leveres et full-

godt alternativ. Jeg forventer at Telenor opprettholder sikre og gode tjenester til sine kunder og overholder avtalen om leveringsplikt fra 2004.

For øvrig viser jeg til Meld. St. 27 (2015–2016) Digital agenda for Norge der det fremgår at blant annet

den tekniske utviklingen og folks bruk av elektronisk kommunikasjon, fører til behov for revisjon av avtalen om leveringspliktige tjenester. Departementet er i dialog med Telenor om en revisjon.

SPØRSMÅL NR. 918

Innlevert 30. mars 2017 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth

Besvart 6. april 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Er Nammo AS sin forsvarsindustri på Raufoss underlagt sikkerhetsloven, med ditto tilhørende tilsyn og hva er konsekvensen for objektsikringen rundt Nammo AS av at et flertall i Stortinget har vedtatt å redusere Heimevernet med 10 000?»

BEGRUNNELSE:

Nasjonal sikkerhetsmyndighet, NSM, er statens organ for å føre tilsyn med virksomheter omfattet av sikkerhetsloven.

NSM skal kontrollere sikkerhetstilstanden i virksomheter sikkerhetsloven gjelder for. Det vil si å føre tilsyn med at sikkerhetslovens bestemmelser om forebyggende sikkerhetstjeneste etterleves.

Et hovedmål med NSMs tilsyn er:

- å avdekke behov for forbedring av virksomhetenes forebyggende sikkerhetstjeneste.
- å vurdere den enkelte virksomhets sikkerhetstilstand.

NSMs tilsyn har som mål å vurdere den enkelte virksomhets sikkerhetstilstand. Tilsyn er ikke en vurdering av den enkeltes arbeidsutførelse.

I tillegg til å benyttes som grunnlag for forbedringer av den forebyggende sikkerhetstjenesten i den enkelte virksomhet, er tilsynsrapporter viktige underlag for NSMs utarbeidelse av årlig rapport om sikkerhetstilstanden.

Riksrevisjonens rapport om Politiet og Forsvares evne til objektsikring i en trusselsituasjon var tema i en åpen høring i Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite 20. mars. Statsminister Erna Solberg sa under høringen at arbeidet med objektsikring etter 22. juli 2011 har tatt for lang tid og at regjeringen ikke var kjent med

at det fortsatt står så dårlig til, før Riksrevisjonens rapport ble lagt fram.

Hvilke, og hvor mange objekter, som er underlagt sikring og sikkerhetsloven er i så måte en viktig del av debatten om hvor mye og hvilke ressurser som skal til for å sørge for bedre sikkerhet.

Hvilke deler av Forsvaret som tar del i objektsikring er derfor av interesse. Tradisjonelt har Heimevernet hatt sentrale oppgaver knyttet til objektsikring. Det er vanskelig å se for seg at en avvikling av Sjøheimvernet i 2018 og nedbygging av Heimevernet med 10 000 soldater, slik et flertall i Stortinget vedtok i behandlingen av Forsvarets langtidsplan, ikke gjør noe med Forsvarets evne til objektsikring.

NSMs årlige rapport om sikkerhetstilstanden, Risiko 2016, ble nylig lagt fram. Den ramser opp ”stor risiko” for IKT-angrep og spionasje som særlige trusler i tiden. Denne rapporten, lagt oppå Riksrevisjonens rapport om Politiets og Forsvarets evne til objektsikring, gir grunn til å stille spørsmål ved både kapasitet, kompetanse og organisering.

Svar:

Nammo AS er et privat rettssubjekt i form av et sivil aksjeselskap, hvor staten innehar en aksjepost på 50 %. Nammo AS er ikke underlagt sikkerhetsloven ved enkeltvedtak i medhold av sikkerhetsloven § 2, tredje ledd. Det er ikke utpekt skjermingsverdige objekter ved Nammo AS.

Nammo AS er imidlertid underlagt sikkerhetsloven som leverandør av sikkerhetsgraderte anskaffelser, jf. sikkerhetsloven § 2, andre ledd. Nammo AS har løpende leveranser gjennom Forsvarsmateriell til Forsvaret, noe som blant annet innebærer at Nammo AS har sikkerhetsklarert personell, og er underlagt tilsyn av Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM). De to siste tilsynene som NSM utførte hos Nammo AS var,

etter informasjon fra etaten, et stedlig tilsyn i september 2014 og en fjernrevisjon (brevtilsyn) i mai 2016. I etterkant av begge tilsynene ble det gitt enkelte pålegg.

Politiet og Forsvaret kan forberede og eventuelt gjennomføre sikring av viktige objekter med sikringsstyrker uavhengig av om objektene er utpekt som skjermingsverdige i henhold til sikkerhetsloven. Vurderingen av en slik sikring skjer på selvstendig grunnlag, og er ikke hjemlet i sikkerhetsloven. Hvorvidt det er forhåndsplanlagt for bruk av sikringsstyrker fra politiet og Forsvaret ved Nammo AS er sikkerhetsgradert informasjon.

Det er politiet som har ansvaret for å sikre sivile objekter mot terrorhandlinger og annen kriminalitet. Det er en politimessig vurdering hvorvidt det skal iverksettes slik objektsikring, og det er primært politiet selv som står for sikringen.

Politiet kan imidlertid anmode om bistand fra Forsvaret i henhold til bistandsinstruksen. Bistanden vil først og fremst være aktuell ved omfattende objektsikring, eller når beskyttelsesbehovet strekker seg over en lengre tidsperiode, slik at politiets ressurser ikke strekker til.

Heimevernet (HV) er den viktigste ressursen i Forsvaret for å bistå i politiets vakthold og sikring av viktige objekter. Politiets bistandsbehov er ikke direkte dimensjonerende for størrelsen på HVs styrker, men HV bistår innenfor rammen av de kapasiteter og evner som er etablert for å ivareta de militære primæroppgavene.

Regjeringen har de senere årene styrket HVs budsjett for å gi bedre materiell og mer øving, en styrkning som videreføres i langtidsplanen for forsvarssektoren. Det investeres blant annet i nye feltvogner for å gi HV økt mobilitet. For 2017 styrkes HV med 191 millioner kroner, blant annet for å ta igjen etterslep i vedlikehold,

og for å fasilitere noe høyere aktivitet og øving i prioriterte avdelinger. Dette inkluderer 27 millioner kroner til sperremateriell. Styrkingen vil bedre HVs operative evne for objektsikring.

HVs styrker vil sammen med politiets styrker, i de fleste tilfeller være tilstrekkelige for politimessig objektsikring. Dette gjelder også etter gjennomføring av Stortingets vedtak om å tilpasse HVs områdestruktur til den reelle situasjonen ved å redusere plantallet fra 42 000 mannskaper til 35 000 mannskaper, og å legge ned Sjøheimevernet. I kongelig resolusjon til Instruks for sikring og beskyttelse av objekter ved bruk av sikringsstyrker fra politiet og Forsvaret i fred krise og krig av 24. august 2012 beskrives at tilordning av styrker må tilpasses objektets viktighet, kompleksitet og størrelse. Videre må tilordningen av styrker tilpasses ambisjonsnivået for sikringen og den forventede varigheten for sikringsoppdragene. Det må tas utgangspunkt i en realistisk vurdering av tilgjengelige ressurser og behovet for rask omprioritering av styrker til andre objekter. HVs detaljerte styrkedisponering er foreløpig ikke besluttet. HVs oppgaver og operative behov, spesielt knyttet til objektsikring og territoriell overvåking og kontroll, vil legge føringer for hvor i strukturen mannskapene disponeres.

I de senere årene har antallet objekter som Forsvaret forhåndsplanlegger å sikre med sikringsstyrker gått ned. Dette gjelder både for bistand til politimessig sikring og for militær sikring i væpnet konflikt. I en væpnet konflikt vil HV også ha andre oppgaver enn objektsikring. Det vil i stor grad være en situasjonsbestemt vurdering hvordan militære ressurser disponeres i en væpnet konflikt. Forsvaret av Norge skjer innenfor rammen av NATOs kollektive forsvar, og om nødvendig med allierte forsterkninger.

SPØRSMÅL NR. 919

Innlevert 30. mars 2017 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 3. april 2017 av fungerende innvandrings- og integreringsminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Undertegnede har stilt tre skriftlige spørsmål om den psykisk utviklingshemmede gutten som ble tvangsutsendt alene til Afghanistan. Gutten ble ikke utredet ferdig av helsevesenet i Norge og forøvrig ble han urettmessig fratatt sin verge de siste 10 månedene i Norge. Statsråden svarer unnvikende på alle spørsmål i denne

saken og henviser konsekvent til utlendingsmyndighetene.

Er det slik å forstå at statsråden er likegyldig til behandlingen denne gutten har fått og ikke er interessert i å rette feil?»

Svar:

Jeg viser til mine svar på spørsmål nr. 828, nr. 855 og nr. 883 fra representanten, og til mine svar på spørsmål nr. 870 og nr. 915 fra stortingsrepresentant Karin Andersen vedrørende den enkeltsaken som er bakgrunnen for spørsmålet her.

Jeg har forståelse for at enkelte asylsaker skaper stort engasjement, og jeg er på ingen måte likegyldig til hvordan vi behandler søknader om asyl fra personer med ulike former for helseproblemer. Jeg vil imidlertid gjenta at jeg etter utlendingsloven ikke har myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker. Det vil følgelig være lovstridig for meg som statsråd å gjøre vurderinger knyttet til denne enkeltsaken, og i strid med hva Stortinget har bestemt om ansvarsforholdene på utlendingsfeltet.

Jeg vil også understreke at det er beslutningstakerne som sitter med kunnskap om sakens fakta og har innsikt i den konkrete saken. UDI og UNE er ansvarlige for å behandle enkeltsakene, herunder å håndtere påstander om uriktige avgjørelser. Jeg må derfor henvisne spørsmål knyttet til enkeltsaker på utlendingsfeltet til det ansvarlige forvaltningsorganet.

Jeg har ingen grunn til å betvile at utlendingsmyndighetenes praksis i asylsaker med helseanførsler er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Jeg bemerker også at asylsøkere gis advokat i klageomgangen for å ivareta deres rettssikkerhet. Dersom det i en konkret sak hevdes at et vedtak er lovstridig, må vedtaket påklages til overordnet forvaltningsorgan og deretter eventuelt bringes inn for domstolene.

SPØRSMÅL NR. 920

Innlevert 30. mars 2017 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiten

Besvart 6. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at pasienter, som er tilbudt en tverrfaglig utredning for kjeveleddsdysfunksjon ved Haukeland Universitetssykehus, refunderes opptil til det beløp som helsehjelpen ville ha kostet det offentlige i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på spørsmål 15:774. I en konkret sak er det innvilget rett til nødvendig helsehjelp og tilbudt en tverrfaglig utredning for kjeveleddsdysfunksjon ved Haukeland Universitetssykehus. Helsedirektoratet har oppgitt at ”kostnad for utredning pr pasient ved Helse Bergen er beregnet å være i størrelsesorden 50 000 NOK” Når den samme brukeren søker om forhåndstilsagn fra HELFO for å få foretatt utredningen i et annet land innen EØS-området, opplyses det at en: ”Tverrfaglig utredning (poliklinisk) gir isf-ref i DRG vekt 0,107 kr 4 502,66 (100 % isf-ref, helseforetaket får 50 % i aktivitetsbasert finansiering).

Svar:

Stortingsrepresentant Freddy de Ruiten viser til spørsmål nr. 15:774 og stiller et oppfølgingsspørsmål til dette. Innledningsvis vil jeg vise til mitt svar av 13. mars 2017. Jeg har også forelagt det nye spørsmålet for Helsedirektoratet/Helfo. Det er Helfo som saksbehandler søknader fra pasienter til ordningen og evt. refunderer midler til pasientene. Helsedirektoratet uttaler følgende:

”Regler for refusjon i ordningen går fram av Forskrift om stønad til helsetjenester i annet EØS-land. For å være stønadsberettiget etter folketrygdloven § 5-24a, må helsehjelpen som en pasient har mottatt eller fått tilbud om i utlandet enten være lik eller sammenlignbar med den helsehjelpen pasienten ville fått bekostet i den offentlige helse- og omsorgstjenesten i Norge. Helsehjelp i spesialisthelsetjenesten omfatter både utredning og behandling i og utenfor institusjon, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-1a.

Et forhåndstilsagn kan gis på ulike stadier i et pasientforløp, det vil si både ved behov for utredning, behandling, etterkontroll etc. Dersom pasienten er vurdert til å ha rett til utredning fordi det foreløpig er uavklart hva slags behandling pasienten trenger, vil selve forhåndstilsagnet måtte begrenses tilsvarende. Når

utredningen i utlandet er foretatt, kan pasienten eventuelt søke om et nytt forhåndstilsagn for den aktuelle videre behandlingen, og slik få større sikkerhet for at også utgiftene til selve behandlingen vil bli refundert.

For å komme frem til den maksimale refusjonsprisen som blir oppgitt i et forhåndstilsagn foretar Helfo en beregning ved bruk av estimerte DRG-kostnader for den tilsvarende behandling pasienten ville mottatt i Norge. Ved forhåndstilsagn til planlagt behandling i utlandet etter folketrygdloven § 5-24a vil maksimal re-

fusjonspris være 80 % av estimert DRG-kostnad. Det foretas ikke ytterligere reduksjoner i refusjonsberegningen.”

Spørsmålet er basert på en enkeltsak. Helsedirektoratet eller jeg kan ikke kommentere denne. Jeg gjør oppmerksom på at pasienter har klagerett på vedtak om forhåndstilsagn. Klageinstansen er Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 921

Innlevert 30. mars 2017 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 7. april 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hvilke spesifikke tiltak har regjeringen egentlig gjort for å rekruttere flere lærere til Nord-Norge, og hvorfor har regjeringen ventet i snart fire år når problemet er så velkjent?»

BEGRUNNELSE:

Denne uken har kunnskapsministeren startet en rekrutteringsturné i Nord-Norge for å rekruttere flere lærere til landsdelen. Likevel er det enda uklart hva regjeringen vil gjøre, og statsråden sier til Aftenposten 30.mars at de «kommer raskt tilbake med konkrete tiltak.»

Det er ca. to uker igjen til søknadsfristen 15. april. Til nå virker ikke regjeringens politikk til å bidra til å skaffe flere lærere til norske klasserom. Problemet er særlig stort i Nord-Norge.

Svar:

Nord-Norge er en vekstregion av stor nasjonal betydning og med stort potensial. For å utnytte disse mulighetene er vi avhengig av at også denne regionen har en god skole. Jeg ser alvorlig på situasjonen med lærermangel i nord. Utfordringene med å rekruttere lærere i landsdelen går langt tilbake i tid, og det har vist seg krevende å finne effektive virkemidler for å motvirke dette.

Da regjeringen kom i posisjon, satte vi umiddelbart i gang tunge prosesser for å styrke rekrutteringen til lærerutdanningen og læreryrket. I 2014 lanserte vi

strategien Lærerløftet, med tiltak for å styrke kunnskapsskolen. Tiltakene i strategien har en nasjonal innretning og omfatter selvfølgelig også Nord-Norge. Regjeringen setter i tillegg inn ekstraordinære tiltak rettet mot landsdelen.

Tiltak med nasjonal innretning

Regjeringen forventer at høyere kvalitet i skole og lærerutdanning skal heve prestisjen til utdanning og yrke og føre til bedre rekruttering. Kvaliteten i lærerutdanningen skal styrkes nasjonalt gjennom kompetanseheving og innføring av nye grunnskolelærerutdanninger på masternivå fra og med kommende studieår. I 2016 ble det innført skjerpede karakterkrav for opptak til lærerutdanning, noe som på sikt vil gi økt status, sterkere studenter og bedre lærere.

Kunnskapsdepartementet arbeider nå med en langsiktig lærerutdanningsstrategi for enda bedre kvalitet og tettere samarbeid mellom utdanning og praksisfelt.

Som ledd i Lærerløftet har regjeringen innført strengere kompetansekrav og nye karriereveier for lærere. Vi satser videre på veiledning av nyutdannede lærere og på skolelederutdanning. På den måten vil vi både styrke skolen og elevenes læring, og gjøre læreryrket mer attraktivt. Det er viktig både å rekruttere nye lærere og beholde de som allerede er i yrket. Regjeringen har også innført et stipend for at ansatte i skolen som ikke har lærerutdanning, skal kunne kvalifisere seg gjennom praktisk-pedagogisk utdanning (PPU). Gjennom hele perioden har regjeringen satset tungt på videreutdanning gjennom strategien Kompetanse for kvalitet (KFK).

Tiltak rettet mot Nord-Norge

Jeg mener at videreutdanning av lærere er et tiltak som vil gi resultater på relativt kort sikt. For å gi lærere i Finnmark et videreutdanningsløft, har jeg besluttet å prioritere alle godkjente søknader til KFK fra dette fylket. Staten vil i tillegg dekke kostnader til reise og opphold for disse lærerne. Det legges opp til fleksible, regionale tilbud, tilpasset lokale behov.

Insentiver i form av nedskrivning av studielån kan gi utslag i årets søkertall, men de største gevinstene er langsiktige. For studenter som starter lærerutdanning høsten 2017, innføres en ordning for nedskrivning av studielån. Ordningen er særlig gunstig for kandidater som etter fullført utdanning tar jobb i Nord-Norge. Regjeringen tar sikte på at disse kan få nedskrevet lånet med et beløp i størrelsesorden 150 000 kroner. Avskrivingsbeløp vil avhenge av hvordan vilkårene i ordningen innrettes endelig. Forslag til innretning vil bli lagt frem i forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2017.

Med visjon om å gjøre Nord-Norge til en av landets mest skapende og bærekraftige regioner, lanserer regjeringen våren 2017 en nordområdestrategi. Rekruttering til lærerutdanning og til læreryrket vil inngå i denne strategien. Det er imidlertid skoleeierne som har ansvaret for å gjøre skolene til attraktive arbeidsplasser for derigjennom å sikre rekruttering både til yrke og til

utdanning. Skoleeierne har derfor, sammen med lærerutdanningsmiljøene, et stort ansvar for å bidra til å løse de utfordringene som representanten Henriksen peker på.

Jeg har imidlertid tatt initiativ til dialogmøter med universitetene og andre regionale aktører i Nordland, Troms og Finnmark for å få til en få frem gode tiltak for å rekruttere til lærerutdanning og yrke. I møtene har jeg hørt og gitt støtte til en rekke gode forslag til tiltak, som for eksempel skolebesøk fra studentambassadører, kvalifiseringskurs for opptak til lærerutdanning, kvalifisering av ufaglærte som underviser i skolen, målrettet rekruttering fra kommuner, desentralisert utdanning og kompetanseheving av praksisskoler for å bygge fagmiljøer. For at lærerutdanningsmiljøene skal kunne bidra aktivt inn i disse prosessene har jeg bevilget 2,5 millioner kroner til universitetene.

Jeg er altså enig med representanten Henriksen i at å sikre tilstrekkelig rekruttering av lærere er en viktig oppgave. Jeg har satt i gang en rekke tiltak og prosesser for å bidra til dette, og noen av disse er spesielt rettet mot Nord-Norge. Det vil imidlertid være avgjørende at lokale og regionale myndigheter også er bevisst sitt ansvar, slik at vi sammen kan sikre god rekruttering til lærerutdanningene og å få dekket behovet for kvalifiserte lærere.

SPØRSMÅL NR. 922

Innlevert 30. mars 2017 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen

Besvart 7. april 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Det er forut for LTP-forliket reist spørsmål ved beslutningsunderlaget for å avvikle militær aktivitet på Kjevik.

Vil statsråden fortsette prosessen med avvikling, selv om dette ikke skulle gi den økonomiske gevinsten LTP legger til grunn og hva legger statsråden i så fall til grunn for avviklingen da?»

BEGRUNNELSE:

Viser til komitemerknaden fra Innst. 62S (2016-2017) Kap. 3.10 Luftforsvaret.

”Komiteen viser til at det er reist spørsmål ved det økonomiske og faglige beslutningsgrunnlaget knyttet til deler av langtidsplanproposisjonen, herunder samlingen på Evenes og Værnes. Dersom det fremkommer vesentlige endringer i beslutningsgrunnlaget, legger komiteen til grunn at regjeringen kommer tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett våren 2017 med en oppdatering.”

I kapittel ”6.1.4 utnyttelse av ledig kapasitet på Værnes-nedleggelse av Forsvarets base Kjevik” beskrives et gevinstpotensiale på en milliard norske kroner over 20år, ved å avvikle militær aktivitet på Kjevik. Det er et spørsmål om beslutningsgrunnlaget som brukes i kapittel 6.1.4 ikke vil gi den forespeilte økonomiske innsparingen på 1000 mill. nok., men snarere kan bli snudd til økte investering. Avvikling av militær aktivitet på Kjevik er i stor grad et effektiviseringstil-

tak. Det er antakelig lite hensiktsmessig å gjennomføre ring avvikling hvis det ikke gir innsparing.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 30. mars 2017 med spørsmål fra stortings-representant Åse Michaelsen. Spørsmålet gjelder beslutningsgrunnlaget for å avvikle militær aktivitet på Kjevik.

En av utfordringene som måtte løses i arbeidet med langtidsplanen for forsvarssektoren, jf. Prop. 151 S (2015–2016), var en vedvarende ubalanse mellom den vedtatte forsvarsstrukturen, oppgavene som skal løses og budsjettnivået. Derfor er det lagt stor vekt på å gjennomføre helhetlige kostnadsberegninger som tar hen-

syn til erfaringer og kunnskap fra tidligere planer og pågående prosjekter. Vi er trygge på det beslutningsgrunnlaget langtidsplanen er basert på.

I tråd med Innst. 62 S (2016–2017) vil regjeringen komme tilbake til Stortinget dersom det fremkommer vesentlige endringer i beslutningsgrunnlaget. Så langt er det ikke kommet frem nye opplysninger eller noe som endrer forutsetningene for kostnadsberegningene. Når det gjelder Værnes og etablering av Luftforsvarets skolesenter (LSK) har Forsvarsbygg nylig ferdigstilt en mulighetsstudie for hvordan Forsvaret best mulig skal utnytte kapasiteten på Værnes. Mulighetsstudien viser at de økonomiske forutsetningene i langtidsplanen knyttet til nedleggelsen av Kjevik og etableringen av LSK på Værnes fortsatt er gyldige.

SPØRSMÅL NR. 923

Innlevert 30. mars 2017 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 7. april 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Kvifor har ikkje justis- og beredskapsdepartementet avventa ei slik avgjersle før Påtaleanalysa vart lagt fram og har vore på høyring, og kva er årsaken til at departementet ikkje har villa involvert Stortinget i ei beslutning om å flytte kontorstad og arbeidsplassar ut av Telemark og til Vestfold?»

GRUNNGJEVING:

Brev av 18.10.16 frå Riksadvokaten til Justis- og beredskapsdepartementet står det at Riksadvokaten anbefalar justisministeren å flytte kontorstad for det utvida embetet Vestfold, Telemark og Buskerud frå Skien til Tønsberg. I brev tilbake til Riksadvokaten sendt den 20.12.16 skriv justis- og beredskapsdepartementet at dei har beslutta å gjere slik Riksadvokaten anbefalar. Det står:

”Justis og beredskapsdepartementet har besluttet at embetskontoret for Vestfold, Telemark og Buskerud flyttes fra Skien til Tønsberg fra den tid riksadvokaten bestemmer, og at de øvrige embeter beholder sin nåværende plassering av kontorsted”.

Det har kome fleire reaksjonar frå ordførarar og fylkesordførar i Telemark på denne avgerdsla, og manglande involvering i forkant. I tillegg kjem det mange tilbakemeldingar på at ein burde vente med å endre på påtalemakta før Påtaleanalysen blei lagt fram.

Svar:

Den høyere påtalemyndighet består av Riksadvokatembetet, ti regionale statsadvokatembeter og et nasjonalt statsadvokatembete, under ledelse av riksadvokaten. De ti regionale statsadvokatembetene er i dag lokalisert i Tromsø, Bodø, Trondheim, Molde, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Skien, Hamar og Oslo.

Med virkning fra 1. januar 2016 ble antallet politidistrikter redusert fra 27 til 12. Statsadvokatene er politimestrenes nærmeste overordnede hva gjelder behandling av straffesaker. Ved kongelig resolusjon 30. september 2016 ble det derfor gjort enkelte endringer i statsadvokatembetenes navn og distriktsinndeling, slik at ingen politimestere må forholde seg til mer enn ett statsadvokatembete.

I henhold til straffeprosessloven § 57 annet ledd fastsetter Kongen «antallet statsadvokater, deres embetsdistrikter og stedet for embetskontoret». Kongens myndighet etter straffeprosessloven av 22. mai 1981 nr. 25 § 57 annet ledd til å fastsette stedet for embets-

kontoret i forbindelse med denne grensejusteringen, ble i samme resolusjon delegert til Justis- og beredskapsdepartementet. Justis- og beredskapsdepartementet besluttet 20. desember 2016 at embetskontoret for Vestfold, Telemark og Buskerud flyttes fra Skien til Tønsberg fra det tidspunkt riksadvokaten bestemmer, og at de øvrige embeter opprettholder sin nåværende plassering av embetskontoret. Det nye politidistriktet Sør-Øst omfatter nåværende embetskontor i Skien som har ansvaret for Telemark og Vestfold, samt Buskerud, som til nå har hørt inn under Oslo statsadvokatembeter. Riksadvokaten har blant annet opplyst at ca. 70 prosent av de alvorligste straffesakene i det nye politidistriktet vil være registrert i Vestfold og Buskerud, og ca. 2/3 av aktoratene utføres der. Videre fremholder riksadvokaten at hovedtyngden av aktoratene vil føres på strekningen Tønsberg via Drammen til Hokksund, og at denne tendensen vil styrke seg i årene fremover. Aktoratene for lagmannsrett vil i hovedsak bli ført i Skien (Agder lagmannsrett) og i Drammen (Borgarting lagmannsrett).

Endringen av kontor plassering er gjort etter råd fra riksadvokaten. Riksadvokaten er som øverste leder av all straffesaksbehandling i egen etat og i politiet, samt ansvarlig for oppgaveløsning og utnyttelse av ressursene i statsadvokatembetene, nærmest til å vurdere organisering av egen etat. Jeg mener derfor riksadvokatens synspunkter måtte tillegges betydelig vekt når det gjaldt tidspunkt for og valg av embetskontoret.

Påtaleanalyseutvalget ble oppnevnt i statsråd 4. mars 2016 for å gjennomføre en analyse som grunnlag for en videreutvikling av og en kvalitetsreform i påtalemyndigheten. Utvalget la 2. mars 2017 frem sin utredning NOU 2017:5 En påtalemyndighet for fremtiden. Utredningen vil bli sendt på høring. Jeg kan opplyse at vi arbeider med å forberede dette, men dato for utsendelse og høringsfrist er ennå ikke bestemt.

For ordens skyld understrekes at omtalte endring har – som det fremgår ovenfor – sammenheng med politireformen og nødvendige justeringer til denne. I dag må politimesteren i Sør-Øst politidistrikt forholde seg til to statsadvokatembeter. Det er derfor viktig at denne tilpasningen skjer raskt slik at dagens lite hensiktsmessige overgangsordning ikke blir for langvarig. Påtaleanalysen er et selvstendig forslag uten direkte sammenheng med nærpolitireformen, og eventuelle endringer med basis i utvalgets tilrådning vil med nødvendighet ligge langt frem i tid.

Riksadvokatens faglige vurdering tilsa at kontoret måtte flyttes til Drammen eller Tønsberg, ikke om Skien skulle bestå som hovedsete. Riksadvokaten har videre opplyst at om flytting til Tønsberg eller Drammen ikke lot seg realisere, vil en nedleggelse av statsadvokatembetet med overføring av ansvaret til Oslo statsadvokatembeter fremstå som nærliggende. I tillegg har han opplyst at realiseringen av departementets beslutning er i full gang, bl.a. med tanke på ansettelse og nye lokaler.

SPØRSMÅL NR. 924

Innlevert 30. mars 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 7. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvor mange søknader om individuell stønad for Canoderm til andre hudlidelser enn atopisk eksem er innvilget og gjelder noen av disse Ichtyose?»

vilga eit fåtal søknader om individuell stønad for Canoderm til andre hudlidingar enn atopisk eksem, men det er førebels ikkje klart om nokre av søknadene gjeld pasientar med ichtyose.»

BEGRUNNELSE:

I svar på spørsmål fra undertegnede (Dokument nr. 15:1401 (2015-2016)) oppgir statsråden at:

”Gjennom ordninga med individuell stønad kan HELFO yte stønad til legemiddel som ikkje er godkjent for førehandsgodkjent refusjon. Eg er kjent med at HELFO har inn-

Svar:

Fra 1. april 2016 har Canoderm hatt forhåndsgodkjent refusjon ved atopisk dermatitt. I perioden 1.april 2016 – 1.april 2017 har Helfo mottatt totalt 1846 søknader om individuell stønad for dette preparatet. Det er søkt om bruk for ulike diagnosekoder, inkludert diagnoser som kan innbefatte iktyose. Flere av diagnosekodene

er imidlertid sekkediagnoser, og det vil være svært tidkrevende å gå nærmere inn i hver enkelt søknad for å identifisere nøyaktig antall søknader som gjelder iktyose.

Med dagens regelverk gis det ikke individuell stønad til reseptfrie legemidler. Canoderm er et reseptfritt legemiddel, og alle søknader om individuell stønad for Canoderm blir derfor avslått uten en nærmere vurdering.

Canoderm er innvilget forhåndsgodkjent refusjon ved atopisk dermatitt med en maksimal refusjonspris, som i motsetning til utsalgsprisen ved reseptfritt salg er regulert. Jeg vil be Helsedirektoratet se nærmere på om det bør gjøres unntak for kravet om reseptplikt for individuell stønad til reseptfrie legemidler der det er innvilget forhåndsgodkjent refusjon for andre bruksområder. De generelle kravene til individuell stønad vil

likevel gjelde, herunder kravet om at det må foreligge dokumentert effekt ved den aktuelle tilstanden. Kravet til dokumentasjon er noe lavere ved sjeldne tilstander.

Iktyose er en samlebetegnelse for en gruppe hudsykdommer og er ikke regnet som en sjelden sykdom, men det finnes noen former for iktyose som er sjeldne. Dokumentasjonskravet ved søknad om individuell stønad for legemidler ved iktyose vil derfor variere ut fra hvilken form for iktyose pasienten har.

Mange av pasientene med iktyose har behov for behandling med flere ulike hudprodukter. Som redegjort for i mitt svar på spørsmål 15:1401 (2015-2016), kan det ytes bidrag etter folketrygdloven § 5-22 til reseptfrie salver, kremer og oljer mv. Pasienten må selv dekke utgiftene opp til 1825 kroner (i 2017), men får dekket 90 pst av overskytende beløp.

SPØRSMÅL NR. 925

Innlevert 30. mars 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 7. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at pasienter med sjeldne sykdommer som ichtyose kan få nødvendige legemidler vurdert på blå resept, er det aktuelt å gi en betinget markedsføringstillatelse for hudkremer som Canoderm og A-vitamin til denne pasientgruppen?»

BEGRUNNELSE:

I svar på spørsmål til undertegnede Dokument nr. 15:1401 (2015-2016) forklarer statsråden at Canoderm har virkestoff som hjelper ved atopisk eksem og at produsenten derfor har søkt om markedsføringstillatelse for denne pasientgruppen og fått det i Norge. Fordi Ichtyose er en sjelden tilstand, er markedspotensialet mindre for salg til denne pasientgruppen. Det er ikke søkt om markedsføringstillatelse for denne gruppen. Regjeringen har i både Legemiddelmeldingen og i prioriteringsmeldingen åpnet for at det for sjeldne tilstander kan være aktuelt å redusere kravene til dokumentasjon og å gi betinget markedsføringstillatelse.

I prioriteringsmeldingen (Meld. st.34) vurderer regjeringen at det er ”én egenskap som typisk kommer sammen med små pasientgrupper som kan være relevant ved prioritering. Dette er knyttet til usikkerhet om

dokumentasjon av nytte av behandling fordi det kan være vanskelig å gjennomføre kontrollerte studier av effekt på små pasientgrupper. Ved vurdering av tiltak rettet inn mot små pasientgrupper med alvorlig tilstand bør det derfor kunne stilles mindre omfattende krav til dokumentasjon av nytte...”

I Legemiddelmeldingen (Meld. St.28) oppgis:

”Er det vanskelig å fremskaffe tilstrekkelige data vedrørende legemidlets sikkerhet og effekt, eksempelvis fordi sykdommen er sjelden, kan det også gis en betinget markedsføringstillatelse.”

Svar:

Vurderinger av om et legemiddel skal kunne gis betinget markedsføringstillatelse følger av det europeiske regelverket, og dette er ikke noe norske myndigheter kan innvilge på eget initiativ.

I Legemiddelmeldingen (Meld. St. 28 (2014-2015)) beskrives det i kapittel 23.4 hvordan en rekke tiltak er iverksatt for å bidra til at legemidler kommer raskere på markedet. Et av tiltakene det vises til er at legemidler kan gis betinget markedsføringstillatelse gjennom det europeiske legemiddelsamarbeidet.

De aller fleste nye legemidler og vaksiner utvikles av legemiddelindustrien, som også søker om markedsføringstillatelse for sine produkter. Norge deltar i det europeiske samarbeidet for godkjenning av legemidler gjennom EØS-avtalen og det europeiske legemiddelbyrået (EMA). I dette samarbeidet blir søknader om markedsføringstillatelser behandlet av landene i fellesskap. Når et legemiddel får markedsføringstillatelse innebærer det at produsenten får tillatelse til å markedsføre legemidlet, i henhold til de betingelser som er spesifisert i den godkjente preparatomtalen.

Betinget markedsføringstillatelse gis som resultat av en søknadsprosess hvor nytte/risikoforholdet er vurdert som positivt, men dokumentasjonsgrunnet enda ikke er tilstrekkelig for fullverdig markedsføringstillatelse. Betingelsen er som oftest at det gjennomføres kliniske studier innen avtalt tid for å konvertere betinget markedsføringstillatelse til en fullverdig markedsføringstillatelse. Betinget markedsføringstillatelse gis i sentral prosedyre og det er en forutsetning at det er et stort udekket medisinsk behov.

Når det gjelder spørsmålet om offentlig finansiering av et legemiddel og om det er i tråd med prinsippene for prioritering, vises det til Prioriteringsmeldingen (Meld. St. 34 (2016-2017)). Det åpnes her for at et lavere krav til dokumentasjon kan aksepteres ved vurdering av tiltak rettet inn mot små pasientgrupper med alvorlig tilstand. I Prioriteringsmeldingen foreslås det også at alle nye legemidler skal metodevurderes før det gis offentlig finansiering. Metodevurderingen gjelder bruk av legemidlet innenfor godkjent indikasjon og preparatomtale, som vil si at det skal foreligge markedsføringstillatelse for bruksområdet. Bruk av legemidler utenfor godkjent bruksområde skal fortsatt kunne dekkes etter individuell stønad, med krav til vitenskapelig dokumentert effekt for den aktuelle bruken. Også her vil kravet til dokumentasjon variere ut fra pasientgruppens størrelse.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål nr. 924 fra Kjersti Toppe når det gjelder muligheten for individuell stønad til legemiddelbehandling ved iktyose.

SPØRSMÅL NR. 926

Innlevert 30. mars 2017 av stortingsrepresentant Odd Omland

Besvart 19. april 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Grunneiere på gårdene Opoft/Basgård i Kvinesdal kommune i Vest Agder er opprørte over at Kartverket vil endre navn på gårdene deres.

Hva mener statsråden skal være lokalbefolkningens og lokaldemokratiets rolle i navnesaker i kommunene?»

BEGRUNNELSE:

Stedsnavn rundt i kommunene betyr mye for folk, og vekker derfor mange følelser. Når Kartverket fatter vedtak om navneendringer som lokalbefolkningen ikke kjenner seg igjen i, oppleves det som urimelig. Vedtaket fra Kartverket i disse to konkrete sakene strider mot både den historiske bruken av navnet og de lokale anbefalingene fra både grunneier, kommune og fylkeskartsjef. Selv om konklusjonene lokalt er entydige, er Kartverket i ferd med å overkjøre de lokale anbefalingene. Det vises i denne sammenheng til brev fra ordføreren i Kvinesdal, datert 7.2.

Opoft:

Først vedtok Kartverket at eiendommen skulle beholde det navnet den har hatt i 300 år, "Opoft", i samsvar med grunneier, historielagets og kommunens mening. Fylkeskartsjefen gikk også inn for dette. Men uten forvarsel snudde Kartverket og omgjorde sitt eget vedtak. Kartverket mener nå at gårdsnavnet skal være "Oppofta". Grunneierne opplever lite lydhørhet fra Kartverket for å lytte til argumentene fra lokalbefolkningen.

Basgård:

Fylkeskartsjefen vedtok 30.12.16 at navnet skulle være det samme som i dag, og skrives Båsgård.

Dette er det også stor enighet om lokalt. Men 20.1.17 mottok imidlertid grunneierne brev fra Kvinesdal kommune om at Kartverket vurderte å omgjøre sitt eget vedtak og endre skrivemåten til Basskor. Grunneierne har sendt klage. Her gjelder det samme som for Opoft, at grunneiere og historielaget er entydige på at skrivemåten skal være Basgård.

Svar:

Regler om fastsetting av skrivemåten for stedsnavn i offentlig bruk framgår av stadnamnlova. Ansvaret for denne loven ligger til Kulturdepartementet. Svaret på spørsmålet er utformet i samråd med kulturministeren.

Kulturministeren og jeg mener begge at lokalbefolkningen og lokaldemokratiet skal ha en sterk og sentral rolle ved fastsetting av stedsnavn i kommunene. Det ligger til grunn for gjeldende stadnamnlov. Kulturdepartementet har i tillegg startet arbeid med å endre loven med sikte på å gi kommunene større frihet i praktiseringen av regelverket. Kulturdepartementet vil i lovarbeidet vurdere hvor den endelige kompetansen til å avgjøre stedsnavn bør ligge. Arbeidet følger bl.a. opp Innst. S 333 (2014-2015) Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner, der flertallet i komitéen «mener at det må vurderes økt kommunalt selvstyre innenfor fastsetting av skrivemåte og navn innenfor adresse- og skiltprosjekt». Spørsmålet er også omtalt i kommuneproposisjonen 2017 s. 41 flg.

Når det gjelder fastsettingen av skrivemåten for navnene Opoft og Basgård, er disse til behandling. Det vil derfor være galt av meg å gå nærmere inn på disse to sakene. Jeg vil imidlertid redegjøre for kommunens og Kartverkets rolle ved fastsetting av stedsnavn etter gjeldende lov i sin alminnelighet.

Kommunen vedtar skrivemåten for kommunale vegger, offisielle adresser, grender, tettsteder mv. Fylkeskommunen vedtar skrivemåten på fylkeskommunale anlegg. Kartverket vedtar skrivemåten på andre navn i offentlig bruk, bl.a. nedarvede gårdsnavn, bruksnavn og naturnavn. Gårdsnavn favner vanligvis en rekke eiendommer og mange eiere, mens bruksnavnet er nav-

net på den enkelte eiendommen (bruket). I saker som gjelder nedarvede bruksnavn, dvs. nedarvede navn på eiendommer som er eller har vært drevet som gårdsbruk, har eieren etter en lovendring i 2015, rett til å fastsette skrivemåten dersom vedkommende kan dokumentere at den ønskede skrivemåten har vært i offentlig bruk som bruksnavn. Nye bruksnavn fastsetter eier i utgangspunktet selv.

Nedarvede stedsnavn er en del av vår felles kulturarv. Mange slike navn er blant de eldste kulturminnene vi har. Stedsnavn er samtidig et viktig hjelpemiddel i daglig bruk. Mange har et aktivt og bevisst forhold til stedsnavn – ikke minst i lokalmiljøet.

Alle navnesaker etter stadnamnlova som tas opp av statlig vedtaksorgan (Kartverket, Statens vegvesen mv.), skal sendes på høring i kommunen. Kommunen skal i den forbindelse innhente nødvendige uttalelser fra andre som har rett til å uttale seg, dvs. grunneiere for gårds- og bruksnavn og aktuelle lokale organisasjoner. Kommunen samler alle høringsuttalelser og sender dem til Språkrådets stednavntjeneste, som gir tilråding til vedtaksorganet. Vedtaksorganet fatter vedtak på grunnlag av tilrådingen fra stednavntjenesten og de lokale høringsuttalelsene. Vedtaksorganet sender melding om vedtaket til partene i saken og til kommunen og eventuelt fylkeskommunen. Dersom noen med klagerett påklager vedtaket, skal saken til ny saksbehandling med lokal høring og tilråding fra stednavntjenesten. Vedtaksorganet kan deretter velge å omgjøre sitt opprinnelige vedtak. Hvis ikke, sendes saken til klagenemnda for stedsnavnsaker, som fatter det endelige vedtaket. Klagenemnda blir oppnevnt av Kulturdepartementet bl.a. etter forslag fra KS. Vedtaket meldes til Kartverket som fører navnet inn i sentralt stedsnavnregister (SSR).

SPØRSMÅL NR. 927

Innlevert 30. mars 2017 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 6. april 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Vil statsråden bidra til at prestene inntas i formskriften som regulerer arbeidstiden for andre kirkelige ansatte?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med den med overføring av arbeidsgiveransvaret for prester fra staten til det nye rettssubjektet Den norske kirke har Kirkelig arbeidsgiverforening overtatt partsansvaret for tariffavtaleforhandlinger med presteskapets organisasjoner. Prestene anses ikke å være omfattet av unntaket i AML for særlige uavhengige stiller og har fra 1.1.16 hatt arbeidstiden re-

gulert i en tariffavtale mellom staten og Fagforbundet og Unio/PF med hjemmel i aml. § 10-12 (4). Andre kirkelige stillinger har regulert sin arbeidstid gjennom en egen forskrift. Dette gjelder klokkere, organister og kirketjenere.

Svar:

Forskriftsbestemmelsen representanten Aasrud nevner i sitt spørsmål er ”Forskrift om unntak fra arbeidsmiljøloven for visse typer arbeid og arbeidstakergrupper”. Forskriftens § 5 slår fast at arbeidsmiljøloven § 10-8 fjerde ledd ikke gjelder for klokkere, organister og kirketjenere.

Arbeidsmiljølovens § 10-8 fjerde ledd slår fast at ukehvilen så vidt mulig skal omfatte søndag, og at arbeidstaker som har utført søn- og helgedagsarbeid, skal ha arbeidsfri følgende søn- og helgedagsdøgn.

Unntaket i forskriften § 5 er ment å dekke de arbeidstakergrupper som jobber i forbindelse med gudstjenester og andre kirkelige handlinger, men som ikke på annet grunnlag er unntatt. Det er ikke nærmere begrunnet i forarbeidene hvorfor klokkere, organister

og kirketjenere er unntatt søndagsbestemmelsen, men ikke prester.

Prester i Den norske kirke har tradisjonelt vært oppfattet som arbeidstakere i ledende eller særlig uavhengig stilling. De har derfor vært unntatt fra arbeidstidsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven. Spørsmålet om unntak fra reglene om søndagsfri gjennom forskrift har derfor ikke vært aktuelt.

Det har vært en utvikling i prestenes arbeidssituasjon over tid som kan tilsi at en del prester i vanlige prestestillinger ikke lenger kan regnes som arbeidstaker i særlig uavhengig stilling. Prestenes arbeidstid er blant annet gjennom en tariffavtale blitt noe mer ordnet med krav om for eksempel kontortid og innføring av en mer lederstyrt organisering. Avtalen mellom arbeidstakerorganisasjonene og arbeidsgiver regulerer for øvrig også søndagsarbeid.

Jeg er enig med representant Aaserud i at det i denne nye situasjonen er naturlig å se nærmere på om også prester, på samme måte som klokkere og kirketjenere, bør unntas fra kravet om at ukehvilen skal ligge på søn- og helgedager. Jeg vil derfor sette i gang et arbeid for å se på om prester skal omfattes av unntaket i forskriften.

SPØRSMÅL NR. 928

Innlevert 31. mars 2017 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 6. april 2017 av fungerende innvandrings- og integreringsminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Kan statsråden opplyse om hva som var gjennomsnittlig saksbehandlingstid hva gjelder søknader fra enslige mindreårige asylsøkere i 2014, 2015 og 2016, samt opplyse om hva som er gjennomsnittlig saksbehandlingstid for denne gruppen så langt i 2017?»

BEGRUNNELSE:

I svar på skriftlig spørsmål av 11. januar 2017 fra stortingsrepresentanten Øistein Langholm Hansen svarte statsråd Listhaug at UDI økte kapasiteten på behandling av søknader fra enslige mindreårige asylsøkere siste del av 2016. Videre svarte statsråd Listhaug at de hadde som mål i 2016 å fatte vedtak i de fleste saker til personer som kom i 2015. Statsråd Listhaug informerte også om at hun i tildelingsbrevet til UDI og UNE

har tydeliggjort at enslige mindreårige skal prioriteres i alle ledd, herunder også saksbehandlingen.

Svar:

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i antall dager for enslige mindreårige asylsøkere fra saksopprettelse til første vedtak i UDI var 95 i 2014, 101 i 2015, 299 i 2016 og 442 i de tre første månedene i 2017.

Den økende saksbehandlingstiden i 2016 og 2017 må sees i sammenheng med at det kom svært mange enslige mindreårige asylsøkere i 2015. Saksbehandlingskapasiteten i UDI var ikke på forhånd dimensjonert til å behandle saksomsomfanget som kom inn i 2015. Både i 2016 og hittil i 2017 har det kommet få enslige mindreårige asylsøkere. En vesentlig andel av vedtakene som ble fattet i 2016 og 2017 gjelder derfor søknader som ble fremmet i 2015. Med dagens an-

komstall forventes saksbehandlingstiden for enslige mindreårige på litt sikt å gå vesentlig ned.

UDI jobber nå med å fatte vedtak i de resterende søknadene for enslige mindreårige fra 2015.

Ved utløpet av 2015 var det om lag 3 700 saker til behandling som var knyttet til en enslig mindreårig. Ved utløpet av februar 2017 hadde dette antallet sunket til færre enn 700.

SPØRSMÅL NR. 929

Innlevert 31. mars 2017 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 5. april 2017 av fungerende innvandrings- og integreringsminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Kan statsråden informere om hva UDI har foreslått her, og hvorfor regjeringen ikke ønsker å følge fageta-
tens råd i denne saken?»

BEGRUNNELSE:

I sak i Verdens Gang 28. mars i år gir UDI uttrykk for at de vil lovfeste ansvaret for enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år og gjøre det tydeligere hva slags omsorg de egentlig har krav på. I samme sak fremgår det at regjeringen ikke ønsker dette. UDI peker på at det i dag råder svært ulike oppfatninger av hva forsvarlig omsorg innebærer og at en lovfesting vil bidra til å sikre den same type omsorgen i alle mottak.

Svar:

Jeg er kjent med at Utlendingsdirektoratet (UDI) fra tid til annen over de senere årene har pekt på behovet for å lovfeste omsorgsansvaret til enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år.

UDIs argumenter for lovfesting går bl.a. fram av deres svar 2. november 2016 i høring av ny omsorgs-senterlov. UDI trekker f.eks. fram at mottaksfeltet i li-
ten grad er lovregulert og at en lovfesting bl.a. vil bidra til å avklare hva UDI har ansvaret for.

Det har den senere tid vært mye oppmerksomhet rundt situasjonen for enslige, mindreårige asylsøkere i mottak. Bildet som tegnes er sammensatt, men det er enighet om at situasjonen er av en slik karakter at det er behov for å sette i gang tiltak raskt.

I nært samarbeid med mine kolleger i regjeringen følger jeg situasjonen tett, og det er satt i verk en rekke prosesser for å finne gode og hensiktsmessige tiltak. Å endre regelverket på dette området vil ikke avhjelpe situasjonen i mottak her og nå. Det viktigste tiltaket

er beslutningen om videreføring av de om lag 50 mill. kronene som Stortinget bevilget i 2016-budsjettet til økt barnefaglig kompetanse i mottak for enslige, mindreårige asylsøkere.

Jeg tar med meg UDIs innspill i det videre arbeidet med å ivareta omsorgsansvaret for enslige mindreårige på en god måte. Det vil kunne være behov for å foreta noen regelverksendringer angående mottaksfeltet for å oppfylle krav etter ny personvernforordning, som får virkning fra mai 2018. Utover dette er det i dag ikke aktuelt å endre reguleringen på området.

For øvrig viser jeg til mitt svar 30. mars d.å. på spørsmål nr. 901 til skriftlig besvarelse.

SPØRSMÅL NR. 930**Innlevert 31. mars 2017 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 6. april 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Telenor Arena, skulle bli Norges største innendørs fotballarena, men har så langt vært en fiasko for fotballen. Planutvalget i Bærum kommune vedtok høsten 2016 en driftsplan som i realiteten ikke sikrer fotball mer enn 2 måneder i året, fordelt på 3 perioder - endatil utenfor sesong. Lovlighetsklage er behandlet av fylkesmannen.

Kan statsråden stå inne for Fylkesmannens siste tolkning at fotball i to av årets tolv måneder er i overensstemmelse med at ”arenaen i hovedsak må benyttes til fotballspill”?»

BEGRUNNELSE:

Status i mars 2017 er at selskapet som skulle hjelpe Stabæk Fotball å bygge arenaen, sitter med en 40 mål stor tomt på Fornebu (Telenor Arena) med anslått verdi til en halv milliard kroner, uten å ha betalt én krone for den - og uten at det oppfyller reguleringskravet om fotball som hovedaktivitet. Samtidig står Stabæk Fotball fortsatt uten en brukbar arena.

Opprinnelig eier av tomten der Telenor Arena ble bygget, Fornebu Boligspår, fikk i bytte for tomten lov til å bygge ytterligere 100 000 nye kvadratmeter på sine andre tomter på Fornebu som allerede var ferdigregulert - noe som tilsvarer en gevinst på flere hundre millioner kroner.

Nåværende eier av Telenor Arena vil kunne tjene flere hundre millioner kroner på salg av tomten med arena hvis Fylkesmannens nye tolkning godkjennes, ettersom den i realiteten opphever kravet om at arenaen hovedsakelig skal brukes til fotball.

I 2015 kom Telenor Arena-saken opp til behandling hos Fylkesmannen i Akershus. Med vedtak 25. august 2015 og presisering av vedtaket 16. oktober 2015, slo Fylkesmannen fast at Bærum kommune måtte sørge for at ”arenaen i hovedsak må benyttes til fotballspill”. Likevel godkjente Planutvalget i Bærum høsten 2016 en driftsplan som i realiteten ikke sikrer fotball mer enn 2 måneder i året, fordelt på 3 perioder - endatil utenfor sesong.

Dette førte til en lovlighetsklage til Fylkesmannen. En ny saksbehandler hos Fylkesmannen stadfestet 24. januar 2017 forrige rundes juridiske vurdering, men ga den overraskende tolkning at to måneder fotball er i overensstemmelse med kravet om at ”arenaen i hovedsak må benyttes til fotballspill”.

Denne tolkningen er nå sendt til Kommunal- og Moderniseringsdepartementet med begjæring om omgjøring.

Svar:

Fylkesmannen i Oslo og Akershus behandlet 16. januar 2017 lovlighetsklage på Bærum kommunes vedtak vedrørende driftsopplegget for Telenor Arena. Fylkesmannen kom til at det endrede driftsopplegget var i samsvar med reguleringsbestemmelsen om bruken av arenaen.

Den aktuelle reguleringsbestemmelsen har denne ordlyden:

”Det tillates oppført overdekket flerbruksarena med kunstgressbane og tribuner med et tillatt bruksareal T-BRA = 19.000 m2.”

Fylkesmannen har i brevet 16. januar 2017 under sin vurdering av saken uttalt:

”Fylkesmannen finner det klart at fotballen er gitt fordeler i form av lavere leiepris og reserverte perioder. På den måten blir annen aktivitet også begrenset. Vi viser på dette punkt til Ro Sommernes sitt brev av 23.05.2016 hvor det hevdes at man har imøtekommet Fylkesmannens og kommunens forståelse av reguleringsbestemmelsene § 9. Fylkesmannen er enig med Ro Sommernes i at det ikke kan oppstilles et absolutt, faktisk brukskrav.

Slik Fylkesmannen ser det er driftsopplegget planutvalget tok stilling til 08.09.2016 ikke i strid med reguleringsplanen. Avgjørelsens innhold er således innholdsmessig lovlig, jf. koml. § 59 nr. 4 bokstav a.”

Bærum SV ba i brev 5. februar 2017 om at departementet omgjør fylkesmannens avgjørelse av lovlighetsklagen. Departementet har besvart dette brevet 24. mars 2017. Her uttales det følgende:

”Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til at fylkesmannens avgjørelse av lovlighetsklagen er endelig og ikke kan påklages. Departementet kan likevel som overordnet myndighet vurdere om fylkesmannens vedtak er ugyldig. Departementet viser til at fylkesmannen i vedtaket 16. januar 2017 har foretatt en grundig vurdering av saken, og departementet kan ikke se at vedtaket er ugyldig. Departementet har derfor ikke grunnlag for å overprøve den vur-

deringen som fylkesmannen og kommunen har gjort i denne saken.”

Som det fremgår, er departementets vurdering at det ikke er grunnlag for å gripe inn i denne saken. Spørsmålet om det endrede driftsopplegget er i sam-

svar med reguleringsbestemmelsen beror på en konkret vurdering, en vurdering kommunen har gjort, og som fylkesmannen anser som lovlig. Jeg kan ikke se at det som fremgår av det skriftlige spørsmålet eller andre forhold gir grunnlag for å vurdere saken annerledes i departementet.

SPØRSMÅL NR. 931

Innlevert 31. mars 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 7. april 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Jeg viser til svar på spørsmål om Mullah Krekar (Dokument nr. 15:899 (2016-2017)).

Er det rett oppfattet at statsråden ikke har gjort noe konkret i saken i sin tid som statsråd?»

Svar:

Det vises til mitt svar på spørsmål nr. 899 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Geir Pollestad.

Jeg vil tilføye at det i og med utleveringssaken og straffesaken vedrørende Mulla Krekar i Italia, har vært naturlig å avvente videre dialog med irakiske myndigheter om retur av Mulla Krekar til hjemlandet.

SPØRSMÅL NR. 932

Innlevert 31. mars 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 25. april 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Om man legger til grunn forutsetningene i proposisjonene, hvor mye bompenger har blitt vedtatt i Stortinget i tiden siden statsråden tiltrådte?»

BEGRUNNELSE:

Det bes om totalsum i 2017-kroner.

Svar:

God infrastruktur binder landet sammen, gjør hverdagen enklere og tryggere, og bidrar til økonomisk velstand og vekst. Dagens regjering har derfor prioritert

utvikling av landets infrastruktur. Samferdselsdepartementets budsjett har økt fra rundt 41 mrd. kr i 2013 til rundt 63 mrd. kr i 2017. Nylig fremla regjeringen forslag til Nasjonal Transportplan 2018-29, hvor det planlegges brukt ca. 1064 milliarder kroner de neste 12 årene. Veksten i satsinger kommer fra økte statlige bevilgninger, mens andelen bompenger vil gå ned sammenlignet med inneværende NTP. Det er i tråd med regjeringens målsetning om å øke satsingen på infrastruktur, men redusere andelen bompenger.

Bruken av bompenger kan grovt deles opp i kategorier for bypakker, fylkesveiprosjekt og riksveiprosjekt. Innen riksveier/europaveier er det i denne stortingsperioden lagt frem prosjekt med bompenger for totalt 23,3 mrd. kr. Til sammenligning ble det i forrige stortingsperiode vedtatt riksveiprosjekter med bompengefinansiering tilsvarende 26,1 mrd. kr (2017 kr).

For riksvegprosjektene er bompengandelen på 46 pst i denne stortingsperioden, en betydelig nedgang fra forrige stortingsperiode da andelen bompenger var 63 pst.

Innen bypakker er det gjort vedtak om bompenger tilsvarende 27,8 mrd. kr, hvorav dette i stor del kommer fra Nord-Jæren pakken som Stortinget nå har til behandling. I tillegg har Stortinget samtykket i at grunntaksten i Oslopakke 3 økes med 1 krone utover ordinær prisjustering i 2017. Til sammenligning ble det vedtatt bypakker med bompengefinansiering tilsvarende 19 mrd. kr i forrige stortingsperiode (2017 kr). Som representanten Pollestad er godt kjent med, skiller bompengeneinnkreving i byområder seg fra ”ordinær” bompengeneinnkreving. Her vil nivå på bompenger ofte være et resultat av forhandlinger med lokale myndigheter og hvor lokale myndigheter ønsker å bruke bompenger som et restriktivt virkemiddel mot

bilkjøring. Nivået er dermed ikke alene motivert av et finansieringsbehov.

På fylkesvegprosjekt er bompengenivået i denne perioden 2,4 mrd. kr, det er tilnærmet uendret nivå sammenlignet med forrige periode.

Regjeringen jobber for å redusere bompengandelen innen veifinansiering. Fremlagt NTP er et eksempel, hvor veksten i veisatsingen kommer fra økte årlige statlige bevilgninger, ikke økte årlige bompenger. Regjeringen har sammen med KrF og Venstre fått på plass en ordning hvor staten øker den statlige finansieringen i eksisterende bomprosjekt, mot at takstene reduseres og bomprosjekter innlemmes i bompengereformen. Jeg konstaterer at med rødgrønt flertall i Stortinget ville denne ordningen ikke eksistert og bompengenivået ville vært høyere.

SPØRSMÅL NR. 933

Innlevert 3. april 2017 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 6. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mener statsråden det er fornuftig å legge ned et vel fungerende tilbud slik som Mammografibussen i Oppland og er det i tråd med statsrådets mål om pasientens helsevesen?»

BEGRUNNELSE:

I mange år har det offentlige mammografitilbudet bidratt til at kvinner mellom 50-69 år kan få avdekket kreft på et tidlig stadige og gjennom det få nødvendig behandling. I deler av Oppland har tilbudet blitt gitt gjennom et ambulerende tilbud av mammografibussen. Kvinner i Valdres og på Hadeland har blitt innkalt og tilbudet gitt i nærhet av der de bor. Dette har gjort det lettere å bruke tilbudet fordi reisetid og fravær fra jobb har blitt redusert. Nå legges tilbudet ned.

Svar:

Jeg viser til tidligere spørsmål 739 om samme sak, besvart 7. mars 2017. I den forbindelse ba jeg Helse Sør-Øst RHF om en vurdering. I svaret fra Helse Sør-Øst RHF framgår det at Sykehuset Innlandet har måttet

gjøre en vurdering og prioritering av kostnadsreduserende tiltak. Helse Sør-Øst uttaler blant annet:

”Sykehuset Innlandet har hatt en økonomisk krevende situasjon i 2016. På bakgrunn av divisjon Lillehammer sin krevende økonomiske situasjon måtte tiltak iverksettes for å få driften i balanse. Divisjon Lillehammer har gjort en krevende vurdering og prioritering av kostnadsreduserende tiltak. I vurderingen av kostnadsreduserende tiltak ble tilbudet som mammografibussen gir prioritert ned, da dette er et tilbud til i utgangspunktet friske kvinner som vil få tilbud om tilsvarende undersøkelse på sykehuset. Tilbudet på mammografibussen krever betydelig mer ressurser enn tilsvarende tilbud på Lillehammer sykehus.

Det er også grunn til å merke seg at tilsvarende mammografibusstilbud ikke gis til kvinner i Gudbrandsdalen. Disse kvinnene har like lang reisevei til sykehus som kvinnene fra Hadeland og Valdres.»

Jeg viser til svaret fra Helse Sør-Øst. Et høyt oppmøte av de inviterte til Mammografi programmet er viktig for å oppnå god effekt av tilbudet. Kreftregisteret har foretatt undersøkelse av oppmøtet blant kvinner i Mammografi programmet etter fylkesområde, tid og kvinnenes alder ved invitasjonstidspunktet. Studieperioden har vært 2007–2014. Kreftregisteret konkluderer i sin studie med at Mammografi programmet har høy aksept hos kvinner i målgruppen og at mulige

årsaker til fylkesvis variasjon i oppmøtet bør identifiseres. Jeg imøteser mer kunnskap som kan bidra til økt oppslutning om Mammografiprogrammet og som

kan bidra til å opprettholde og øke oppslutningen om programmet.

SPØRSMÅL NR. 934

Innlevert 3. april 2017 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 6. april 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Hvilke konkrete tiltak har statsråden satt i gang for å avbyråkratisere tingrettene og for å øke effektiviteten slik at ABE reformen ikke bare er et flatt kutt i bevilgningene, men en reform slik regjeringen har opplyst om?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen gjennomfører en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform og har i flere sammenhenger forsikret om at den ikke skal føre til forringelse av tjenestetilbudet. I Gjøvik tingrett har kuttene allerede medført at saksbehandlingstiden øker vesentlig. I sivile saker skal saksbehandlingstiden være under 180 dager. Den har økt fra 155 dager i 2015, 163 dager i 2016 og til 186 dager hittil i 2017. Når det gjelder straffesaker (meddomssaker) skal saksbehandlingstiden være på under 90 dager. I 2015 var den på 97 dager, i 2016 på 107 dager og nå har den allerede økt til 127 dager hittil i 2017.

Svar:

Jeg har forståelse for at avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen er utfordrende for domstolene. Samtidig forventes det at domstolene, i likhet med andre statlige virksomheter, finner tiltak som gjør dem mer effektive. ABE-reformen stiller krav om mindre byråkrati i den enkelte virksomhet slik at skattebetalerne får mer igjen for pengene.

Domstolene er uavhengige. Det er Domstoladministrasjonen (DA) som har ansvaret for oppfølging av ABE-reformen i den enkelte domstol. Jeg har tillit til at DA prioriterer domstolenes ressurser på en god måte.

DA og den enkelte domstol har over tid gjennomført flere viktige tiltak for å øke effektiviteten i domstolene. Jeg er kjent med at DA utreder flere nye tiltak,

blant annet når det gjelder organisering av regnskapsarbeidet og sentralbordfunksjonen i domstolene, samt omlegging av tjenestene relatert til tvangs- og gjeldsaker. Jeg er trygg på at DA vil fortsette det gode arbeidet med effektivisering av domstolene, både på kort og lang sikt.

Samtidig har Regjeringen lagt til rette for betydelig effektivisering og modernisering av i domstolene. Saksbehandlingssystemet Lovisa er siden 2014 videreutviklet og er nå også tatt i bruk av jordskiftedomstolene. I 2017 tar Høyesterett i bruk Lovisa. Prosjektet Digitale domstoler igangsettes i år. Sammen med prosjektet Elektronisk samhandling i straffesakskjeden (ESAS), er dette det viktigste tiltaket for å redusere saksbehandlingstiden i domstolene. Samlet er det bevilget 208 mill. kroner til ovenfor nevnte prosjekter siden 2014.

Det gjennomføres flere prøveprosjekter i domstolene som vil kunne bidra til effektivisering på sikt, for eksempel hurtigbehandling av straffesaker og opptak av lyd og bilde. Justis- og beredskapsdepartementet har i tillegg påbegynt et arbeid med å sette ned et utvalg som blant annet skal se på fremtidig domstolstruktur og det arbeides med endringer i straffeprosessloven.

Jeg følger nøye med på hvordan saksbehandlingstiden i domstolene utvikler seg. Det er gledelig å se at gjennomsnittlig saksbehandlingstid i domstolene samlet sett er redusert fra 2015 til 2016, på tross av at antall saker har fortsatt å øke. Flere domstoler nådde Stortingets mål sammenlignet med 2015. Samtidig ser jeg at utviklingen ikke er like positiv i straffesaker i lagmannsrettene, og det er fortsatt en vei å gå før alle domstolene når Stortingets mål.

Jeg vil derfor fortsette å følge utviklingen i domstolene for å sikre at den går i riktig retning for å unngå at domstolene blir en flaskehals i straffesakskjeden.

SPØRSMÅL NR. 935**Innlevert 3. april 2017 av stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud****Besvart 18. april 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Hvordan er prosessen med å utrede en omlokalisering av Politihøgskolens virksomhet i Oslo og tenkt gjennomført, og hvilke forhold vil bli vektlagt i utredningen?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Justisministerens svar på representanten Jan Bøhlers spørsmål i spørretimen den 08.03.2017 hvor det ble klart at Justis- og beredskapsdepartementet vil sette i gang en utredning om å omlokalisere Politihøgskolens virksomhet i Oslo. Justisministeren er opptatt av at:

«vi har en grundig, skikkelig utredning her, som vi har i alle sånne saker, nettopp for å kartlegge behov og konsekvenser etter utredningsplikten.»

I den sammenheng mener undertegnede at det er avgjørende at utredningen tar for seg følgende forhold:

- Øvingsfasiliteter knyttet til skytetrening, kjøring, utrykning, skarpe situasjoner i boliger / blokker osv.
- Reelle kostnadene knyttet til husleie og investeringer for de ulike lokasjonene
- Hvordan en kan samle ulike funksjoner knyttet til øving for ulike deler av politiet

- Funksjonsfordeling som ivaretar store nok fagmiljøer ved de ulike lokasjonene
- Beredskap/sikkerhetsaspekt ved ulike lokaliseringer, herunder mulighet for sikring av høgskolen/øvingsfasiliteter og tidsaspektet for gjennomføringen.

I tillegg forventer undertegnede at prosessen gjennomføres i tett dialog med og involvering av dagens lokasjoner og at dette er en åpen prosess.

Svar:

Prosesen med å utrede fremtidig lokalisering av Politihøgskolen er i ferd med å bli igangsatt, men det vil ta tid før man nærmer seg en konklusjon om lokalisering.

En rekke forhold må vurderes som ledd i denne prosessen, eksempelvis politiets langsiktige kapasitets- og kompetansebehov, hvilke tilbud og innhold en fremtidig politihøgskole skal ha, dialog med de ansatte, økonomiske og administrative konsekvenser, høgskolens organisatorisk tilknytning samt lokalisering - antall studiesteder og geografisk plassering.

En slik prosess skal gjennomføres grundig, og en rekke forhold må derfor inngå i utredningsarbeidet. Jeg arbeider for tiden med å planlegge prosessen. Det er derfor for tidlig å gi noe helhetlig svar på alle forhold som må inngå i dette arbeidet, men jeg kan forsikre om at regjeringen legger opp til et grundig og godt utredningsarbeid.

SPØRSMÅL NR. 936**Innlevert 3. april 2017 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 7. april 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for at også mindre tingretter får ta del i digitaliseringen av tingrettene?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringens såkalte ABE-reform (avbyråkratiserings- og effektivitetsreform) som ble innført med den sittende regjering ga et flatt kutt på 0,8 % for alle statlige sektorer i statsbudsjettet for 2017. ABE-reformen forutsetter at alle statlige virksomheter gjennomfører tiltak for å bli mer effektive. For domstolene har dette

ført til et kutt på 16,5 millioner kroner i 2017. Kuttene i budsjettene til domstolene har ført til økt saksbehandlingstid. For sivile saker har dette f.eks. ført til at saksbehandlingen for sivile saker i Gjøvik tingrett økt fra 155 dager i 2015 til 189 dager hittil i 2017. For straffesaker har saksbehandlingstiden gått opp fra 97 i 2015 til 127 dager hittil i 2017. Saksbehandlingstiden skal være på under 90 dager.

De tolv største tingrettene er med i prosjektet som skal digitalisere tingrettene, men ikke mindre tingretter som f.eks. Gjøvik. Omstilling til ny teknologi vil kunne gi mer effektiv saksbehandling i domstolene, men det er ikke mulig å legge om til en digital hverdag med kutt i de årlige budsjettene.

Svar:

Digitale domstoler er tidenes digitaliseringsprosjekt i domstolene. Jeg mener det er fornuftig at prosjektet i første omgang gjennomføres i de tolv største tingrettene, lagmannsrettene og Høyesterett. Disse domstolene står for om lag halvparten av saksmengden i første- og andreinstansdomstolene, og behandler flertallet av de største straffesakene. Departementet vil ha en dialog med Domstoladministrasjonen (DA) om gjennomføringen av prosjektet og implementering i de øvrige tingrettene. Noe av funksjonaliteten vil imidlertid implementeres i alle tingrettene allerede i første fase.

I begrunnelsen for spørsmålet vises det til at avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen er utfordrende for domstolene. Dette har jeg forståelse for. Samtidig forventes det at både små og store domstoler, i likhet med andre statlige virksomheter, finner tiltak som gjør dem mer effektive. ABE-reformen stiller krav

om mindre byråkrati i den enkelte virksomhet slik at skattebetalerne får mer igjen for pengene.

DA og den enkelte domstol har over tid gjennomført viktige tiltak for å øke effektiviteten i domstolene. Jeg er kjent med at DA utreder flere nye tiltak, blant annet når det gjelder organisering av regnskapsarbeidet og sentralbordfunksjonen i domstolene, samt omlegging av tjenestene relatert til tvangs- og gjeldssaker. Jeg er trygg på at DA vil fortsette det gode arbeidet med effektivisering av domstolene, både på kort og lang sikt.

Regjeringen har også lagt til rette for betydelig effektivisering og modernisering av domstolene, som også de mindre domstolene tar del i. Som nevnt vil deler av funksjonaliteten i Digitale domstoler tas i bruk i alle tingrettene. I tillegg er det satset på videreutvikling av saksbehandlingssystemet Lovisa og forbedring av den elektroniske samhandlingen i straffesakskjeden. Samlet er det bevilget 208 mill. kroner til disse prosjektene siden 2014.

Det gjennomføres også flere prøveprosjekter i domstolene som vil kunne bidra til effektivisering på sikt, for eksempel hurtigbehandling av straffesaker og opptak av lyd og bilde. Justis- og beredskapsdepartementet er i tillegg i gang med å sette ned et utvalg som blant annet skal se på fremtidig domstolstruktur og det arbeides med endringer i straffeprosessloven.

Jeg har tro på at disse tiltakene samlet vil sette domstolene i langt bedre stand til å behandle både straffesaker og sivile saker innenfor Stortingets mål, parallelt med gjennomføringen av ABE-reformen.

Jeg vil fortsette å følge utviklingen i domstolene i tiden fremover for å sikre at utviklingen går i riktig retning for å unngå at domstolene blir en flaskehals i straffesakskjeden.

SPØRSMÅL NR. 937

Innlevert 4. april 2017 av stortingsrepresentant Steinar Reiten

Besvart 18. april 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Firmaet Clean Coast AS, hjemmehørende i Vanylven kommune i Møre og Romsdal, arbeider med å utvikle et konsept der et innleid og ombygget supply-skip fra rederiet Havila AS skal brukes til storskala rydding av marint søppel. Firmaet har prøvd å få et møte med Klima- og miljødepartementet på saksbehandlernivå for å presentere sine planer, men er blitt avvist med begrun-

nelse at de må søke på aktuelle eksisterende tilskuddsordninger.

Vil statsråden ta de nødvendige initiativer for at et slikt møte kan finne sted?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til merknad i Innst. 213 S (2016-2017), s. 3 - sitat:

”Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser videre til at det i Møre og Romsdal er innledet et samarbeid mellom et offshore-rederi og et firma som vil satse på storskala rydding av avfall i åpen sjø ved å bruke et supply-skip. Flertallet finner dette tiltaket interessant, og understreker viktigheten av at eksisterende støtteordninger brukes, og om nødvendig utvides, for å sikre at konseptet fullfinansieres som et pilotprosjekt.”

Clean Coast AS er i ferd med å utvikle et konsept som vil ha en kapasitet langt ut over ulike private initiativer på lokalt nivå for å samle marint søppel i strandsonen - herunder kasserte fritidsbåter. Et ombygget supply-skip vil kunne samle avfall i stor skala både i strandsonen og i åpen sjø. Videre vil kildesortering kunne skje om bord før levering til mottak på land. Det er også mulig å male opp skrog av kasserte fritidsbåter ombord og levere dette avfallet som bulk for videre behandling i landbaserte anlegg for avfallshåndtering.

Det sier seg imidlertid selv at et pilotprosjekt av denne typen vil ha behov for delfinansiering gjennom offentlig støtte i startfasen, og at dagens støtteordninger for tiltak mot marin forsøpling verken har en innretning eller økonomisk totalramme som er tilpasset tiltak av en slik størrelsesorden. Det er derfor viktig at departementet blir tilført detaljert kunnskap om hvilket potensiale konseptet til Clean Coast AS kan ha når det gjelder tiltak mot marin forsøpling. Det vil også være av stor betydning å innlede en dialog med selskapet om hvordan offentlige støtte- og tilskuddsordninger tilpasset denne typen virksomhet kan utformes i fremtiden.

Konseptet til Clean Coast AS har for øvrig flere interessante sider enn de rent kapasitetsmessige. Et skip med mindre service-båter og kransystemer om bord vil kunne samle inn avfall i veiløse områder ytterst på kysten som ellers ville være utilgjengelige for rydding, med den positive effekt det vil ha for lokalt dyre- og fugleliv. Å ta i bruk norsk spisskompetanse på offshore teknologi og fartøy i en ny og grønn maritim næring, vil også bidra positivt til bildet av Norge som en kystnasjon som tar miljøutfordringene på alvor og finner effektive løsninger på et omfattende globalt problem.

Et møte mellom representanter fra Clean Coast AS og saksbehandlere i Klima- og miljødepartementet for å etablere dialog om de spennende løsningene som firmaet kan tilby, bør derfor avholdes så raskt som mulig.

Jeg vil til slutt presisere følgende: Hensikten med mitt skriftlige spørsmål til statsråden er ikke å gripe inn i saksbehandlingen vedrørende de ulike tilskuddsordningene, men å påskynde at nasjonale miljømyndigheter får tilført kunnskap om dette unike prosjektet.

Svar:

Marin forsøpling og spredning av mikroplast er et raskt økende miljøproblem. Arbeidet med å forebygge skadevirkninger fra marin forsøpling er et høyt prioritert område for Regjeringen. Marin forsøpling vil være et sentralt tema i stortingsmeldingen om avfallspolitikk og sirkulær økonomi som Regjeringen vil legge frem før sommeren. Det vil her legges frem en egen strategi for å begrense marin plastforsøpling og spredning av mikroplast. Det vil være nødvendig med omfattende tiltak og virkemidler både nasjonalt og internasjonalt for å redusere problemene marin forsøpling forårsaker.

Jeg kan bekrefte at departementet vil ta kontakt med firmaet Clean Coast AS for å avtale et møte hvor firmaet kan presentere sine planer.

SPØRSMÅL NR. 938

Innlevert 4. april 2017 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 6. april 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Hvilke trygdeordninger er det statsråden mener ”friske ungdommer” frem til nå har oppfylt vilkårene for å motta?»

BEGRUNNELSE:

29. mars 2017 skrive Høyre på sin Facebookside at:

”nå må alle under 30 år jobbe for å motta trygd. Vi meiner det er riktig at friske ungdommer må gjøre en innsats for å motta penger fra det offentlige. Enig?”

Det hele er illustrert med et bilde og link til sak med statsråden. Jeg forutsetter at barnetrygd, kontantstøtte, foreldrepermisjon o.l. ikke er de trygdeordningene Høyre nå mener en skal være syk for å kunne motta.

Svar:

Saken det vises til er at det fra 1. januar i år er innført en plikt for kommunene til stille vilkår om aktivitet til mottakere av økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven under 30 år. Målet er å styrke den enkeltes muligheter for å få seg jobb og å bli selvforsørget. Ved brudd

på vilkår kan stønaden reduseres helt eller delvis, forutsatt at det i vedtaket om stønad er informert om muligheten for dette.

Det er i statsbudsjettet for 2017 satt av 60 millioner kroner til formålet. Forskningen viser at effekten av aktivitetskrav er størst for de som er under 30 år. Vi ser at de ungdommene som det stilles krav til opplever dette som svært positivt.

Som representanten er kjent med finnes det også ordninger i folketrygden, der noen av dem har helse-relaterte inngangsvilkår og andre der det ikke er helse-relaterte inngangsvilkår. I begrunnelsen til spørsmålet nevnes barnetrygd, kontantstøtte og foreldrepermisjon. Dette er eksempler på ytelser som ikke er helse-relaterte, der vilkårene er knyttet opp til forsørgelse av barn. Men saken det refereres til gjaldt altså økonomisk stønad, og aktivitetsplikten som er innført for unge mottakere.

SPØRSMÅL NR. 939

Innlevert 4. april 2017 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 7. april 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«I Innst. 56 S – 2015–2016 (Jordvernstrategien) ber stortinget regjeringen om å etablere i løpet av 2016 et skolerings- og tiltaksprogram for lokalpolitikere i norske kommuner, knyttet til ivaretagelse av dyrka og dyrkbar mark. Dette har så vidt meg bekjent ikke blitt etablert enda og flere kommuner etterspør et slikt tiltak.

Når mener statsråden at et slikt skolerings- og tiltaksprogram vil bli etablert og tilgjengelig for norske kommuner?»

Svar:

Som omtalt i Prop. 1 S (2016-2017) frå Landbruks- og matdepartementet, fikk fylkesmennene i oppdrag å gjennomføre opplæringstiltak om jordvern for lokalpolitikarar i løpet av 2016. Ifølgje rapportering frå fylkesmennene og deira årsmeldingar har no alle kommunane fått tilbod om slik opplæring av sine lokalpolitikarar etter siste kommuneval. I årets tildelingsbrev til fylkesmennene er det gjeve eit oppdrag om at dei i dialog med kommunane i løpet av 2017 skal bidra til å auke kunnskapen om plan- og bygningslovens verktøy

for å redusere nedbygging av dyrka jord i tråd med regjeringa sin jordvernstrategi.

Eg har i mitt brev av 08.03.2016 til kommunane understreka den viktige rolla fylkesmennene har som rettleiarar overfor kommunane i plansaker. Det er etablert kontakt med KS for å sjå på nye opplæringstiltak for nye folkevalde etter neste kommuneval.

Landbruksdirektoratet skal følgje opp fylkesmennene i arbeidet med å rettleie kommunane og formidle kunnskap om arealressursane til kommunanes planarbeid. Eg har bede Landbruksdirektoratet i samarbeid med NIBIO om å vidareføre arbeidet med å utvikle kunnskapen om arealressursane og bidra til at kunnskapen blir nytta og gjort tilgjengelig. Eg har gitt ekstra midlar til dette føremålet i 2017 for å oppdatere og forbetre denne rettleiinga. Eg har også bedt fylkesmennene i Rogaland og Hordaland og i Sør- og Nord-Trøndelag om å arrangere regionale jordvernkonferansar i løpet av 2017. På denne bakgrunn meiner eg at arbeidet med skolerings er godt ivarettatt.

SPØRSMÅL NR. 940**Innlevert 4. april 2017 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 21. april 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Sikkerhet ved rydding av veiene våre er viktig. Det hevdes nå at alle som skal jobbe på og langs veiene må ha "Arbeid på vei-kurset" og at unntaket som tidligere har vært for de som rydder på dugnad er tatt vekk.

Medfører dette riktighet og med hvilken begrunnelse er dette unntaket tatt vekk?»

BEGRUNNELSE:

Friddrettegruppa i Askim IF har i mange år hatt vår-dugnad langs E-18. Mye søppel har blitt samlet inn til glede for oss alle gjennom en flott dugnadsinnsats. Men når unntaket nå er tatt vekk faller denne dugnads-muligheten vekk.

Svar:

Jeg setter stor pris på frivilligheten og dugnadsaktivite-ten som har vært utført langs veiene våre i årenes løp. Det er et viktig tiltak og det viser engasjement og dug-nadsånd blant de unge som er verdt å ta vare på også i årene fremover.

Samtidig innebærer arbeid på og langs veg en tra-fikksikkerhetsrisiko. Statens vegvesen som byggherre

er ansvarlig for at arbeidet utføres i henhold til gjel-dede HMS-krav, og må fastsette krav til det personell som skal utføre arbeidet. Ett sentralt tiltak er tilstrek-kelig opplæring i de farene slikt arbeid medfører, og hva man må gjøre for å redusere sannsynligheten for at noe uønsket skjer. Arbeidstilsynet har krevd, ut fra Arbeidsmiljøloven, at det gjøres en særskilt risikovur-dering dersom det skal gjennomføres arbeid med ung-dom langs veg.

Jeg ønsker at Statens vegvesen skal arbeide med HMS og trafikkisikkerhet for å forebygge ulykker, der-iblant situasjoner hvor uerfarne ungdommer utfører søppelplukking langs trafikkert vei. Slikt arbeid gjen-nomføres mange steder i landet av driftsentreprenø-rene, som del av kontrakten med Statens vegvesen. Veg-direktoratet er kjent med at man noen steder ikke har forholdt seg til gjeldende krav og VD har presisert til vegvesenets regioner at det ikke kan gjøres unntak fra disse bestemmelsene.

Jeg mener det er viktig at det gis rom for fleksi-ble løsninger, slik at ungdom, idrettslag, velforeninger og lignende fortsatt kan bedrive søppelplukking langs veiene våre. Jeg vil følge opp dette over for Vegdirek-toratet, slik at regelverket praktiseres på en enkel måte og samtidig ivaretar trygge rammer for de som bidrar i dugnadsarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 941**Innlevert 4. april 2017 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiten****Besvart 18. april 2017 av fungerende innvandrings- og integreringsminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Jeg viser til statsrådets svar på mitt spørsmål 919 om den psykisk utviklingshemmede gutten som ikke ble ferdig utredet i Norge og ble fratatt sin verge urettmes-sig i nesten ett år før han ble tvangssendt til Afgha-nistan. Jeg er glad for at statsråden svarer at han ikke er likegyldig, men er forundret over at han ikke viser vilje til å kvalitetssikre sin forvaltning.

Vil statsråden sørge for at behandlingen av saker hvor sårbare enkeltpersoner er involvert kvalitetssikres bedre?»

Svar:

Jeg viser til mine svar på spørsmål nr. 828, 855, 883 og 919 fra representanten, og til mine svar på spørsmål nr. 870 og 915 fra stortingsrepresentant Karin Ander-

sen vedrørende den enkeltsaken som er bakgrunnen for spørsmålet her.

Som jeg tidligere har gitt uttrykk for har jeg, på bakgrunn av den nevnte enkeltsaken, ingen grunn til å betvile at utlendingsmyndighetenes praksis i asylsaker med helseanførsler generelt er i overensstemmelse med gjeldende regelverk og internasjonale forpliktelser. Jeg ser det derfor ikke som aktuelt å initiere endringer i lovverk eller praksis.

Når det er sagt, vil jeg understreke at jeg er opptatt av at utlendingsforvaltningen arbeider med gode rutiner og kvalitetssikring. Som jeg tidligere har opplyst har Utlendingsnemnda (UNE) utarbeidet en faglig veileder om helsemessige forhold som grunnlag for oppholdstillatelse. Utlendingsmyndighetene har dess-

uten en generell utredningsplikt i medhold av forvaltningsloven § 17, som også er nærmere omtalt i UNEs veileder.

I Justis- og beredskapsdepartementets instruks for økonomi- og virksomhetsstyring er både Utlendingsdirektoratet (UDI) og UNE pålagt kvalitetsgjennomgang og målinger som anses nødvendig for å sikre god kvalitet.

UDI foretar årlige kvalitetsmålinger av egen saksbehandling for å undersøke om kvaliteten på saksbehandlingen er tilstrekkelig på utvalgte områder, og de har senest rapportert på dette i sin årsrapport for 2016. UNE har i sin årsrapport for 2016 redegjort for sitt arbeid for tiltak og prosesser som skal sikre god kvalitet.

SPØRSMÅL NR. 942

Innlevert 4. april 2017 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 20. april 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva har endret seg i kostnadsberegningene for Ringeriksbanen siden april 2016, og finnes det et skriftlig innspill eller en ny kostnadsberegning fra fagetatene som underbygger statsrådets påstand om at utsettelse av Ringeriksbanen er fornuftig?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden har i svar til meg 31.mars bekreftet at hans påstand i media, om at utsettelse av Ringeriksbanen var noe fagetatene mente var nødvendig, var uriktig. I Bergens Tidende 30.mars viser statsråden til ”muntlige samtaler” når han skal begrunne sin nye begrunnelse, nemlig at utsettelse vil være en fordel for planleggingen. Det vises ikke til nye kostnadsberegninger eller nye skriftlige innspill fra etatene.

Jeg viser til at statsråden i Stortinget 13.april 2016 uttalte seg på følgende måte:

”Poengtet med reformene vi gjennomfører, er nettopp å få ned planleggingstiden. Det er bare å se på Ringeriksbanen, som har vært planlagt siden 1850-tallet, uten at en har satt spaden i jorda. Nå har vi gjort mange vedtak og organisert det annerledes. I 2019 går spaden i jorda, i 2024 skal den stå ferdig, rett og slett fordi vi har endret planleggingsmetodene.

Det koster litt mer penger nå, men totalt sparer en penger ved operasjonen.”

Han var altså allerede den gang kjent med at rask oppstart kunne bli dyrere på kort sikt, men holdt likevel fast ved løftet om oppstart i 2019.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å styrke norsk jernbane. Gjennom kraftig vekst i bevilgninger og bedre organisering skal jernbanen gi et bedre tilbud til de reisende og øke sin markedsandel. For første gang på lenge reduseres nå vedlikeholdsetterslepet på jernbanen, slik at infrastrukturen blir både bedre og mer pålitelig. Investeringsnivået er svært høyt, og det planlegges ytterligere nye prosjekt som aldri før har ligget inne med finansiering i en Nasjonal Transportplan. Det er viktig for å sikre bedre mobilitet, lavere utslipp og mindre kø i reisehverdagen til næringsliv og folk flest.

Ringeriksbanen er et viktig prosjekt for regjeringen. Etter mange tiår med diskusjoner og endeløse utredninger, har vi foreslått at prosjektet legges inn fullfinansiert i Nasjonal Transportplan. Jeg er opptatt av at vi realiserer prosjektet på en best mulig måte. Regjeringen har vært opptatt av at vi holder et høyt tempo og at vi har god kostnadskontroll. Prosjektorganisasjonen har gjort en veldig god jobb.

Regjeringens vurderinger rundt tidsbruk for å forberede oppstart av Ringeriksbanen omhandler ikke noen kostnadssprekk fra 2016 til 2017, men en vurdering av hvilken risiko man legger i prosjektet ved å holde fast ved opprinnelig ønsket timeplan. Jeg er opptatt av å gjennomføre prosjekter på en effektiv måte, men jeg er også opptatt av å håndtere risiko slik at man best mulig unngår kostnadssprekker og problemer underveis.

Kostnadsanslagene har ikke endret seg fra 2016 til 2017 utover normal prisomregning. Derimot er det en rekke andre momenter som jeg har tillagt vekt. La meg derfor gjøre oppmerksom på pressemeldingen fra Bane NOR SF 14.03.17, hvor det blant annet står at prosjektet jobber etter en hurtigplan, der flere prosesser går samtidig, og at det er en viss risiko forbundet med å kjøre overlappende prosesser. Det står videre at noe mer tid til forberedelser vil gi prosjektet bedre tid til å modne og optimalisere de ulike løsningene og finne tiltak som reduserer kostnadene. Og det står at risikoen reduseres når det gjelder grunnforholdene, og det blir tid til å sørge for et enda bedre gjennomarbeidet kontraktunderlag. Videre står det at med en hurtigplan om 2019 er det ikke tatt tilstrekkelig hensyn til prosesser

som ekstern kvalitetssikring, bompengeproblematikk og Stortingets egen budsjettprosess, samt at det nye regelverket for offentlige anskaffelser ville ha gitt behov for mer tid til kontraktarbeidet.

Selv om jeg ønsket 2019 som oppstart, så er min vurdering at momentene nevnt ovenfor er såpass viktige at det er mer forsvarlig å starte i 2021. Det er selvsagt en vurdering man kan konkludere annerledes i, avhengig av hvor sterkt man de ulike hensynene kostnad, kvalitet og ferdigstillestid, og risiko forbundet med disse.

Bane NOR SF vil på vegne av Fellesprosjektet Ringeriksbanen/E16 Høgstet – Hønefoss om kort tid sende forslag til planprogram for reguleringsplanleggingen til fastsettelse. Bruk av overlappende planfaser er en forutsetning for den skisserte fremdriften i nevnte planprogram.

Bane NOR SF har i forbindelse med fremleggelsen av Nasjonal transportplan uttalt at en oppstart i 2021 er hensiktsmessig. Som nevnt ovenfor vil oppstart i 2021 gi noe mer tid til planlegging og gjør det mulig å legge en normal planprosess til grunn. Dette reduserer ifølge Bane NOR SF risikoen som følger av en planprosess med bruk av overlappende planfaser.

SPØRSMÅL NR. 943

Innlevert 4. april 2017 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 18. april 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Regjeringas lovforslag Prop. 64 L (2016-2017) Endringer i forvaltningslova, tvistelova m.m. (overprøvingskompetanse m.m.) ser ut til å ha som målsetting og styrke kommunenes rettsikkerhet på bekostning av innbyggernes rettsikkerhet. Særlig alvorlig kan dette bli for mennesker som har behov for omfattende velferdstjenester fra kommunen, hvor det ofte dokumenteres store mangler i tilbudet.

Hva gjør statsråden for særlig å sikre gode levekår til mennesker med behov for omfattende velferdstjenester fra kommunen?»

BEGRUNNELSE:

Stortingsflertallet har tidligere uttrykt seg klart når det gjelder innbyggernes rettsikkerhet i forhold til det lokale selvstyre. Som bl.a. i innstilling 182 S (2015-

2016) (Stortingsflertallet bestående av Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti):

”Dette flertallet vil imidlertid understreke at man med vedtaket om en ny grunnlovsbestemmelse ikke i utgangspunktet vil endre grensen mellom kompetansen til et kommunalt organ og klageorganet, og at det definitivt ikke ønskes en rettsutvikling som gir private parter dårligere muligheter til å vinne fram med klage enn i dag, jf. senere avsnitt.”

Svar:

Prop. 64 L (2016–2017) styrker kommunenes og lokalsamfunnets stilling overfor statlige myndigheter, samtidig som den enkeltes rettigheter og rettssikkerhet ivaretas.

Proposisjonen inneholder et forslag om at statlige klageinstanser må legge mer vekt på hensynet til det

kommunale selvstyret ved prøving av det frie skjønn i kommunene. De rettigheter og plikter innbyggerne har etter lov og forskrift, vil ikke bli påvirket av forslaget.

Forslaget om at staten skal legge stor vekt på det kommunale selvstyret er allerede gjeldende rett i pasient- og brukerrettighetsloven, og innebærer således ingen endring på dette området. Enkelte saker etter barnevernsloven og opplæringsloven er også unntatt i forslaget.

Proposisjonen innebærer ingen endringer i den muligheten klageinstansen har til å overprøve kommunens rettsanvendelse, saksbehandling eller det faktum som er lagt til grunn av kommunen. Klageinstansen skal fortsatt prøve kommunens skjønnsutøvelse, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd første og andre punktum. Forslaget innebærer derfor ikke noen rettslig begrensning i klageinstansens overprøvingskompetanse. Det legger kun føringer på hvilken vekt det kommunale selvstyret skal ha når klageinstansen prøver det frie skjønn i kommunen. Etter forslaget skal klageinstansen legge større vekt på hensynet til det kommunale selvstyret enn etter gjeldende rett. Videre kan klageinstansen fortsatt prøve om avgjørelsen er i strid med myndighetsmisbrukslæren (dvs. ikke bygger på forsvarlig skjønn, er påvirket av usaklige hensyn, medfører usaklig forskjellsbehandling eller etter sitt innhold er åpenbart urimelig).

Det er bare der lov eller forskrift gir kommunen et handlingsrom i form av valg mellom flere lovlige alternativer, at forslaget betyr noe for overprøvingen i den statlige klageinstansen. Kommunen har med sin nærhet til innbyggerne og sin lokalkunnskap gode forut-

setninger for å vurdere hva som er den beste løsningen i saker der loven gir rom for skjønn. En vid adgang for statlige myndigheter til å utøve skjønn vil ikke nødvendigvis styrke den enkeltes rettsikkerhet.

Proposisjonen inneholder også et forslag om at kommunene i egenskap av offentlig organ skal kunne reise sak mot staten for domstolene om gyldigheten av statlige avgjørelser. Dette vil styrke lokaldemokratiet og lokalsamfunnets stilling overfor statlige myndigheter. Dersom domstolen kommer til at en avgjørelse fattet av statlige myndigheter er ugyldig, vil dette likevel ikke føre til at enkeltpersoner mister tjenester eller ytelser, med mindre vedkommende med forsett eller grovt uaktsomt har gitt feilaktige opplysninger. Dette ivaretar hensynet til forutsigbarhet for den enkelte mottaker, og forhindrer at tvister mellom stat og kommune får uheldige konsekvenser for den enkelte. Kommunen får imidlertid anledning til å prøve gyldigheten av et statlig vedtak som kan få betydning for fremtidige avgjørelser.

Jeg mener den siterte uttalelsen fra kontroll- og konstitusjonskomiteen ikke er ment å legge noen konstitusjonell begrensning på Stortingets mulighet til i lov å fastsette nærmere regler om hvilken vekt hensynet til det kommunale selvstyret skal ha.

Jeg mener forslaget er en naturlig konsekvens av at Stortinget som lovgiver i bestemte tilfeller gir kommunene adgang til å bruke et fritt kommunalt skjønn. Statsforvaltningen bør da også være forsiktig med å overprøve den frie skjønnsutøvelsen til kommunene. Gjennom lovforslaget har vi også ivare tatt hensynet til rettsikkerhet og forutsigbarhet for dem som mottar kommunale velferdstjenester.

SPØRSMÅL NR. 944

Innlevert 4. april 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 24. april 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hva gjør regjeringen for å sikre at elever med utviklingshemming også får muligheter for yrkesfaglig utdanning i den videregående skolen?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunn

Tilsynet med den videregående skolen i Rogaland avdekte i 2014 at elever med utviklingshemming systematisk ble tatt inn på studieforberedende utdanningsløp. Likestillings- og diskrimineringsombudet fastslo at praksisen var diskriminerende. Ut i fra svaret som kunnskapsministeren ga stortingsrepresentant Kirsti Bergstø den 02. 06.2016 og ut i fra andre tilbakemeldinger, synes inntaket til videregående skole å være kommet i samsvar med lovverket.

Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) hevder at selv om elever med utviklingshemming tas

inn på yrkesfaglige utdanningsløp, så kan innholdet i opplæringen være lite yrkesrettet. Elever som velger ulike yrkesfaglige utdanninger kan komme i samme gruppe, ha de samme lærerne og den samme undervisningen, uavhengig av utdanningsløp.

Det er heller ikke så enkelt for den videregående skolen å sikre en god yrkesopplæring for elevgruppen. De fleste elevene med utviklingshemming har fritak fra fagplanene, når de ikke har standardiserte opplæringsmål, så finnes heller ikke standardiserte lærebøker eller opplæringsplaner.

Hva elevene utdannes til, kan også være uklart for den videregående skolen.

I sitt doktorgradsarbeid gjennomgikk Stian Reinerntsen arbeidsmarkedssituasjonen. Av 16 000 personer med utviklingshemming, hadde 59 personer ordinær jobb og 70 prosent var arbeidsledige, kunne en lese i Fontene den 17.08.2016. I en slik situasjon blir det naivt å tro at elevene selv kan finne læreplasser. Fylkeskommunen mangler virkemidler overfor arbeidsmarkedet. Nav kan ha et ansvar, men i følge NFU er det liten koordinering mellom den videregående skolen og arbeidslivet.

Det bør være nødvendig å påpeke at innholdet i den videregående skolen er viktig. Når arbeidslivet er slik at mennesker med utviklingshemming i all hovedsak ikke får innpass, så bør det være ekstra viktig å kvalifisere elevene best mulig til arbeidslivet. Når fylkeskommunen mangler virkemidlene og det mangler samarbeid mellom den videregående skolen og Nav, er det vanskelig å se hvordan forholdene skal kunne bli bedre.

Det er positivt at kunnskapsministeren har nedsatt «Ekspertgruppe for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging». Mandatet til ekspertgruppen inneholder mange viktige forhold, men yrkesopplæring og innholdet i den videregående opplæringen, synes dessverre å være glemt.

Svar:

Ungdom med rett til videregående opplæring skal bli tatt inn til ett av tre utdanningsprogram som de har søkt på. Elever som har rett til spesialundervisning, og som har et særlig behov for inntak til et bestemt utdanningsprogram, har fortrinnsrett ved inntaket etter nærmere bestemte regler. Elever med rett til spesialundervisning har dessuten rett til opplæring i inntil to år ekstra dersom hun/han trenger det for å nå opplæringsmålene.

Når elevene er tatt inn til et utdanningsprogram, skal elevene få opplæring i tråd med de fastsatte læreplanene i fagene. Dersom det foreligger et vedtak om spesialundervisning, skal det være utarbeidet en individuell opplæringsplan (IOP) for eleven, og denne IOP-en er et arbeidsverktøy for skolen/læreren for å

sikre at elevens opplæringstilbud blir i samsvar med det som eleven har rett til etter enkeltvedtaket.

Gjennom lærekandidatordningen er det mulig å ta videregående opplæring i bedrift uten å sikte mot full yrkeskompetanse, slik lærlinger gjør. Opplæringen for en lærekandidat tar utgangspunkt i læreplanen for faget, kandidatens faglige nivå og hans eller hennes ønske om hva opplæringen skal føre frem til. Det er imidlertid ingen som har rett til å være lærekandidat, på samme måte som ingen har rett til læreplass som lærling. Det er viktig at lærebedrifter stimuleres slik at også de som har særskilte behov, kan få muligheten til å oppnå en fagutdanning eller deler av en fagutdanning. Det gis derfor et øremerket tilskudd til dette over Kunnskapsdepartementets budsjett.

Jeg er glad for at representanten er enig med meg om viktigheten av en ekspertgruppe for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging. Ekspertgruppen som nylig ble nedsatt, består av fagpersoner og forskere innen barnehage og skole i Danmark, Sverige og Norge og skal etter planen levere en rapport til Kunnskapsdepartementet våren 2018. Det overordnede målet med ekspertgruppens arbeid er å bidra til at barn og unge som har behov for tilrettelagte tiltak, herunder spesialundervisning, får et pedagogisk og spesialpedagogisk tilbud av høy kvalitet og opplever økt inkludering i barnehage og skole, inkludert videregående skole.

SPØRSMÅL NR. 945**Innlevert 4. april 2017 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth****Besvart 7. april 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Vil statsråden be om nye utredninger knyttet til den vernede Heggefjorden i anledning behandling av konsesjonsaken for Vinda kraftverk i Øystre Slidre kommune?»

BEGRUNNELSE:

Skagerak kraft AS søkte i mai 2014 om konsesjon for å få bygge ut elva Vinda i Øystre Slidre kommune i Valdres i Oppland til et kraftverk med årlig produksjon på omkring 56 GWh elektrisk energi. Etter de store, allerede vedtatte kraftverkene i elvene Otta og Lågen er dette det største av de omsøkte kraftverkene i Oppland i seinere tid. Fra før er mange vassdrag i Øystre Slidre og Valdres blitt bygd ut. Vinda er en av de siste, uberørte vassdragene i Valdres som ikke er regulert for vannkraftproduksjon.

Elva Vinda er ei svært vakker og tiltalende elv med et rikt biologisk mangfold. Den har stor opplevelsesverdi, bl.a. med mange vakre og spektakulære fossefall, og er det sentrale elementet i et populært og mye brukt friluftst- og turområde i en av Norges største hytte- og reiselivskommuner nær Langsua Nasjonalpark, Beitostølen og Jotunheimen.

Fylkesmannen i Oppland har i sin høringsuttalelse uttrykt stor skepsis mot utbygging av Vinda. Særlig alternativ 1 og 2. Den alvorligste virkningen av en utbygging etter de omsøkte alternativene 1 og 2 er etter Fylkesmannens syn at abbor høyst sannsynlig vil spres til Heggefjorden, og etablere en betydelig bestand der.

Fylkesmannens vurdering er at dette vil medføre en stor negativ påvirkning på fiskesamfunnet i Heggefjorden.

Heggefjorden ble vernet mot kraftutbygging i Verneplan I for vassdrag i 1973, begrunnet med innsjøens verdi som landskapselement.

Svar:

En søknad om vannkraftutbygging skal behandles innenfor de rammer lovverket fastsetter. Søknaden fra Skagerak Kraft AS om konsesjon til utbygging av Vinda kraftverk ligger nå til behandling i Olje- og energidepartementet. Etter at NVE oversendte innstilling sist høst, har departementet foretatt befarings- og avholdt møter i Øystre Slidre. Øystre Slidre kommune har også vært i møte i departementet og gjort rede for de vedtak og de synspunkter som gjør seg gjeldende i denne utbyggingssaken. Prinsippene i naturmangfoldloven legges til grunn for departementets konsesjonsbehandling etter vannressursloven. Departementet skal sørge for at kravene til kunnskapsgrunnlaget er oppfylt. Konsekvensene for ørretbestanden av at abbor følger med driftsvannet ut i Heggefjorden, er omtalt i NVEs innstilling til departementet. Dette er et av de spørsmål departementet vil vurdere nærmere i behandlingen av søknaden.

Jeg håper på forståelse for at jeg ikke kan uttale meg om konklusjonen i saken så lenge den lovbestemte konsesjonsbehandlingen pågår.

SPØRSMÅL NR. 946**Innlevert 4. april 2017 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 20. april 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Har statsråden gitt klarsignal til å leggje ned Florø Radio, og korleis meiner han i så fall tryggleiken til sjøs skal takast i vare framover?»

GRUNNGJEVING:

Den 4. april vart det sendt ut pressemelding frå Telenor om at Florø Radio vert lagt ned, saman med to

andre kystradiostasjoner. Radiostasjonen har vore i drift sidan 1938, og har opparbeida seg stor lokalkunnskap som bidreg til å sikre tryggleiken til sjøs. Ifølgje dei tilsette kom meldinga om nedlegging svært overraskande.

I pressemeldinga frå Telenor vert nedlegginga grunngiven med ”operative gevinster og kostnadsbesparelser”, utan at det vert nærare skildra korleis denne strukturendringa skal ivareta tryggleiken til sjøs - eller kor initiativet til nedlegging kjem frå. Sidan Telenor har konsesjonsplikt til å drive kystradiotenenesta og får statlege tilskot til dette, er det difor interessant å vite om statsråden har vore orientert om og gitt klarsignal til denne strukturendringa, og kva vurderingar som i tilfelle er gjort som forsvarar nedlegginga av Florø Radio.

Svar:

Jeg viser til mine svar på skriftlige spørsmål nr. 956, 962 og 977 om samme tema.

Telenor ASA har nylig orientert Justis- og beredskapsdepartementet (JD) om at selskapet har startet et arbeid med en fullstendig oppgradering og modernisering av gammel infrastruktur langs kysten. Dette vil gi en betydelig mer robust, fleksibel og effektiv drift, med færre og større kystradiostasjoner. Telenor opplyser videre at dette vil gi økt sikkerhet for tjenesten.

Telenor meddelte JD høsten 2015 at de så et behov for å foreta store investeringer for å opprettholde ytelsene til nød- og sikkerhetstjenesten (SSO). Det var etter deres vurdering et behov for investering i Kystra-

dioen knyttet til oppgradering av teknisk infrastruktur for å håndtere økt driftsrisiko. I motsetning til i dag, vil moderniseringen medføre at en nå får gode reserveløsninger dersom noe av infrastrukturen skulle falle ut.

JD hadde ingen motforestillinger mot denne oppgraderingen, da den er i tråd med gjeldende avtale mellom Telenor og JD.

JD har en skriftlig avtale med Telenor fra 27.01.2000 som gir klare krav om hvilke ytelser for leveransen av nød- og sikkerhetstjenesten som Telenor v/Kystradioen skal gi. Disse vil bli videreført med ny organisering.

De to kystradiostasjonene som Telenor opplyser skal videreføres, er i dag samlokalisert med Hovedredningssentralene (HRS) på Sola og i Bodø. Disse kystradiostasjonene vil bli styrket med til sammen 12 personer, og skal fortsatt ha kontinuerlig tilstedevakt 24 timer i døgnet, 365 dager i året, i operativt samarbeid med HRS.

Lokalkunnskap har i løpet av de siste tiårene blitt mindre betydningsfullt i beredskapssammenheng, da nye moderne tekniske løsninger kan erstatte dette. Likevel ønsker Telenor å styrke kystradioene på Sola og i Bodø med personell fra de stasjonene som skal automatiseres, slik at lokalkunnskapen også delvis vil bli ivaretatt.

Hovedredningssentralene (HRS) opplyser at de ikke har motforestillinger mot den moderniseringen som pågår. Tvert imot er de svært positive og vil arbeide for at kystradioene nå kan integreres enda tettere opp mot HRS.

Jeg føler meg svært trygg på at moderniseringen av Kystradioen vil være til det beste for all ferdsel til sjøs.

SPØRSMÅL NR. 947

Innlevert 5. april 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 5. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Administrerende direktør i Helse Vest har tilrådd styret i styremøte den 4.april 2017 å slutte seg til forslaget frå Helse Fonna om at akuttkirurgisk verksemd ved Odda sjukehus vert avvikla. Odda sjukehus vert vidareført som akuttsjukehus med akuttfunksjon i indremedisin, radiologiske tenester, laboratorietenester, planlagd kirurgi, anestesilege i døgnvakt og skadepoliklinikk.

Vil statsråden gripe inn og sikre akuttkirurgisk verksemd i Odda, dersom styret gjer slikt vedtak?»

Svar:

Ved behandlingen av Nasjonal helse- og sykehusplan slo Stortinget fast at det fortsatt skal være en desentralisert sykehusstruktur i Norge. Stortinget sluttet seg til planens forslag til betegnelser på sykehus, som er regionsykehus, stort akuttsykehus, akuttsykehus og sy-

kehus uten akuttfunksjoner. Alle akuttpsykehus skal ha akuttfunksjon i indremedisin, anestesilege i døgnvakt, planlagt kirurgi, beredskap for kirurgisk vurdering og stabilisering, og håndtering av akutte hendelser. Stortinget gjorde i tillegg følgende vedtak: ”Stortinget ber regjeringen sørge for at sykehus som i dag har akuttkirurgiske tilbud, fortsatt vil ha dette når hensynet til pasienten gjør det nødvendig, og kvalitet og pasient-sikkerhet er ivarettatt”.

Som oppfølging av Nasjonal helse- og sykehusplan skal alle helseforetak utarbeide utviklingsplaner. Det ble gitt føringer for dette arbeidet i tråd med Stortingets behandling av planen. Det er gitt frist for avklaring av akuttfunksjoner innen april 2017. Det er gjennomført utredninger av akuttfunksjoner ved sykehusene i Flekkefjord, Odda, Stord, Volda, Namsos, Lofoten og Narvik.

Som det framkommer i Nasjonal helse- og sykehusplan skulle Odda sjukehus vurderes særskilt på grunn av lite opptaksområde. Odda sjukehus har et pasientgrunnlag på drøyt 11 000 innbyggere, og dette er så lavt at det uavhengig av Nasjonal helse- og sykehus-

plan ville vært nødvendig å vurdere den videre driften av Odda sjukehus.

Styret i Helse Vest behandlet saken i går (4. april) og vedtok at Odda sjukehus, til tross for lavt befolkningsgrunnlag, skal videreføres som et akuttpsykehus med akuttfunksjon i indremedisin, radiologiske tjenester, laboratorietjenester, planlagt kirurgi, anestesilege i døgnvakt og skadepoliklinikk. Dette blir begrunnet med lang avstand til nærmeste større sykehus, og at de fleste som trenger akutt helsehjelp ved Odda sjukehus, har behov for et akutt indremedisinske tilbud. Styret vedtok at akuttkirurgien skal avvikles. I styresaken blir det blant annet vist til at det i løpet av en treårsperiode i snitt var fire alvorlig skadde pasienter per år ved Odda sjukehus, og ingen med behov for livreddende kirurgi.

Styrene i Helse Fonna og i Helse Vest har nå vurdert tilbudet ved Odda sjukehus i tråd med det oppdraget de har fått. Jeg vil behandle tilbakemeldingene fra alle de regionale helseforetakene på oppdraget om avklaring av akuttfunksjoner i et felles foretaksmøte 24. april.

SPØRSMÅL NR. 948

Innlevert 5. april 2017 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 18. april 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Kan statsråden gjøre rede for hvilke foreldelsesregler som gjelder for enkeltvedtak om folketrygdytelse, og hvor disse er hjemlet, eller bekrefte at det er slik at vedtakene kan tas opp til ny vurdering uavhengig av hvor lang tid NAV har brukt på å oppdage feil de selv har gjort?»

BEGRUNNELSE:

I tilfeller hvor enkeltvedtak om innvilgelse av folketrygdytelse er beheftet med feil som NAV selv har gjort (for eksempel i beregningsgrunnlag, virknings-tidspunkt, etc.) og oppdager, sendes det ut nytt vedtak for å rette opp feilen, i etterkant. Disse vedtakene kan blant annet føre til at folk får lavere ytelse enn først innvilget, eller at det blir opprettet feilutbetalingssak. Slike vedtak kan fattes lang tid etter at ytelse er innvilget.

Svar:

Sett hen til begrunnelsen for representantens spørsmål, forstår jeg det slik at det spørres om hvor lang tid tilbake Arbeids- og velferdsetaten kan kreve tilbake feilaktige utbetalinger. For å besvare spørsmålet vil jeg redegjøre for Arbeids- og velferdsetatens adgang til å omgjøre egne vedtak, vilkår for tilbakekreving og foreldelse av krav om tilbakekreving.

Forvaltningsloven § 35 hjemler forvaltningens adgang til å omgjøre egne vedtak uten at de er påklaget. Vedtak kan blant annet omgjøres når de anses ugyldige, for eksempel som følge av at feil faktum er lagt til grunn. En vanlig årsak til omgjøring av folketrygdytelse er at benyttede inntektsopplysninger har vært gale. Det er ingen begrensning i hvor lang tid tilbake forvaltningen kan omgjøre ugyldige vedtak.

Når et vedtak er omgjort til mottakerens ugunst, må Arbeids- og velferdsetaten vurdere om evt. feilaktige utbetalinger skal kreves tilbake. Hvis mottakeren forsto eller burde ha forstått at utbetalingen skyldtes en feil, har Arbeids- og velferdsetaten normalt plikt til

å kreve utbetalingene tilbake. Feilaktige utbetalinger mottatt i aktsom god tro – for eksempel fordi feilen skyldes Arbeids- og velferdsetaten – kan kreves tilbake. I dette tilfellet skal det foretas en konkret vurdering av størrelsen av det feilutbetalte beløpet, hvor lang tid det er gått siden feilutbetalingen fant sted og om vedkommende har innrettet seg i tillit til utbetalingen. Kravet vil ikke kunne overstige det beløp som er i behold når vedkommende blir kjent med feilen. Reglene om tilbakekreving etter feilaktig utbetaling er gitt i folketrygdloven § 22-15.

Arbeids- og velferdsetatens adgang eller plikt til å kreve feilaktige utbetalinger tilbake begrenses av reglene i foreldelsesloven. I de tilfeller Arbeids- og velferdsetaten har begått feilen som ledet til den feilaktige

utbetalingen, vil kravet foreldes etter den alminnelige foreldelsesfristen (3 år fra utbetaling). Hvis mottakeren har skyld i den feilaktige utbetalingen kan tilleggsfristen i foreldelsesloven § 10 komme til anvendelse. Kravet kan under visse forutsetninger også anses som et krav på skadeserstatning, slik at reglene i § 9 får anvendelse. Foreldelse av krav på skadeserstatning vil kunne inntreffe inntil 20 år etter at den skadevoldende handling opphørte.

I praksis frafaller Arbeids- og velferdsetaten ofte krav om tilbakebetaling i saker hvor det feilutbetalte beløpet er mottatt i aktsom god tro. Hvis beløpet kreves inn, begrenses kravet til den del av beløpet som er i behold og av fristene i foreldelsesloven.

SPØRSMÅL NR. 949

Innlevert 5. april 2017 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 19. april 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Vil statsråden gi beskjed til Nav om at alle alders- og uførepensjonister skal få «lønsslipp» om sine pensjons- og trygdeytelser i posten, når de etter egen vurdering har løpende behov for det?»

BEGRUNNELSE:

I tråd med regjeringens kanalstrategi for Nav-kontorene, er det nå blitt svært vanskelig for dem som ikke ønsker eller mestrer Navs digitale selvbetjeningsløsninger, å få oversikt over sin sak. Et eksempel på dette er at en rekke pensjonister nå ikke lenger får sin utbetalingslipp i posten.

Erlend Wiborg fra Fremskrittspartiet, og medlem i Stortingets arbeids- og sosialkomité, viser gjennom leserbrevet «Lønsslipp til de som trenger det» i Moss Avis 30. mars at han har tatt opp saken med arbeidsministeren flere ganger.

Wiborg skriver blant annet:

”Derfor er vi glade for at arbeids- og sosialminister Hauglie i Stortingets spørretime nylig slo fast at hun har «bedt NAV om å være fleksibel nå, og følge med på dette slik at folk får den informasjonen de trenger.» Til tross for dette har jeg blitt kontaktet av mange pensjo-

nister som møter motvilje hos NAV, jeg har derfor nå tatt opp saken med statsråden på nytt for å forsikre meg om at NAV følger opp og viser forståelse for dem som fortsatt har behov for å få en skriftlig «lønsslipp».”

Svar:

Arbeids- og velferdsetaten vil alltid sende melding dersom ytelsen endrer seg utover reguleringer og satsendringer og vil fortsatt sende årsoppgave til brukerne. Har brukerne reservert seg mot digital post, vil de få årsoppgaven og slike meldinger om endringer i posten.

Dette gjelder imidlertid ikke lenger for ordinære utbetalingsmeldinger. Ved å bruke tjenesten Ditt NAV på nav.no kan imidlertid alle pensjonister og uføretrygdete finne utbetalingsinformasjon og få en oversikt over tidligere utbetalingsmeldinger. De som ikke har PC, elektronisk identifikasjon eller kompetanse til selv å logge seg inn på Ditt NAV, kan henvende seg til NAV kontaktsenter og få disse utbetalingsopplysningene lest opp.

I spesielle tilfeller kan brukere fortsatt ha behov for dokumenterte inntektsopplysninger. I slike tilfeller kan brukeren også be om utskrift av utbetalingsmeldingen. Som jeg svarte representanten Erlend Wiborg (FrP) 29.03.2017, vil veilederen ved Nav kontaktsenter sammen med den som ringer vurdere om det er be-

hov for en utskrift i det enkelte tilfelle. Slike behov vil for eksempel være om brukeren har behov for dokumentasjon til en lånesøknad eller for å klage ved mulig feilutbetaling.

Jeg har bedt Arbeids- og velferdsetaten om å opp- tre smidig overfor de som henvender seg til NAV kon-

taksenter. Dette har Arbeids- og velferdsdirektøren forsikret meg om at de vil være.

Departementet vil følge opp dette i styringsdialo- gen med Arbeids- og velferdsdirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 950

Innlevert 5. april 2017 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 19. april 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«I Skattebetalingslovens paragraf 15 er det åpnet for utsettelse av betalingen for skatte- og avgiftskrav når det vil være "uforholdsmessig tyngende" å fortsette innkrevingen. Utfra endel eksempler fra skatteyttere, kan det synes som om terskelen for slik utsettelse er svært høy. Personer med lege-erklæring og der fortsatt inndrivelse forverrer sykdomsbildet, opplever svært liten fleksibilitet i en ofte vanskelig personlig situasjon.

Vil statsråden vurdere om praksis er blitt for streng i slike situasjoner?»

Svar:

Utgangspunktet for betaling av skatt og avgift følger av skattebetalingsloven § 10-1, som sier at skatte- og avgiftskrav skal betales ved forfall og med de beløp som opprinnelig er fastsatt. En ubetinget betalingsplikt for skatte- og avgiftskrav er nødvendig for å sikre skatteinnkrevingen.

Betalingsutsettelse eller nedsettelse av krav (lem- pning) etter skattebetalingsloven § 15-1 er en sikker- hetsventil for å hindre at innfordringen av skatte- og avgiftskrav får sterkt urimelige utslag. Hovedregelen er likevel at skatte- og avgiftskrav skal betales rettidig, og slik lempning vil derfor bare innvilges unntaksvis.

Skattemyndighetens praksis og skjønnsutøvelse må ligge innenfor de rammer som loven gir. I syk- domstilfellene stiller skattebetalingsloven § 15-1 krav om at sykdommen må være særlig alvorlig og at den må være årsaken til at skyldneren er ute av stand til å innfri sine skatte- og avgiftsforpliktelser. Det må i tillegg være uforholdsmessig tyngende å fortsette inn- krevingen. Ved vurderingen av om det vil være ufor- holdsmessig tyngende å fortsette innkrevingen ses det hen til dekningsloven § 2-7, som fastslår at en skyldner

har krav på å få beholde det som med rimelighet trengs til underhold av skyldneren og skyldnerens husstand.

Selv om regelverket for lempning av skatte- og av- giftskrav er strengt, gir det en mulighet til å finne en løsning for skatte- og avgiftspliktige som ikke greier å betjene skatte- og avgiftskrav f.eks. på grunn av alvor- lig sykdom. Samtidig er adgangen til å gi betalingsut- settelse, eller å nedsette krav, så streng at hensynet til likebehandling av skattyterne ivaretas.

Jeg kan ikke utelukke at skattemyndighetene i en- kelt saker kan ha praktisert regelverket for strengt, men vil bemerke at skatte- og avgiftspliktiges rettssikkerhet i disse tilfellene ivaretas ved at den som får avslag på søknad om lempning av krav etter skattebetalingsloven § 15-1, kan påklage vedtaket.

SPØRSMÅL NR. 951**Innlevert 5. april 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 25. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Det er behov for mer evidens- og kunnskapsbasert praksis innen transfusjonsmedisin. Det har særlig betydning for pasientbehandling og for blodgivere. Helsedirektoratet startet i november 2015 arbeidet med å omarbeide "Veileder for transfusjonstjenesten" til retningslinjer etter metode som følger kunnskapsbasert praksis PICO. Arbeidsgruppen var bredt sammensatt og var kommet godt i gang, men dagen før møtet i januar 2017 ble arbeidet lagt ned.

Vil ministeren sørge for at dette arbeidet blir fullført?»

Svar:

Blodforskriften regulerer all blodbankvirksomhet i Norge, og er basert på EU-direktiver. Helsedirektoratet har utarbeidet en veileder til denne, som oppda-

teres jevnlig, siste gang i mars 2017. Utover de krav som følger av blodforskriften baserer veilederens anbefalinger seg i stor grad på Europarådets "Guide to the preparation, use and quality assurance of blood components" og WHO's publikasjon "International Travel and Health".

I 2016 besluttet retningslinjestyret i Helsedirektoratet å starte opp arbeid med retningslinje innen transfusjonsmedisin for å sikre en bred og grundig utredning av fagområdet og gjøre innholdet mer anvendelig. Flere forberedelser ble gjort, blant annet med utforming av PICO-spørsmål, litteratursøk og etablering av arbeidsgruppe.

Som det framgår er det Helsedirektoratet som har initiert arbeidet med retningslinjen, og de har nå har stilt arbeidet i bero. Direktoratet må selv prioritere innenfor gjeldende rammer, men de har informert om at en gjenopptagelse av retningslinjearbeidet vil bli vurdert på et senere tidspunkt. Departementet tar dette til etterretning.

SPØRSMÅL NR. 952**Innlevert 6. april 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 18. april 2017 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Kva gjer regjeringa for å bidra til at drap og forfølgning av homofile i Tsjetsjenia opphører øyeblikkeleg?»

GRUNNGJEVING:

Media rapporterer om at LHBT-personar flyktar for sine liv i den russiske delrepublikken Tsjetsjenia. Det vert rapportert om bestialske mord, massearrestasjonar, tortur og at homofile vert begravd levande. Den norske regjeringa må øyeblikkeleg bruke alle tilgjengelege arenaer for å påverke Russland og Tsjetsjenia til å stanse desse overgrepa. Noreg kan bidra til at desse uakseptable handlingane opphører, og det er difor av stor interesse å få vite kva strakstiltak regjeringa vil setje i verk i samarbeid med andre land, EU og Euro-

parådet. Det er også viktig å få stadfesta at norske styresmakter tek opp spørsmålet bilateralt på toppnivå, og kva støtte Noreg vil gje for å gjere sivilsamfunn betre i stand til å motverke disse kreftene.

Svar:

Regjeringa er uroa over rapportane som skildrar arrestasjonar, mishandling og drap av personar som vert haldne for å vere homofile i den russiske delrepublikken Tsjetsjenia. Vi veit frå før at LHBTI-personar har ei utsett stilling i Russland, og at rettsvernet deira er innskrenka.

Det er viktig at dette blir grundig granska. Regjeringa vil bruke bilaterale kanalar og multilaterale forum til å oppmode russiske styresmakter om å granske påstandane og setje i verk naudsynte tiltak for å følge

opp sine menneskerettslege forpliktingar. Noreg har alt slutta seg til EU si fråsegn i OSSE-rådet i denne saka. Det er positivt at leiaren for det russiske presidentrådet for sivilt samfunn og menneskerettar, Mikhail Fedotov, òg har teke til orde for ei slik granskning.

Noreg sin ambassade i Moskva følgjer denne saka tett. Noreg støttar òg opp om aktørar som arbeider aktivt for dei seksuelle minoritetane som er råka i denne saka.

Regjeringa si tilskotsordning for prosjekt i Nord-Kaukasus har som mål å støtte demokratisk utvikling, etterleving av internasjonale menneskerettar og eit styrkt sivilsamfunn i regionen. Vi prioriterer tiltak som skal motverke straffridom og styrkje rettstryggleiken i samband med menneskerettsbrot i regionen.

SPØRSMÅL NR. 953

Innlevert 6. april 2017 av stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal

Besvart 20. april 2017 av fungerende innvandrings- og integreringsminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Utlendingsloven og regjeringens returstrategi slår fast at retur primært skal skje frivillig. Det er naturlig i og med at en frivillig retur koster samfunnet om lag halvparten av en tvangsreturnering. Informasjon, veiledning og saksavklaring er viktig for å bidra til frivillig retur.

Hva gjør regjeringen for å styrke arbeidet med frivillig retur, og vil regjeringen sørge for at veilednings og realitetsorienteringsprosjekt i regi av NOAS og andre uavhengige organisasjoner videreføres og styrkes?»

BEGRUNNELSE:

I tillegg til å være billigere for samfunnet, bidrar frivillig retur til færre forsvinninger fra mottak og vil være en mindre psykisk belastning for asylsøkeren. NOAS' veiledningsprosjekt og arbeid for å realitetsorientere asylsøkere har bidratt til økt andel frivillig retur. Nå melder organisasjonen at de må legge ned dette arbeidet ettersom departementet holder tilbake midler.

Svar:

Vi arbeider kontinuerlig med å utvikle og iverksette målrettede tiltak for å få flere uten lovlig opphold til å velge frivillig retur, dvs. egenorganisert eller assistert retur. En viktig del av dette arbeidet er å sette inn de riktige informasjons- og motivasjonstiltakene på rett tidspunkt, gjennom hele asylprosessen. Videre har vi vært opptatt av å videreutvikle gode assisterte

returprogrammer tilpasset særskilte nasjonaliteter og grupper. I asylmottakene er det de siste årene lagt stor vekt på samtaler og individuell oppfølging av mottaksbeboerne, og informasjonen som gis er tilpasset status i asylsaken. Gjennom denne oppfølgingen sikrer vi i større grad at beboere med avslag har forstått innholdet i vedtaket som er en forutsetning for å kunne ta et informert valg om egen fremtid, herunder valget om å returnere til hjemlandet.

Det er imidlertid en større utfordring for myndighetene å nå personer uten lovlig opphold som ikke bor i mottak med informasjon om mulighetene for å returnere til hjemlandet med økonomisk og praktisk bistand. En stor andel av målgruppen for assistert retur oppholder seg som kjent utenfor mottakssystemet. For å i større grad nå utreisepliktige både i og utenfor mottakssystemet har vi hatt en tilskuddsordning forvaltet av Utlendingsdirektoratet (UDI) hvor formålet er å bidra til flere returer gjennom informasjonstiltak om retur. Frem til 2017 har returprosjekter i og utenfor mottak kunnet få støtte, og frittstående aktører som Frelsesarmeen, Caritas og NOAS m.fl. har fått tilskudd. Vi har nylig revidert denne ordningen for å sikre at den brukes i tråd med målet om raskere retur, og har i påvente av revideringen holdt tilbake midlene i departementet. Vi har nå konkludert med at deler av ordningen skal omgjøres til anskaffelse slik at vi tydeligere kan definere innholdet i tjenesten og få økt kontroll med midlene.

Regjeringen er opptatt av at disse midlene skal brukes målrettet for å dekke informasjons- og realitetsorienteringsbehovet for utreisepliktige utenfor mottak slik at en større andel velger assistert retur. En del av ordningen skal fortsatt forvaltes som tilskudd, men det vil kun være returtiltak utenfor mottak som er aktuel-

le. På bakgrunn av tidligere god erfaring, er det helt avgjørende for oss at organisasjoner med høy tillit i og kontakt med målgruppen er aktive aktører på dette

området, og vi ønsker tilskuddssøknader og tilbud fra alle relevante leverandører velkommen.

SPØRSMÅL NR. 954

Innlevert 6. april 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 25. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil statsråden forplikte seg på til at den neste Helse og Sykehusplanen inneholder oversikt over nødvendige investeringer i bygg og medisinsk teknisk utstyr, slik at Stortinget kan ta del i de nødvendige beslutninger og prioriteringer som må fattes?»

BEGRUNNELSE:

I regjeringens forslag til Nasjonal sykehusplan var det ingen samlet oversikt eller plan for investeringer i sykehusbygg eller medisinsk teknisk utstyr. Dette til tross for at utfordringene med vedlikeholdsetterslep er velkjente og betydelige, og at en del av de nye sykehusprosjektene blant annet sykehuset på Kalnes og i Drammen er ansett for å være underdimensjonerte av fagmiljøene. Konsekvensene er høy beleggsprosent, dårlig ressursutnyttelse, svekkelse av pasientsikkerheten og forringelse av arbeidsmiljøet for de ansatte. Det er alarmerende at omlag halvparten av bygningsmassen er i dårlig teknisk stand, og at forholdene er forverret etter sykehusreformen.

Riktig dimensjonerte bygg og oppdatert medisinskteknisk utstyr fører til bedre drift og ressursutnyttelse av høyt kompetent helsepersonell. De nye sykehusene i Drammen, Ahus og Kalnes illustrerer behovet for å løfte de overordnede investeringsbeslutningene til Stortinget med utgangspunkt i den nasjonale helse og sykehusplanen.

Svar:

Nasjonal helse- og sykehusplan var en viktig del av Regjeringens arbeid for å skape pasientens helsetjeneste. Andre sentrale tema var å prioritere tilbudet innenfor psykisk helse og rusbehandling, fornye, forenkle og forbedre tjenestene, bidra til nok helsepersonell med riktig kompetanse, styrke kvalitet og pa-

sientsikkerhet, bedre oppgavedelingen og samarbeidet mellom sykehusene, samt å styrke akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus. Nasjonal helse- og sykehusplan gjelder for perioden 2016-2019, men beskriver og drøfter utviklingstrekk fram mot 2040. Planen gir også en oversikt over helseforetakenes investeringsplaner i perioden 2016-2019.

Gjennom planen og Stortingets behandling av denne ble overordnede politiske rammer for utvikling av framtidens spesialisthelsetjeneste fastslått. Basert på dette har jeg gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å utarbeide utviklingsplaner innen utgangen av 2018, med en tidshorison fram mot 2035. Disse vil danne bakgrunn for arbeidet med den neste sykehusplanen.

Innenfor de vedtatte politiske rammene og årlig tildeling av ressurser, har de regionale helseforetakene ansvar for å yte nødvendige spesialisthelsetjenester. Dette innebærer også et helhetlig ansvar for å se ressurser til drift og investeringer i sammenheng og å foreta nødvendige prioriteringer. Det er de regionale helseforetakene som har ansvar for å planlegge framtidig dimensjonering og behandlingsskapitet i sykehusene. Kapasiteten avhenger ikke bare av størrelsen på sykehuset. Nye sykehusbygg vil bedre kunne legge til rette for mer effektiv sengeutnyttelse, blant annet som følge av enerom.

Dagens styringsmodell legger altså ansvaret for investeringer i bygg og medisinskteknisk utstyr til helseforetakene. Helseforetakene har prioritert økte investeringer i bygg, IKT og medisinskteknisk utstyr. I denne regjeringssperioden vil sykehusene ha investert for i gjennomsnitt om lag 10 mrd. kroner årlig. Vi har fått til flere moderne, oppgraderte og funksjonelle sykehus, og det er også omfattende investeringsplaner i årene framover.

SPØRSMÅL NR. 955**Innlevert 6. april 2017 av stortingsrepresentant Ingebjørg Amanda Godskesen****Besvart 18. april 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Aust- og Vest-Agder er søkt sammenslått. Et krav fra fylkene for sammenslåing, er at alle statlige arbeidsplasser fylkene skal betjene, skal legges til nåværende Arendal og Aust-Agder.

Kan kommunalministeren garantere at alle fremtidige statlige arbeidsplasser, som f.eks. Navs fylkeskontor, legges til nåværende Aust-Agder, og kan ministeren garantere at også fremtidige regjeringer vil følge opp kravet om at statlige arbeidsplasser i et samlet Agder skal legges til gamle Aust-Agder?»

BEGRUNNELSE:

Aust- og Vest-Agder fylkeskommuner har samlet søkt om å kunne slå seg sammen til ett fylke. Søknad ble sendt inn etter at noen av mine partikolleger brøt med flertallet i eget fylkesparti, slik at det denne gang ble flertall på fylkestinget i Aust-Agder, og derav kunne det søkes om sammenslåing av fylkene.

Før dette skjedde hadde det vært utarbeidet en samarbeidsavtale, en rapport kalt "En ny region Agder", med bl.a. avklaring av hvordan nåværende og fremtidige arbeidsplasser skulle fordeles.

Kommunale og fylkeskommunale arbeidsplasser skulle legges til Kr.sandsområde og/eller Vest-Agder, mens alle statlige arbeidsplasser så som Fylkesmannsembete, NAV mm skulle legges/flyttes til Arendalsområdet og/eller Aust-Agder. Nye statlige arbeidsplasser skal også legges dit.

I avtalen fylkene imellom, og med bakgrunn i at de blir slått sammen, står det på side 83 punkt 2 følgende:

"Arendal skal bygges opp som hovedsete for regional stat, med så mange statlige etater og tiltaks om mulig i Arendal/Aust-Agder."

Videre står det i punkt 4.

"Statlige arbeidsplasser som nå er lokalisert i begge fylker, flyttes til Arendal/Aust-Agder. Til sammen gir dette en overvekt av nye arbeidsplasser i Aust-Agder."

Etter at avtalen ble undertegnet i begge fylker, og søknad sendt inn til departementet, ser vi allikevel at statlige arbeidsplasser blir lagt til Kr.sand.

Jeg ser med bekymring på utviklingen dette kan få for det fylket jeg er valgt inn på Stortinget for, og

ønsker derfor å få svar på mine spørsmål slik at vi kan se om avtalen fylkene imellom er forutsigbar.

Ut fra den rapporten som er utarbeidet av en arbeidsgruppe fra begge fylker, er vi av den klare oppfatning at alle statlige arbeidsplasser skal legges til nåværende Aust-Agder. Søknad om sammenslåing av fylkene er sendt inn med dette kravet, eller med den forutsetning. Dersom kravet ikke blir oppfylt, kan jeg ikke se at det på annen måte enn at søknaden trekkes tilbake.

Svar:

I behandlingen av Meld. St. 14 (2014-2015) Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner, ba stortingsflertallet regjeringen om å drøfte tiltak i meldingen om det nye regionnivået, for å sikre at flere statlige arbeidsplasser lokaliseres i hele landet. Dette for å styrke vekstkraft i alle regioner og bygge opp under eksisterende kompetansemiljø. I følge Meld. St. 22 (2015-2016) om Nye folkevalgte regioner – rolle, struktur og oppgaver, kan regionalt folkevalgt nivå bidra med viktige vurderinger av ulike lokaliseringalternativer. Det vil bli vurdert om det skal utarbeides egne bestemmelser om dette i Retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon.

Regjeringen har sammen med Venstre utarbeidet en plan for lokalisering av statlige arbeidsplasser som vil bidra til å styrke arbeidsmarkedet i hele landet, og skape nye muligheter både for folk og lokalsamfunn. Dette vil bidra til å spre makt og bygge regional vekstkraft bl.a. med statlige virksomheter. Regjeringen legger til grunn at den statlige lokaliseringspolitikken skal bidra til å utvikle robuste arbeidsmarkeder i alle deler av landet.

I tiden fremover skal vi se nærmere på en rekke etater og virksomheter, for å se hvilke oppgaver, funksjoner og enheter som planlegges eller vurderes omlokalisert. Vurderingene skal være i tråd med utredningsinstruksen og i tråd med Retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tenesteproduksjon. Hensynet til regionale arbeidsmarkeder og behov er et viktig hensyn i den sammenheng.

Jeg har et ansvar for den samlede statlige lokaliseringspolitikken, og samarbeider nært med andre departementer på dette feltet. Regjeringen er opptatt av å sikre en god balanse i fordelingen av statlige arbeidsplasser rundt om i landet, slik at disse arbeidsplassene kan bidra positivt til utviklingen av regionale arbeidsmarkeder. Jeg er enig i at det er viktig å bidra til en god

balanse i de nye fylkene. Derfor besluttet vi å legge det samlede Fylkesmannsembetet for Agder til Arendal,

som en følge av beslutningen om å slå sammen Aust og Vest Agder.

SPØRSMÅL NR. 956

Innlevert 6. april 2017 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 20. april 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Sikkerheten til sjøs og langs kysten er avgjørende for kystfolkets liv og virke. Nå meldes det at Telenor skal avvikle kystradiostasjonene i Florø, Tjøme og Vardø. Nedleggelsen har skapt sterke reaksjoner langs kysten, fra blant annet Norsk Kystfiskarlag, tillitsvalgte i EL og IT Telenor og lokalpolitikere fra flere partier.

Kan statsråden garantere at beredskapen og sikkerheten langs hele kysten blir minst like god som før hvis nedleggelsen gjennomføres?»

Svar:

Da spørsmålet du tar opp berører redningstjenesten, har samferdselsministeren og jeg besluttet at det er mest naturlig at jeg besvarer spørsmålet.

Jeg viser til mine svar på skriftlige spørsmål nr. 946, 962 og 977 om samme tema.

Telenor ASA har nylig orientert Justis- og beredskapsdepartementet (JD) om at selskapet har startet et arbeid med en fullstendig oppgradering og modernisering av gammel infrastruktur langs kysten. Dette vil gi en betydelig mer robust, fleksibel og effektiv drift, med færre og større kystradiostasjoner. Telenor opplyser videre at dette vil gi økt sikkerhet for tjenesten.

Telenor meddelte JD høsten 2015 at de så et behov for å foreta store investeringer for å opprettholde ytelsene til nød- og sikkerhetstjenesten (SSO). Det var etter deres vurdering et behov for investering i Kystradioen knyttet til oppgradering av teknisk infrastruktur for å håndtere økt driftsrisiko. I motsetning til i dag, vil moderniseringen medføre at en nå får gode reserveløsninger dersom noe av infrastrukturen skulle falle ut.

JD hadde ingen motforestillinger mot denne oppgraderingen, da den er i tråd med gjeldende avtale mellom Telenor og JD.

JD har en skriftlig avtale med Telenor fra 27.01.2000 som gir klare krav om hvilke ytelser for leveransen av nød- og sikkerhetstjenesten som Telenor

v/Kystradioen skal gi. Disse vil bli videreført med ny organisering.

De to kystradiostasjonene som Telenor opplyser skal videreføres, er i dag samlokalisert med Hovedredningssentralene (HRS) på Sola og i Bodø. Disse kystradiostasjonene vil bli styrket med til sammen 12 personer og skal fortsatt ha kontinuerlig tilstedevakt 24 timer i døgnet, 365 dager i året, i operativt samarbeid med HRS.

Lokalkunnskap har i løpet av de siste tiårene blitt mindre betydningsfulle i beredskapssammenheng, da nye moderne tekniske løsninger kan erstatte dette. Likevel ønsker Telenor å styrke kystradioene på Sola og i Bodø med personell fra de stasjonene som skal automatiseres, slik at lokalkunnskapen også delvis vil bli ivaretatt.

Hovedredningssentralene (HRS) opplyser at de ikke har motforestillinger mot den moderniseringen som pågår. Tvert imot er de svært positive og vil arbeide for at kystradioene nå kan integreres enda tettere opp mot HRS.

Jeg føler meg svært trygg på at moderniseringen av Kystradioen vil være til det beste for all ferdsel til sjøs.

SPØRSMÅL NR. 957**Innlevert 6. april 2017 av stortingsrepresentant Odd Omland****Besvart 19. april 2017 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Iht. EU-regelverket om offentlige anskaffelser gis oppdragsgiver plikt til å vurdere oppdeling av kontrakter, for å gjøre det enklere for små og mellomstore bedrifter å delta i konkurransen. Under behandlingen av den nye loven om offentlige anskaffelser gikk en samlet komite inn for at også det norske regelverket skulle legge til rette for en slik oppsplitting av kontrakter, jf. Innst 358 L (2015-2016).

Hvordan er dette ivaretatt i regelverket, og har statsråden eksempler på hvor dette ev er gjort?»

Svar:

EUs anskaffelsesdirektiv pålegger oppdragsgivere å vurdere oppdeling av anskaffelser. Direktivet er gjennomført i norsk rett gjennom anskaffelsesforskriften som trådte i kraft 1. januar 2017. Forskriften inneholder flere bestemmelser om oppdeling av anskaffelser i delkontrakter. Bestemmelsene har til formål å gjøre det enklere for små og mellomstore bedrifter å delta i konkurranser om offentlige kontrakter.

Over EØS-terskelverdiene skal oppdragsgivere som ikke deler opp anskaffelser i delkontrakter, gi en kort begrunnelse for dette. Til forskjell fra tidligere regelverk har oppdragsgivere etter den nye forskriften en plikt til å vurdere om anskaffelser over EØS-terskelverdiene skal deles opp eller ikke. Dersom oppdragsgiveren deler opp anskaffelsen i delkontrakter, skal det angis om en leverandør kan gi tilbud på en, flere eller alle delkontrakter.

Under EØS-terskelverdiene har oppdragsgivere også adgang til å dele opp anskaffelser i delkontrakter. Også for disse anskaffelsene kan det av og til være fornuftig med oppdeling i delkontrakter. Ettersom slike anskaffelser er av mindre verdi, vil de imidlertid generelt sett være mindre egnet for oppdeling enn anskaffelser over EØS-terskelverdiene. I noen tilfeller kan det også få uheldige konsekvenser hvis oppdragsgivere deler opp anskaffelsen i delkontrakter. Oppdeling kan påvirke det juridiske ansvaret og risikofordelingen når ansvaret plasseres på flere leverandører. Det kan også kreve mer personell og ressurser for teknisk og økonomisk koordinering og kontraktsoppfølging. Departementet har vært opptatt av å forenkle anskaffelsesprosessene og ikke pålegge oppdragsgivere flere plikter enn nødvendig. Dette gjelder særlig for de minste anskaffelsene. I tråd med ønsket om og behovet for forenkling og redusert ressursbruk for disse anskaf-

felsene er det derfor ikke innført en plikt til å vurdere oppdeling av anskaffelser under EØS-terskelverdiene.

Jeg er opptatt av små og mellomstore bedrifters deltagelse i offentlige anskaffelser, blant annet fordi det kan gi økt konkurranse om oppdragene og bedre innkjøp. I forbindelse med innføringen av nytt anskaffelsesregelverk sendte jeg den 15. februar et brev til nærmere 700 oppdragsgivere der jeg blant annet påpekte at det er viktig å vurdere om anskaffelsen bør deles opp i delkontrakter. Departementet har utarbeidet veiledning til bestemmelsene om oppdeling av anskaffelser som ligger på regjeringens nettsider.

I følge informasjon vi har mottatt fra Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) er det siden 1. januar kunngjort ca. 2 500 konkurranser på kunngjøringsdatabasen Doffin. I ca. 500 av disse konkurransene er anskaffelsene delt opp i delkontrakter. Oppdeling av kontrakter er blant annet mye brukt ved rammeavtaler.

SPØRSMÅL NR. 958**Innlevert 6. april 2017 av stortingsrepresentant Odd Omland****Besvart 19. april 2017 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«I august 2016 vedtok Nærings- og fiskeridepartementet nye forskrifter om offentlige anskaffelser. Den nasjonale terskelverdien for innkjøp ble da økt fra 500 000 kroner til 1,1 mill. kroner. Dette betyr at innkjøp under 1,1 millioner kroner ikke lenger må kunngjøres og følge detaljerte regler.

Har statsråden fått innspill på ev konsekvenser av doblingen av terskelverdien, og gjelder § 7 om bruk av lærlinger også under terskelverdi?»

Svar:

I innstillingen fra næringskomiteen i forbindelse med behandlingen av ny anskaffelseslov (Innst. 358 L (2015-2016)) uttalte komiteen at ”regjeringen i forskrift bør heve den nasjonale terskelverdien slik at flere kontrakter blir unntatt fra kunngjøringsplikt, og at hevingen av terskelverdien gjennomføres for alle kontrakter”.

Oppfordringen fra Stortinget var i tråd med Regjeringens ønske om forenkling av anskaffelsesregelverket. Undersøkelser viste at man brukte uforholdsmessig mye ressurser på de minste anskaffelsene. Regjeringen var derfor av den oppfatning at gevinsten med et omfattende og detaljert regelverk ved de minste anskaffelsene ikke sto i forhold til kostnadene ved gjennomføringen av disse. Regjeringen hevet derfor den nasjonale terskelverdien i forskrift om offentlige anskaffelser fra 500.000 NOK til 1,1 millioner NOK.

Jeg påpeker at selv om det ikke lengre er et obligatorisk krav til kunngjøring og detaljerte regler for kontrakter under 1,1 millioner er det heller ikke fritt frem for oppdragsgiverne i disse anskaffelsene. Anskaffelsesloven gjelder for alle kontrakter over 100 000 NOK og stiller grunnleggende krav om blant annet konkurranse og likebehandling.

Det nye anskaffelsesregelverket har kun vært i kraft i en periode på i overkant av tre måneder. Planlegging og gjennomføring av anskaffelser tar relativt lang tid og det er derfor for tidlig å trekke konklusjoner om effektene av hevingen av de nasjonale terskelverdiene eller å se nærmere på konsekvensene av dette forenklingstiltaket.

Statistikken som Direktorat for forvaltning og IKT (Difi) fører over kunngjøringer av anskaffelser gir likevel noen indikasjoner på tendenser etter hevingen av de nasjonale terskelverdiene. Ifølge statistikken var det det i januar og februar 2017 en nedgang på antall kunn-

gjøringer på 21,5 prosent sammenlignet med samme tidspunkt i 2016. Samtidig har frivillige kunngjøringer økt med 114 %. Antallsmessig utgjør dette en økning på 98 frivillige kunngjøringer sammenlignet med de to første månedene i 2016.

En nedgang i antallet alminnelige kunngjøringer, samtidig som det er en økning av antallet frivillige kunngjøringer er i tråd med ønsket fra regjeringen. Frivillige kunngjøringer er enklere å bruke enn de alminnelige kunngjøringene. En økning av frivillig kunngjøringer tyder derfor på at flere anskaffelser gjennomføres ved mindre ressursbruk, samtidig som markedet fortsatt gjøres kjent med kontraktene gjennom åpne konkurranser.

Når det gjelder kravet om bruk av lærlinger, har Kunnskapsdepartementet med hjemmel i anskaffelsesloven § 7 fastsatt en forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter. Terskelverdiene for statlige myndigheters plikt til å kreve bruk av lærlinger er 1,1 millioner kroner, mens den for andre oppdragsgivere er 1,75 millioner kroner.

Krav i offentlige kontrakter må stå i forhold til kontraktens verdi og varighet: Kontraktens størrelse må forsvare de kostnader leverandøren påtar seg ved å knytte til seg en lærling. Regjeringen mener det vil være uforholdsmessig å stille krav om bruk av lærling også ved anskaffelser under de fastsatte terskelverdiene. Et slikt krav vil også begrense konkurransen og kan gjøre det vanskeligere for små og mellomstore bedrifter å konkurrere om disse kontraktene. I tillegg vil et slikt krav komme i konflikt med ønsket om og behovet for forenkling og redusert ressursbruk for de minste anskaffelsene.

Jeg understreker i denne forbindelse at selv omplikten kun gjelder for kontrakter over terskelverdiene, kan oppdragsgiver velge å stille kravet også i andre innkjøp, dersom det ikke er uforholdsmessig i den konkrete anskaffelsen.

SPØRSMÅL NR. 959**Innlevert 6. april 2017 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 21. april 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Deler statsråden min vurdering av at å påføre barn potensiell skade og smerte som en del av udokumentert (alternativ) behandling, er i strid med allerede eksisterende lovverk og regler som skal beskytte barn beste og sikre deres trygghet, og dersom ikke, hvordan vil statsråden følge opp dette?»

BEGRUNNELSE:

Det pågår nå en debatt om bruk av alternative behandlingsmetoder på barn. Flere høyst kritikkverdige forhold har i denne anledning blitt dokumentert i media, bl.a. kopping, akupunktur og tarmskylling av mindreårige. Det er grunn å stille spørsmål ved hvorvidt denne form for inngrep uten medisinsk indikasjon og uten dokumentert effekt er forenlig med god omsorg. Dette er metoder som potensielt kan skade og påføre smerte på barn, uten at noen studier viser en helsemessig gevinst. Denne praksis foregår tilsynelatende innenfor rammene av lov om alternativ behandling. Jeg mener derfor andre eksisterende lover og regler, som skal beskytte barn og sikre deres trygghet, kan gi hjemmel for å stanse denne virksomheten.

Svar:

Ansvaret for å gi barn trygghet og omsorg ligger i første rekke hos foreldrene. Det er fastsatt i barneloven at barnet ikke må bli utsatt for vold eller på annet vis bli behandlet slik at barnets fysiske eller psykiske helse blir utsatt for skade eller fare. Foreldre har også både rett og plikt til å ta avgjørelser for barnet i personlige forhold. Retten og plikten gjelder innenfor de rammer som barneloven setter om barnets rett til å medvirke. Barneloven sier imidlertid ikke noe om hvilken type behandling foreldre kan ta initiativ eller samtykke til på vegne av sine barn.

Norge har et strengt regelverk for alternativ behandling. Regelverket avveier to viktig hensyn; pasienters rett til selvbestemmelse og pasientens krav på sikkerhet. Sikkerheten har forrang. I tråd med dette er det derfor lovfestet flere strenge krav. Det er blant annet fastsatt at kun helsepersonell kan behandle alvorlige sykdommer og utføre behandling som kan medføre alvorlig helserisiko. Disse begrensningene gjelder selvfølgelig også overfor barn.

Det er forståelig at foreldre til syke barn kan ha ønske om å prøve alternativ behandling dersom de føler at den ordinære helsetjenesten ikke kan hjelpe dem. Likevel må foreldre kritisk vurdere om de ønsker å tilby barna sine alternativ behandling.

Enkelte saker kan være så alvorlig at det gir grunn til bekymring for barnets omsorgssituasjon. Hvis foreldre ikke er i stand til å ivareta barnets behov på en tilfredsstillende måte vil barneverntjenesten kunne gi hjelp til familien.

Barneverntjenesten skal gjennomgå bekymringsmeldinger og undersøke barnets situasjon når det er grunn til å anta at barnet har behov for hjelp fra barnevernet. Barneverntjenesten skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

Barneverntjenesten skal når barnet på grunn av forholdene i hjemmet eller av andre grunner har særlig behov for det, sørge for å sette i verk hjelpetiltak. Barneverntjenesten kan fremme sak for fylkesnemnda om omsorgsovertakelse dersom de mener barnet blir utsatt for alvorlig omsorgssvikt. Det er lovfestet strenge vilkår som må være oppfylt for å beslutte omsorgsovertakelse. At barn skal ha alternativ behandling ligger i utgangspunktet innenfor foreldrenes myndighet å samtykke til, og vil ikke i seg selv danne grunnlag for en omsorgsovertakelse. Hvis det er fare for at barnet tar skade av behandlingen eller dersom behandlingen vil påføre barnet unødvendig smerte, vil beslutningen imidlertid inngå i den konkrete helhetsvurderingen av foreldrenes omsorgsevne. Det samme kan også gjelde dersom foreldrene velger bort ordinær helsehjelp og heller ønsker å benytte alternativ behandling uten dokumentert effekt for barnets sykdom.

Barnevernloven har i tillegg egne bestemmelser som gir hjemmel til å vedta medisinsk undersøkelse og behandling. Fylkesnemnda kan vedta at barnet med bistand fra barneverntjenesten skal undersøkes av lege eller bringes til sykehus for undersøkelse dersom det er grunn til å tro at barnet lider av en livstruende eller annen alvorlig sykdom eller skade og foreldrene ikke sørger for at barnet blir undersøkt. Fylkesnemnda kan også vedta behandling ved slik sykdom. Fylkesnemnda kan videre vedta behandling eller opplæring for et funksjonshemmet eller spesielt hjelpetrengende barn når foreldrene ikke sørger for at barnet får dekket særlige behandlings- og opplæringsbehov. Hvis et vedtak etter barnevernloven om undersøkelse eller behandling ikke er tilstrekkelig til å sikre barnet forsvarlig oppfølging kan det være aktuelt for barneverntjenesten å fremme sak om omsorgsovertakelse. Etter en omsorgs-

overtakelse er det barneverntjenesten som samtykker

til helsehjelp på vegne av barn som ikke har samtykkekompetanse.

SPØRSMÅL NR. 960

Innlevert 6. april 2017 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 20. april 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har i to saker opphevet kommunale vedtak om bruk av motorferdselsforskriftens unntaksbestemmelser om tillatelse til kjøring med snøscooter dersom søker påviser et særlig behov. Den ene saken gjelder mulighet for bruk av snøscooter ved sporing av bjørn i kommunene Tydal, Selbu og Holtålen. Den andre saken gjelder scootertur for pensjonister over Rensfjellet i Selbu.

Mener statsråden at fylkesmannens vedtak er i samsvar med regjeringens mål om å begrense statlig overstyring av kommunene?»

BEGRUNNELSE:

I motorferdselsforskriftens § 6 heter det at:

”I unntakstilfeller kan kommunestyret -eller et annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer - etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring ut over § 2 - § 5, dersom søker påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte.”

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har den siste tiden opphevet kommunale vedtak fra Tydal, Selbu og Holtålen om bruk av snøscooter for å spore bjørneaktivitet på vårsnø. I brevet om oppheving av vedtakene fra fylkesmannen heter det:

”Spørsmålet i denne saken er om bruk av snøscooter som omsøkt er nødvendig, eller om sporing av bjørn kan løses ved å gå på ski eller truger.”

I en annen sak har fylkesmannen opphevet Selbu kommunens tillatelse til å by medlemmene av Selbu Pensjonistforening tur med snøscooter for å oppleve tur til Rensfjellet.

Fylkesmannens oppheving av de kommunale vedtakene oppleves som en svært restriktiv og uheldig

tolking av § 6 i forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark.

Vedtakene er også klart i strid med regjeringens uttrykte mål om å begrense overstyringen av kommunene. Det er derfor behov for at statsråden avklarer sitt syn på fylkesmannens inngripen i de nevnte sakene.

Svar:

De vedtakene som representanten viser til, er enkeltvedtak. For slike vedtak gjelder visse kriterier både etter forvaltningsloven og etter naturmangfoldloven som må være oppfylt for at de skal være innenfor lovens rammer og dermed gyldige. Blant annet plikter kommunen i sine vedtak å redegjøre for og å synliggjøre kunnskapen om og virkningene et tiltak vil få for naturmangfold, og hvordan en har kommet fram til resultatet i den konkrete saken. Disse vurderingene må komme tydelig fram i selve vedtaket.

Når det gjelder vedtakene om bruk av snøscooter ved sporing av bjørn i kommunene Tydal, Selbu og Holtålen, fremgår det av Fylkesmannens opphevelsesvedtak at kommunene ikke har oppfylt kravene jeg nevner over i sine vedtak. Fylkesmannens opphevingsvedtak er således en kontroll av om kommunenes vedtak er lovlige, jf. kommuneloven § 59. Dette innebærer bl.a. at kommunens skjønnsutøvelse må være innenfor de rammene lovverket setter.

Fylkesmannen forklarer i sitt opphevingsvedtak hva som mangler i kommunens vedtak. Jeg har fra fylkesmannen blitt informert om at vedtakene ikke har blitt påklaget, og at de aktuelle kommunene på bakgrunn av fylkesmannens opphevelse har truffet nye vedtak om bruk av snøscooter for sporing av bjørn. Fylkesmannen vurderer lovligheten av de nye vedtakene fortløpende.

Jeg kjenner ikke til innholdet i kommunenes vedtak og har ikke foretatt noen vurdering av dem. På generelt grunnlag vil jeg imidlertid minne om at sporing av vilt som hovedregel skal skje uten bruk av motorkjøretøy. Det følger av forskrift om bruk av motorferdsel i ut-

mark at bruk av motorkjøretøy i forbindelse med sporing bare kan skje i unntakstilfelle der det kan påvises et særlig behov som ikke kan dekkes på annen måte. Behovet skal vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til målet om å redusere motorferdselen i utmark til et minimum. Også annet regelverk kan være til hinder for slik aktivitet, slik som naturmangfoldloven § 15 og forbudet der mot unødig jaging av viltlevende dyr.

Når det gjelder vedtaket om pensjonisttur legger jeg til grunn at representanten sikter til Fylkesmannens avslag 14. mars 2017 på søknad om gruppetur med

15-20 snøscootere i Samsjøen naturreservat. Fylkesmannens har behandlet søknaden i kraft av sin rolle som forvaltningsmyndighet for naturreservatet. Det er med andre ord ikke noe kommunalt vedtak som er overprøvd i dette tilfellet. Jeg vil dessuten vise til at Fylkesmannen i vedtaket også påpeker at det i denne saken bør ligge til rette for å legge kjøretraséen utenom/ovenfor Samsjøen naturreservat, slik at turen kan gjennomføres selv om den ikke går innom reservatet. Fylkesmannens avslag er etter det jeg har fått opplyst ikke påklaget.

SPØRSMÅL NR. 961

Innlevert 6. april 2017 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 20. april 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har i brev av 23.3.2017 opphevet vedtak om mulighet for å bruke snøscooter ved sporing av bjørn i kommunene Tydal, Selbu og Holtålen. Det heter i svaret at kommunenes vedtak ikke er tilstrekkelig begrunnet. De kommunale vedtakene om snøscootersporing er begrunnet med behov for å registrere aktivitet av bjørn for å forebygge like store tap av beitedyr som i beitesesongen 2016.

Vil statsråden bidra til omgjøring av fylkesmannens vedtak for å bidra til forebygging av store tap av beitedyr?»

BEGRUNNELSE:

Det er et mål å begrense statlig overstyring av kommunene heter det i utsagn fra regjeringens talspersoner. Mitt spørsmål til statsråden dreier seg om en sak hvor fylkesmannen i Sør-Trøndelag opphever kommunale vedtak i tre kommuner.

I motorferdselsforskriften § 6 heter det at:

”I unntakstilfeller kan kommunestyret - eller et annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer - etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover § 2 - § 5, dersom søker påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte.”

Kommunene Tydal, Selbu og Holtålen har med grunnlag i denne bestemmelsen imøtekommet søknad om bruk av snøscooter for å spore bjørneaktivitet på vårsnø. Dette ansees som nødvendig for å kartlegge områdene hvor bjørn ferdes for å forebygge tilsvarende store tap av beitedyr til bjørn som en opplevde i 2016.

Fylkesmannen erkjenner i sitt avslag at bruk av snøscooter kan være et effektivt og også skånsomt transportmiddel i kartleggingsarbeidet. Likevel heter det i brevet at:

”Spørsmålet i denne saken er om bruk av snøscooter som omsøkt er nødvendig, eller om sporing av bjørn kan løses ved å gå på ski eller truger.”

Fylkesmannens oppheving av vedtakene i de tre kommunene oppleves som en svært restriktiv og uheldig tolking av § 6 i forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark. Det er derfor behov for at statsråden går inn i saken.

Svar:

De vedtakene som representanten viser til, er enkeltvedtak. For slike vedtak gjelder visse kriterier både etter forvaltningsloven og etter naturmangfoldloven som må være oppfylt for at de skal være innenfor lovens rammer og dermed gyldige. Blant annet plikter kommunen i sine vedtak å redegjøre for og å synliggjøre kunnskapen om og virkningene et tiltak vil få for na-

turmangfold, og hvordan en har kommet fram til resultatet i den konkrete saken. Disse vurderingene må komme tydelig fram i selve vedtaket.

Når det gjelder vedtakene om bruk av snøscooter ved sporing av bjørn i kommunene Tydal, Selbu og Holtålen, fremgår det av Fylkesmannens opphevelsesvedtak at kommunene ikke har oppfylt kravene jeg nevner over i sine vedtak. Fylkesmannens opphevingsvedtak er således en kontroll av om kommunenes vedtak er lovlige, jf. kommuneloven § 59. Dette innebærer bl.a. at kommunens skjønnsutøvelse må være innenfor de rammene lovverket setter.

Fylkesmannen forklarer i sitt opphevingsvedtak hva som mangler i kommunens vedtak. Jeg har fra Fylkesmannen blitt informert om at vedtakene ikke har blitt påklaget, og at de aktuelle kommunene på bakgrunn av Fylkesmannens opphevelse har truffet nye vedtak om bruk av snøscooter for sporing av bjørn. Fylkesmannen vurderer lovligheten av de nye vedtakene fortløpende.

Jeg kjenner ikke til innholdet i kommunenes vedtak og har ikke foretatt noen vurdering av dem. På generelt grunnlag vil jeg imidlertid minne om at sporing av vilt som hovedregel skal skje uten bruk av motorkjøretøy.

Det følger av forskrift om bruk av motorferdsel i utmark at bruk av motorkjøretøy i forbindelse med sporing bare kan skje i unntakstilfelle der det kan påvises et særlig behov som ikke kan dekkes på annen måte. Behovet skal vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til målet om å redusere motorferdselen i utmark til et minimum. Også annet regelverk kan være til hinder for slik aktivitet, slik som naturmangfoldloven § 15 og forbudet der mot unødig jaging av viltlevende dyr.

Når det gjelder vedtaket om pensjonisttur legger jeg til grunn at representanten sikter til Fylkesmannens avslag 14. mars 2017 på søknad om gruppetur med 15-20 snøscootere i Samsjøen naturreservat. Fylkesmannens har behandlet søknaden i kraft av sin rolle som forvaltningsmyndighet for naturreservatet. Det er med andre ord ikke noe kommunalt vedtak som er overprøvd i dette tilfellet. Jeg vil dessuten vise til at Fylkesmannen i vedtaket også påpeker at det i denne saken bør ligge til rette for å legge kjøreturaséen utenom/ovenfor Samsjøen naturreservat, slik at turen kan gjennomføres selv om den ikke går innom reservatet. Fylkesmannens avslag er etter det jeg har fått opplyst ikke påklaget.

SPØRSMÅL NR. 962

Innlevert 6. april 2017 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås

Besvart 20. april 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Telenor opplyser tirsdag 4. april 2017 at kystradioen i Vardø, Florø og Tjøme legges ned fra 1. januar 2018.

Kan statsråden garantere at beredskapen blir like god, at viktig lokalkunnskap ivaretas, og at det finnes reserveløsninger hvis den digitale løsningen er nede?»

Svar:

Da spørsmålet du tar opp berører redningstjenesten, har samferdselsministeren og jeg besluttet at det er mest naturlig at jeg besvarer spørsmålet.

Jeg viser til mine svar på skriftlige spørsmål nr. 946, 956 og 977 om samme tema.

Telenor ASA har nylig orientert Justis- og beredskapsdepartementet (JD) om at selskapet har startet et arbeid med en fullstendig oppgradering og modernisering av gammel infrastruktur langs kysten. Dette vil gi

en betydelig mer robust, fleksibel og effektiv drift, med færre og større kystradiostasjoner. Telenor opplyser videre at dette vil gi økt sikkerhet for tjenesten.

Telenor meddelte JD høsten 2015 at de så et behov for å foreta store investeringer for å opprettholde ytelsene til nød- og sikkerhetstjenesten (SSO). Det var etter deres vurdering et behov for investering i Kystradioen knyttet til oppgradering av teknisk infrastruktur for å håndtere økt driftsrisiko. I motsetning til i dag, vil moderniseringen medføre at en nå får gode reserveløsninger dersom noe av infrastrukturen skulle falle ut.

JD hadde ingen motforestillinger mot denne oppgraderingen, da den er i tråd med gjeldende avtale mellom Telenor og JD.

JD har en skriftlig avtale med Telenor fra 27.01.2000 som gir klare krav om hvilke ytelser for leveransen av nød- og sikkerhetstjenesten som Telenor v/Kystradioen skal gi. Disse vil bli videreført med ny organisering.

De to kystradiostasjonene som Telenor opplyser skal videreføres, er i dag samlokalisert med Hovedredningssentralene (HRS) på Sola og i Bodø. Disse kystradiostasjonene vil bli styrket med til sammen 12 personer og skal fortsatt ha kontinuerlig tilstedevakt 24 timer i døgnet, 365 dager i året, i operativt samarbeid med HRS.

Lokalkunnskap har i løpet av de siste tiårene blitt mindre betydningsfulle i beredskapssammenheng, da nye moderne tekniske løsninger kan erstatter dette. Li-kevel ønsker Telenor å styrke kystradioene på Sola og

i Bodø med personell fra de stasjonene som skal automatiseres, slik at lokalkunnskapen også delvis vil bli ivaretatt.

Hovedredningssentralene (HRS) opplyser at de ikke har motforestillinger mot den moderniseringen som pågår. Tvert imot er de svært positive og vil arbeide for at kystradioene nå kan integreres enda tettere opp mot HRS.

Jeg føler meg svært trygg på at moderniseringen av Kystradioen vil være til det beste for all ferdsel til sjøs.

SPØRSMÅL NR. 963

Innlevert 6. april 2017 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås

Besvart 18. april 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Når kan Stortinget regne med å få seg forelagt bompengeproposisjon om E6 Vindåsliene - Korporalsbru?»

BEGRUNNELSE:

Fristen for å få behandlet saker i Stortinget vårsesjonen 2017 begynner å nærme seg. I sitt svar av 30.09.16

til undertegnede svarte statsråden at han tok sikte på å kunne legge fram saken for Stortinget tidlig i 2017.

Svar:

Arbeidet med bompengeproposisjonen om E6 Vindåsliene - Korporalsbru har høy prioritet hos Samferdselsdepartementet. Departementet tar sikte på at saken kan legges fram for Stortinget så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 964

Innlevert 6. april 2017 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 20. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil helse- og omsorgsministeren sørge for at norsk russ også i år kan nyte alkohol under russefeiringen i overenstemmelse med praksisen de foregående år?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Dagbladet har Halden kommune bedt Helsedirektoratet komme med en felles nasjonal tolkning av hvordan alkoholloven bør praktiseres på russearrangementer. I en årrekke har politi tillatt russeren å drikke medbrakt alkohol på offentlig arrangementer i russetida.

Tolkningen fra Helsedirektoratet slår imidlertid fast at dette vil være brudd på alkoholloven. I kjølvannet av dette, har Politidirektoratet sendt et brev til alle landets politidistrikter hvor de ber om at distriktene nå følger Helsedirektoratets tolkning av loven. Spørsmålsstiller er sterkt kritisk til at Helsedirektoratet bidrar til å stikke kjepper i hjulene på en viktig ungdomstradisjon, og dermed skaper utrygghet og usikkerhet. Russetiden er en tradisjon med dype røtter i det norske samfunnet.

Spørsmålsstiller er opptatt av tryggheten til ungdommene, og landstreffene sørger for at ting skjer innenfor en trygg ramme, med helsepersonell og politi til stede. Hvis flere velger å ikke dra på den type treff, vil vi risikere at det skjer større treff i privat regi. Da vil vi risikere at ungdommene bruker illegale rusmidler i stedet.

Spørsmålsstiller minner for ordens skyld at begge regjeringspartier er for en liberalisering av alkohollo-

ven, og blant annet tillate og nyte pils eller vin i offentlige parker. Statsrådets eget parti vedtok dette senest på landsmøtet for et par uker siden.

På dette grunnlag oppfordres statsråden sterkt til å sørge for at alkoholloven tolkes i tråd med tidligere praksis og/eller fremme et forslag til lovendring som liberaliserer alkoholloven i tråd med FrP og Høyres vedtatte politikk.

Svar:

Alkoholloven er ikke endret og ligger således fast. Dersom spørsmålet handler om politiets praksis, må spørsmålet rettes til justisministeren som rette vedkommende.

SPØRSMÅL NR. 965

Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 24. april 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hvor stor andel PhD-kandidater i IKT-kompetansemiljøer er i stand til å oppnå sikkerhetsklarering, og hvordan vurderer statsråden at nasjonale kompetansemiljøer er i stand til å ivareta vitale IKT-interesser innen sikkerhet?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er opptatt av at Norge har tilstrekkelig med høykompetente IKT-miljøer som kan ivareta sårbare funksjoner og sikre nasjonal kontroll med viktige IKT-systemer, og at vi slik sikrer oss solid nasjonal kompetanse på IKT og sikkerhet. Dette henger nøye sammen med at vi utdanner tilstrekkelig studenter innenfor dette miljøet, og at det i denne sammenheng er tilstrekkelig med studenter som planlegger eller kommer til å ta jobb i Norge.

Undertegnede viser til Teknas gjennomgang av innhold, kvalitet og relevans i IKT-studiene, og til at det er en dreining mot mer bruk av innleid utenlandsk arbeidskraft og utkontrakteringer/offshoring av IKT-tjenester til andre land. Dette kan i mange tilfeller være en fordel, men Tekna hevder at det knytter seg usikkerhet

til om nasjonen har utviklingskompetanse som gir konkurransekraft og kan ivareta egne sikkerhetsinteresser, basert på utdanningstakt og de forskningsmiljøene og ekspertisen vi har tilgjengelig. Det vises også til Meld. St.10 (2016-2017) som slår fast at det er et økt behov for å sikre nasjonen tilstrekkelig sikkerhetskompetanse innen IKT.

I denne sammenheng bør statsråden ut fra et sårbarhetsperspektiv både vurdere tilfanget av søkere til relevante forskningsprogram i Norge, hvorvidt disse er norske statsborgere som med sannsynlighet vil ta del i norsk arbeidsliv, og hvorvidt de vil kunne sikkerhetsklareres for å kunne jobbe med viktige strategiske og sikkerhetspolitiske oppgaver.

Svar:

Som oppfølging av Meld. St. 7 (2014–2015) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015–2024 har regjeringen fordelt over 500 nye rekrutteringsstillinger i løpet av de siste årene. Teknologi har vært ett av de prioriterte områdene og i 2016 ble 16 rekrutteringsstillinger øremerket IKT-sikkerhet. På sikt vil de nye rekrutteringsstillingene bidra til å øke antallet ph.d-kandidater innen IKT og IKT-sikkerhet. Det er

samtidig universitetene og høyskolene som selv må prioritere hvordan rekrutteringsstillingene samlet blir benyttet mot ulike fagområder. Regjeringen vektlegger både i Meld. St. 27 (2015-2016) Digital agenda for Norge og i Meld. St. 10 (2016-2017) Risiko i et trygt samfunn betydningen av IKT-kompetanse, IKT-forskning og IKT-sikkerhet som forutsetninger for digitalisering av Norge. I meldingene understrekes samfunnets behov for en god IKT-sikkerhetskompetanse på alle utdanningsnivåer. Ifølge Database for høyere utdanning (DBH) ble det i 2016 utdannet om lag 80 ph.d-kandidater innenfor IKT, herunder 10 innenfor IKT-sikkerhet. Mange av ph.d-kandidatene på IKT-området er utenlandske statsborgere. I noen tilfeller er det nødvendig med en sikkerhetsklarering for personer som skal arbeide med forhold relatert til samfunnssikkerhet og IKT. I en sikkerhetsklarering foretas det blant annet en vurdering av om en persons antatte lojalitet ligger til Norge og ikke en annen stat, dersom lojaliteten blir satt på prøve. I vurderingen legges det vekt på en persons tilknytning til hjemlandet, hjemlandets sikkerhetsmessige betydning for Norge og personens tilknytning til Norge. En borger av en annen stat, uten annen tilknytning til Norge enn et studieforhold, vil derfor vanskeligere kunne sikkerhetsklareres enn de med sterkere tilknytning til Norge. Universiteter og høyskoler har normalt ikke som forutsetning at en person er sikkerhetsklarert for opptak til en ph.d-utdanning, heller ikke innen IKT-sikkerhet. Dette vil eventuelt være relevant dersom forskningen er direkte koblet til sikkerhetsgraderte prosjekter, for eksempel i regi av Forsvarets forskningsinstitutt. En sikkerhetsklarering foretas av den sektoren som «oppdragsgiver» hører til. Det er en utfordring at mange kandidater med relevant IKT-utdanning ikke har latt seg sikkerhetsklare i ettertid for arbeid i virksomheter som Forsvarets forskningsinstitutt, E-tjenesten, Nasjonal sikkerhetsmyndighet, Politiets sikkerhetstjeneste og Forsvaret. Forslaget i NOU 2015: 13 Digital sårbarhet – sikkert samfunn (Lysneutvalget) om å opprette øremerkede rekrutteringsstillinger innenfor IKT-sikkerhet for personer som kan sikkerhetsklareres, må ses i en slik sammenheng. Siktemålet er å bidra til et tilstrekkelig antall kandidater innenfor IKT-sikkerhet som kan sikkerhetsklareres. Både offentlige og private arbeidsgivere som har et særlig behov for sikkerhetsklarering av IKT-personalet på ph.d-nivå, har mulighet til selv å sikre slik kompetanse gjennom bruk av nærings- og offentlig ph.d. Dette er ordinære doktorgradsutdanninger som gjennomføres mens kandidaten er i arbeid og hvor forskningen har klar relevans for arbeidsgiver. Dette er en ordning som kan brukes i større grad enn i dag, for å legge til rette for en sikkerhetsklarering av personer med viktig kompetanse.

Regjeringen har de siste årene fulgt opp Lysneutvalgets forslag om flere studieplasser innen IKT og IKT-sikkerhet. Forskningsrådets program IKTPLUSS

bevilget 150 mill. kroner til forskning innen satsingsområdet et trygt informasjonssamfunn i 2015 og Justis- og beredskapsdepartementet har fra 2014 bidratt med 4 mill. kr og fra 2016 med ca. 9 mill. kr pr. år til forskning om IKT-sikkerhet.

Denne økte satsingen på forskning og utdanning vil bidra til sterkere fagmiljø innen IKT og IKT-sikkerhet og slik styrke den nasjonale kompetansen på området. Vi er likevel ikke i mål. I Meld. St. 10 (2016-2017) har regjeringen derfor varslet at den vil utarbeide en nasjonal kompetansestrategi for IKT-sikkerhet. Målet med strategien er å legge til rette for langsiktig oppbygging av kompetanse og å styrke den nasjonale kapasiteten innen forskning og utdanning.

For å gi et godt grunnlagsmateriale til den kommende kompetansestrategien er Norsk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) gitt i oppdrag av Justis- og beredskapsdepartementet å kartlegge fremtidens behov for IKT-sikkerhetskompetanse i arbeidslivet. Rapporten som utarbeides skal bidra til å identifisere gapet mellom tilgjengelig kompetanse og etterspørselen etter den. I prosjektet skal det eksplisitt vurderes problemstillinger knyttet til utenlandsstudenter og kapasitet på tilbudssiden, samt krav til sikkerhetsklarering.

Kunnskapsdepartementet har også tatt initiativ til et møte mellom universiteter og høyskoler som tilbyr IKT-sikkerhetskompetanse. TEKNA vil delta på dette møtet. Ett av temaene som skal drøftes er hvordan vi kan få flere ph.d-kandidater som kan sikkerhetsklarenes.

Regjeringen har også varslet at den vil fremme en egen stortingsmelding om digitale sårbarheter og IKT-sikkerhet i 2017. Kompetanse innen IKT-sikkerhet vil også her være ett av temaene som blir særlig behandlet i denne meldingen. Dette vil gi Stortinget et godt grunnlag for å drøfte videre strategier i årene framover på dette svært viktige området for samfunnsikkerheten i Norge.

SPØRSMÅL NR. 966**Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 19. april 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Kor mykje har mineraloljeavgifta auka under denne finansministeren, og kor stor reduksjon i utsleppa av klimagassar har dette gitt?»

Svar:

Eg legg til grunn at det i spørsmålet vert vist til mineralolje som ikkje er omfatta av vegbruksavgifta på drivstoff. Det er CO₂-avgift og grunnavgift på mineralolje som ikkje vert nytta til veg. I grunnavgifta er det ei rekkje fritak slik at avgifta i hovudsak omfattar mineralolje for fyring og drivstoff til traktorar, anleggsmaskiner og andre motorreiskapar. Grunnavgifta skal mellom anna hindre at oppvarming med elektrisitet eller fjernvarme, på grunn av elavgifta, vert erstatta med fyringsolje. CO₂-avgifta har eit breiare grunnlag og omfattar òg vegtrafikk, skipsfart mv.

I 2017 er grunnavgifta på mineralolje 1,603 kroner per liter. I 2013 var avgifta 1,018 kroner per liter. I 2017-kroner svarar dette til 1,120 kroner per liter. CO₂-avgifta på mineralolje er 1,20 kroner per liter i 2017. I 2013 var avgifta 0,61 kroner per liter. I 2017-kroner svarar dette til 0,67 kroner per liter. Samla sett har avgiftene på mineralolje auka reelt med 1,013 kroner per liter sidan 2013.

På usikkert grunnlag er det anslått at auken i avgiftene på mineralolje med om lag 1 krone på kort sikt kan gje ein årleg reduksjon i klimagassutsleppa med 100 000–150 000 tonn CO₂. I anslaget er berre avgiftsgrunnlaget i grunnavgifta rekna med (dvs. utanom til dømes skipsfart og vegtrafikk), men nivået på avgiftsauken omfattar begge avgiftene. Dette anslaget er basert på Finansdepartementet sin standard metode for å rekne på provenyverknaden av endringar i avgiftene. I metoden er det mellom anna nytta priselastisitetar for å ta omsyn til at auka avgifter gjev redusert etterspurnad. Metoden er forklart nærare i berekningskonvensjonane til Finansdepartementet: <https://www.regjeringen.no/no/no/tema/okonomi-og-budsjett/skatter-og-avgifter/metoder-for-provenyberegninger/id717071/>.

Finansdepartementet sin metode for å rekne på provenyverknaden av endringar i avgiftene er avgrensa til verknaden i budsjettåret. Anslaga er svært usikre og gjeld utslepp slik dei vert målte i det norske utsleppsrekneskapet. For det første er det svært usikkert kor følsam etterspurnaden etter produkta med avgift er for prisendringar. For det andre vil verknaden av endringar i avgiftene normalt vere større på lang sikt enn på kort sikt. På kort sikt vil ein auke i avgiftene gje insentiv til å redusere forbruket av mineralolje til dømes i anleggsmaskiner, men auka avgifter vil til dømes òg gje insentiv til å skifte ut maskinparken mv. Dette vil gje større reduksjonar i utsleppa over tid.

SPØRSMÅL NR. 967**Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 21. april 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«No har regjeringa lagt fram proposisjonen for Rogfast. Tidlegare har samferdselsministeren stoppa Statens vegvesen sitt ynskje om å sende ut anbod i saka med atterhald om politisk godkjenning.

Vil statsråden no gje Statens vegvesen høve til å sende ut dei fyrste anboda for Rogfast for å ta att noko av forseinkinga og sikra at prosjektet vert starta opp i år?»

Svar:

Som det går fram av Prop. 105 S (2016-2017), side 2, har to grunneigarar klaga på Statens vegvesen sitt ekspropriasjonsvedtak knytt til massedeponiet i Mekjarvik. I tillegg har Statens vegvesen klaga på nokre av vilkåra i løyvet frå fylkesmannen i Rogaland til utfylling av massar i sjøen i Mekjarvik, jf. også informasjon om dette i mitt svar av 30. mars 2017 på spørsmål nr. 858 frå representanten Pollestad.

Ifølge Statens vegvesen er entreprisen for sidetaket i Mekjarvik den første som etter planen skal lysast

ut. Dette vil skje så snart det ligg føre avklaring i dei omtalte klagesakene.

SPØRSMÅL NR. 968

Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 20. april 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Tidligere innsendt spørsmål gjentas:

Når legger statsråden opp til at henholdsvis «Trafikkkpakke 1 Sør» og «Trafikkkpakke 2 Nord» skal legges ut på anbud, når legges det opp til at kontrakter for de to pakkene skal inngås, og har statsråden vurdert hensiktsmessigheten av å gjennomføre en stor og kostbar konkurranse som antagelig ikke vil være klar til signering før etter at høstens stortingsvalg er avholdt?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til spørsmål 906 (2016-2017):

«Stortingsflertallet har vedtatt at all persontrafikk på jernbane i Norge skal konkurranseutsettes. Når legger statsråden opp til at henholdsvis «Trafikkkpakke 1 Sør» og «Trafikkkpakke 2 Nord» skal legges ut på anbud, når legges det opp til at kontrakter for de to pakkene skal inngås, og har statsråden vurdert hensiktsmessigheten av å gjennomføre en stor og kostbar konkurranse som antagelig ikke vil være klar til signering før etter at høstens stortingsvalg er avholdt?»

I mottatt «svar» svarer samferdselsministeren overhodet ikke på spørsmålet som ble stilt. Spørsmålet stilles derfor på nytt med ønske om at det denne gangen gis svar på spørsmålet.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål 906 fra stortingsrepresentanten Sverre Myrli på samme spørsmål, jf. vedlegg. I mitt forrige svar ga jeg en utfyllende beskrivelse av den ekstraordinære satsingen som nå pågår for norsk jernbane. Det innebærer både opprusting av infrastruktur og materiell, samt bedre organisering. Nytteverdiene av dette vil være store uavhengig av regjering, og bør gjennomføres uavhengig av stortingsvalg. Jeg anser det som et svar på hensiktsmessigheten av arbeidet vi gjør.

Det er ikke besluttet når tidspunkt for utlysning av trafikkkpakke 1 og 2 skal skje, og derfor har vi ikke noe nytt å meddele Stortinget nå. Det er mulig jeg kunne utbrodert det tydeligere i mitt forrige svar, men håper det er tydelig formulert nå.

SPØRSMÅL NR. 969

Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 28. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvordan kan helse- og omsorgsministeren forsvare at han har godkjent bortsettingen av kritisk IKT-infrastruktur i Helse-Sør-Øst?»

BEGRUNNELSE:

Helse Sør-Øst har vedtatt å sette bort drift av kritisk IKT-infrastruktur til et utenlandsk selskap, noe som er en av Europas største IKT-outsourcinger.

På styremøte i Sykehuspartner HF 5. april 2017 ble styremedlemmene gjort oppmerksomme på at driftspersonell i det utenlandske selskapet får tilgang til sensitiv pasientinformasjon, stikk i strid med mandatet for bortsettingen og tidligere forsikringer fra Sykehuspartner, Helse Sør-Øst og helse- og omsorgsministeren.

Svar:

Styret i Helse Sør-Øst RHF vedtok 8. september 2016 at videre modernisering av regionens IKT-infrastruktur skal skje ved bruk av eksternt leverandør. De la til grunn at en modernisering av en felles IKT-infrastruktur er avgjørende for det videre arbeidet med digitalisering av kliniske og administrative arbeidsprosesser i sykehusene. Helse Sør-Øst RHF har informert om at den nye IKT-infrastrukturen også vil gi en bedre beskyttelse av helse- og personopplysninger enn dagens løsning i Helse Sør-Øst.

Arbeidet med modernisering av foretaksgruppens IKT-infrastruktur ligger innenfor styrets ansvar for å sørge for en tilfredsstillende organisering av foretakets samlede virksomhet, jf. Lov om helseforetak § 28. Det tilligger derfor styret i Helse Sør-Øst RHF å fatte vedtak om at moderniseringen skal gjennomføres ved bruk av eksternt leverandør.

Helse Sør-Øst RHF har informert departementet om at Sykehuspartner HF fortsatt skal være ansvarlig for den samlede IKT-leveransen til helseforetakene i Helse Sør-Øst, og er den formelle avtalepart med Hewlett Packard Enterprise (HPE). Helse Sør-Øst RHF har videre informert departementet om at avtalen med HPE ivaretar alle krav til informasjonssikkerhet og personvern i lov og forskrift.

Avtalen med HPE stiller krav om at alle datasentre skal stå i Norge, inkludert all lagring av helse- og personopplysninger. Det er videre stilt spesifikke krav til blant annet informasjonssikkerhet dersom drift skal utføres fra lokalisasjon utenfor Norge. Gitt at disse kravene oppfylles og risikovurdering godkjennes, kan driftsoppgaver utføres fra utlandet. Primært vil dette si fra land i EU/EØS-området. Drift fra utlandet skal uansett godkjennes av det enkelte helseforetak i Helse Sør-Øst og Helse Sør-Øst RHF.

Representanten Myrli viser i sitt spørsmål til informasjon fremkommet på styremøte i Sykehuspartner HF den 5. april i år. Helse Sør-Øst RHF har informert departementet om protokolltilførsel fra de ansattevalgte styremedlemmene under sak 025-2017 Virksomhetsoverdragelse til HPE. Her hevdes det at teknikere hos eksternt leverandør vil få de samme tilgangene og dermed de samme mulighetene til å hente ut sensitiv informasjon som teknikere i Sykehuspartner HF har per i dag. Videre stilles det spørsmål om hvilke beskyttelsesmekanismer som skal iverksettes for å forhindre innsyn og når vil disse være på plass.

Helse Sør-Øst RHF har informert om at risiko- og sårbarhetsanalysene som Sykehuspartner HF gjennomfører viser hvilke tiltak som må iverksettes før en virksomhetsoverdragelse kan finne sted. Alt personell som virksomhetsoverføres til HPE og øvrige aktuelle ansatte i HPE vil få endrede og begrensede tilgangsrrettigheter, herunder at det ikke gis rettigheter til dome- neadministrasjon.

For leveranser av driftstjenester fra utlandet gjennomføres ytterligere risiko- og sårbarhetsanalyser, som også berører forhold knyttet til det særskilte landet, inkludert forhold rundt lokal lovgivning. Med bakgrunn i dette vil det stilles krav til ytterligere tiltak for å beskytte personsensitiv informasjon. Foreløpige analyser har identifisert at det i så fall må gjennomføres tiltak som blant annet kryptering av filområder med personsensitiv informasjon, ytterligere begrensninger i tilgang til tjenester etc.

Enhver driftsoppgave som utføres i Helse Sør-Øst IKT-infrastruktur av eksterne leverandører må utføres ved bruk av den regionale leverandørportalen. Denne har strenge sikkerhetsmekanismer som blant annet hindrer leverandørene å kopiere informasjon ut fra Helse Sør-Østs systemer og til egen infrastruktur eller systemer.

Infrastrukturen vil bli overvåket av Sykehuspartner HF for å avdekke eventuell irregulær aktivitet. Helse Sør-Øst RHF mener at man med de tiltakene som er beskrevet og gjennom videre arbeid med risiko- og sårbarhetsanalyser vil sørge for det etableres tilstrekkelig med sikkerhetsmekanismer slik at informasjonssikkerhet og personvern ivaretas på en forsvarlig måte før drift overføres til HPE.

Avslutningsvis vil jeg vise til at Regjeringen bygger sin politikk på målet om en mest mulig effektiv bruk av fellesskapets ressurser, og at flere private tjenestetilbydere kan bidra til å løse fellesskapets oppgaver. Jeg er positiv til å konkurransesette denne typen ikke-medisinske tjenester. Helse Sør-Øst vurderer at en slik avtale vil gi raskere modernisering og lavere driftskostnader. Det gir sykehusene mer penger til pasientbehandling. Det er Helse Sør-Øst RHF sin vurdering at samarbeidet med eksternt leverandør i moderniseringen av IKT-infrastrukturen, vil styrke deres arbeid med pasientbehandling og pasientsikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 970**Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 21. april 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden se til og sikre at Politihøgskolen akademiske frihet og forskningens uavhengighet ivaretas på en god måte?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge et oppslag i NRK 6.april refereres det til at et utkast til en evalueringsrapport om midlertidig bevæpning er utarbeidet av Politihøgskolen og (PHS) oversendt til Politidirektoratet (POD) for faktasjekk. POD sendte et svarbrev til forskerne på PHS med en rekke kritiske merknader, i følge NRK. Brevet avsluttes med følgende setning: « Vi ønsker en nærmere dialog for hvordan man kan bedre rapporten slik at den kan bli et evalueringsresultat som POD kan stille seg bak og som er dekkende for politietaten som helhet». Saken har skapt reaksjoner blant forskerne på PHS som hevder at POD ville styre bevæpningsrapporten.

Svar:

Jeg mener den akademiske frihet og forskningens uavhengighet ivaretas på en god måte gjennom dagens system hvor universitets- og høyskoleloven er gitt delvis anvendelse for Politihøgskolen (PHS). Loven skal blant annet fremme og verne akademisk frihet slik at forskning og annet arbeid holder et høyt faglig nivå, og utøves i overensstemmelse med anerkjente vitenskapelige prinsipper.

Styret ved PHS har ansvaret for den faglige kvaliteten. Styret er sammensatt med et flertall utnevnt etter valg fra PHS og et mindretall oppnevnt av Justis- og beredskapsdepartementet etter forslag fra PHS.

Hensynet til den akademiske frihet begrenser Justis- og politidepartementets og Politidirektoratets adgang til å gi instruksjoner om innholdet i forskningen utover å sikre at det forskes på områder som er relevant for politi- og lensmannsetaten.

Når det gjelder saken som er bakgrunn for spørsmålet, har jeg fått opplyst at Politidirektoratet (POD) mener den aktuelle formulering representanten Elvenes nevner, var uheldig og egnet til å misforstås. POD har videre opplyst at det ikke var deres mening å påvirke den akademiske friheten ved PHS.

SPØRSMÅL NR. 971**Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 19. april 2017 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Korleis vil regjeringa disponere budsjettauka til klimarobust landbruksbistand over regionalløyvinga for Afrika?»

GRUNNGJEVING:

I Statsbudsjettet for 2017 vart støtta til klimarobust landbruk over regionalløyvinga for Afrika auka med 125 millionar kroner.

Svar:

Klimaendringane legg press på sårbare naturressursar og tek levebrødet frå folk i landbruket, som er sektoren i Afrika sør for Sahara som sysselset flest menneske. Svoltkatastrofane i Sahel og på Afrikas Horn er enda ei påminning om kor viktig det er å auke innsatsen for klimarobust landbruk.

Regjeringa tek no stilling til korleis budsjettauken på 150 millionar kroner til klimarobust landbruksbistand skal bli fordelt. I tillegg til tiltak på landnivå, vil mykje bli gjort gjennom å auke støtta til regionale og internasjonale organisasjonar som AU sitt utviklings-

program (NEPAD) og FN sitt fond for landbruksutvikling (IFAD).

Deira arbeid for mellom anna klima og landbruk, klimatilpassing i Afrika og kvinner si rolle og rettar, er særst viktig. Vidare vil vi sjå på moglegheita for å støtte program knytt til mattryggleik i samanheng med politisk uro og migrasjons- og flyktningstraumar. Målgruppa vil vere flyktningar og internt fordrivne som er råka av terrorgruppa Boko Haram.

Det er eit stadig aukande problem at bønder vert ståande utan arbeid fordi dei manglar tilgong til dyrkbar jord, reiskapar og frø. Ved å hjelpe flyktningane og lokalsamfunna vil risikoen for auka sårbarheit, forverring av kriser og press på naturressursar kunne bli mindre.

Land som Etiopia, Mosambik, Mali, Niger og Nigeria er særleg utsette for klimaendringar, og vi vurderer styrka støtte til desse. Blant andre tiltak som blir vurderte er støtte til landsbruksprogram gjennom FAO og WFP, norske frivillige organisasjonar og andre norske aktørar som gjennom åra har bygd opp verdifull fagleg og geografisk kompetanse innan mattryggleik og klimarobust landbruk, som til dømes Utviklingsfondet, CARE og Noragric.

Fleire av ambassadane i Afrika yter allereie omfattande støtte til landbrukssektoren og klimatiltak. Dette er eit prioritert område i deira samarbeid med vertslandet. Dei viktigaste samarbeidslanda på dette området er Etiopia og Malawi, følgt av Mosambik og Tanzania.

SPØRSMÅL NR. 972

Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Line Henriette Hemdal

Besvart 20. april 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«I Sverige og Finland brukes aske fra treforedlingsindustrien i skogen og konstruksjoner. I Norge defineres aske som blir igjen når en brenner skogrådstoff for å produsere varme og energi som spesialavfall. I stedet for at asken blir en inntektskilde og en verdifull ressurs som i våre naboland, blir asken en kostnad på bunnlinjen i norske bedrifter. Ulike faggrupper har sett på dette spørsmålet over lang tid.

Når vil aske som restråstoff bli klassifisert som en innsatsfaktor på lik linje med våre naboland?»

BEGRUNNELSE:

Statsminister Erna Solberg var på Norske Skog Saugbrugs i Halden i januar i fjor og lovet at hun skulle på farte på arbeidet med askespørsmålet. På mitt besøk denne uken på Saugbrugs fikk jeg opplyst at saken ennå ikke var kommet til avklaring. Dvs. at Saugbrugs har utgifter på askehåndtering etter dagens forskrifter, mens samme aske i Sverige defineres som en ressurs. Dette skaper ulike konkurransevilkår.

Svar:

Bioenergi spiller en viktig rolle i norsk energiforsyning, og det tekniske potensialet for å høste mer bioenergi og å bruke mer bioenergi i Norge er stort. Aske som restråstoff fra utnyttelse av bioenergi inngår som en del av dette.

Gjødsling av skog med aske fra biobrenselanlegg er vurdert i et eget kapittel i rapporten Måltrettet gjødsling av skog som klimatiltak - egnede arealer og miljøkriterier (Miljødirektoratets rapport M174-2014). Her konkluderes det med at slik gjødsling kan øke skogens tilvekst betydelig, og at det i sum forventes å ha en positiv klimaeffekt. Det er bare hensiktsmessig å spre aske i bestemte typer skog (grøftet torvmark). Askegjødsling vil kunne endre vegetasjonen i retning av mer fastmarksliknende typer, og endringen er langvarig. Negative miljøeffekter i form av avrenning, tungmetallbelastning med mer antas ifølge rapporten å bli begrensede. Rapporten peker imidlertid på at kunnskapen om miljøeffekter er mangelfull, og at eventuell gjødsling bør skje i henhold til miljøkriterier som er spisset mot askegjødsling.

Aske kan i dag disponeres på jordbruksarealer og grøntarealer så lenge disponeringen skjer i henhold til bestemmelsene i gjødselvereforskriften. Gjødsling med aske i skog er ikke omfattet av gjødselvereforskriften. Dette er heller ikke regulert spesifikt i andre forskrifter, og bransjen må i dag forholde seg til de generelle

lov- og forskriftsbestemmelser som gjelder for avfall og forurensning. Dette innebærer blant annet at det kan være nødvendig å innhente tillatelse fra Miljødirektoratet til bruk av aske i skogsområder og andre områder som ikke er omfattet av gjødselverforskriften.

Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet har i et felles oppdrag til Landbruksdirektoratet, Miljødirektoratet og Mattilsynet bedt om at behovet for endringer i gjødselverforskriften utredes. Spørsmålet om gjødsling av skog med aske fra biobrenselanlegg er til vurdering i den sammenheng. Det er en rekke ulike spørsmål som skal besvares

i denne utredningen, og direktoratene er nylig gitt utsett frist til 30.04.2018 til å foreslå konkrete endringer i regelverket. Så lenge dette arbeidet pågår, må aktørene søke miljømyndighetene i hvert enkelt tilfelle om tillatelse til bruk av aske i skog.

Jeg ønsker å legge til rette for å utnytte aske fra biobrenselanlegg som en kretsløpsressurs og vil derfor bidra til en tilfredsstillende fremdrift i utredningen av dette spørsmålet. Bruken av asken må selvfølgelig skje innenfor miljømessig forsvarlige rammer. Jeg vil ta stilling til behovet for regelverksendringer når direktoratenes faglige anbefalinger foreligger.

SPØRSMÅL NR. 973

Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth

Besvart 20. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til et større forsøk hvor sykepleiere og optikere får prøve ut systematisk screening for diabetes retinopati, og vil statsråden sørge for å innhente nasjonale data om forekomst av alvorlig synssvekkelse eller blindhet på grunn av sykdommen?»

BEGRUNNELSE:

I Norge har omlag 230 000 personer diabetes. 28 000 av har diabetes type 1, mens resten har diabetes type 2. I tillegg antas det å være store mørketall. Mange går med uoppdaget diabetes i mange år. Sjansen for å utvikle øyekomplikasjoner, som diabetisk retinopati, øker med antall år man har hatt diabetes. Det er derfor viktig å diagnostisere diabetes så tidlig som mulig og sikre diabetespasienter en god øyeomsorg. Det vil lønne seg å forebygge dette effektivt, med tanke på de alvorlige konsekvensene ved å la det være.

I dag er det store regionale forskjeller i hvilken grad personer med diabetes blir undersøkt hos øyelege. Det er mangel på øyeleger, og behovet er langt større enn etterspørselen. Med dagens teknologi blir det enklere og billigere å oppdage sykdom tidlig. Diabetes type 2 er en sykdom som i mange tilfeller kan forebygges i førstelinjetjenesten. Det er erfaringer fra andre land som viser at det er forsvarlig å la en optiker følge opp diabetespasienter ved at det settes krav til kompetanse og sertifisering. I Sverige har de god erfaring med å bruke både sykepleiere og optikere for å følge opp øy-

ehelsen til diabetikere. Mye handler om organisering og prioritering. En nylig publisert masteroppgave konkluderer med at norske optikere med riktig og målrettet undervisning bør kunne oppdage, gradere og sikre korrekt oppfølging av diabetes retinopati. Optikere kan ved hjelp av enkel teknologi vurdere diabetesrisiko og oppdage sykdommen tidlig. Med god kommunikasjon mellom fastlege og optiker og videre til spesialist ved behov, så kan vi få til en effektiv og rimelig øyescreening.

Det som kan behandles utenfor spesialisthelsetjenesten både skal og bør behandles utenfor. Ved å spille på lag med nyt teknologi og en bredde av kompetanse har vi et stort ubenyttet potensiale.

Svar:

Som oppfølging av Stortingets vedtak nr. 24, 12. november 2015, har regjeringen igangsatt arbeidet med en diabetesplan. I den forbindelse har Helse- og omsorgsdepartementet gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide et utkast til diabetesplan i samarbeid med Diabetesforbundet. Utkast til plan ble oversendt departementet ved årsskiftet, og den inneholder en rekke forslag til tiltak. Bedre oppfølging av pasienter med diabetes for å redusere øyekomplikasjoner, og bedre nasjonale data over forekomst og behandling av diabetes, er begge to sentrale tiltak i utkastet til plan. Det pågår nå en prosess for å ferdigstille en diabetesplan.

Helse- og omsorgsdepartementet har også nylig hatt møter med Norges Diabetesforbund og Norges

Optikerforbund om oppfølgingen av Stortingets anmodningsvedtak.

I disse møtene ble det diskutert ulike tiltak for å forhindre netthinnesykdom hos diabetespasienter. Primær- og spesialisthelsetjenestens ulike oppgaver, og samhandlingen de to nivåene imellom, er som representanten Kjenseth er inne på av stor betydning for å sikre en systematisk oppfølging.

Helse- og omsorgsdepartementet mottok 12.april 2017 en prosjektskisse fra Norges Optikerforbund hvor forslaget er et prosjekt for å styrke samarbeidet mellom fastlege og optiker for å redusere synsreduksjon på grunn av diabetes.

Dette innspillet vil også bli vurdert i det videre arbeidet med diabetesplanen.

SPØRSMÅL NR. 974

Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 21. april 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Vil statsråden gjennomgå straffelova § 315 om hallikverksemd for å sjå nærare på om den verkar etter intensjonane, om den rammar personar i prostitusjon på ein upårekna måte, og er statsråden villig til å vurdere ei justering av straffelovas § 315 for å styrka tryggleiken til kvinner i prostitusjon?»

GRUNNGJEVING:

Straffelova § 315 om hallikverksemd kriminaliserar den som a) “fremmer andres prostitusjon, eller” b) “leier ut lokaler og forstår at lokalene skal brukes til prostitusjon eller utviser grov uaktksomhet i så måte”. Pro Senteret og Kirkens Bymisjon er uro over at bestemmelsen bidrar til at personar i prostitusjon blir meir utrygge. Dei fortel om at kvinner ofte tvingast til å gå inn på dyre husleieavtalar med dårlege huseigarar og at dei alltid må føla på ei uro for å bli kasta ut og sette på gata.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet leder nå arbeidet med å utvikle en stortingsmelding om prostitusjon. En sentral del av meldingen vil være en drøftelse av virkningen av dagens straffelovgivning på feltet, der forbudene mot hallikvirksomhet og kjøp av sex vil stå sentralt.

Meldingen vil i tillegg beskrive livssituasjonen for aktørene på feltet og redegjøre for de forebyggende, skadereduserende og rehabiliterende helse- og sosialfaglige innsatser som retter seg mot personer i prosti-

tusjon. Politiets strategier må vies plass. Arbeidet berører mange departementers ansvarsområder og omfatter også krevende prinsipielle problemstillinger. Det er videre nødvendig å innhente synspunkter fra myndigheter og organisasjoner på feltet, samt fra personer i prostitusjon.

Behovet for en melding synes klar. Det hersker i dag ikke en samstemt oppfatning av hva intensjonen med dagens straffebestemmelser på prostitusjonsområdet bør være. Det kan hevdes at samfunnet sender motsigelsesfylte signaler gjennom lovverket, og at regelverket fører til utilsiktede virkninger.

Evalueringen av forbudet mot kjøp av sex, som Vista Analyse foretok i 2014, fastslo at kvinner i gatemarkedet opplever en større utrygghet etter lovendringen. Jeg minner også om at Amnesty International i 2016 offentliggjorde en rapport om Norge, der konklusjonen var at forbudet mot kjøp av sex og halliklovgivningen har negative konsekvenser for personer i prostitusjon. Amnesty mener det er nødvendig at stater avkriminaliserer prostitusjon for å kunne ivareta de prostituertes menneskerettigheter på best mulig måte.

Alt i alt er det behov for at Stortinget foretar en samlet gjennomgang der man avklarer hvilke mål samfunnet bør sette for en prostitusjonspolitik og hvilken lovgivning som vil være best egnet til å nå målene. Det er etter min oppfatning behov for en omfattende og grundig stortingsmelding som vurderer en rekke forhold av betydning for hvordan politikken bør utformes på området. Det er foreløpig ikke mulig å gi en endelig dato for når meldingen kan legges frem for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 975**Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 19. april 2017 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Regjeringa har som mål å få Noreg inn som medlem av tryggingrådet i FN frå 2020 til 2022.

Korleis ser Utanriksministeren for seg at vår boikott av FN-forhandlingane om eit atomvåpenforbod, der 132 stater møttes i slutten av mars månad, vil påverke denne ambisjonen?»

GRUNNGJEVING:

Ein er avhengig av støtte frå 2/3 av medlemmane i FNs Generalforsamling for å få en rullerande plass i Sikkerhetsrådet. Arbeidet for en traktat som forbyr atomvåpen er ein prioritert politikk for nær 3/4 av FNs medlemsland. Om Noreg markerer seg internasjonalt som ein stat som motarbeidar føresetnadane for ein slik traktat, er det rimeleg å anta at det blir vanskelgare for oss å få plass i tryggingrådet.

I kriteria for val til tryggingrådet står det at FN skal ta særleg omsyn til kandidatane sine bidrag til internasjonal fred, og behovet for rettferdig geografisk fordeling.

Svar:

Noreg sitt kandidatur for medlemskap i Tryggingrådet er solid forankra i vår konsistente støtte til FN og arbeidet vårt for fred og utvikling internasjonalt. Vi veit at medlemslanda i FN verdset Noreg sitt konstruktive bidrag til fredsprosessar og vår omfattande bistand til ei berekraftig utvikling.

Noreg er anerkjent og respektert for å ha ein føreseieleg og truverdig politikk og eit aktivt engasjement på alle område av verksemda til FN. Dette gjeld for humanitær innsats, menneskerettar og berekraftig utvikling, så vel som for tryggleik og nedrustning.

Regjeringa arbeidar aktivt for å legge forholda til rette for å nå det langsiktige målet om ein kjernevåpenfri verden. Regjeringa sin politikk er basert på Stortinget sitt vedtak av 26. april. Det seier at «Stortinget ber regjeringen arbeide aktivt for en verden fri for atomvåpen og bidra til gjennomføring av Ikkespredningsavtalens (NPT) forpliktelser, innta en aktiv rolle som pådriver for ikke-spredning og for nedrustning med sikte på en balansert, gjensidig, irreversibel og verifiserbar avskaffelse av atomvåpen, og på dette grunnlaget arbeide langsiktig for et rettslig bindende rammeverk for

å sikre dette målet.» Det er avgjerande at kjernevåpenstatane sjølve deltek aktivt i ein nedrustingsprosess.

Vegen til ei verd utan kjernevåpen går gjennom balanserte, gjensidige, irreversible og verifiserbare tiltak for avskaffing av slike våpen. Det er behov for konkrete og truverdige initiativ for å skape framgang. Innsatsen vår for verifikasjon av nedrusting er heilt avgjerande for å skape tillit for framtidige våpenreduksjonar. Under generalforsamlinga i FN i fjor haust fekk vi vedteke ein resolusjon om verifikasjon som samla svært brei, tilnærma universell, oppslutning blant medlemslanda i FN. Noreg er òg ein pådrivar for å få stansa framstillinga av spaltbart materiale for våpenføremål og for å få bygd ned dei eksisterande lagra. Vi støttar aktivt opp om prøvestansregimet og sluttar opp om initiativa for å redusere rolla som kjernevåpena spelar i tryggleikspolitikken. Regjeringa medverka i fjor vinter med ein avgjerande innsats for å få sett i verk atomavtala med Iran. Dette er berre nokre døme på praktiske tiltak som er heilt vesentlege for å leggje grunnlaget for nye kjernefysiske reduksjonar. Alle desse tiltaka gjev Noreg truverde i FN i nedrustingssaker.

Når det gjelder dei pågåande forhandlingane om eit forbod mot kjernevåpen, som starta i New York førre månad, har Noreg, saman med alle andre NATO-land, med unntak av Nederland, valt å ikkje delta fordi vi ikkje støttar framgangsmåten. Forhandlingar om eit forbod mot kjernevåpen utan at dei landa som har slike våpen er med, fører oss ikkje nærare målet om ei verd utan kjernevåpen.

Noreg si linje er i tråd med allianseforpliktingane våre. Vi kan ikkje ha éin politikk i NATO og ein annan i FN. NATO støttar målet om ei verd utan kjernevåpen, men slår samstundes fast at det vil vere ein kjernefysisk allianse så lenge desse våpena eksisterer. Dette er avgjerder som Noreg har teke saman med våre allierte, og som vi står ved.

SPØRSMÅL NR. 976**Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 25. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvordan vil regjeringen følge opp regjeringserklæringen om å etablere psykiatriambulanser, hvordan vil finansieringen og langsiktigheten i tilbudet sikres og vil helseforetakene bli pålagt å opprette et slikt tilbud i områder der politiet i dag har mange oppdrag?»

BEGRUNNELSE:

I regjeringserklæringen sier regjeringen at den vil: ”Etablere et tilbud om psykiatriambulanser”. Likevel er dette flere steder i landet enda ikke et tilbud selv om behovene for det er store.

I Romerikes Blad (RB) 06.04.17 opplyser Romerike Politidistrikt at de hadde 940 oppdrag i fjor hvor de mener det hadde vært behov for en psykiatriambulanse. Politiet uttaler at primært bør syke bli håndtert av helsepersonell og sivile og ikke politi. RB oppgir at Helse Bergen siden 2005 har hatt en psykiatriambulanse som tar 2000 oppdrag årlig.

Politiet på Romerike kategoriserer de ulike politioppdragene innen psykiatri slik for RB:

- Bekymringsmelding inn til OPS (operasjonssentralen, red. anmrk.), foretar velferdsjekk, enten alene eller sammen med helse.
- AMK/legevakt ønsker at politiet blir med til pasienters adresser når de skal undersøke og/eller for eksempel tvangsinnlegge disse. Mest hvor det er fare for eller historikk på vold.
- Pasienter som ikke vil være med ambulansepersonell til legevakt/ sykehus.
- Politiet er på adresser hvor personer framstår som suicidale og politiet trenger bistand av helse.
- Urolige/utagerende pasienter som skal forflyttes mellom legevakt og sykehus.
- Bistand helse ved tvangsmedisinering.
- Bistand helse ved tvungent psykisk helsevern.

Spørsmålsstilleren viser til at behovet for psykiatriambulanser i Norge langt fra er dekket. Det er behov for etablering og finansiering som sikrer langsiktighet og god dekning over hele landet.

Svar:

Pre-hospitale tjenester er en viktig del av det samlede tjenestetilbudet for mennesker med psykiske lidelser.

Regjeringen er opptatt av at denne delen av tjenesten skal være verdig, faglig god og brukervennlig. Da må tilbudet være godt koordinert mellom de ulike tjenestene som inngår i det pre-hospitale fagfeltet for disse pasientene; nemlig fastlege, legevakt, andre kommunale tjenester, ambulante akutteam/DPS, akuttavdeling, AMK-sentralene, ambulansetjeneste og politi.

Et viktig anliggende for Regjeringen i denne sammenheng har også vært å redusere unødvendig bruk av politi til transport av psykisk ustabile personer. I en kartlegging blant politidistriktene i 2014 meldte en tredjedel av distriktene at politiet i større grad ble unødvendig brukt til syketransport, en tredjedel meldte at politiet i noen grad ble brukt unødvendig og en tredjedel meldte at politiet i mindre grad ble unødvendig benyttet til slik transport. På bakgrunn av erfaringer Helse- og omsorgsdepartementet hentet inn i samarbeid med politiet/Justis- og beredskapsdepartementet, bl.a. i Bergen/Helse Vest og Oslo/Helse Sør-Øst, vurderte departementene at egen ambulansetjeneste dedikert til formålet (”psykiatriambulanse”) kan være et virkemiddel til å tydeliggjøre at helsetjenesten har ansvaret for transporten og sikre en sikker og verdig transport, men psykiatriambulansen synes i seg selv i liten grad å bidra til redusert bruk av politi, redusert bruk av tvang og redusert omfang av akuttinnleggelser. Sentrale elementer for å lykkes med en verdig transport med tydelig forankring i helsetjenesten uten unødvendig bruk av politi syntes å være gode samarbeidsrutiner mellom politi og helsetjeneste og godt samarbeid mellom berørte helseinstanser.

På bakgrunn av Stortingets bevilgning på 10 mill. kr i 2014 (helårseffekt 20 mill. kr fra 2015) fikk de regionale helseforetakene i oppdrag å etablere prosjekter med målsetting å sikre en helsefaglig god og verdig transporttjeneste, hvor bistand fra politi skal anvendes kun når det er nødvendig av sikkerhetsmessige grunner. Det ble stilt tydelige krav bl.a. til samarbeid mellom berørte aktører og om at resultatmål for prosjektene skulle settes i samarbeid mellom politi og helsetjeneste. Etter en samlet vurdering av innhentede erfaringer ble det stilt krav om at etablering av egne ambulanser skulle vurderes som mulig del i prosjektene, men ikke som obligatorisk løsning. Sluttrapportering for prosjektene skal foreligge sammen med årlig melding for 2017, dvs. i mars 2018.

De regionale helseforetakene valgte ulike løsninger. Helse Vest valgte å videreutvikle tilbudene rundt de to egne ambulansene i Stavanger og Bergen, Helse Sør-Øst valgte for en periode å prøve ut to egne ambulanserbiler til formålet, mens Helse Midt-Norge og Hel-

se Nord valgte andre løsninger basert bl.a. på utvikling av samarbeid mellom berørte aktører og kompetansebygging.

Helse Sør-Øst opplyser at det er flere gode erfaringer med egen ambulansebil til formålet, men understreker at det er for tidlig å konkludere om dette er en bedre løsning enn det å bli møtt av kompetent personell i den allmenne ambulansetjenesten. Det opplyses videre at det er vanskelig å konkludere med om egen ambulanse gir en bedre avlastning for politiet. Helse Sør-Øst viser generelt til at tjenestene vil ha ny kunnskap om felles utnyttelse av kompetanse og modeller for videre samhandling, når prosjektperioden avsluttes i 2017. Man vil da også kunne vurdere hvordan tjenesten kan styrkes på en måte som gir best effekt for brukergruppen. Utprøving av to egne dedikerte ambulanser for en gitt periode har kun vært en del av det samlede prosjektarbeidet og må derfor ikke oppfattes

som en nedlegging av et tilbud. Videre vil prosjektarbeidet vise hvordan ambulansepersonell kan skoles til å møte psykisk ustabile personer på en bedre måte med et eget kompetanseprogram.

Samlet sett betyr dette at prosjektene i de fire helseregionene vil gi oss erfaringer fra to ambulanseprosjekter i full drift hele prosjektperioden, to ambulanseprosjekter i mer kortvarig drift og erfaringer fra andre modeller som skal sikre gode pre-hospitale tjenester innenfor psykisk helse-området.

Til representanten Toppe sitt spørsmål om helseforetakene vil bli pålagt å opprette et slikt tilbud i områder med mange politioppdrag, mener jeg at vi mangler tilstrekkelig dokumentasjon til å vurdere dette nå. Dette kan inngå i en bredere vurdering av fremtidige løsninger og bør skje på grunnlag av evalueringene som foreligger i 2018.

SPØRSMÅL NR. 977

Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 20. april 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Hvilke faglige og beredskapsmessige vurderinger er gjort i forbindelse med beslutningen om å sentralisere kystradiostasjonene og kan statsråden garantere at funksjon og sikkerhet ikke svekkes som følge av at kystradiostasjonene i Vardø, Florø og Tjøme legges ned?»

Svar:

Jeg viser til mine svar på skriftlige spørsmål nr. 946, 956 og 962 om samme tema.

Telenor ASA har nylig orientert Justis- og beredskapsdepartementet (JD) om at selskapet har startet et arbeid med en fullstendig oppgradering og modernisering av gammel infrastruktur langs kysten. Dette vil gi en betydelig mer robust, fleksibel og effektiv drift, med færre og større kystradiostasjoner. Telenor opplyser videre at dette vil gi økt sikkerhet for tjenesten.

Telenor meddelte JD høsten 2015 at de så et behov for å foreta store investeringer for å opprettholde ytelsene til nød- og sikkerhetstjenesten (SSO). Det var etter deres vurdering et behov for investering i Kystradioen knyttet til oppgradering av teknisk infrastruktur

for å håndtere økt driftsrisiko. I motsetning til i dag, vil moderniseringen medføre at en nå får gode reserveløsninger dersom noe av infrastrukturen skulle falle ut.

JD hadde ingen motforestillinger mot denne oppgraderingen, da den er i tråd med gjeldende avtale mellom Telenor og JD.

JD har en skriftlig avtale med Telenor fra 27.01.2000 som gir klare krav om hvilke ytelser for leveransen av nød- og sikkerhetstjenesten som Telenor v/Kystradioen skal gi. Disse vil bli videreført med ny organisering.

De to kystradiostasjonene som Telenor opplyser skal videreføres, er i dag samlokalisert med Hovedredningssentralene (HRS) på Sola og i Bodø. Disse kystradiostasjonene vil bli styrket med til sammen 12 personer og skal fortsatt ha kontinuerlig tilstedevakt 24 timer i døgnet, 365 dager i året, i operativt samarbeid med HRS.

Lokalkunnskap har i løpet av de siste tiårene blitt mindre betydningsfulle i beredskapssammenheng, da nye moderne tekniske løsninger kan erstatte dette. Likevel ønsker Telenor å styrke kystradioene på Sola og i Bodø med personell fra de stasjonene som skal automatiseres, slik at lokalkunnskapen også delvis vil bli ivaretatt.

Hovedredningssentralene (HRS) opplyser at de ikke har motforestillinger mot den moderniseringen som pågår. Tvert imot er de svært positive og vil ar-

beide for at kystradioene nå kan integreres enda tettere opp mot HRS.

Jeg føler meg svært trygg på at moderniseringen av Kystradioen vil være til det beste for all ferdsel til sjøs.

SPØRSMÅL NR. 978

Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 19. april 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Vil statsråden revurdere regjeringens beslutning om å ta utbetalingslippen fra de av landets pensjonister som ikke behersker internett, og gjøre det valgfritt å få den på papir for de som finner det nødvendig?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden hindrer pensjonister i å få oversikt over sin økonomi ved å frata pensjonister slippen sin på papir. I en artikkel på nettstedet Fri fagbevegelse forteller Sintef-forsker Petter Bae Brandtzæg at det er 400 000 personer i Norge som ikke har nettilgang og at så mange som 820 000 nordmenn er hjelpeløse på nett. Den digitale kløfta gjør det høyst nødvendig at utbetalingslippen for pensjon kan mottas på papir for de som ønsker det. Dette krever 20000 personer i en underskriftskampanje initiert av Pensjonistforbundet.

Svar:

I tråd med mine tidligere svar til representanten Kirsti Bergstø (SV) 5.12.16, representanten Rigmor Aasrud (A) 8.12.16, representanten Karin Andersen (SV) 2.02.17 og representanten Erlend Wiborg (FrP) 29.03.2017, vil jeg igjen presisere at digital nettbaserte tjenester skal være hovedregelen for forvaltningens kommunikasjon med både innbyggere og næringsliv. Dette er stadfestet i eForvaltningsforskriften og er et viktig prinsipp i Regjeringens digitaliseringsstrategi.

I mine svar har jeg lagt vekt på at alle vedtak og nye opplysninger som er å betrakte som ”viktige meldinger” i henhold til eForvaltningsforskriften fortsatt skal sendes skriftlig til personer som ikke er digitale brukere eller som har reservert seg mot å motta digital post. Månedlige utbetalingsmeldinger som ikke inne-

holder ny informasjon sammenlignet med foregående måneds utbetalingsmelding, anses ikke å være en ”viktig melding” som krever at meldingen sendes som post til de som har reservert seg eller ikke er digitale brukere. Arbeids- og velferdsetaten vil imidlertid alltid sende melding dersom ytelsen endrer seg utover reguleringer og satsendringer og vil fortsatt sende årsoppgave til brukerne. Har brukerne reservert seg mot digital post, vil de få årsoppgaven og slike meldinger om endringer i posten.

Ved å bruke tjenesten Ditt NAV på nav.no kan alle pensjonister og uføretrygdede finne utbetalingsinformasjon og få en oversikt over tidligere utbetalingsmeldinger. De som ikke har PC, elektronisk identifikasjon eller kompetanse til selv å logge seg inn på Ditt NAV, kan henvende seg til NAV kontaktsenter og få disse utbetalingsopplysningene lest opp.

I enkelte tilfeller kan brukeren be om utskrift av utbetalingsmeldingen. Veilederen ved Nav kontaktsenter vil sammen med den som ringer vurdere om det er behov for en utskrift i det enkelte tilfelle. Slike behov vil for eksempel være om brukeren har behov for dokumentasjon til en lånesøknad eller for å klage ved mulig feilutbetaling.

Jeg har bedt Arbeids- og velferdsetaten om å opprette smidig overfor de som henvender seg til NAV kontaktsenter. Dette har Arbeids- og velferdsdirektøren forsikret meg om at de vil være.

Departementet vil følge opp dette i styringsdialogen med Arbeids- og velferdsdirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 979**Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 25. april 2017 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Har utenriksministeren planer om å ta opp loven som ble vedtatt av det ungarske parlamentet, som truer med å stenge dørene til den viktige læringsinstitusjonen Central European University, med sin ungarske motpart?»

BEGRUNNELSE:

Den 4. april vedtok det ungarske parlamentet en lov som innskrenker internasjonale universiteters muligheter til å tilby undervisning i Ungarn. Loven vil i første rekke ramme Central European University, en institusjon etablert og finansiert av demokratiforkjemperen George Soros. Den ungarske regjeringen, ledet av statsminister Viktor Orban, har blitt kraftig kritisert for loven, som nå truer eksistensen til en viktig utdanningsinstitusjon i Sentral-Europa. Europeiske og amerikanske myndigheter har allerede åpent kritisert den nå vedtatte loven.

Svar:

Norge arbeider for å fremme akademisk frihet og internasjonalt samarbeid både i utenriks- og i utdanningspolitikken. I Europa er støtte til utdanning og forskning blant annet prioritert gjennom EØS-midlene.

Den nye loven om høyere utdanning i Ungarn gir grunn til bekymring. Loven kan være i strid med grunnleggende prinsipper om akademisk frihet og uavhengig forskning, og vi er bekymret for at den vil føre til en innskrenking av det internasjonale samarbeidet med forsknings- og utdanningsinstitusjoner i Ungarn.

Vi har notert oss at Europakommisjonen vil vurdere om lovendringen er i konflikt med viktig EU-lovgivning. Det er positivt at kommisjonen tar tak i saken, og kommisjonens konklusjoner og videre oppfølging vil bli viktig.

Kunnskapsminister Røe Isaksen uttrykte sterk bekymring for konsekvensene av lovvedtaket i forkant av årsmøtet for European University Association 6-7. april. Det samme gjorde Norges ambassadør til Ungarn på en rundebordskonferanse på universitetet i Pécs i Ungarn den 5. april.

Utenriksdepartementet vil følge opp saken i samtaler med ungarske myndigheter, og vi oppfordrer Ungarn til å sikre full akademisk frihet og uavhengighet for landets forsknings- og utdanningsinstitusjoner.

SPØRSMÅL NR. 980**Innlevert 7. april 2017 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås****Besvart 27. april 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Nylig ga regjeringen tillatelse til utfylling av Brekstadfjæra i Ørland kommune. Området er et viktig fugleområde. I forbindelse med behandlingen av stortingsmeldingen Natur for livet imøteså komiteen at det ble gjennomført fylkesvise prosesser for suppleringsvern - for å dekke opp manglene i dagens verneområder, Ramsar områder og Important Bird and Biodiversity Areas.

Hva gjør statsråden for å forhindre nedbygging av viktige fugleområder til utvidet vern er på plass?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen varslet i Melding St. 14 (2015-2016) Natur for livet at den vil verne naturtyper og økosystemer som i dag ikke er godt nok dekket av vern. Stortinget stilte seg positive til dette, og Energi- og miljøkomiteen hadde følgende merknad: Komiteen har også mer-

ket seg at flere av våre verneområder er for små til å ivareta verneverdiene, og er derfor positiv til at regjeringen vil utvide eksisterende verneområder for å ivareta økologiske nettverk og øke robustheten mot klimaendringer. Komiteen imøteser at det gjennomføres fylkesvise prosesser for suppleringsvern – for å dekke opp manglene i dagens verneområder, og at Ramsar-områder og IBA-områder (Important Bird and Biodiversity Areas) prioriteres. I forbindelse med fremlegg til statsbudsjettet for 2017 varslet regjeringen at arbeidet med supplerende fylkesvise verneplaner skal starte i 2017.

24. mars i år godkjente Kommunal- og moderniseringsdepartementet utfylling av Brekstadfjæra i Ørland kommune. Dette har skapt sterke reaksjoner fra blant annet Norsk Ornitologisk forening da dette området er et viktig område for fugl.

Det viktige fugleområdet (IBAet) på Ørlandet består av fire delområder: Grandefjæra, Kråkvågsvaet, Hovsfjæra og Innstrandfjæra. Alle delområdene er vernet, men utenom Kråkvågsvaet er det behov for en utvidelse av eksisterende verneområder for å sikre IBAet. Ørlandet er av stor betydning for flere arter vannfugl, og fungerer både som raste-, myte- og overvintringsområde. De største ansamlingene av vannfugler finner man gjerne om høsten og gjennom vinterhalvåret. Ørlandet bestod tidligere av store myrområder og strandenger, men mesteparten av dette ble drenert og dyrket opp mellom 1960 og 1990. Viktig i forvaltningssammenheng er forekomsten av sangsvane, havelle (NT, på VU på global rødliste), sjøorre (VU på nasjonal og global rødliste), hornedykker (NT, VU på global rødliste) og siland. Brekstadfjæra ligger tett inntil Hovsfjæra og burde således vært omfattet av utvidet vern. Isteden tillates det nå en nedbygging.

Svar:

For snart et år siden behandlet Stortinget Stortingsmeldingen Natur for livet (Meld.St.14 2015-2016) som er Norges handlingsplan for naturmangfold. Vi arbeider med å følge opp Stortingets vedtak for å nå nasjonale og internasjonale miljømål. Regjeringen vil ta vare på truet natur og sikre et representativt utvalg av norsk natur. Dette vil skje bl.a. gjennom områdevern og bruk av virkemidlene prioriterte arter og utvalgte naturtyper. Plan- og bygningsloven og sektorenes egne virkemidler er også relevante.

Det er vernet betydelige arealer i Norge, både gjennom nasjonalparkplanen og gjennom de fylkesvise tematiske verneplanene. Særlig de fylkesvise verneplanene for våtmark, for sjøfugl og verneplan for Oslofjorden har sikret viktige områder for fuglelivet.

Det marine miljøet og skog er i dag underrepresentert hva gjelder vern. I tillegg er det noe mangelfullt vern av naturtyper i lavereliggende, kystnære strøk.

Det er imidlertid ikke nødvendig med nye, omfattende verneplaner for å tette disse hullene. Det er derfor positivt at stortingsflertallet støttet regjeringens forslag om å utarbeide begrensede, fylkesvise verneplaner for å supplere dagens verneområder. Noen steder er det aktuelt å utvide eksisterende verneområder, andre steder må det suppleres med nye. Miljødirektoratet utarbeider i løpet av 2017 en plan for gjennomføring av fylkesvise supplerende verneplaner.

I enkeltsaker må naturhensyn avveies mot andre samfunnshensyn når man skal vurdere om tiltak skal gjennomføres. Når det gjelder Brekstadfjæra viste Ørland kommune til at samfunnsnyttene av den planlagte utfyllingen er stor, og at mulighetene for reelle alternativer ikke er tilstede uten å komme i konflikt med blant annet dyrket mark. De andre sentrumsnære næringsarealene er blant annet tiltenkt funksjoner knyttet til den nye kampflybasen. Kommunen har også justert planene slik at ikke hele bukten fylles ut, men at noe areal gjenstår. Videre har jeg lagt vekt på at betydelige våtmarksarealer i kommunen allerede er vernet, nettopp av bl.a. hensyn til fugl. Klima- og miljødepartementets tilråding til Kommunal- og moderniseringsdepartementet var derfor etter en helhetsvurdering av disse momentene veid opp mot naturhensynene, at planen burde vedtas, men at det bør stilles krav om miljøundersøkelse og detaljregulering før trinn 2 settes i gang, slik fylkesmannen foreslo i meklingen. Ved utarbeidelse av detaljreguleringen bør kommunen vektlegge landskapshensyn og sikre en best mulig utforming av det utfylte området. Dette er fulgt opp i vedtaket av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Kommunal- og moderniseringsdepartementet fremhever at kommunen ved kommende revisjon av kommuneplanen og ved utarbeidelse av detaljregulering, bør vurdere behovet for nytt næringsareal og mulighetene for alternative områder som er mindre konfliktfylte. Kommunen bør også legge stor vekt på landskapshensyn og utviklingsplanene for kystbyen Brekstad.

I påvente av suppleringsvernet har jeg tillitt til at kommunene i sin arealforvaltning gjennom plan- og bygningsloven foretar avveininger mellom miljø- og andre samfunnsinteresser som sikrer en bærekraftig arealforvaltning. I de konfliktfylte sakene som bringes inn til Kommunal- og moderniseringsdepartementet for avgjørelse, vil alltid en slik avveining og en helhetlig vurdering legges til grunn.

SPØRSMÅL NR. 981**Innlevert 18. april 2017 av stortingsrepresentant Odd Omland****Besvart 25. april 2017 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«I hvilken grad vil regjeringens varslede endringer av alminnelig garantiordning i GIEK åpne for at ordningen kan gjelde skip som bygges i Norge til norske kjøpere og i hvilken grad er det mulig å oppfylle ønsket fra Norske Skipsverft innenfor EØS / OECDs eksportregelverk?»

BEGRUNNELSE:

Norske Skipsverft har i brev til statsråden fremmet et ønske om at eksportkredittforskriften skal utvides også til å gjelde skip som bygges i Norge til norske kjøpere. Videre skriver regjeringen i industrimeldingen: «For å understøtte nødvendig omstilling, vil Regjeringen utvide GIEKs tilbud av eksportgarantier under Alminnelig garantiordning til også å omfatte långivergarantier for eksportrelaterte investeringer i Norge. Dette innebærer at GIEK vil kunne garantere for lån som gis til investeringer i for eksempel produksjonsanlegg, -maskiner og -utstyr i Norge».

Arbeiderpartiet har foreslått en statlig lånegarantiordning for fastlandsindustrien ved flere anledninger, både i forbindelse med statsbudsjettet for 2016 og for 2017, og det er gledelig at regjeringen nå ser ut til å ha snudd i spørsmålet, men vi etterlyser avklaringer for hva som vil falle innenfor og utenfor regjeringens foreslåtte ordning.

Svar:

I Meld. St. 27 (2016-2017) Industrien – grønnere, smartere og mer nyskapende sier Regjeringen at vi vil utvide GIEKs tilbud av eksportgarantier under Alminnelig garantiordning til også å omfatte långivergarantier for eksportrelaterte investeringer i Norge. Utvidelsen innebærer at GIEK vil kunne garantere for lån som gis til investeringer i for eksempel produksjonsanlegg, -maskiner og -utstyr i Norge. Det vil være et krav at investeringene skal utløse eksport. Garantiene skal gis på markedsmessige vilkår, og GIEK skal dele risikoen med private banker. Som varslet i stortingsmeldingen vil det utarbeides nærmere retningslinjer for tilbudet.

Det er i dag åpent for at GIEK og Eksportkreditt Norge kan finansiere fartøy produsert i Norge til norske kjøpere når enhetene skal ha sin inntjening fra offshorevirksomhet eller utenriksfart. Nærings- og fiskeridepartementet har mottatt et forslag fra Norske

Skipsverft om å utvide GIEK og Eksportkreditt Norges tilbud om lån og garantier til også å omfatte finansiering av salg av andre fartøy produsert i Norge til norske kjøpere, på kommersielle vilkår. Utvidelsen som ble varslet i Meld. St. 27 (2016-2017) er ikke et svar på dette forslaget.

Salg av fartøyene som Norske Skipsverft ønsker å inkludere i GIEK og Eksportkreditt Norges finansieringstilbud kan i liten grad sies å inneholde elementer av eksport. Transaksjonene vil ikke falle innenfor virkeområdet til den OECD-tilknyttede avtalen om eksportfinansiering (Arrangement on Officially Supported Export Credits) som Norge har sluttet seg til. Forslaget fra Norske Skipsverft må derfor vurderes i lys av EØS-avtalen og EUs statsstøtteregler. Departementet har dette til vurdering.

SPØRSMÅL NR. 982**Innlevert 18. april 2017 av stortingsrepresentant Freddy de Ruyter****Besvart 26. april 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Forutsatt at pasienter innfrir kravene for forhåndstilsagn og rett til refusjon, kan statsråden gjøre rede for hvilke grunner som HELFO kan legge til grunn for å ikke innvilge refusjon opptil den summen som helseforetaket får for utredning og/eller behandling pr. pasient?»

Svar:

Det følger av folketrygdloven § 5-24 a at det ytes stønad til dekning av utgifter til helsetjenester som et medlem har hatt i et annet EØS-land. Dette er nærmere regulert i forskrift om stønad til helsetjenester mottatt i et annet EØS-land.

I forskriften stilles flere vilkår for at et medlem skal ha rett til stønad. Blant annet er det slik at stønad kun ytes til helsehjelp som medlemmet ville fått stønad eller bidrag til etter folketrygdloven eller fått bekostet i den offentlige helse- og omsorgstjenesten dersom den aktuelle helsehjelpen var mottatt i Norge. Det er også et vilkår at utgiftene dokumenteres med original og spesifisert faktura fra tjenesteyteren og original kvittering eller annen dokumentasjon for betaling.

En pasient som er vurdert til å ha rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten kan søke

forhåndstilsagn fra HELFO om pasienten har krav på stønad til utgifter til den helsehjelpen som pasienten vurderer å motta i et annet EØS-land. Dersom pasienten får innvilget et forhåndstilsagn, vil det være angitt hva som er det høyeste beløpet pasienten vil kunne få.

Et slikt forhåndstilsagn gir pasienten rett til stønad til faktiske utgifter til slik helsehjelp som forhåndstilsagnet omfatter og med inntil det beløp som er angitt i forhåndstilsagnet.

Det kan forekomme at behandlingen det er søkt om forhåndstilsagn om, får et annet innhold enn det forhåndstilsagnet godkjenner. I slike tilfeller må HELFO foreta en ny vurdering av om vilkårene for rett til refusjon er oppfylt. Dersom de finner at vilkårene er oppfylt vil HELFO måtte foreta en ny beregning av refusjonen. Det vil kunne innebære redusert eller økt refusjonsbeløp sammenliknet med hva som fremkom i forhåndstilsagnet.

Det er også slik at manglende dokumentasjon på de faktiske utgiftene pasienten oppgir å ha hatt, kan være en grunn til at vedkommende ikke får refusjon. Dette gjelder selv om det foreligger forhåndstilsagn.

Når det gjelder hvordan HELFO beregner refusjonsbeløpet viser jeg til mine svar fra 13. mars og 6. april 2017 på spørsmål fra stortingsrepresentant de Ruyter.

SPØRSMÅL NR. 983**Innlevert 18. april 2017 av stortingsrepresentant Runar Sjøstad****Besvart 24. april 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden stoppe den planlagte nedleggelsen av Vardø Radio?»

BEGRUNNELSE:

Det er gjennom media blitt kjent at Telenor vil legge ned kystradiostasjonen Vardø Radio, som er samloka-

lisert med Kystverkets trafikkovervåkningsentral. Begrunnelsen oppgis å være at digitalisering gir muligheter for å sentralisere og effektivisere. Dette grepet går imidlertid på tvers av myndighetenes arbeid gjennom mange år med å sentralisere viktige oppgaver knyttet til beredskap, sikkerhet og overvåkning av havområdene til nettopp Vardø. Det har vært et politisk mål at kompetansen knyttet til forvaltning og beredskap i nordområdene skal styrkes gjennom større tilstedeværelse i nord. Nedleggelsen av kystradioen i Vardø går

på tvers av denne målsetningen, og bidrar til å svekke det robuste fagmiljøet man gjennom mange år har bygget opp i Vardø.

Svar:

Jeg viser til mine svar på skriftlige spørsmål nr. 946, 956, 962 og 977 om samme tema.

Telenor ASA har nylig orientert Justis- og beredskapsdepartementet (JD) om at selskapet har startet et arbeid med en fullstendig oppgradering og modernisering av gammel infrastruktur langs kysten. Dette vil gi en betydelig mer robust, fleksibel og effektiv drift, med færre og større kystradiostasjoner. Telenor opplyser videre at dette vil gi økt sikkerhet for tjenesten.

Telenor meddelte JD høsten 2015 at de så et behov for å foreta store investeringer for å opprettholde ytelsene til nød- og sikkerhetstjenesten (SSO). Det var etter deres vurdering et behov for investering i Kystradioen knyttet til oppgradering av teknisk infrastruktur for å håndtere økt driftsrisiko. I motsetning til i dag, vil moderniseringen medføre at en nå får gode reserveløsninger dersom noe av infrastrukturen skulle falle ut.

JD hadde ingen motforestillinger mot denne oppgraderingen, da den er i tråd med gjeldende avtale mellom Telenor og JD.

JD har en skriftlig avtale med Telenor fra 27.01.2000 som gir klare krav om hvilke ytelser for leveransen av nød- og sikkerhetstjenesten som Telenor v/Kystradioen skal gi. Disse vil bli videreført med ny organisering.

De to kystradiostasjonene som Telenor opplyser skal videreføres, er i dag samlokalisert med Hovedredningssentralene (HRS) på Sola og i Bodø. Disse kystradiostasjonene vil bli styrket med til sammen 12 personer, og skal fortsatt ha kontinuerlig tilstedevakt 24 timer i døgnet, 365 dager i året, i operativt samarbeid med HRS.

Lokalkunnskap har i kystradiosammenheng i løpet av de siste tiårene blitt mindre betydningsfullt i beredskapsøyemed, da nye moderne tekniske løsninger kan erstatte dette. Likevel ønsker Telenor å styrke kystradioene på Sola og i Bodø med personell fra de stasjonene som skal automatiseres, slik at lokalkunnskapen også delvis vil bli ivarettatt.

Hovedredningssentralene (HRS) opplyser at de ikke har motforestillinger mot den moderniseringen som pågår. Tvert imot er de svært positive og vil arbeide for at kystradioene nå kan integreres enda tettere opp mot HRS.

Jeg føler meg svært trygg på at moderniseringen av Kystradioen vil være til det beste for all ferdsel til sjøs.

SPØRSMÅL NR. 984

Innlevert 18. april 2017 av stortingsrepresentant Else-May Botten

Besvart 24. april 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvor mange formueskattepliktige vil påvirkes av regjeringens foreslåtte kutt i formueskatten på hoteller/overnattingssteder, hvordan vil regjeringen avgrense dette til å gjelde kun hoteller/overnattingssteder og hvilket provenyanslag ligger til grunn for forslaget?»

BEGRUNNELSE:

I Meld. St. 19 (2016–2017) står det:

«Regjeringen vil fortsette arbeidet med å redusere formuesskatten i tråd med Stortingets enighet om en skattereform. Den gradvise reduksjonen i formuesskatten bidrar til å lette skattetrykket for eiere av mange

norske bedrifter. Regjeringen vil trappe ytterligere opp verdsetningsrabatten for aksjer og driftsmidler. Regjeringen tar sikte på i statsbudsjettet for 2018 å foreslå lettelse i formuesskatten på hoteller/overnattingssteder gjennom en vesentlig økning i verdsettelsesrabatten.»

Svar:

Reiselivsmeldingen (Meld. St. 19 (2016–2017)) varsler at regjeringen tar sikte på å foreslå lettelse i formuesskatten for eiere av hoteller/overnattingssteder. Regjeringen vil på vanlig måte presentere proveny- og fordelingsvirkninger mv. av skatteforslag når budsjettet legges fram til høsten.

SPØRSMÅL NR. 985**Innlevert 18. april 2017 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 24. april 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Mener statsråden at «digitalisering for kassasjon» er en egnet strategi for eldre arkivmateriale, og når vil statsråden legge omorganiseringen av Arkivverket fram for Stortinget på egnet måte?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til Dokument 15:853 (2016-2017) fra representanten Kjersti Toppe, og til behandlingen av Innst. 204 S (2015-2016), behandlet som sak 2 14.04.2016, der tema var omorganisering av Arkivverket og statsarkivenes og statsarkivarenes framtidige rolle.

Det framgår av Arkivverkets budsjettøknad for 2018 at Riksarkivaren vurderer muligheten for å flytte, eventuelt digitalisere og destruere materialet i enkelte eller flere magasiner, for å frigjøre areal og dermed redusere kostnadene til magasinleie. Slik undertegnede forstår det og kjenner Arkivverket, er «magasiner» i dette tilfelle noenlunde ensbetydende med «statsarkiver».

I statsrådets svar på nevnte spørsmål ble det vist til at Stortinget gjennom Meld.St.7 (2013-2013) «er kjent med at Arkivverket har hatt planer om destruering av papiroriginaler etter digitalisering». Meldingen slo fast at en aktuell strategi for digitalisering kunne være «digitalisering for kassasjon», men behandlet ikke spørsmålet i detalj og understreket også at det er «behov for ei grundigare vurdering av krava til rettsleg og historisk dokumentasjon før ein tek endeleg stilling til om og i kva samanhengar dette er forsvarleg». Undertegnede ber om referanser til denne vurderingen.

Undertegnende har forståelse for påstanden om at «den beste løsningen er å bygge ett magasin for hele Arkivverket framfor bygging av nye magasiner ved de enkelte statsarkivene», slik statsråden svarer og under den forståelse av at dette gjelder tilfanget av nytt arkivmateriale, men understreker at dette ikke er ensbetydende med å redusere de allerede eksisterende historiske magasinene ved statsarkivene. En nedbygging av magasin kapasiteten vil redusere den essensielle hjelpen og nærheten som forskere og andre som trenger arkivmateriale finner på et arkiv. Det framgår ikke av stortingsmeldingen at «digitalisering for kassasjon» skal redusere eksisterende magasin kapasitet, tvert om slås det fast at «det meste av det materialet som til no er digitalisert for tilgjengeleggjering, har ein sjølvstendig historisk verdi som gjer at det ikkje i noko fall skal kasserast.» Undertegnede legger til grunn det

selvsagte i at Arkivverket vil ta vare på originaler av materiale av historisk verdi, men understreker at hva som er av historisk verdi vil kunne endres over tid, og at Arkivverkets oppgave er å «sikre samfunnets behov for å bevare, gjøre tilgjengelig og formidle arkiver som er avlevert til eller deponert i etaten.» Det er følgelig selvsagt at kostnader til husleie for arkivmagasinene blir og forblir en stor del av etatens utgifter.

I behandlingen av Innst. 204 S (2015-2016) bemerket en samlet komité at «komiteen er tilfreds med (...) at en eventuell omorganisering vil bli lagt frem for Stortinget på egnet måte». I debatten gjentok statsråden flere ganger at «Statsarkivaren skal være leder for det enkelte statsarkiv» og «lede hvert sitt statsarkiv.» Statsarkivarenes rolle var ikke omtalt i Prop. 1 S (2016-2017), men det framgår bl.a. i Dag og Tid 10. mars 2017 at statsarkivarene «får beholde tittelen, men ikkje lenger vere leiarar for dei regionale statsarkiva». Dette gir etter undertegnades mening grunnlag for å etterlyse statsrådets framlegging av omorganiseringen.

Svar:

Når det gjelder spørsmålet om omorganiseringen av Arkivverket, viser stortingsrepresentant Trine Skei Grande til behandlingen av Innst. 204 S (2015-2016). Som vedlegg 2 til innstillingen fulgte Kulturdepartementets brev av 29. februar 2016. Her framgikk det at den videre omorganiseringen av Arkivverket kunne gjennomføres uten at det var nødvendig å endre arkivloven. Jeg opplyste at regjeringen ikke kommer til å legge frem en lovproposisjon om dette. Jeg opplyste videre at jeg i budsjettproposisjonen for 2017 ville orientere om status for Arkivverkets organisering. Dette har jeg fulgt opp. I Prp. 1 S (2016-2017) Kulturdepartementet under kapittel 9 på side 165 er det orientert om den nye organisasjonsstrukturen i Arkivverket, som ble vedtatt 1. juli 2016 etter forhandlinger med organisasjonene. Omorganiseringen ble iverksatt 1. november 2016.

Etter at budsjettproposisjonen ble fremmet har jeg besvart skriftlige spørsmål fra Stortinget om den nye organisasjonsstrukturen for Arkivverket.

Som begrunnelse for spørsmålet om "digitalisering for kassasjon" viser stortingsrepresentant Trine Skei Grande til Meld. St. 7 (2012-2013) Arkiv, hvor "digitalisering for kassasjon" ble drøftet som en strategi for både å redusere behovet for magasin plass og øke tilgjengeligheten. Stortingsrepresentanten viser til at det i stortingsmeldingen ble opplyst om behov

for en grundigere vurdering av kravene til rettslig og historisk dokumentasjon. Denne vurderingen er gjennomført som et eget prosjekt med en arbeidsgruppe, styringsgruppe og referansegruppe. Vurderingene og anbefalingene er gjengitt i rapporten Digitalisering for kassasjon – en utredning – og en utfordring, fra 20. desember 2015. Utredningen ble overlevert til ledelsen i Arkivverket. Rapporten konkluderte at det ikke er juridiske hindringer for kun digital bevaring av skannede dokumenter dersom skanningen og senere migrering

er dokumentert. Og videre at det arkivfaglig er ukontroversielt å digitalisere papirdokumenter som er skapt etter 1990/95, bevare dokumentet i digital versjon og kassere originalversjonen. Rapporten anbefalte også at Arkivverket først prøver ut strategien gjennom piloter. Arkivverket har arbeidet videre med strategien på bakgrunn av disse anbefalingene. Jeg vil i den forbindelse også vise til at det i helsearkivforskriften er fastsatt at hoveddelen av pasientarkiv skal destrueres etter digitalisering i norsk helsearkiv.

SPØRSMÅL NR. 986

Innlevert 18. april 2017 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 24. april 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Hva vil Justis- og beredskapsministeren gjøre for å sørge for at personer og firmaer med uredelig hensikter ikke kan fortsette å legitimere pengekrav gjennom å misbruke ordningen med forlikrådene?»

BEGRUNNELSE:

Bladet «Kapital» avslørte følgende i siste utgave før påske:

«På vegne av kunder i en rekke skatteparadiser har tvilsomme inkassobyråer innkassert et hundretalls millioner kroner på å spy ut fakturaer for pornokjøp og feilparkering – som mottagerne bestrider. Ulovlige krav kan ha blitt “hvitvasket” gjennom Forlikrådet, som har behandlet cirka 50.000 omstridte krav bare fra to av selskapene. I kjølvannet ligger et hav av gjeldsofre. Finanstilsynet har nå avskiltet to av selskapene og politianmeldt ett, men politiet har bare henlagt saken.»

Spørsmålsstiller mener denne typen misbruk forlikråd og rettssystem, dersom fremstillingen i Kapital er korrekt, utgjør et stort rettssikkerhetsproblem for forbrukerne. Det er sterkt uheldig dersom offentlige ordninger bidrar til å legitimere svindel eller økonomisk kriminalitet.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at det er sterkt uheldig dersom offentlige ordninger bidrar til å legitimere svindel eller økonomisk kriminalitet. Derfor er jeg i likhet med min forgjenger tidligere Justis- og beredskapsminister Anders Anundsen opptatt av at forlikrådene skal ha prosessuelle regler som sikrer rettssikkerheten og ikke kan misbrukes, og viser i den forbindelse til svar 19. mai 2016 på representantens spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1070 vedrørende samme tema.

Behandlingen av enkeltsaker på straffesaksfeltet hører under påtalemyndigheten som ledes av riksadvokaten. Påtalemyndigheten er i sin behandling av enkeltsaker uavhengig og kan ikke instrueres av meg som statsråd. Det rapporteres heller ikke til departementet om behandlingen av enkeltsaker eller om de vurderinger som gjøres i slike. Jeg er derfor både av formelle og faktiske årsaker avskåret fra å kommentere den saken som nevnes i begrunnelsen for spørsmålet.

Jeg vil imidlertid peke på at det er utarbeidet en nasjonal strategi for bekjempelse av hvitvasking, finansiering av terror og finansiering av spredning av masseødeleggelsesvåpen. Strategien inneholder tiltak rettet mot bekjempelse av hvitvasking.

Forlikrådsrådene er meklingsinstitusjoner som i enkelte tilfeller kan avsi dom og mange tvistesaker får sin endelige løsning gjennom behandling i forlikrådet. Forlikrådene er derfor viktig for rask og rimelig tvisteløsning mellom parter i sivile tvister. Samtidig avlaster forlikrådene de ordinære domstolene slik at vi unngår at mange småsaker i tingrettene med den virkning det ville få for kapasitet og saksbehandlingstid der. En dom i forlikrådet gir kreditor det nødven-

dige grunnlaget for å få tvangsinnndrevet gjeld på en relativt rimelig måte for både kreditor og debitor. Det er viktig for samfunnet at kreditorer relativt raskt kan få inndrevet sine rettmessige krav.

Dersom en innklaget debitor ikke inngir tilsvaer til en forliksklage eller unnlater å møte til innkalling i forliksrådet, vil det kunne avsies fraværdsdom. Tilsvaer kan inngis ved å krysse av på et skjema at man ikke godtar klagerens krav. Det er ikke urimelig at en som faktisk mottar pålegg om tilsvaer og velger å ikke besvare dette får en fraværdsdom mot seg.

Forliksrådets dokumenter forkynnes som hovedregel i vanlig brev uten mottaks-kvittering. Dersom en kreditor bevisst eller ubevisst oppgir feil adresse til innklagede og forliksrådet ikke sørger for å sjekke at adressen er korrekt, vil det kunne medføre at det feilaktig avsies fraværdsdom. Det er imidlertid vanskelig å si i hvor mange tilfeller det uriktig avsies fraværdsdom. Uansett omfang er slike saker uheldige.

Dersom pålegg om tilsvaer eller innkalling til forliksrådet er sendt til feil adresse, vil en avsagt fraværdsdom anses som en «nullitet», dvs. at den ikke har rettsvirkning, jf. avgjørelsen Rt. 2014 side 328 fra Høyesteretts ankeutvalg. Det er likevel klart at en slik

fraværdsdom vil kunne medføre betydelige problemer for en innklaget.

Justis- og beredskapsdepartementet sendte 15. juni 2016 en utredning om forslag endringer i domstoloven på høring med frist 1. november 2016. I utredningen foreslås det å gå bort fra dagens særregler om at forliksrådets dokumenter kan postforkynnes uten mottakskvittering. I utredningen er det som et alternativ foreslått at man gjeninnfører adgangen til å begjære oppfriskning overfor fraværdsavgjørelser avsagt av forliksrådet. Høringsinstansene har ulike oppfatninger om disse spørsmålene.

Spørsmålene knyttet til forkynnelse av forliksrådsdokumenter og oppfriskningsadgang er nå til behandling i departementet som en del av oppfølgingen av høringen. Som ledd i dette vil det også bli vurdert hvorvidt det vil være hensiktsmessig å innføre digital forkynning av slike dokumenter.

Jeg tar sikte på å komme frem til en løsning som avhjelper problemene med dagens ordning uten at dette blir unødvendig kostbart eller innebærer for store hindringer for at kreditorer på en effektiv måte skal kunne inndrive rettmessige krav.

SPØRSMÅL NR. 987

Innlevert 19. april 2017 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 2. mai 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvordan vil dette påståtte milliardløftet fordele seg på ulike konkrete tiltak pr. år og til sammen frem til 2021, og hvor stor del av dette er friske midler?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av Prop. 12 S (2016-2017) ”opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021) har Kristelig Folkeparti skrevet følgende på sin Facebookside:

”Krf har fått på plass en opptrappingsplan som blir et milliardløft for å beskytte barn fra vold og overgrep.”

Svar:

Regjeringen foreslo en tverrdepartemental satsing på 176 mill. kroner knyttet til opptrappingsplanen i 2017. Satsingen omfatter:

- 6,5 mill. kroner til bedre behandlingstilbud til overgripere
- 5 mill. kroner til økt kompetanse i helsetjenesten om vold mot barn
- 5,5 mill. kroner til å utrede forløp for voldsutsatte og forløp for overgripere
- 5 mill. kroner til å følge opp forskning i opptrappingsplanen
- 4 mill. kroner til økt kompetanse i familieverntjenesten om vold
- 7 mill. kroner til foreldrestøttende tiltak
- 5 mill. kroner til Stine Sofie Senteret for voldsutsatte barn
- 19 mill. kroner til styrking av offeromsorgen
- 15 mill. kroner til styrking av Statens barnehus mv.

- 10,9 mill. kroner til dialoggrupper mot vold i asylmottak
- 35 mill. kroner til økt innsats mot mobbing
- 4 mill. kroner til deltakelse i EU kids online-undersøkelse
- 3 mill. kroner til informasjon til befolkningen om vold og overgrep og til følgeevaluering av planen
- 1 mill. kroner til utvikling av digitalt informasjonsmateriell om vold og overgrep til bruk i barnehager og skoler
- 50 mill. kroner av veksten i kommunesektorens frie inntekter i 2017 er begrunnet med økt satsing på skolehelsetjenester og helsestasjonene
I budsjettforliket ble innsatsen styrket ytterligere med 338,2 mill. kr:
- 35 mill. kroner til statens Barnehus
- 30 mill. kroner til Kriposseksjon for seksuallovbrudd, internettrelaterte overgrep samt seksjon for etterretning til bekjempelse av menneskehandel
- 50 mill. kroner til flere påtalejurister, etterforskere og avhørere knyttet til vold mot barn
- 13,2 mill. kroner til medisinske undersøkelser på barnehusene
- 150 mill. kroner til styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten.
- 5 mill. kroner til hjelpetilbud for unge overgripere, og til strategi for barn og unges psykiske helse
- 2 mill. kroner til incestsentrene
- 10 mill. kroner til Alternativ til vold
- 9 mill. kroner til Stine Sofie senteret
- 25 mill. kroner til kapasitetsøkning i familievernet på de offentlige kontorene og flere barnesamtaler
- 9 mill. kroner til kapasitetsøkning i familievernet på de kirkelige kontorene og flere barnesamtaler

Samlet satsing i 2017 er dermed 514,2 mill. kroner
Regjeringen har forpliktet seg til å trappe opp innsatsen mot vold og overgrep ytterligere i planperioden. Regjeringen vil i de årlige budsjettforslagene vurdere innfasing og prioritering av enkelttiltak i planen.

SPØRSMÅL NR. 988

Innlevert 19. april 2017 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen

Besvart 28. april 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Har politisk ledelse i de enkelte departementene ordninger for frukt eller lignende som dekkes av departementet, og hvor mange penger er brukt på frukt til politisk ledelse fra sittende regjering tiltrådte 16. oktober 2013 og frem til i dag?»

Svar:

De fleste departementene har etablert en fruktordning som et tilbud til sine ansatte. Det er opp til hvert departement og avdelingene i departementene om en velger å ha en fruktordning. Politiske ledelse er omfattet av ordningen i sitt departement.

Frukten i statsrådsseksjonene er tilgjengelig for det administrative sekretariatet og for personer som deltar på møter med politisk ledelse. Det er derfor ikke mulig å gi et nøyaktig beløp for kostnadene til fruktordningen for politisk ledelse.

SPØRSMÅL NR. 989**Innlevert 19. april 2017 av stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø****Besvart 27. april 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Grenland Friteater har kjempet i mange år for å være finansiert over kulturdepartementets budsjetter.

Hvorfor vil statsråden det annerledes, og kan hun garantere at en overflytting mot teatrets vilje, vil bidra til en styrking av teatret og Porsgrunn internasjonale Teaterfestival?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen vil flytte ansvaret for bevilgningen til Grenland Friteater og Porsgrunn internasjonale teaterfestival (PIT) fra kulturdepartementet til fylkeskommunen. Grenland friteater uttrykker i pressemelding bekymring for fremtidens finansiering av teatret og PIT ved en slik omlegging. For 3 år siden vedtok en enstemmig familie- og kulturkomite at ansvaret for GF og PIT skulle flyttes fra Kulturrådet til kulturdepartementet. Teatret og festivalen er tjent med en forutsigbar finansiering og ikke nok en gang bli kasteball mellom råd, departementer, forvaltningsnivåer og trange fylkeskommunale budsjetter. I et intervju med NRK uttaler statssekretær Folke Fredriksen at finansieringen foreslås flyttet fordi "Det først og fremst er lokale tilbud". Det skulle være unødvendig og minne om at Grenland Friteater gjennom 40 år har spilt i 43 land, for nær 1,2 mill. mennesker. I tillegg er PIT Norges største internasjonale Teaterfestival og en viktig scene

for norsk og internasjonal fri scenekunst. Det kan virke som om argumentasjonen og forklaringen på hvorfor og hvordan denne overflyttingen skal skje er usammenhengende og mangelfull.

Svar:

Grenland Friteater har gjennom sine 40 år spilt forestillinger for nær 1,2 mill. mennesker. Porsgrunn Internasjonale Teaterfestival er videre en viktig scene for norsk og internasjonal fri scenekunst.

I forbindelse med statsbudsjettet for 2014 ble forvaltningsansvaret for denne virksomheten flyttet fra Kulturrådet til Kulturdepartementets område. Nå, i forbindelse med regionreformen, ber Regjeringen om Stortingets tilslutning til å flytte ansvaret for bevilgningen fra Kulturdepartementet til fylkeskommunen.

Jeg er enig med representanten i at teatret og festivalen er tjent med forutsigbar finansiering og at ingen tiltak bør være kasteball mellom ulike forvaltningsnivåer. Regjeringen mener at oppgaver bør legges på lavest mulig effektive forvaltningsnivå. Jeg mener og har tro på at de

nye fylkeskommunene vil løse sine oppgaver på en god og ansvarlig måte, og at institusjoner som Grenland Friteater og Porsgrunn Internasjonale Teaterfestival vil bli fulgt opp på en god måte innenfor et regionalt regime.

SPØRSMÅL NR. 990**Innlevert 19. april 2017 av stortingsrepresentant Anna Ljunggren****Besvart 26. april 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for oppfølgingen av rapporten fra Unescos rådgivende organ ICOMOS og IUCN etter deres befaring på Verdensarvområdet på Vega den 20.-22.2.2017?»

BEGRUNNELSE:

Den 20. - 22. februar ble det gjennomført en rådgivende befaring i Vegaøyen i forbindelse med en vurdering av akvakultur i verdensarvområdet og tålegrenser mellom fiskeoppdrett og verdensarvverdier. På befaringen deltok representanter fra UNESCO rådgivende komiteer ICOMOS og IUCN. Befaringen og råd-

givernes rapport vil bidra til å klargjøre rammene for hva UNESCO vurderer som akseptabelt i denne typen verdensarvområde. I rapport er det forventet at det blir gitt en vurdering av akvakultur i verdensarvområdet og tålegrenser mellom fiskeoppdrett og verdensarvverdiene. Som statsråden skrev i sitt svarbrev til meg den 1.2.2017 ville han avvente befaringen og resultatet av rådgivernes rapport, før han ville gå mer konkret inn på spørsmålet om og i hvilket omfang havbruk innenfor verdensarvområdet på Vega er forenelig med de verdier som begrunner verdensarvstatusen og som Norges forpliktelser springer ut i fra.

Svar:

Som stortingsrepresentanten refererer til, ble det i perioden 20.-22.02.2017 gjennomført en befaring (advisory mission) til Vegaøyen verdensarv med representanter fra UNESCOs rådgivende organer ICOMOS (International Council on Monuments and Sites) og IUCN (International Union for Conservation of Nature). Målet for befaringen var å bidra til å klargjøre rammene for hva som er akseptabelt når det gjelder etablering av havbruk eller oppdrettsnæring i et verdensarvområde.

IUCNs og ICOMOSs felles rapport forelå den 8. mars. Den er gjort offentlig tilgjengelig på Klima- og miljødepartementets websider under regjeringen. no. Rapporten fra IUCN og ICOMOS er grundig og omfattende, og den går inn på en rekke prinsipielle problemstillinger som er relevante og viktige for forvaltningen av Vegaøyen verdensarv. Det gjelder blant annet hvordan verdensarvverdiene er sikret i ulike

lover og forskrifter, krav i konsekvensutredninger, norsk praksis for å følge opp verdensarven gjennom egne forvaltningsplaner og manglende kunnskap om oppdrettsanleggenes påvirkning på ærfugl og økosystemene. Rapporten gir et godt grunnlag og et utgangspunkt for den videre prosessen med å vurdere om oppdrettsnæring i og ved området Vegaøyen verdensarv er i samsvar med Norges statspartforpliktelser etter verdensarvkonvensjonen.

Klima- og miljødepartementets fagetater på området, Riksantikvaren og Miljødirektoratet, er i gang med å utrede de ulike problemstillinger som er tatt opp i rapporten. På bakgrunn av dette grunnlaget vil jeg gå grundigere inn i rapporten fra UNESCOs rådgivende organer og se nærmere på rapportens forslag til oppfølging. Derfor er det for tidlig å uttale seg om og i hvilket omfang havbruk innenfor verdensarvområdet på Vega er forenelig med de verdier som begrunner verdensarvstatusen og Norges forpliktelser etter verdensarvkonvensjonen.

Jeg vil samtidig vise til den pågående planprosessen med Kystplanen for Helgeland, som også omfatter Vega kommune. Denne er nå lagt til annengangs offentlig ettersyn våren 2017. Planprosessen er helt sentral for framtidig etablering av havbruk. Riksantikvaren viser i brev av 09.03.2017 til Vega kommune at planen inneholder forslag til tiltak som berører kulturminneverdiene i området på en vesentlig måte og signaliserer at de vil vurdere å fremme innsigelse til planen. Rapporten fra IUCN og ICOMOS vil bli trukket inn i denne vurderingen. Disse prosessene må derfor ses i sammenheng, og det må forventes at det fortsatt vil gå noe tid på før det vil foreligge en endelig avgjørelse i saken.

SPØRSMÅL NR. 991

Innlevert 19. april 2017 av stortingsrepresentant Svein Harberg

Besvart 21. april 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Kan jeg med dette be om en kort orientering om status i arbeidet med oppfølging av forslaget i Prop. 58 L (2016-2017) Endringer i barnelova, om at en fjerdedel av barnets inntekt over 68 850 kroner (45 ganger forhøyet bidragsforskott) skal gå til fradrag i det fastsatte bidraget?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Prop. 58 L (2016-2017) Endringer i barnelova (barnebidrag og bidrag etter fylte 18 år), som er oversendt Stortinget for behandling denne vårsesjonen. Det er i lovproposisjonen redegjort for at forslagene til lovendringer er en del av en helhetlig gjennomgang av reglene om barnebidrag og bidrag etter fylte 18 år i barneloven med forskrifter. Den samlede gjennomgangen har resultert i forslag til endringer i både lov

og sentrale bestemmelser i forskrift. i Kapittel 6 i lovproposisjonen er det gitt en kortfattet framstilling av forslagene til forskriftsendringer, hvilke forslag som vil bli fulgt opp og hvilke forslag det vil bli arbeidet videre med. Dette danner bakgrunn for spørsmålet om oppfølging av dette konkrete forslaget.

Svar:

Ved gjennomgangen av ordningen med bidrag etter fylte 18 år, har det vært et mål å sikre mer treffsikre bidrag. Formålet med det modererte forslaget til forskriftsendring som representanten Harberg viser til, har vært å tydeliggjøre at foreldre fortsatt har hovedan-

svaret for forsørgelsen av ungdommen gjennom vide-regående opplæring, samtidig som ungdommen gis et økt ansvar for egen forsørgelse.

På den annen side er det slik at regjeringen har endret sosialtjenesteloven slik at ungdoms inntekt ikke tas med i utmåling av økonomisk stønad til foreldrene. Dette er gjort av både sosialpolitiske grunner, og også fordi det vil styrke ungdoms motivasjon for arbeid. Regjeringen har derfor, etter en helhetlig og fornyet vurdering i etterkant av fremleggelsen av Prop 58 L (2016-2017), kommet til at forslaget om at en fjerdedel av barnets inntekt over 68 850 kroner (45 ganger forhøyet bidragsforskott) skal gå til fradrag i det fastsatte bidraget, likevel ikke vil bli fulgt opp gjennom endring i forskrift.

SPØRSMÅL NR. 992

Innlevert 19. april 2017 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 26. april 2017 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Hva tenker statsråden om å kvalitetssikre guide-yrket ved å sertifisere tittelen?»

BEGRUNNELSE:

Reiselivsbransjen i Norge er i vekst, og med den også guidebransjen. I 2016 var det 33 millioner gjestedøgn ved kommersielle overnattingssteder – en økning på fem prosent fra året før. I tillegg øker Norges andel av internasjonal turisme. På Vestlandet er det ikke uvanlig at et stort antall cruiseskip besøker destinasjonene samtidig. Beregningene viser at ett cruiseskip genererer inntil 10 turistbuss, og til hver buss er det vanlig å knytte minimum én guide.

«Guide» er i dag en ubeskyttet tittel. Samtidig tilbys guidetjenester blant annet gjennom private byråer, turistkontorer og Visit-selskaper. Norske guider arbeider stort sett på basis av oppdragsavtaler med formidleren, med en avtalt time- eller oppdragspris. Bransjen er åpen, i mange områder lite regulert, og det er en stor mangel på kompetente guider. Det er i hovedsak guideforbundet som står for opplæring og sertifisering av guider, gjennom lokale guideforeninger. Dette er imidlertid ikke obligatorisk.

I kjølvannet av den store veksten innenfor reiseli- vet, er det fremkommet kritikk av kvaliteten på noen

av guidetjenestene som tilbys. Eksempelvis benytter en del cruisereederier seg av guider uten lokal tilknytning, noe som blant annet har blitt kritisert av reiselivsdirektør i Stavanger, Elisabeth Saupstad. Useriøse formidlere har også blitt kritisert av offentlige myndigheter som Arbeidstilsynet for ikke å følge lovpålagte retningslinjer. Omdømme er viktig i reiselivsbransjen, og derfor kan dårlig guidekvalitet ha svært negative følger.

Det er ingen offentlig ordning som ivaretar guide- utdanning, ei heller kvalitetskontroll. Norges Guideforbund har hatt utdanning av guider som sin hovedoppgave helt fra forbundet ble startet. Det er utarbeidet en fagplan som dekker de temaer som en guide bør beherske, og det inngår en praktisk opplæringsdel som blant annet inneholder guideteknikk, lokal kunnskap om destinasjonen, førstehjelp, guiding i buss, og så videre. NGF har organisert en skriftlig og praktisk eksamen som har ført til et eksamensbevis.

Inntil august 2016 hadde Norges Guideforbund kontakt med UiS, hvor det ble diskutert å få fagplanen deres inn i mer organiserte former. Dessverre måtte prosessen legges på is på grunn av manglende finansiering. Dette er beklagelig, siden det kunne ha vært starten på et nasjonalt sertifiseringsprogram.

Svar:

Turister etterspør i økende grad reiselivstilbud basert på aktiviteter de kan delta i. Guider kan gjøre reiselivsaktivitetene tilgjengelige for flere og bidra til best mulig opplevelse i den tiden turisten har tilgjengelig. Det ligger et stort potensial i å kunne tilby turistene unike opplevelser.

Gode guider bidrar positivt til turistens opplevelse av Norge som reisemål. Guidetjenester kan på overordnet nivå deles inn i to kategorier; guidetjenester

som i hovedsak omfatter formidling av kultur og historie, og guidetjenester med hovedformål å bidra til kundenes sikkerhet ved aktiviteter i norsk natur. Det er en forskjell på hvilken kunnskap og kompetanse de to kategoriene guider trenger for å tilby gode tjenester.

Regjeringen la 17. mars 2017 frem en melding til Stortinget om politikk for utvikling av reiselivsnæringen. Regjeringen foreslo i den forbindelse ikke en ny sertifiseringsordning knyttet til guidetjenester. Vi oppfattet ikke dette som prioritert fra reiselivet i forbindelse med meldingsarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 993

Innlevert 20. april 2017 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 28. april 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Hvilke faglige- og rehabiliteringsmessige hensyn ligger til grunn for å ikke videreføre denne ordningen, og hvilke tiltak skal eventuelt sikre fortsatt Nav tjenester ved Hof fengsel?»

BEGRUNNELSE:

Ledelsen ved Hof fengsel har sendt bekymringsmelding til fylkesmannen fordi et tiltak med Nav i fengsel ikke videreføres i Hof fengsel. Det pekes på det nødvendige arbeidet Nav gjør i forhold til tilbakeføring nå settes tilbake. Regjeringen fjernet tilbakeføringsgarantien, andelen Nav ansatte/innsatt er gått ned.

Svar:

God tilbakeføring og integrering i samfunnet etter gjennomført straff forebygger utenforskap, fremmer deltakelse i arbeidslivet og hindrer kriminalitet. Dette er et viktig arbeid som forutsetter at det utvikles et godt samarbeid mellom ulike statlige myndigheter og den enkelte kommune.

Alle innsatte i fengsler skal ha tilgang tjenester fra arbeids- og velferdsforvaltningen i samsvar med deres rettigheter etter blant annet folketrygdloven og sosialtjenesteloven. Arbeids- og velferdsetaten og Kriminalomsorgen inngikk en sentral samarbeidsavtale i 2014 om representasjon av NAV-veileder i fengsel. Representasjonen skal baseres på lokale forhold, som for

eksempel størrelsen på fengselet, sammensetningen av innsatte og lignende. Dette innebærer at ved enkelte fengsler er NAV-veileder tilstede på faste tidspunkter, mens veiledere møter opp etter behov i andre fengsler.

Representant Henriksen stiller spørsmål om arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester ved Hof fengsel. Jeg har fått opplyst at selv om NAV-veileder ikke lenger møter på faste tidspunkt i Hof fengsel, så møter veileder opp i fengselet ved behov. Jeg har videre fått opplyst at Arbeids- og velferdsetaten har hatt et forsøk ved dette fengselet over en 2-årsperiode og som nå er avsluttet, og som jeg antar at er dette som det siktes til i spørsmålet. En av erfaringene fra dette forsøket er at det er vanskelig å få til medfinansiering fra kommunene, særlig i tilfeller der mange av de som løslates fra fengselet hører hjemme i andre kommuner enn der fengselet er lokalisert.

Jeg kan opplyse om at det nå pågår et arbeid hvor fem departementer skal se på tiltak for å styrke samordningen i tilbakeføringsarbeidet og motvirke glippsoner i arbeidet med tilbakeføring av innsatte etter gjennomført straff.

Jeg kan videre opplyse om at ordningen med NAV-veileder i fengsel nå evalueres. Formålet med evalueringen er blant annet å vurdere om de innsattes rett til tjenester blir ivaretatt og hvordan samarbeidsavtalen mellom Arbeids- og velferdsetaten og Kriminalomsorgen fungerer. Det er ventet at sluttrapport vil foreligge i november 2017. Da vil vi ha grunnlag for å vurdere om det er behov for endringer og tiltak for å bedre samhandlingen mellom forvaltningspartene og bedre tilgjengeligheten til arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester til innsatte.

SPØRSMÅL NR. 994**Innlevert 20. april 2017 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiters****Besvart 28. april 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Med Høyre og Frp i spissen trosset fylkestingets flertall i Aust-Agder tre innbyggerundersøkelser og folkeavstemninga fra 2011, som alle viste et tydelig nei-flertall til sammenslåing av Aust-Agder og Vest-Agder. Ett av hovedargumentene var at statlige arbeidsplasser i tilknytning den nye regionen skulle tilfalle Aust-Agder/Arendal. Etter svarene fra statsråden å dømme er dette svært usikkert.

Kan statsråden fortelle klart og tydelig hvilke statlige arbeidsplasser i tillegg til fylkesmannen som skal tilfalle Aust-Agder?»

Svar:

Regjeringen legger til grunn at den statlige lokaliseringspolitikken skal bidra til å utvikle robuste arbeidsmarkeder i alle deler av landet. Jeg samarbeider nært med andre departementer på dette feltet. Regjeringen har flyttet ut langt flere arbeidsplasser i denne stortingsperioden, enn Stoltenberg II regjeringen gjorde i sin siste periode. For regjeringen er dette viktig for å bygge opp under en offensiv desentraliseringspolitikk.

I plan for lokalisering av statlige arbeidsplasser har vi gjort rede for arbeidsplasser hvor det allerede er gjort beslutning om nyetablering eller utflytting. I tillegg er det gitt en oversikt over oppgaver, enheter og funksjoner som planlegges eller vurderes omlokalisert. Stortinget vil bli varslet på egnet måte om resultatene av disse utrednings- og beslutningsprosessene. Jeg kan selvsagt ikke forskuttere utfallet av utredningene og lokalisering av arbeidsplassene.

I beslutningsprosesser om lokalisering av statlige virksomheter, er lokale argumenter og synspunkter viktige, og de er med i beslutningsgrunnlaget. Dette vil vi legge vekt på i den statlige lokaliseringspolitikken, både i saker hvor det er oppretting av nye virksomheter, omlokalisering i forbindelse med strukturendringer og rasjonalisering, eller ved etablering av nye enheter som følge av nye oppgaver. Jeg er opptatt av at det skal være en god, regional balanse i de nye fylkene. Det vil vi også følge opp i det videre arbeidet. Et ledd i dette var beslutningen om å legge det samlede Fylkesmannsembetet for Agder til Arendal, som en følge av beslutningen om å slå sammen Aust- og Vest-Agder.

Jeg viser ellers til mitt svar på spørsmål nr. 955 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Ingebjørg Amanda Godskesen.

SPØRSMÅL NR. 995**Innlevert 20. april 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 28. april 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden garantere at nordhordlandspakken vert fremja slik at den rekk handsaming av Stortinget i denne stortingssesjonen?»

GRUNNGJEVING:

Nordhordlandspakken består av 19 ulike prosjekt i kommunane i Nordhordland med kostnadsramme på 1,4 mrd., og har vore gjennom tilrådingsvedtak i kommunestyra og Hordaland Fylkesting. Statens Vegvesen

har løyvd prosjekteringsmidlar både i 2016 og 2017, så mykje arbeid er i gang allereie. Men ifølge utsagn frå Statens Vegvesen vil ei utsetjing til i denne saka, som er lova frå regjeringa hausten 2016, så januar 2017 og sidan våren 2017, føre til at arbeidet som er i gong må avbrytast. Derfor er det svært viktig at pakken vert godkjent no og at regjeringa fremjar denne saka for stortinget.

Svar:

Det er gjennomført ekstern kvalitetssikring (KS2) av finansieringsopplegget for Nordhordlandspakken. Denne viser at det i all hovudsak er semje mellom ekstern kvalitetssikrar og Statens vegvesen om føresetnadene for finansieringa av bompengepakken.

Parallelt med den eksterne kvalitetssikringa av finansieringsopplegget har Statens vegvesen kvalitetssikra kostnadsoverslaget for det største og høgast prioriterte prosjektet i pakken, fv 565 Marås – Soltveit på Radøy. Som del av dette arbeidet er det gjennomført grunnundersøkingar i området der prosjektet skal byggjast. Desse har mellom anna avdekka at grunnforhol-

da er vesentleg dårlegare enn det som låg til grunn for det opphavelge kostnadsoverslaget for prosjektet. Førrelse vurderingar viser ei kostnadsauke på 250-300 mill. kr samanlikna med opphavelge overslag. Dette medfører at saksgrunnlaget for bompengesaka må oppdaterast før saka kan leggjast fram for Stortinget.

Statens vegvesen er no i slutfasen på arbeidet med å få på plass eit oppdatert kostnadsoverslag for prosjektet fv 565 Marås – Soltveit. Så snart dette ligg føre, vil Statens vegvesen ferdigstille grunnlagsmaterialet for bompengesaka. Deretter vil saka bli oversendt Samferdselsdepartementet for vidare behandling. Saka vil bli fram for Stortinget så raskt som mogeleg etter dette.

SPØRSMÅL NR. 996

Innlevert 20. april 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 26. april 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Hva har politiet i dag lovhjemmel til å foreta seg når det gjelder kartlegging og registrering av mennesker som tigger?»

BEGRUNNELSE:

I BT 20. april viser politiet til politiregisterloven av 2014 og mener den hindrer politiet i å føre register over tiggere som har meldt seg i henhold til meldeplikten i politivedtektene om pengeinnsamling.

Politiet uttaler til BT at for å vite om tiggere faktisk hadde meldt seg, måtte de lage et slags register. Men etter at den nye loven kom, kan de ikke bruke opplysningene til å lage en oversikt over hvem som tigger, eller bruke disse til å søke i andre registre. Dermed har ordningen i praksis vært nærmest verdiløs for politiet, iflg. politiets uttalelser i BT.

Politiet oppgir at det er de selv som har gjort disse vurderingene av loven og at dette ikke er rettslig prøvd. Spørsmålsstilleren mener det er viktig å få klarhet i om Bergens politiets tolkning er korrekt og i så fall hva i loven som er til hinder for en registrering som kan bidra til at politiet har oversikt over hvor mange og hvem som tigger.

Svar:

Det følger av politiloven § 14 at det i de kommunale politivedtektene kan fastsettes at den som vil tigge, må melde seg for politiet på forhånd. Det ble ved lov 21. juni 2013 nr. 83 innført en bestemmelse i politiloven om adgang for politiet til å føre et sentralt register over de som har meldt at de vil tigge. En forutsetning var at det skulle gis en forskrift om registeret i politiregisterforskriften. En slik forskrift er ikke gitt, og et slikt register er heller ikke etablert.

Hjemmelen for å etablere et register ble deretter opphevet ved lov 20. juni 2014 nr. 48, etter bred støtte fra høringsinstansene. Politiet selv mente at administrasjon og oppfølging av et slikt register ville innebære en del arbeid, uten en forventet positiv effekt av innsatsen, og gå ut over viktigere politioppgaver. Jeg er heller ikke kjent med at mitt departement i ettertid har mottatt noen henvendelser fra politiet om behov for å etablere et register over personer som ønsker å tigge.

Det følger av politiregisterloven at politiet kan behandle opplysninger som er nødvendige for politimesige formål, herunder ordenstjeneste. Gitt at det kan godtgjøres at registrering av personer som tigger er et nødvendig tiltak for å opprettholde ro og orden, åpner politiregisterloven for å etablere et slikt register. Som nevnt må det imidlertid gis en forskrift for registeret, blant annet om hvem som er behandlingsansvarlig, hvilke opplysninger som kan registreres, innsyn, retting, sperring og sletting.

Dersom registrering av personer som ønsker å tige derimot kan anses å være en forvaltningsoppgave, er det personopplysningsloven som kommer til anvendelse. I så fall må den behandlingsansvarlige selv vurdere

om slik behandling er hjemlet i personopplysningsloven, eller om det eventuelt må søkes om konsesjon fra Datatilsynet.

SPØRSMÅL NR. 997

Innlevert 21. april 2017 av stortingsrepresentant Else-May Botten

Besvart 27. april 2017 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Hva har statsråden gjort konkret for å sikre at kondemnerings- og innovasjonslånsordningene bidrar til fornyelse av flåten og når vil en mer treffsikker ordning tre i kraft?»

BEGRUNNELSE:

For over to år siden anmodet Stortinget regjeringen om å vurdere en midlertidig vrakpantordning for skip for å bidra til fornyelse og økt miljøvennlighet i nærskipsflåten og støtte målet om mer gods over på sjø. For over ett år siden lanserte regjeringen en kondemneringsordning for skip og en innovasjonslånsordning for å bidra til flåtefornyelse, men ordningen har ikke fungert. I den nylig fremlagte Meld. St. 27 (2016-2017) skriver regjeringen at «ingen prosjekter har fått tilsagn i 2016.»

Det nytter lite med ordninger som ingen bruker, og vi må kunne forvente en rask oppfølging av dette.

I behandlingen av statsbudsjettet var det en samlet komite som igjen pekte på viktigheten av ordningen og flere muligheter for å gjøre den mer treffsikker:

«Komiteen viser til at en innovasjonslåneordning vil være et viktig bidrag for flåtefornyelse i nærskipsfartsflåten, men merker seg at dagens ordning bare finansierer nybygg. Komiteen mener det må vurderes å utvide ordningen til også å gjelde annenhåndskjøp av moderne skip.

Komiteen har registrert at det er kommet flere innspill til justeringer av kondemneringsordningen etter at den trådte i kraft, og mener flere av forslagene er fornuftige. Komiteen understreker at det er avgjørende at ordningen innrettes slik at den blir mer tilgjengelig for næringen, og at den er treffsikker for å nå målene man har satt. Komiteen har merket seg at regjeringen er i gang med å vurdere justeringer av ordningen

for at den bedre skal treffe de behov som foreligger, og støtter dette.»

Svar:

Regjeringen etablerte i 2016 en ny ordning for kondemnering av gamle skip i nærskipsfarten. Formålet er å bidra til grønn omstilling av nærskipsfartsflåten ved å stimulere til fornying av en tildels gammel og utdatert nærskipsfartsflåte.

Det er gledelig å se at det er interesse for kondemnerings- og innovasjonslåneordningene, og at både næringen og opposisjonen deler regjeringens intensjon om å innrette finansielle virkemidler til miljørettet flåtefornyelse i nærskipsfarten.

Jeg har merket meg næringens synspunkter på kriteriene for kondemneringsordningen, og komiteens innstilling til statsbudsjettet som nevnes i begrunnelsen for spørsmålet fra representanten Botten.

Jeg orienterte Stortinget i november 2016 om at NFD i samarbeid med Klima- og miljødepartementet og Innovasjon Norge vil foreta en gjennomgang av kriteriene for kondemnerings- og innovasjonslåneordningene.

I desember 2016 mottok jeg Stortingets verbalvedtak:

”Stortinget ber regjeringen vurdere utvidelse av ordningen med tilskudd til kondemnering av skip til også å omfatte nedbygging av kapasitet i utvalgte segmenter. Kondemneringstilskuddet kan da utbetales umiddelbart, men mottakeren skal forplikte seg til å benytte et tilsvarende beløp til kontrahering av miljøvennlige nybygg som bidrar til å trekke den maritime næringen i retning av lavutslippssamfunnet i tråd med gjeldende kriterier for kondemneringstilskuddet.”

Vi er i gang med å gjennomgå kriteriene for kondemnerings- og innovasjonslånordningene i lys av innspill fra Stortinget og fra næringen. Det er viktig at også eventuelle nye/endrede kriterier for ordningene er i samsvar med EUs regler for offentlig støtte. Samtidig er det ønskelig å se til at kondemnerings- og innova-

sjonslånordningene innrettes slik at de kan fungere etter hensikten.

Jeg ønsker å avslutte gjennomgangen så snart som mulig og næringen vil bli informert på vanlig måte når resultatet av denne foreligger.

SPØRSMÅL NR. 998

Innlevert 21. april 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 2. mai 2017 av næringsminister Monica Mæland

ørsmål:

«Hva er status for arbeidet med å utrede en organisasjon som vil kunne overta ansvaret for lagring og deponering av radioaktivt atomavfall fra IFE i Himdalen i Aurskog-Høland, og hvordan følger for øvrig regjeringen opp saken der Statens strålevern har vurdert anmeldelse etter at det ble avslørt at tønner med flytende radioaktivt avfall er lagret i strid med reglene?»

BEGRUNNELSE:

NRK Østlandssendingen kunne 17.11.16 melde at Institutt for energiteknikk har lagret flytende radioaktivt avfall i Himdalen i Aurskog-Høland i strid med reglene. Det kom samtidig frem at Statens strålevern vurderer politianmeldelse. Statens strålevern er skeptisk til at IFE driver atomdeponiet i Himdalen, siden stiftelsen også driver de to reaktorene i Halden og på Kjeller. Det spørres også om rutineknyttet til avfallshåndteringen er tilstrekkelige.

Med bakgrunn i dette stilte undertegnede i dokument nr. 15:268 (2016-2017) spørsmål til statsråden om regjeringen ville ta initiativ til å endre driftsansvaret for atomdeponiet i Himdalen i Aurskog-Høland, hvor Institutt for energiteknikk har deponert flytende radioaktivt avfall i strid med reglene.

Statsråden viste i sitt svar til at man ifølge internasjonal bestepsaksis bør skille mellom avfallsprodusent og avfallshåndterer og at det derfor er uheldig at IFE i dag innehar begge rollene.

Videre viste statsråden til at departementet arbeider med å utrede en organisasjon som vil kunne overta ansvaret for lagring og deponering av lav- og mellomaktivt atomavfall, i tillegg til eventuelle andre oppgaver.

Det er nå gått snart fem måneder siden dette svaret. Med bakgrunn i sakens alvor, der Statens strålevern har vurdert anmeldelse etter at tønner med flytende radioaktivt avfall er lagret i strid med reglene, er det å forvente at regjeringen sørger for en rask oppfølging for å sikre en organisering i tråd med internasjonal bestepsaksis.

Svar:

Håndtering av nasjonalt atomavfall og organisering av arbeidet er en sak som prioriteres høyt av regjeringen. Området er utfordrende i og med at ansvaret i dag er plassert i en selvstendig stiftelse, Institutt for energiteknikk (IFE). Nærings- og fiskeridepartementet har tett dialog med instituttet om utfordringene på det nukleære området. Vi forventer å komme tilbake til Stortinget med denne saken i forbindelse med framlegg av statsbudsjettet for 2018.

IFE drifter i dag KLDRA Himdalen etter konsesjon fra Helse- og omsorgsdepartementet og på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet. Statens strålevern er tilsynsmyndighet. Strålevernet har for tiden IFEs lagring av flytende radioaktivt avfall i Himdalen til vurderinger. Nærings- og fiskeridepartementet er i dialog med IFE og Statens strålevern om saken og avventer Strålevernets vurdering og beslutning, før jeg vurderer eventuelle tiltak overfor IFE.

SPØRSMÅL NR. 999**Innlevert 21. april 2017 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås****Besvart 28. april 2017 av fungerende innvandrings- og integreringsminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Hvordan vurderer regjeringen den franske dommen der en asylsøker nektes returnert til Norge?»

BEGRUNNELSE:

Den 21. april skriver Dagsavisen om en afghansk asylsøker som skulle sendes tilbake til Norge, hvor han først søkte asyl. I saken fremgår det at en fransk domstol stanset returen, fordi den mener norsk asylpraksis er i strid med menneskerettighetene. Nærmere bestemt vurderte domstolen at retur til Norge er et brudd på Den europeiske menneskerettighetskonvensjonens artikkel 3: forbudet mot tortur og umenneskelig eller nedverdiggende behandling og straff. Ifølge Dagsavisen ble den afghanske asylsøkeren registrert i Norge i oktober 2015, men fikk avslag på asylsøknaden. Han skal så ha reist videre og søkt asyl i Frankrike. Myndighetene avviste imidlertid søknaden og bestemte at asylsøkeren skulle tvangsreturneres tilbake til Norge, i tråd med Dublin-avtalen. Tidligere denne måneden skal returen til Norge ha blitt stanset fordi en forvaltningsdomstol i Lyon mente at en slik retur til Norge ville sette mannen i fare, fordi han sannsynligvis ville bli sendt videre til Afghanistan. Dagsavisen skriver at fordi asylsøkeren kommer fra Nangarhar, der sikkerhetssituasjonen er svært dårlig, vurderte domstolen det slik at han risikerte forfølgelse. Jeg ber derfor statsråden svare på om norsk praksis er i tråd med den europeiske menneskerettskonvensjonen, og hvorfor Frankrike og Norge sy-

nes å ha så ulike vurderinger av sikkerhetssituasjonen i Afghanistan.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet kjenner ikke alle detaljer i den aktuelle dommen fra Frankrike, og jeg kan derfor ikke kommentere innholdet i avgjørelsen. Departementet har imidlertid fått opplyst at avgjørelsen er anket av franske innvandringsmyndigheter, og at den derfor ikke er endelig. En rettsavgjørelse fra en lokal domstol i Frankrike vil på generelt grunnlag ikke være førende for norsk asylpraksis.

Videre kan jeg opplyse at UDI og UNE følger sikkerhetssituasjonen i de enkelte provinsene i Afghanistan nøye og vurderer hvilken betydning denne skal få for asylpraksis. Etter UDIs vurdering er det en «særlig alvorlig» sikkerhetssituasjon i flere provinser i Afghanistan, og i to provinser (Helmand og Nangarhar) er situasjon nå så alvorlig at UDI mener asylsøkere fra disse områdene ikke kan henvises tilbake dit. UDI og UNE vurderer imidlertid alltid om asylsøkere som er beskyttet mot retur til hjemprovinsen likevel kan henvises til å ta opphold i andre trygge områder i Afghanistan (såkalt internflukt). Dette innebærer at personer som kommer fra utrygge områder likevel vil kunne få avslag under henvisning til at de trygt kan ta opphold i for eksempel Kabul.

Jeg har full tillit til at UDI og UNE foretar en grundig og forsvarlig vurdering av alle asylsøknader fra Afghanistan.

SPØRSMÅL NR. 1000**Innlevert 21. april 2017 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås****Besvart 28. april 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre at fylkeskommunene og eventuelt andre etater utfører nødvendig kontroll av vilkårene for løyveinnehaverne slik at en sikrer like konkurransevilkår for taxinæringen?»

BEGRUNNELSE:

Fylkeskommunene har som kjent ansvaret for kontroll av at innehavere av taxiløyver følger de vilkårene som er satt. Praksisen av dette vil derfor variere landet over. Likevel er det overordnet viktig, uavhengig av hvor i

landet man er at konkurransevilkårene er like for de som innehar løyve innenfor de enkelte løyvedistrikt. Det er et overordnet ansvar.

Svar:

Løyveordningen for drosjer er per i dag behovsprøvd, og etter yrkestransportloven er det fylkeskommunene/Oslo kommune som har ansvaret for behovsprøvingen, tildeling, kontroll og oppfølging av løyveordningen. Antallsreguleringen av løyver tar sikte på å begrense konkurransen, og den offentligrettslige reguleringen av drosjenæringen i yrkestransport- lovgivningen har som hovedformål å sikre tilbudet til publikum, bl.a. ved pålegg om kjøreplikt. For øvrig drives næringen av selvstendig næringsdrivende, etter vanlige markedsmessige prinsipper.

Den som skal få tildelt drosjeløyve må oppfylle fastsatte krav til vandel, teoretisk faglig kompetanse og må kunne stille en økonomisk garanti. Disse kravene må være oppfylt ved tildeling og så lenge vedkommen-

de innehar løyve, i likhet med det som gjelder andre typer løyver uten behovsprøving. Det er løyvemyndighetens oppgave å påse at disse kravene er oppfylt. Når det gjelder kravet til økonomi må løyvehavere legge frem en bankgaranti, og løyvemyndigheten vil få underretning fra bank- eller finansinstitusjon om garantien sies opp. Den som vil ha løyve må legge frem politiattest som dokumentasjon for tilfredsstillende vandel. Oppfølgingen av at vandelskravet er løpende oppfylt er basert på varsling fra politiet, som kan gi grunnlag for tilbakekall av løyve.

Den lokale behovsprøvingen av drosjeløyver er bakgrunnen for at vi har 19 fylkeskommunale løyvemyndigheter for drosjer og ikke én samlet løyvemyndighet som for gods- og turbilløyver. Det åpner for at man kan få forskjellige skjønnsmessige vurderinger av konsekvensene av brudd på lokalt regelverk knyttet til behovsprøvingen, for eksempel brudd på kjøreplikten, krav om drosje som hovederhverv o.l. Drosjeløyver har først og fremst en lokal funksjon, og det forutsettes at løyvemyndigheten i henhold til forvaltningsretten behandler løyvehavere innenfor sitt område likt.

SPØRSMÅL NR. 1001

Innlevert 21. april 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 3. mai 2017 av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Kan statsråden gi noen konkrete døme på norske industribedrifter som under frihandelsavtalen Noreg hadde med EU før EØS-avtalen opplevde tollmurer og problem med å eksportere varene sine til EU?»

GRUNNGJEVING:

Spørsmålet gjeld sektorane som ligg innafor EØS-avtalen.

Svar:

Vår frihandelsavtale med EU fra 1973 fastsatte en tidtabell for tollnedtrapping som innebar gjensidig nulltoll på industrivarer fra 1978 med unntak av visse sensitive varer som hadde lengre overgangsperioder. Det var således etter overgangstidens utløp ikke pro-

blemer av tollmessig art i forhold til norske bedrifters eksport til EU for de produkter handelsavtalen dekket.

Den gamle handelsavtalen med EU fra 1973 omfattet kun toll på handel med varer. I moderne økonomier har regler og standarder vel så stor betydning for handel og investeringer som tollsatser. I motsetning til Frihandelsavtalen sikrer EØS-avtalen at norske bedrifter er en del av EUs felles regelverk og standarder. En handelsavtale vil innebære at dagens gjensidige ordninger for tekniske forskrifter, standarder og prøving og sertifisering vil forsvinne i sin nåværende form og gi norske eksportbedrifter en mer ugunstig konkurranseposisjon på det europeiske markedet, med de konsekvenser dette vil få ikke minst på det veterinære området.

De konkrete hindringer som norske eksportbedrifter møtte etter at tollene var avvirket, og som handelsavtalen ikke regulerte, var særlig knyttet til EUs anklager om dumping. I perioden fra siste halvdel av 1970-tallet til EØS-avtalen trådte i kraft ble norske selskaper anklaget av EU for dumping en rekke ganger (eksempelvis Elkem og Fesil). Utenom fiskerisektoren var det

særlig norsk metallindustri som fikk anklager rettet mot seg, og da særlig innenfor ferrolegeringsindustrien hvor alle produsenter ble rammet. Mange av produsentene lå i distriktene med de negative konsekvensene dette fikk for mange lokalsamfunn. Næringen hadde på den tiden EU som sitt viktigste marked med en årlig eksport på om lag 20 milliarder kroner. I tillegg ble norske aluminiumsprodusenter og norsk jernverk i Mo i Rana utsatt for anti-dumping anklager. Det samme gjaldt bedrifter som eksporterte fiskegarn og produsenter av sponplater. Anklagene og konsekvensene hadde meget uheldige følger for eksporten, og det var et gjentakende krav fra næringene over norske regjeringer om å sørge for at bruken av anti-dumpingtiltak mellom Norge og EU ble avvirket.

I de aller fleste tilfellene ble sakene løst ved at de norske produsentene ble tvunget til å inngå minsteprisavtaler med EU. Dette satte bedriftene i en ugunstig situasjon i forhold til sine konkurrenter, men ble eneste løsning hvis anti-dumpingavgift skulle unngås.

I ett tilfelle ble det innført anti-dumpingavgift. Det gjaldt eksport av ferrosilisium fra Elkem.

En av sakene knyttet til norsk aluminiumseksport ble løst uten at tiltak ble innført. Dette skyldtes at markedssituasjonen i mellomtiden hadde bedret seg. Kommisjonen mente imidlertid at samtlige anklagede norske aluminiumsbedrifter hadde begått dumping.

Fra flere av bedriftene ble det i denne perioden påpekt at anklagene om dumping og den etterfølgende prosess og avtaler om minstepriser hindret bedriftene i å utnytte sine konkurransevne. Dette medførte tapte markedsandeler og liten forutsigbarhet for de konkrete bedriftene. Bare vissheten om anti-dumpingvåpenets eksistens dempet bedriftenes mulighet til å operere i et fritt marked. Likeledes ble problemene ekstra store ved at anti-dumpinganklager gjerne fremsettes når bunnen

er gått ut av markedet og bedriftene av den grunn allerede befinner seg i en vanskelig situasjon. Under hele den perioden hvor minsteprisavtaler eller anti-dumpingavgift var i kraft, ble de konkrete bedrifter med jevne mellomrom utsatt for kontrollbesøk fra EUs side.

Prosessene var likeledes preget av stor usikkerhet hos de involverte norske selskapene i forhold til frykten for å bli anklaget for dumping og hva konsekvensene av anklagene ville bli. Dette påvirket ifølge noen av de involverte bedriftene deres investeringsbeslutninger i Norge.

Denne usikkerheten gjaldt også selskaper som ikke ble anklaget, men som ble usikre på hvilke priser de kunne operere med på EU-markedet for å unngå å få dumpinganklage rettet mot seg.

Både minsteprisene og den konkrete avgiften ble stående i flere år. Erfaringene både fra ovennevnte og fra fiskerisiden tilsier at det tar lang tid å få avskaffet et tiltak etter det først hadde blitt innført.

Flere av minsteprisavtalene og antidumpingavgiften rettet mot Elkem var fortsatt i kraft når EØS-avtalen ble fremforhandlet. Ved avtalens ikrafttreden ble minsteprisavtalene og avgiften umiddelbart avskaffet ettersom EØS-avtalen ikke tillot slike tiltak innenfor avtalens virkeområde.

Forutsetningen for at EU godtok avskaffelse av muligheten til å anvende WTOs antidumping-regelverk var at EFTA-landene godtok EUs konkurranse-regelverk for det indre marked. Dette innebar at EFTAs overvåkingsorgan (ESA) fikk ansvar for å sikre anvendelsen av konkurranse-regelverket innenfor sitt ansvarsområde, og at det ble etablert samarbeid med Europakommisjonen for å sikre homogen gjennomføring, anvendelse og fortolkning av fortolkningen av regelverket i hele EØS-området.

SPØRSMÅL NR. 1002

Innlevert 21. april 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 28. april 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Kan statsråden leggje fram estimat som viser kor stor del forsvarsbudsjettet vil utgjere av BNP i Noreg kvart år frå 2017 fram til og med 2024, basert på dei økonomiske rammene i den vedtekne langtidsplanen for Forsvaret og SSBs prognoser for BNP i Noreg desse åra?»

GRUNNGJEVING:

Følgjande vert vedteken under Høgres landsmøte i 2017 Landsmøte 2017:

”Fortsette en reell og betydelig økning av bevilgningene til Forsvaret. Høyre slutter opp om beslutningene fra NATOs toppmøte i Wales i 2014, som fastsetter en målsetting for

medlemslandene om gradvis å øke forsvarsbudsjettene opp mot 2 %-målet i løpet av et tiår.”

Svar:

På NATO-toppmøtet i Wales sluttet medlemslandene seg til den såkalte Defence Investment Pledge som blant annet innebærer at allierte skal bevege seg i retning av å bruke minimum 2 prosent av brutto nasjonalprodukt på forsvar og bruke minimum 20 prosent av forsvarsbudsjettet til materiellinvesteringer. Diskusjonen om alliert byrdefordeling har lenge vært et hovedtema i NATO, men er nå ytterligere forsterket med ny administrasjon i USA.

Norge bruker i dag om lag 24 prosent av forsvarsbudsjettet på materiellinvesteringer og er således godt over investeringsmålet. Forsvarsutgiftenes andel av BNP for 2017 ligger an til å bli 1,59 prosent. Dette er en økning fra 2015 og 2016, hvor andelen er estimert til henholdsvis 1,47 prosent og 1,55 prosent. Forsvarsbudsjettet, investeringsandelen og BNP-ande-

len ligger an til å øke fra 2015 til 2017, og utviklingen innenfor disse områdene er så langt fullt ut i tråd med Defence Investment Pledge. Når det gjelder perioden frem mot 2024, er prognosene usikre. De avhenger både av hvordan den økonomiske utviklingen generelt kommer til å bli og av de vedtak som fattes i Stortinget om oppfølging av nåværende langtidsplan i det enkelte budsjettår. Det gjøres allerede svært mye riktig for å styrke Forsvaret. Med langtidsplanen for forsvarssektoren planlegges det med at budsjettene vil fortsette å øke betydelig i årene som kommer, og det investeres i strategiske kapabiliteter som kampfly, maritime patruljefly, ubåter og etterretningskapasiteter. Vi står også foran store investeringer i landmakten. Dette er viktig både nasjonalt og som bidrag til NATO, og blir høyt verdsatt av våre allierte. Regjeringen er tydelig på at den langsiktige målsettingen om å bevege seg i retning av å bruke minimum av 2 prosent av BNP til forsvarsformål ligger fast. Å oppnå en situasjon der Norge faktisk bruker 2 prosent av BNP til forsvarsformål vil kreve betydelige rammeøkninger i de kommende årene, også ut over nivåene det planlegges for i denne langtidsplanen.

SPØRSMÅL NR. 1003

Innlevert 21. april 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 3. mai 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Nasjonalteateret fikk nylig 1,9 milliarder kr. til rehabilitering og oppussing av hovedscenen. Den Nationale Scene (DNS) i Bergen er kommet like langt i prosessen for nybygg og oppgradering av det gamle huset. Kostnadene er beregnet til rundt 800 mill. DNS trenger ikke bare rehabilitering av helt grunnleggende scenefasiliteter som har konsekvenser for drift og HMS, men mangler også areal.

Når vil kulturministeren komme med tilsvarende gode nyheter for det statlige teateret i Bergen?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidet for å få statlig støtte til rehabilitering av Nasjonalteateret har vart over lengre tid, men prosessen med KVU og KSI har pågått parallelt for med arbeidet for oppgradering av Den Nationale Scene i Bergen samt nybygg. Regjeringen har ansvar for et bredt kul-

turliv i hele landet og at statens midler blir brukt til å understøtte en slik utvikling.

De senere år har staten bevilget milliardbeløp til kulturbygg i Oslo regionen. Bergen har ett statlig teater med grunnleggende behov for oppgradering og nye areal. Utredning med KVU og KSI er ferdig og saken ligger nå i departementet til vurdering parallelt med Nasjonalteateret.

Svar:

Nasjonalteateret fikk nylig 1,9 milliarder kr. til rehabilitering og oppussing av hovedscenen. Den Nationale Scene (DNS) i Bergen er kommet like langt i prosessen for nybygg og oppgradering av det gamle huset. Kostnadene er beregnet til rundt 800 mill. DNS trenger ikke bare rehabilitering av helt grunnleggende scenefasiliteter som har konsekvenser for drift og HMS, men mangler også areal. Når vil kulturministeren komme

med tilsvarende gode nyheter for det statlige teateret i Bergen.

Representanten Grung viser til at regjeringens behandling av spørsmålet om konseptvalg for rehabilitering av Nationaltheatret er ferdig, og Nationaltheatret er gjort kjent med hvilket konsept regjeringen vil legge til grunn i det videre arbeidet i tidligfasen for prosjektet. Det er tidligere gjennomført en konseptvalgutredning (2013/2014) med tilhørende ekstern kvalitetssikring KS1 (oktober 2015) som inngår som beslutningsgrunnlag for konseptvalget. Konseptvalget er en viktig milepæl i prosjektet og innleder neste fase, en avklaringsfase som Stortinget har bevilget midler til i 2017. Det vil imidlertid først være når det foreligger et ferdig forprosjekt og ekstern kvalitetssikring KS2, at regjeringen vil legge frem selve kostnadsrammen for prosjektet for Stortinget. Gjennom KS1-prosessen er det utredet et kostnadsestimert på 1,9 mrd. kroner for forventet investeringskostnad for det konseptet regjeringen har valgt å gå videre med for Nationaltheatret.

Representanten Grung viser videre til en nylig ferdigstilt konseptvalgutredning (2015) med tilhørende ekstern kvalitetssikring KS1 for Den Nationale Scene. KS1-prosessen ble ferdigstilt 23. januar 2017. Vi har mottatt KS1-rapporten og den er til behandling i Kulturdepartementet. KS1-rapporten, som er offentlig tilgjengelig, viser vurderinger og estimater knyttet til flere mulige alternativer for teatret, med estimater for kostnadsrammer for ev. fremtidige byggeprosjekter som spenner fra nullalternativ til 1 mrd. kroner. Det al-

ternativet som KS1-rapporten anbefaler, er et konsept som til dels vil være i strid med gjeldende fredningsbestemmelser.

Representanten Grung spør om når jeg vil ”komme med tilsvarende gode nyheter” for Den Nationale Scene som for Nationaltheatret. Som representanten er klar over, må vi forholde oss til gjeldende prosedyrer for behandling av saker som vil kunne medføre en investeringskostnad over Finansdepartementets terskelverdi - det er ingen snarveier for Den Nationale Scene. Nå skal vi først behandle KS1-rapporten og det grunnlaget vi har mottatt. Det er også enkelte spørsmål vi allerede nå ser behov for mer informasjon om, det gjelder for eksempel spørsmålet om fredning og antikvariske hensyn, hvor vi har behov for å innhente innspill fra antikvariske myndigheter.

Vi skal gjøre en grundig vurdering av hva som er den riktige løsningen for Den Nationale Scene. Når vi har ferdigstilt vår behandling av saken, kan regjeringen fatte et konseptvalg for Den Nationale Scene. Det er for tidlig å varsle når dette vil skje, eller spekulere i om det vil være ”nullalternativet” eller et konsept som vil innebære planer om statlig investering. Regjeringen ser imidlertid at det er behov for å komme raskt i gang med nødvendig rehabilitering av tak og fasader på Den Nationale Scene, som er i svært dårlig stand. Statsministeren har i dag derfor gjort kjent at regjeringen vil fremme forslag om midler til umiddelbar rehabilitering av tak og fasader i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2017.

SPØRSMÅL NR. 1004

Innlevert 24. april 2017 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 5. mai 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å tillate at kommunar som sjølve vil ta rekninga, kan få utføre forsøk parallelt med pågåande forsøksordningar om til dømes programmering som valfag, sjølv om dei ikkje er del av den ordinære forsøksordninga?»

GRUNNGJEVING:

Underteikna er kjend med at Eid kommune har søkt Utdanningsdirektoratet om å på eige initiativ – og eiga rekning – starte med programmering som valfag i ung-

domsskulen. Utdanningsdirektoratet har avvist dette. Dei viser til at det ikkje er høve til å tilby programmering valfag om ein ikkje er med i den pågåande forsøksordninga, og at denne forsøksordninga no er lukka for nye deltakarar.

Underteikna er også kjend med at Eid kommune sannsynlegvis kunne ha søkt Kunnskapsdepartementet om tilsvarande, med heimel i Lov om forsøk i offentlig forvaltning. Dette vil imidlertid vere ein meir omstendelig og byråkratisk prosess all den tid det allereie er eit pågåande forsøk om det same, og både skuleeigar og forsøksmyndigheit ville ha nytte av at desse prosjekta vert sett i samanheng.

Det er svært forståeleg at utlyste forsøk må ha eit avgrensa tal deltakarar av både økonomiske og praktiske grunnar. Det er for underteikna meir uforståeleg at det ikkje er mogeleg å gjere tilpassingar til nytte for alle partar, når ein kommune ønskjer å nytte sin lokale fridom til kople seg på for eiga rekning.

Svar:

Forsøket med programmering valfag starta opp dette skoleåret, 2016/2017. Forsøket varer i tre år fram til 2018/2019. 155 skoler fordelt på 55 kommunar deltar i forsøket. Enkelte av desse kommunane får også økonomisk støtte. På grunn av stor pågang og for å få eit noko større forsøk fekk også ein del kommunar som ikkje får økonomisk støtte delta i forsøket. For å kunne

delta må deltakarane delta på samlingar i regi av Senter for IKT i utdanninga og Utdanningsdirektoratet.

Kunnskapsdepartementet er kjend med at Eid kommune søkte om å få vere med i forsøket, men at dei berre ønska å vere med dersom dei var blant kommunane som fekk midlar. Eid kommune var ikkje blant kommunane som fekk tildelt midlar, og vart dermed ikkje med i forsøket. Til no har det vore slik at dette valfaget berre kan gjennomførast på dei skolane i dei kommunane som har fått innvilga deltaking i forsøket. Utdanningsdirektoratet har fått mange førespurnader i etterkant frå kommunar om å bli med i forsøket etter at det starta opp. Med bakgrunn i mellom anna dette vil det bli moglegheit for skolar som vil ta i bruk læreplanen i valfag programmering om at dei kan gjere dette for eigen kostnad frå skolestart hausten 2017. Utdanningsdirektoratet vil komme med meir informasjon om dette i god tid før sommaren.

SPØRSMÅL NR. 1005

Innlevert 24. april 2017 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 28. april 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Regjeringen har i NTP 2018–2029 foreslått ca. 1 milliard kroner til mudring, sprenging og deponering i innseilingen til Borg havn. Mer enn 3 millioner m³ sedimenter skal flyttes i et område som har vært utsatt for store utslipp av miljøgifter fra industri. Bare utslippene av kvikksølv har vært minst 70 tonn. Hvis miljøgiftene spres i Østfold-skjærgården kan konsekvensene bli alvorlige.

Vil statsråden sikre at det gjennomføres en detaljert, tre-dimensjonal kartlegging av miljøgifter i sedimentene før arbeidet starter?»

BEGRUNNELSE:

Nedre Glomma fra Sarpefossen og ned til Øra industriområde har en lang historie med ulike industrier som for eksempel Borregård, Kronos Titan, Denofa, Unger fabrikker m.fl. Industrier som har hatt produksjoner med noen av Norges største industriutslipp av ulike miljøgifter. I Miljødirektoratets database for forurenset grunn er det 38 lokaliteter i Nedre Glomma i klasse 2 eller 3, noe som gir en indikasjon på store miljøgiftutfordringer.

Et eksempel på dette er kvikksølvutslippet fra kloralkalifabrikken ved Borregaard som pågikk i perioden 1949 til 1997. Den 10.12.1987 sendte Borregaard selv ut en pressemelding om bedriftens kvikksølvutslipp. Pressemeldingen er referert i en NGU rapport nr. 148/1988. Her rapporterer Borregård om utslipp av 130 tonn kvikksølv i perioden 1949 – 1987, hvorav 70 tonn oppgis som tapt til Glomma-estuarieret. 15 tonn er deponert som slamavfall på bedriftens avfalls plass på Opsund. Det resterende tapet er fordampet til luft eller har fulgt med de ferdige produktene. Utslippene fortsatte i 10 år til, så et rimelig estimat på mengden kvikksølv som ligger i sandavsetningene i farleden fra Borregård og ned, er opp mot 85 tonn kvikksølv.

Det er gjort sporadiske undersøkelser av sedimentene opp gjennom årene, men ingen av undersøkelsene oppfyller, etter det spørsmålsstilleren er kjent med, anbefalt metodikk fra Miljødirektoratet eller internasjonalt anerkjente standarder for kartlegging av miljøgifter. Dette gjelder blant annet prøvetakingstetthet både i arealtetthet og dybde. Kvikksølvinnholdet i sedimentene i Glomma nedstrøms Borregård var gjennomsnittlig 69 ganger høyere enn naturlige bakgrunnsnivået med maksverdi 586x naturlig nivå. I tillegg til de nevnte kvikksølvproblemerne finnes har det vært store utslipp

av miljøgifter og andre tungmetaller som kobber, krom, bly, sink m.fl.

I Kystdirektoratets estimater for hvor store volumer av sedimenter som må bringes på land for sikker deponering så legger de til grunn en antakelse om at sedimentene ligger i en kronologisk rekkefølge. Det forutsettes at sedimentene er kronologiske i tid nedover i dypet og at en ren stikkprøve betyr rene masser under denne. Spørsmålsstilleren er kjent med undersøkelser som tyder på at dette ikke stemmer. Glommaestuariet er et dynamisk område med vekselvis sedimentering, erosjon og forflytning av masser avhengig av vannføringen. Er vårfloppen stor nok kan den fjerne store deler av de tidligere sedimenterte massene i dype lag og røre for å sedimentere de et annet sted.

For å sette problemstillingen i perspektiv så er kvikksølvmengden i ubåten utenfor Fedje som Stortinget ikke tør å heve på 60 tonn. Her snakkes det om at forurensingseffekten vil kunne nå helt til Barentshavet. Scenarioet for en massiv spredning og opptak av kvikksølv i bunndyr som hummer, kreps og reker i Hvalerskjærgården og Kosterhavet er reell. Resultat kan fort bli kostholdsråd mot å spise sjømat og alvorlige økonomiske konsekvenser for fiskerinæringen. Før det settes i gang mudring i farleden bør det gjøres en grundig 3D kartlegging av alle masser som skal mudres slik at en ikke risikerer spredning av miljøgifter.

Svar:

Farledsprosjekt (Borg I og Borg II) for innseiling til Borg havn ligger inne i NTP 2018-2029 med en samlet ramme på 1,15 mrd. kroner, med oppstart i første del av planperioden (dvs. 2018-2023). Borg havn er viktig for næringslivet i Nedre Glomma-regionen og dermed for strategien om å få mer gods på sjø. Dagens farled og den kontinuerlige sedimenteringen på sjøbunnen i utløpet av Glomma er en potensiell flaskehals for at Borg havn kan opprettholde den viktige posisjonen og positive effekten for næringslivet i området. Det er et påtrengende behov for vedlikeholdsmudring for å sikre tilgjengeligheten for skip til Fredrikstad og Sarpsborg.

Prosjektets omfang er stort i utstrekning, med hensyn til både areal og dybde. Det går også gjennom viktige og sårbare naturområder. Følgene av tidligere forurensningshistorikk bidrar til ytterligere utfordringer. I planleggingsarbeidet er det derfor viktig å fremskaffe nødvendig kunnskap, slik at anleggsarbeid og forurensede sedimenter kan håndteres på en måte som ikke innebærer spredning av miljøgifter til omkringliggende områder, over de grenseverdier som fastsettes av miljølovgivning og -myndighet.

For å dekke kunnskapsbehovet vil sedimentene kartlegges både på sjøbunnen og i hele dybden som skal mudres. I dette kartleggingsarbeidet har Kystverket lagt til grunn nasjonale veiledere for denne type

tiltak, samt benyttet nasjonale så vel som internasjonale kompetansemiljøer. Kystverket har tidligere tatt ca. 80 kjerneprøver og gjennomført ca. 230 analyser. For å oppnå en tilstrekkelig detaljering i prøvetakingene, vil Kystverket som en del av søknadsprosessen overfor Miljødirektoratet gjennomføre ytterligere ca. 50 kjerneprøver og ca. 300 analyser.

Dette vil gi et grunnlag for å avgjøre hvordan de ulike sedimentmassene skal håndteres, herunder om de skal legges i landdeponi, som gjelder for sterkt forurensede masser i klasse 4 og 5, eller om de kan legges i sjødeponi for rene masser eller lett forurensede masser opp til klasse 3. Alle masser forhåndsklassifisert i klasse 4 og 5 planlegges tatt ut med skånsomme metoder som skal forhindre uakseptabel spredning til områdene rundt.

Det vil også bli etablert et kontroll- og overvåkingsprogram for å ivareta de miljøkrav som vil bli stilt til gjennomføring av prosjektet. I dette inngår også uttak av prøver fra mudringsmassene etter at de er tatt opp for å avklare om forhåndsvalg av deponi er riktig.

Jeg legger til grunn at Kystverkets kartleggingsarbeid og Miljødirektoratets behandling av etatens mudre- og dumpesøknad vil dekke nødvendige miljøkrav tilknyttet prosjektet.

Jeg vil også tillegge at betydelige deler av de aktuelle overflatemassene, som er sterkt forurenset pr. i dag, virvles opp av passerende skip med spredning av miljøgifter som resultat. Farledstiltaket er i første rekke ment som et sikkerhetstiltak som skal redusere risikoen for grunnstøting og akutte utslipp til sårbare områder, men utdypningen vil også medføre at betydelige mengder forurensede masser fjernes fra sjøbunnen og deponeres på forsvarlig måte. En stor andel av kostnadene til farledsprosjektet knytter seg også til en slik forsvarlig håndtering av de forurensede massene.

SPØRSMÅL NR. 1006**Innlevert 24. april 2017 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen****Besvart 2. mai 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hva er fordelingsvirkningene av å innføre flat skatt i Norge gitt at en opprettholder dagens skattenivå, hvor høy inntekt må en ha for å komme bedre ut med en slik modell, og hvor mange ville kommet dårligere ut?»

Svar:

Flat skatt i sin mest rendyrkede form innebærer at samlet inntekt skattlegges med samme sats, og at det ikke gis fradrag utover fradrag for utgifter til inntektens erverv. En slik omlegging av skattesystemet er svært omfattende og vil kreve en god del utredningsarbeid som ligger utenfor det som er mulig å svare på i denne sammenheng. Departementet har imidlertid gjennomført beregninger av en forenklet omlegging hvor det forutsettes at skattegrunnlaget alminnelig inntekt er et godt mål på faktisk nettoinntekt. I beregningen er kun noen av de særskilte inntekts- og skattefradrag og andre særreglene avvirket. Den forenklete skissen består av følgende:

- Trinnskatten avvikles.
- Trygdeavgiftene avvikles (men arbeidsgiveravgiften beholdes).
- Aksjonærmodellen og deltakermodellen avvikles, men kun virkningene ved avvikling av aksjonærmodellen fanges opp av beregningene. Foretaksmodellen avvikles automatisk når en avvikler trinnskatten og trygdeavgiften, og dette inngår i beregningene.
- Personfradraget avvikles.
- Skattefradraget for pensjonsinntekt avvikles.
- Skattesatsen på alminnelig inntekt for personer og selskap økes slik at omleggingen blir om lag provenyneutral.

Med denne skissen må skattesatsen på alminnelig inntekt for personer og selskap økes til om lag 33 pst. innenfor en provenyneutral omlegging. For personer reduseres skattene med vel 23 mrd. kroner, mens selskapsskatten økes om lag tilsvarende.

Jeg understreker at disse beregningene ikke tar hensyn til atferdsvirkninger og gir følgelig et helt kort-siktig bilde. En såpass stor økning i selskapsskatten vil trolig ha negative virkninger på selskapsskattegrunnlaget, både gjennom reduserte investeringer og økt overskuddsflytting til utlandet. Det er også rimelig å anta at flat skatt med en sats på dette nivået gir redu-

serte incentiver til å spare i forhold til dagens system. Virkningen på arbeidstilbudet er derimot mer usikkert fordi økt gjennomsnittsskatt på lave inntekter isolert sett bidrar til økt arbeidstilbud, noe som motvirker den negative virkningen økt marginalsatt har på arbeidstilbudet til denne gruppen. Over tid er det imidlertid sannsynlig at denne skissen vil gi et samlet netto provenytap.

Tabell 1 nedenfor viser fordelingsvirkningene for personer av omleggingen når en ser bort fra atferdsvirkninger. SSBs skattemodell som er benyttet (LOTTE-Skatt), fanger ikke opp fordelingsvirkningene av høyere selskapsskatt. Beregningene viser derfor en skattelette i gjennomsnitt.

Det er ikke mulig å beregne en felles inntektsgrense for når flat skatt er gunstig eller ugunstig. Dette vil variere fra person til person avhengig av sammensetningen av inntekten og hvilke fradrag en har rett til. Tabell 1 indikerer imidlertid at i gjennomsnitt vil personer med inntekt under 500 000 kroner få økt skatt mens personer med høyere inntekt i gjennomsnitt får redusert skatt. Beregningene viser videre at om lag 50 pst. av skattyterne vil få økt skatt (disse har en gjennomsnittsinntekt på om lag 300 000 kroner), mens om lag 42 pst. vil få redusert skatt (disse har en gjennomsnittsinntekt på vel 700 000 kroner).

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger i 2014. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2017. Beregningene kan være usikre, bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattytere og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 1007**Innlevert 24. april 2017 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen****Besvart 3. mai 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hva er provenyeffekten av å fjerne formuesskatten, arbeidsgiveravgiften for lærlinger, dokumentavgiften, veibruksavgiften på drivstoff til fremkomstmidler som ikke benytter vei, en 10/20/30/40 pst. reduksjon i engangsavgift og årsavgift, redusere omregistreringsavgift til selvkost, en 5/10/15/20/25 pst. reduksjon i avgifter på alkohol og tobakk, og hva er fordelingseffekten av disse grepene?»

BEGRUNNELSE:

Ber om fordelingstabeller for ulike inntektsintervaller samt fordelt etter formue i intervallene 0-1 mill., 1-5 mill. 5-10 mill., 10-20 mill., 20-30 mill., 30-40 mill., 40-50 mill., 50-100 mill., 100 mill. og over, og blant topp 1 000 personer, 0,1 pst., 1 pst., 2 pst., 5 pst., 10

pst., 12 pst., 15 pst., 20 pst. og bunn 88 pst., 80 pst., 50 pst.

Svar:

Det går ikke frem av spørsmålet når skatte- og avgiftsendingene eventuelt skal tre i kraft. Det oppgis derfor kun anslag for påløpt årlig provenyeffekt med mindre annet er spesifisert. Grunnlaget for beregningene er saldert budsjett for 2017.

Formuesskatt

En fjerning av formuesskatten ville redusert provenyet med om lag 12,8 mrd. kroner påløpt sammenlignet med 2017-regler. Tabellene 1, 2 og 3 viser anslag for endringer i skatt i kronebeløp og som andel av samlet skatteendring for ulike grupper etter bruttoinntekt og beregnet nettoformue.

Tabell 1 Anslåtte fordelingsvirkninger av en skisse til flat skatt. Alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelse. Sammenlignet med vedtatte skatteregler for 2017.

Bruttoinntekt	Antall	Gjennom- snittlig skatt i referanse- alternativet. Prosent	Gjennom- snittlig skatt i referanse- alternativet. Kroner	Gjennom- snittlig endring i skatt	Endring i pst. av brutto- inntekten	Herav: Gjennom- snittlig endring i formues- skatt. Kroner
0 - 150 000 kr	574 900	4,8	3 100	4 800	7,6	0
150 000 - 200 000 kr	246 600	6,5	11 600	20 900	11,8	0
200 000 - 250 000 kr	318 900	10,1	22 800	19 000	8,4	0
250 000 - 300 000 kr	351 800	14,8	40 800	13 900	5,0	0
300 000 - 350 000 kr	368 200	18,0	58 500	10 600	3,2	0
350 000 - 400 000 kr	349 600	20,3	76 300	7 000	1,9	0
400 000 - 450 000 kr	344 800	22,0	93 300	3 400	0,8	0
450 000 - 500 000 kr	317 400	23,1	109 800	500	0,1	0
500 000 - 600 000 kr	504 300	24,5	133 700	-2 400	-0,4	0
600 000 - 750 000 kr	408 900	26,9	179 000	-11 800	-1,8	0
750 000 - 1 mill.kr	279 300	30,2	257 600	-33 100	-3,9	0
1 mill. kr og over	230 500	35,7	572 300	-150 900	-9,4	0
I alt	4 295 400	24,9	113 100	-5 500	-1,2	0

Kilde: Finansdepartementet og LOTTE-Skatt.

Tabell 1 Anslått endring i skatt for alle personer som er 17 år eller eldre etter bruttoinntekt ved å fjerne formuesskatten. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til skattereglene for 2017.

Bruttoinntekt	Antall	Gjennomsnittlig skatt i 2017. Kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Endring i pst. av bruttoinntekten
0 - 150 000 kr	574 900	3 100	-700	-1,0
150 000 - 200 000 kr	246 600	11 600	-900	-0,5
200 000 - 250 000 kr	318 900	22 800	-800	-0,4
250 000 - 300 000 kr	351 800	40 800	-900	-0,3
300 000 - 350 000 kr	368 200	58 500	-1 100	-0,3
350 000 - 400 000 kr	349 600	76 300	-1 300	-0,3
400 000 - 450 000 kr	344 800	93 300	-1 400	-0,3
450 000 - 500 000 kr	317 400	109 800	-1 300	-0,3
500 000 - 600 000 kr	504 300	133 700	-1 700	-0,3
600 000 - 750 000 kr	408 900	179 000	-2 700	-0,4
750 000 - 1 mill.kr	279 300	257 600	-5 100	-0,6
1 mill. kr og over	230 500	572 300	-28 300	-1,8
I alt	4 295 400	113 100	-3 000	-0,7

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 2 Anslått endring i skatt for alle personer som er 17 år eller eldre etter beregnet nettoformue¹ ved å fjerne formuesskatten. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til skattereglene for 2017.

Beregnet nettoformue ¹ 2017	Antall personer	Skatt i 2017. Mill. kroner	Samlet endring i skatt. Mill. kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Andel av samlet endring Prosent
Negativ formue	1 007 800	100 000	0	0	0
0-1 mill. kr	1 501 200	108 400	0	0	0
1 mill. kr - 5 mill. kr	1 515 900	193 200	-1 400	-900	11
5 mill. kr - 10 mill. kr	208 300	46 100	-2 400	-11 500	19
10 mill. kr - 20 mill. kr	44 800	17 900	-2 200	-49 800	17
20 mill. kr - 30 mill. kr	7 900	5 300	-1 000	-126 600	8
30 mill. kr- 40 mill. kr	3 300	3 200	-700	-200 300	5
40 mill. kr - 50 mill. kr	1 600	2 200	-500	-277 700	4
50 mill. kr - 100 mill. kr	2 900	3 600	-1 300	-452 100	10
100 mill. kr og over	1 600	6 100	-3 300	-2 076 600	26
I ALT	4 295 400	486 000	-12 800	-3 000	100

1. Inkluderer beregnet markedsverdi for primærbolig, sekundærbolig og næringseiendom. For øvrige formuesposter er ligningsverdier benyttet.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 3 Anslått endring i skatt for alle personer som er 17 år eller eldre gruppert etter beregnet nettoformue¹ ved å fjerne formuesskatten. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til skattereglene for 2017.

Gruppering etter beregnet nettoformue ¹ 2017	Antall personer	Skatt i 2017. Mill. kroner	Samlet endring i skatt. Mill. kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Andel av samlet endring Prosent
Topp 0,1 pst.	4 300	9 500	-2 858 000	-1 066 300	36
Topp 1 pst.	43 000	31 900	-1 066 300	-141 700	65
Topp 2 pst.	85 900	45 400	-194 000	-76 300	75
Topp 5 pst.	214 800	74 300	-111 300	-32 700	86
Topp 10 pst.	429 500	110 600	-51 500	-16 900	93
Topp 12 pst.	515 400	123 400	-27 800	-14 200	95
Topp 15 pst.	644 300	141 400	-23 500	-11 400	96
Topp 20 pst.	859 100	169 300	-19 100	-8 600	98
Bunn 88 pst.	3 779 900	362 500	-14 500	-100	5
Bunn 80 pst.	3 436 300	316 600	-200	0	2
Bunn 50 pst.	2 147 700	167 800	-100	0	0

1. Inkluderer beregnet markedsverdi for primærbolig, sekundærbolig og næringseiendom.

For øvrige formuesposter er ligningsverdier benyttet.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2014. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er framskrevet til 2017. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablonmessig framskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

Arbeidsgiveravgift for lærlinger

Det legges til grunn at det vil være om lag 40 000 lærlinger i 2017. Gjennomsnittlig læretid for en lærling er 2 år. Det gir et årlig gjennomtrekk av lærlinger på 20 000.

SSB har ikke egen lønnsstatistikk for lærlinger, og det er stor variasjon når det gjelder avlønning av lærlinger. En normal læreperiode går over to år og består av 50 prosent opplæring og 50 prosent verdiskaping. Lærlingen får lønn for verdiskapingsdelen av lærlingløpet, noe som i hovedregel innebærer en årslønn for en nyutdannet fagarbeider fordelt over 2 år. Lærling-

lønnen øker etter tariffen gjennom lærlingperioden, fra 35 pst. fagarbeiderlønn for nyutdannede i første halvår til 75 pst. av fagarbeiderlønn for nyutdannede fjerde halvår. NHO opplyser imidlertid at mange lærlinger i deres medlemsbedrifter får en større andel av en fagarbeiders minstelønn. I tillegg kommer ev. overtid.

I beregningene er det skjønnsmessig lagt til grunn at gjennomsnittlig årlig lærlinglønn i 2017 vil være om lag 155 000 kroner for lærlinger i sitt første år og 265 000 kroner for lærlinger i sitt andre år. Det er da lagt til grunn en gjennomsnittlig fagarbeiderlønn for nyutdannede på 420 000 kroner i 2017. Det er videre lagt til grunn en gjennomsnittlig arbeidsgiveravgiftssats på 13 pst. Det er sett bort fra ev. tilpasninger til en slik regelendring.

Gitt antakelsene over, vil provenytapet av å fjerne arbeidsgiveravgiften for lærlinger være om lag 1 090 mill. kroner påløpt i 2017.

Dokumentavgift

Det anslåtte årlige provenytapet av å fjerne dokumentavgiften er om lag 8 600 mill. kroner.

Veibruksavgift på drivstoff

Veibruksavgiften på drivstoff omfatter bensin, mineralolje (autodiesel) og LPG. For autodiesel og LPG er avgiften avgrenset til fremdrift av motorvogn. Veibruksavgiften på bensin omfatter også andre anvendelser enn fremdrift av motorvogn. Grunnen til dette er i hovedsak at bensin stort sett brukes til vei. Et fritak for bensin til andre anvendelser enn vei vil kunne kreve at det innføres en merkeordning slik at avgiftsplikten knyttes til et fysisk kjennetegn ved produktet.

Inntektene fra veibruksavgiften på bensin er anslått til 5 560 mill. kroner i 2017. Basert på SSBs utslippsregnskap for CO₂ kan det anslås at 5-10 pst. av forbruket av bensin benyttes til andre formål enn veibruk. Å frita disse anvendelsene for veibruksavgift kan anslås å gi et årlig provenyutap på i størrelsesorden 280-560 mill. kroner. Det er i anslaget ikke tatt hensyn til atferdsendringer. Det er i besvarelsen ikke vurdert om et fritak for andre formål enn fremdrift av motorvogn vil være avgiftsteknisk mulig å gjennomføre.

Engangsavgift

Tabell 4. Anslått årlig provenyeffekt av å redusere engangsavgiften med 10, 20, 30 eller 40 pst. Mrd. kroner

Avgiftsendring	Påløpt årlig provenyeffekt (mrd. kroner)
-10 pst.	- 1,2
-20 pst.	- 2,6
-30 pst.	- 4,0
-40 pst.	- 5,6

Årsavgift

Årsavgiften kreves inn for siste gang i 2017. For biler som er registrert per 1. januar forfaller årsavgiften 20. mars og hoveddelen av avgiften for i år er alt innbetalt. Endringer i årsavgiften for gjenværende del av

året, vil dermed kun gjelde en begrenset andel av det samlede provenyet fra årsavgiften. Det anslås at det for 2. halvår i 2017 vil bli fastsatt årsavgift på i størrelsesorden 150 mill. kroner. Tabellen nedenfor viser anslått effekt av angitte endringer i årsavgiften fra 1. juli 2017.

Tabell 5. Anslått påløpt provenyeffekt av å redusere årsavgiften fra 1. juli 2017 med 10, 20, 30 eller 40 pst. Mill. kroner

Avgiftsendring	Påløpt provenyeffekt (mill. kroner)
-10 pst.	- 15
-20 pst.	- 30
-30 pst.	- 45
-40 pst.	- 60

Omregistreringsavgift

Omregistreringsavgiften er en fiskal avgift og dermed ikke et gebyr som betales for å dekke kostnader det offentlige har forbundet med omregistreringen. I

saldert budsjett for 2017 er det budsjettert med inntekter på 1 445 mill. kroner fra omregistreringsavgiften. Fjerning av omregistreringsavgiften vil gi et påløpt årlig provenyutap på 1 445 mill. kroner.

Avgift på alkohol

Tabell 6. Anslått påløpt årlig provenyeffekt av å redusere avgiften på alkohol med 5, 10, 15, 20 eller 25 pst. Mill. kroner

Avgiftsendring	Påløpt årlig provenyeffekt (mill. kroner)
-5 pst.	-440
-10 pst.	-900
-15 pst.	-1 400
-20 pst.	-2 000
-25 pst.	-2 500

Avgift på tobakkvarer

Tabell 7. Anslått påløpt årlig provenyeffekt av å redusere avgiftene på tobakkvarer med 5, 10, 15, 20 eller 25 pst. Mill. kroner

Avgiftsendring	Påløpt årlig provenyeffekt (mill. kroner)
-5 pst.	-300
-10 pst.	-600
-15 pst.	-930
-20 pst.	-1 300
-25 pst.	-1 600

Fordelingseffekt

På spørsmålet om fordelingseffekten av avgiftsendringene, viser jeg til mitt svar på spørsmål nr. 572 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, jf. brev 6. februar 2017 til Stortingets presidentskap. Av svaret fremgår følgende:

«For direkte skatter har Statistisk sentralbyrå etablert et godt modellapparat (LOTTE-Skatt) for å anslå fordelingseffekter bl.a. på inntektsintervaller for personer av endringer i personbeskatningen, basert på inntekts- og formuesstatistikk. Avgifter er indirekte skatter som til forskjell fra direkte skatter normalt ikke ilegges forbruker direkte, men indirekte via avgiftspliktige produsenter og importører. I hvor stor grad avgiftsbelastningen overveltes i prisene til forbrukerne avhenger blant annet av tilbud og etterspørsel etter varene og tjenestene som omfattes av avgiften. Det foreligger imidlertid ingen informasjon som viser om avgiftene belastes hhv. privatpersoner eller næringsdrivende eller hvordan avgiftsinnbetalingen fordeler seg på ulike inntektsintervaller. Dette innebærer at det vil være høyst usikkert både hvor stor andel av en avgiftsendring som berører norske privatpersoner i form

av endrede priser på varer/tjenester som omfattes av avgiftsendringer, og hvordan endringen treffer enkeltpersoner etter inntektsintervaller.

I budsjettokumentene hvor fordelingsvirkningene av regjeringens skattepolitikk presenteres, beregnes normalt kun endringer i personbeskatningen, og det er ikke mulig å regne på alle skatteforslag. Disse beregningene omfatter heller ikke endringer i avgiftene. Avgifter er for øvrig ikke et egnet virkemiddel i fordelingspolitikken. Personbeskatningen er derimot utformet progressivt for nettopp for å ivareta fordelingshensyn.

Når en skal se på hvordan skatte- og avgiftssystemet påvirker forbruksmuligheter og velferd, kan det være relevant å ta hensyn til at også avgifter påvirker forbruksmulighetene. Regjeringen har presentert hvordan det samlede avgiftssystemet påvirker inntektsfordelingen i de årlige budsjettokumentene, jf. figur 2.22 i Prop. 1 LS (2016-2017) Skatter, avgifter og toll. Personer med lave forbruksmuligheter har lavere skatte- og avgiftsbelastning enn personer med høye forbruksmuligheter. Samtidig bidrar avgiftene til å svekke progressiviteten i skatte- og avgiftssystemet.»

SPØRSMÅL NR. 1008**Innlevert 24. april 2017 av stortingsrepresentant Truls Wickholm****Besvart 2. mai 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hva er forventet provenyeffekt Finansdepartementets instruks til Skatteetaten om å etablere en løsning for frivillig innbetaling av ekstraordinær skatt, og hva er forventede kostnader knyttet til etablering og administrering av ordningen?»

Svar:

Ordningen for frivillig innbetaling av ekstraordinær skatt er et tilbud til skattytere som av ulike grunner skulle ønske å betale inn mer skatt enn de har plikt til. Etablering av en slik ordning er ikke begrunnet av proveny hensyn og det er ikke gjort beregninger av forventede provenyeffekter. Hvilke provenyeffekter

ordningen vil ha, avhenger av hvor mange som ønsker å benytte seg av ordningen. Det nærmeste historiske sammenligningsgrunnlaget, er anonyme innbetalinger av skatt til Skatteetaten. Etaten har siden 2006 mottatt om lag 90 anonyme innbetalinger, som til sammen utgjør 708 844 kroner.

Skattedirektoratet har estimert kostnadene til etablering av ordningen for frivillig innbetaling av ekstraordinær skatt til om lag 50 000 kroner. Dette inkluderer kostnader til etablering av egen kravtype og regnskapskonto i skatteregnskapet (Sofie), utvikling og testing av løsningen, og informasjonstiltak på Skatteetatens nettside. De årlige kostnadene til drift av ordningen for frivillig innbetaling av ekstraordinær skatt antas å være på nivå med de administrative kostnadene ved å svare på dette spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 1009**Innlevert 24. april 2017 av stortingsrepresentant Truls Wickholm****Besvart 4. mai 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hvor mange flere hadde vært i arbeid dersom sysselsettingsgraden var like høy i 2017 som i 2013 og hvor mye større skatteinntekter ville en hatt om alle disse hadde vært i arbeid?»

Svar:

Sysselsettingsgraden i aldersgruppen 15-74 år var 68,7 pst. i 2013 og 67,3 pst. i 2016. Anslagene i Nasjonalbudsjettet 2017 innebærer en sysselsettingsgrad i 2017 om lag på linje med sysselsettingsgraden i 2016. Samme sysselsettingsandeler i 2016 som i 2013 for 5-årige aldersgrupper tilsvarer i underkant av 40 000 flere sysselsatte.

Konsekvensene av økt sysselsetting for offentlige skatteinntekter avhenger av hvor store inntekter som skapes, både hos arbeidstaker og hos arbeidsgiver, samt de indirekte skattene som oppstår ved bruk av

disse inntektene. Deltidsarbeid vil vanligvis gi lavere skattbare inntekter enn fulltidsarbeid. Arbeidstakere med gode kvalifikasjoner vil normalt ha høyere lønn enn arbeidstakere med svakere kvalifikasjoner. Utslaget forsterkes gjennom et progressivt skattesystem, hvor den marginale skattesatsen øker med inntekt. I tillegg er det av betydning om den økte sysselsettingen finner sted i privat sektor eller i offentlig forvaltning, samt i hvilken grad den økte sysselsettingen skyldes finanspolitiske tiltak for å stimulere aktiviteten i økonomien. For å øke den samlede sysselsettingen i privat sektor kan det også være nødvendig med tilpasninger i lønns- og kostnadsnivået i økonomien, med konsekvenser for offentlige inntekter og utgifter.

Gjennomgangen ovenfor viser at det ikke er mulig å gi et enkelt svar på spørsmålet som er stilt. Betydningen av høy sysselsetting for offentlige finanser på lang sikt har blitt analysert i en rekke dokumenter fra Finansdepartementet, blant annet i tidligere nasjonalbudsjett dokumenter og senest i Perspektivmeldingen 2017 (kapittel 11). Gjennomgangen viser at høy delta-

kelse i arbeidslivet er avgjørende for verdiskapingen i økonomien og bærekraften i velferdsordningene.

Sysselsettingsgraden påvirkes både av strukturelle og konjunkturelle faktorer. Over tid har demografiske endringer og endringer i adferd størst betydning. På kort sikt påvirkes sysselsettingsandelen av konjunkturrene og etterspørselen etter arbeidskraft.

Perspektivmeldingen 2013 viser til at aktiviteten i norsk økonomi ble relativt lite påvirket av finanskrisen. De siste tre årene har vi derimot opplevd det mest alvorlige oljeprisfallet på tre år. Reduksjonen i sysselsettingen må derfor ses i sammenheng med svekkelsen av arbeidsmarkedet i etterkant av det kraftige prisfallet.

Oljekrisen har rammet mange familier og bedrifter. Jeg er glad for at vi nå ser flere tegn til bedring. Lav le-

dighet og høy sysselsetting er viktige mål for regjeringen. Derfor har vi ført en offensiv politikk for arbeid, aktivitet og omstilling.

Fremover venter bedriftene i Norges Banks regionale nettverk at sysselsettingen vil ta seg litt opp, selv om utviklingen fortsatt er svak. Det er positivt at også regionene på Sør- og Vestlandet venter noe bedring. Oljeleverandørene forventer også at den negative utviklingen de har sett i sysselsettingen vil avta.

Det er ventet at høyere vekst i norsk økonomi etter hvert vil føre til at sysselsettingen fortsetter å utvikle seg positivt. Også SSB og Norges Bank venter at sysselsettingen skal ta seg opp til neste år.

At sysselsettingen har holdt seg godt oppe i møte med det kraftige oljeprisfallet, viser at norsk økonomi er omstillingsdyktig og at regjeringens politikk virker.

SPØRSMÅL NR. 1010

Innlevert 24. april 2017 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 27. april 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Regjeringens satsing på anbudsutsettelse av arbeidsmarkedstiltak har møtt kritikk. Varodd A/S i Kristiansand kan dokumentere gode resultater, men mistet 40 % av tiltaksplassene da kontraktene gikk til bedrifter som ikke har vært etablert i landsdelen og ikke kjenner det lokale arbeidsmarkedet. Resultat er økte ventelister for arbeidsretta tiltak og ubenyttet kapasitet i attføringsbedriftene.

Mener statsråden det er riktig at kommersielle får oppdrag på bekostning av offentlige og at resultater ikke vektlegges?»

Svar:

Målet med å bruke anbuds konkurranse i anskaffelsen av avklarings- og oppfølgingstjenester er å ta i bruk kompetanse og bredde i de ulike tjenestene som finnes slik at flere kommer i arbeid. I en anbuds konkurranse er det de beste tilbyderne som får oppdraget. Ved bruk av anbuds konkurranser må bedriftene med jevne mellomrom dokumentere og vise i praksis at man er i stand til å levere kvalitativt gode arbeidsmarkedstjenester som gir resultater. Anbuds utsetting sikrer at ulike leverandør- og kompetansemiljøer kan konkurrere på like

vilkår. Leverer man ikke gode nok tjenester, vinner man ikke nye anbud.

Det ligger en grundig prosess bak utvelgelsen av leverandører i en anbuds konkurranse. Flere typer leverandører benyttes, og mange attføringsbedrifter er blant vinnerne. I Vest-Agder er det bl.a. inngått avtale med attføringsbedriften Fretex, Adecco og Oppfølgingsenheten Frisk. På landsbasis er om lag halvparten av avtalene inngått med attføringsbedrifter. Det er derfor ikke grunnlag for hevde at kommersielle aktører får oppdrag på bekostning av gode attføringsbedrifter.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at bedriften Varodd AS leverte en klage på tildelingen av de nye rammeavtalene. Et av punktene i klagen var at NAV Vest-Agder ikke vektla hva Varodd tidligere hadde levert på dette området.

Av hensyn til likebehandling av tilbydere, ble det i denne anbuds konkurransen ikke stilt krav om at tilbydere nødvendigvis skulle ha tidligere erfaring med å levere de aktuelle arbeidsmarkedstjenestene. Varodd AS samarbeider for øvrig med NAV om en rekke andre arbeidsmarkedstiltak.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at innstillingen av brukere til både avklarings- og oppfølgings tiltak er høy, og at eksisterende leverandører ikke har problemer med å levere i henhold til NAV og brukernes behov. Arbeidsmarkedstiltakene finansieres over

en rammebevilgning, og det er budsjettmessige begrensninger som hindrer at flere kan delta i tiltakene.

Arbeids- og sosialdepartementet har gitt Proba Samfunnsanalyse A/S i oppdrag å evaluere iverksettningen av de nye avklarings- og oppfølgingstiltakene. Det foreligger en delrapport som omhandler hvordan Arbeids- og velferdsetaten har utformet konkurransen for å oppnå forenkling, mangfold i leverandørmarkedet og et godt tilbud til brukerne. Hovedkonklusjonen i evalueringen er at Arbeids- og velferdsetaten har utformet anskaffelsene på en god måte.

Det framgår av evalueringen at målet om kvalitet ble ansett som svært viktig, og det var mange elementer i anskaffelsen som ble vurdert og valgt med det formål å sikre god kvalitet i tiltakene. Bl.a. framheves det at kvalitet er vektet høyere enn pris i tildelingskriteriene (60/40), og det har vært satt klare resultatmål med tilhørende krav til rapportering og gjennomføring av brukerundersøkelser. Det ble også inngått lange kontrakter for å sikre økonomisk forutsigbarhet for leverandørene. I fase 2 av evalueringen vil Proba kartlegge kvalitet i tjenestene og resultater. Sluttrapport vil foreligge våren 2018.

SPØRSMÅL NR. 1011

Innlevert 24. april 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 8. mai 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at hjelpemiddel som en ser fungerer blir raskere godkjent som hjelpemiddel, og kan brukes av pasienter som en ser har bruk for dem for å få en så god livskvalitet som mulig?»

BEGRUNNELSE:

I Helgelendingen står det den 19. april 2017 om en 5 år gammel gutt som har den svært sjeldne sykdommen Pelizaeus-Merzbachers som gir sterke spasmer, og det finnes bare fem tilfeller i Norge. Spasmen kan kontrolleres med en drakt kalt Molli som sender elektroimpulser, men familien får avslag av Helse Nord.

Det var da familiens førstefødte var 3 år at de oppdaget diagnosen. Moren var da bærer av genet som slår ut på gutter. Lillebror kom til verden kort tid etter at eldstemann fikk diagnosen og også minstemann testet positivt. Sykdommen som den 5 år gamle gutten er alvorlig og han lever på lånt tid. Broren døde dessverre i april 2016. Foreldrene til 5 åringen forstår hvilken situasjon gutten deres er i, og vet at sykdommen forverres, men de ønsker å gi gutten sin et best mulig liv. De ønsker at han skal ha så få spasmer som mulig, og guttens hverdag er sterke muskelspasmer og han bruker masse medisiner.

På Nordlandssykehuset i Bodø kom representanter fra hjelpemiddelfirmaet Bardum, slik at gutten kunne prøve ut en nyhet på markedet. En dress med elektriske impulser til musklene, som letter spasmen. Gutten

fikk god effekt av dressen og allerede i løpet av kort tid ca. 20 minutter kunne foreldrene se guttens ansikt og kropp slappe av. Han sov bedre og kunne sitte mer oppe, uten at spasmer ødela og gutten fikk også bedre livskvalitet. Behandlingen tar 1 time hver dag, og gutten trenger dermed mindre medisiner, matlysten gikk opp og han fungerer bedre i barnehagen.

Dressen er dyr, koster nærmere 50 000 kroner, i tillegg til en årlig kostnad på 10.-15 000 kroner. Dette ønsker ikke helsevesenet å betale ettersom dressen ikke er godkjent som hjelpemiddel. Foreldrene har fått hjelp av lokalbefolkningen og næringslivet til å kjøpe dressen Molli som er til stor hjelp for gutten, men her bør en godkjenning skje raskere og med 5 tilfeller av sykdommen i landet er ikke faren for presidens stor.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet informasjon fra Helsedirektoratet og Helse Nord RHF vedrørende representanten Bollestads spørsmål.

Helse Nord RHF har informert departementet om at Helgelandssykehuset HF avslo den aktuelle søknaden om Molli elektrodress som behandlingshjelpemiddel. Bakgrunnen for avslaget er ifølge Helse Nord RHF at elektrodressen som behandlingshjelpemiddel ikke er tilstrekkelig dokumentert.

Molli elektrodress har blitt forsøkt som behandlingshjelpemiddel hos barn med cerebral parese og andre sykdommer med spasmer i muskulaturen.

Helsedirektoratet viser til at for å få godkjenning av nye legemidler eller behandlingshjelpemidler, kreves dokumentasjon på effekt. Når et behandlingshjelpemiddel skal innføres er det derfor ofte nødvendig med forskningsstudier gjennomført med anerkjente vitenskapelige metoder.

Særlig når det gjelder behandlingshjelpemidler til barn, fremholder Helsedirektoratet at det er viktig at man også har vurdert at hjelpemiddelet er sikkert i bruk. Helsedirektoratet anbefaler mini-metodevurdering ved behov for vurdering av den kliniske effekten av behandlingshjelpemidler.

Mini-metodevurdering er et beslutningsstøtteverktøy for sykehusene når de vurderer å innføre en ny

metode. Mini-metodevurdering benyttes ved innføring av en ny metode der det er klinisk relevant usikkerhet, faglig uenighet vedrørende effekt eller sikkerhet, eller hvis innføring av metoden reiser etiske spørsmål. Mini-metodevurderinger legges ut i den nasjonale databasen for mini-metodevurdering. På den måten blir vurderingene tilgjengelige for sykehus og fagfolk i hele landet, og bidrar til at pasientene opplever lik praksis når de søker om et behandlingshjelpemiddel.

Jeg er enig med representanten Bollestad i at vi må unngå at pasienter venter unødvendig lenge på behandlingshjelpemidler. På den annen side må vi sikre at behandlingshjelpemidler som brukes har et godt vitenskapelig fundament.

SPØRSMÅL NR. 1012

Innlevert 25. april 2017 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 2. mai 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere konsesjonsfrihet ved fisjon av selskaper der lovens øvrige vilkår er oppfylt?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller velger å sitere en juridisk betraktning fra Advokatfirmaet Føyen & Torkildsen:

«Reglene er slik at det må søkes konsesjon selv ved fisjon.

Unntakene i konsesjonsloven som kan gi konsesjonsfrihet gjelder kun for egenskaper ved eiendommen eller ved kjøper. Fisjon i seg selv gir ikke konsesjonsfrihet.

Mer naturlig ville være om man kunne hoppe helt over konsesjonsspørsmålet med den begrunnelse at dette ikke er en eiendomsoverdragelse. Overføring av eiendom ved fisjon regnes ikke som eiendomsoverføring etter reglene om dokumentavgift og det er heller ikke krav om at man må overskjøte. Det holder å gjennomføre en navneendring i grunnboken. Likevel er det ikke noe tilsvarende unntak i konsesjonsloven eller konsesjonsforskriften.

(...)

Hvis disse eiendommene ikke faller inn under unntakene i konsesjonsloven, får man altså ikke et fritak.

Spørsmålsstiller er av den oppfatning at en slik praksis virker unødig byråkratisk, og bør endres.

Svar:

Spørsmålet er sendt til meg som ansvarleg ministar for praktiseringa av lov 28. november 2003 nr. 98 (konsesjonsloven).

I den politiske plattformen til regjeringa går vi inn for å oppheve konsesjonslova. Regjeringa har hatt på høyring eit slikt forslag, men etter at Stortinget behandla eit forslag om å oppheve priskontrollen vart det klart at det ikkje er fleirtal for å oppheve konsesjonslova, og regjeringa har difor no sendt eit forslag til Stortinget om enkelte endringar i konsesjonslova.

Med regjeringa sin primærpolitikk ville det Ellingsen tek opp i sitt spørsmål ikkje vore eit problem, sidan heile konsesjonslova då ville vore borte. Regjeringa har likevel ikkje fleirtal for korkje å oppheve konsesjonslova eller å gjere store endringar utover det som følgjer av Stortinget sine oppmodingsvedtak og som ligg til behandling i Stortinget no.

Eg oppfattar at det representanten Ellingsen etterlyser er ei praksisendring, anten slik at ein fisjon ikkje lenger skal reknast som eit "erverv" i konsesjonslova si forstand, eller slik at Landbruksdirektoratet skal påleggjast å endre den fast innarbeidde praksisen etter § 2

siste punktum om ikkje å gi unntak frå konsesjonsplikt ved fisjonar. Begge tolkingar er fastlagt gjennom svært lang og fast praksis. Eg meiner difor at ei endring i retning av det som er etterlyst vil krevje endring av lova. I forslaga til endringar i bl.a. reglane om konsesjonsplikt som er fremja for Stortinget, er det ikkje innarbeidd ei slik lovendring. Eg ser heller ikkje at det utan vidare er tenleg å endre lova på nokon av desse punkta utan

at ein har teke ein grundig gjennomgang av reglane i konsesjonslova om aksjeselskap som eigarar av landbrukseigedom.

Ein proposisjon om endringar av konsesjonslova ligg til behandling i Stortinget no, og Stortinget har moglegheit til å be om endring av lova på dette punktet.

SPØRSMÅL NR. 1013

Innlevert 25. april 2017 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 2. mai 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Vil statsråden endre forvaltningsloven slik at personnummer alltid undras offentlighet?»

BEGRUNNELSE:

Identitetstyveri er et økende problem i samfunnet, og kan være ødeleggende for de enkeltpersonene som blir rammet. Dagens digitaliserte samfunn gjør misbruk av identitet vesentlig lettere enn da Forvaltningsloven ble vedtatt i 1967.

Spørsmålsstiller har blitt kontaktet av bekymrede, offentlige ansatte som peker på at personnummer ikke alltid hemmeligholdes i vedtak og/eller i saksframlegg til folkevalgte. Som regel har dette vært saker etter konsesjonsloven (erwerb av fast eiendom) hvor det i svært mange tilfeller heller ikke fremkommer andre opplysninger som tilsier at personnummeret bør unntas. Spørsmålsstiller har fått det forelagt at problemet først og fremst gjelder forvaltningslovens § 13, annet ledd.

Spørsmålsstiller er at den oppfatning at bekjempelse av identitetstyveri veier tyngre enn meroffentlighet når det gjelder deling av personnummer.

Svar:

Siden lovgivningsansvaret for forvaltningsloven hører under Justis- og beredskapsdepartementet, har spørsmålet blitt overført til meg fra kommunal- og moderniseringsministeren.

Ved lov 16. desember 2011 nr. 62 ble det i offentleglova § 26 femte ledd tatt inn et nytt unntak fra innsyn

for «fødselsnummer og andre nummer med tilsvarende funksjon». En sentral del av bakgrunnen for dette var nettopp faren for identitetstyveri.

Det følger av punkt 2 og 5 i proposisjonen som lå til grunn for endringsloven, Prop. 125 L (2010-2011), at unntaket omfatter det fullstendige fødselsnummeret, personnummer der dette står alene, D-numre og liknende numre som gis til dem som ikke har norsk personnummer, og tilsvarende utenlandske fødselsnummer og andre identifikasjonsnumre. Fødselsdatoen alene og numre som er knyttet til foretak og næringsdrivende, faller utenfor. Unntaket gjelder uavhengig av hvor disse numrene går fram.

Det følger videre av punkt 2 siste avsnitt i proposisjonen at unntaket ikke innebærer noe forbud mot å gi innsyn i fødselsnumre, slik at innsyn kan gis dersom det er et sterkt behov for det, eller det ikke er behov for unntak. Merinnsyn etter offentleglova § 11 skal vurderes på vanlig måte. I proposisjonen punkt 2 er det midlertid presisert at «sidan omsyna bak innsynsretten i liten grad gjer seg gjeldande for dei opplysningane som er omfatta av dette unntaket, vil det sjeldan vera aktuelt å gje meirinnsyn». En samlet justiskomite understreket at «økningen i identitetstyverier er bekymringsfull, og en noe mer restriktiv praksis i innsyn i slike opplysninger kan bidra til at offentlige organer ikke sprer slike opplysninger unødvendig.», jf. Innst. 66 L (2011-2012).

Jeg opplever på bakgrunn av dette at det foreligger et tilstrekkelig grunnlag for unntak fra innsyn for fødselsnumre og personnumre.

Når det konkret gjelder spørsmålet om personnummer alltid skal unndras fra innsyn, viser jeg for det første til punkt 2 i den nevnte proposisjonen, der det går fram at slike fødselsnumre har som en sentral funksjon å identifisere enkeltpersoner, og de må kunne brukes av både private og offentlige aktører. Videre nevner jeg

at fødselsnumre vil måtte brukes i svært mange ulike sammenhenger, forekomme i mange former for korrespondanse og finnes i mange typer dokumenter som folk bærer på seg. På bakgrunn av dette er det lite aktuelt at slike numre skal være omfattet av taushetsplikt og dermed alltid skal unntas fra innsyn.

Jeg viser ellers til at problemet med identitetstyverier er tatt opp flere steder, blant annet i utredningen «Trusler og trender 2016», utgitt av Norsk senter for informasjonssikring. Denne utredningen ble overlevert til departementet i april 2016.

SPØRSMÅL NR. 1014

Innlevert 25. april 2017 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 2. mai 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Saudi-Arabia er et land som er kjent for ekstrem kvinneundertrykking. Likevel ble landet nylig valgt inn FN-kommisjonen som har som oppdrag å fremme likestilling og å styrke kvinners posisjon. Valget ble foretatt av Ecosoc der Norge er medlem. I Aftenposten svarer ikke Utenriksdepartementet på spørsmål om Norges stemmegivning.

Stemte Norge for eller mot at Saudi-Arabia skulle få denne plassen?»

brukes for dialog og påvirkning. Vi vil utfordre saudiske myndigheter, forklare våre synspunkter og holde landet ansvarlig for systematiske brudd på kvinners rettigheter.

Svar:

Norges stemmegivning i forbindelse med kandidaturer i ECOSOC og andre FN-organer er ikke offentlig. Dette er i tråd med FNs prosedyreregler om hemmelig valg, og en fast internasjonal praksis som har vært fulgt av vekslende norske regjeringer. Dette er viktig for Norges troverdighet i FN-sammenheng og vårt forhold til andre land.

Det er viktig å understreke på generelt grunnlag at Norge er en av de fremste pådriverne for kvinners rettigheter i FN og i Kvinnekommisjonen. Saudiske kvinners selvstendighet er svært begrenset, og regjeringen er helt tydelig på at kvinners posisjon og status i Saudi-Arabia er uakseptabel.

Kvinnens stilling og rettigheter står derfor høyt på agendaen i Norges politiske dialog med Saudi-Arabia, og jeg tok det senest opp under mitt besøk til landet i januar i år. I de periodiske landhøringene i FNs menneskerettighetsråd er Norge et av landene som har fremmet flest anbefalinger til Saudi-Arabia knyttet til kvinners rettigheter. Det vil vi fortsette med.

Kvinnekommisjonen er FNs viktigste organ for å fremme likestilling og diskutere kvinnespørsmål. Saudi-Arabias medlemskap i FNs kvinnekommisjon må

SPØRSMÅL NR. 1015**Innlevert 25. april 2017 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 4. mai 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Saudi Arabia er et land som er kjent for ekstrem kvinneundertrykking. Likevel ble landet valgt inn i kommisjonen som har som oppdrag å fremme likestilling og å styrke kvinners posisjon. Valget ble foretatt av Ecosoc der Norge er medlem. I Aftenposten svarer ikke Utenriksdepartementet på spørsmål om Norges stemmegivning.

Dette kan tyde på at Norge faktisk stemte for Saudi Arabia, hvilken vurdering gjør likestillingsministeren av Saudi Arabia som likestillingsaktør?»

Svar:

Jeg viser til utenriksministerens besvarelse av skriftlig spørsmål nr. 1014 fra representanten Audun Lysbakken.

Norges stemmegivning i forbindelse med kandidaturer i ECOSOC og andre FN-organer er ikke offentlig. Dette er i tråd med FNs prosedyreregler om hemme-

lig valg, og en fast internasjonal praksis som har vært fulgt av vekslende norske regjeringer. Dette er viktig for Norges troverdighet i FN-sammenheng og vårt forhold til andre land.

Det er viktig å understreke på generelt grunnlag at Norge er en av de fremste pådriverne for kvinners rettigheter i FN og i Kvinnekommisjonen. Saudiske kvinners selvstendighet er svært begrenset, og regjeringen er helt tydelig på at kvinners posisjon og status i Saudi-Arabia er uakseptabel.

Kvinnens stilling og rettigheter står derfor høyt på agendaen i Norges politiske dialog med Saudi-Arabia, og ble senest tatt opp under utenriksministerens besøk til landet i januar i år. I de periodiske landhøringene i FNs menneskerettighetsråd er Norge et av landene som har fremmet flest anbefalinger til Saudi Arabia knyttet til kvinners rettigheter. Det vil vi fortsette med.

Kvinnekommisjonen er FNs viktigste organ for å fremme likestilling og diskutere kvinnespørsmål. Vi vil utfordre saudiske myndigheter, forklare våre synspunkter og holde landet ansvarlig for systematiske brudd på kvinners rettigheter.

SPØRSMÅL NR. 1016**Innlevert 25. april 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 8. mai 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Fortsatt har ikke de 52 psykologistudentene med utdanning fra Ungarn fått svar på sine klager på avslag om lisens for å få autorisasjon i Norge. Tre søkte i februar 2016, resten i juni/juli. I tillegg er det 20-30 under lisens som venter på svar. Helsedirektoratet har satt ned et fagråd som har bedt om råd for å unngå jevn godhetsvurdering og foreslått gradvis nedbygging av ordningen med "lisens-psykologer" til fordel for en kompetansemodul.

Hva mener ministeren om den lange saksbehandlingstiden, prosessen og forslagene?»

BEGRUNNELSE:

I en rekke spørsmål 12.10.2016, 24.10.2016, 03.03.2017 og felles interpellasjon 25.01.2017 til både helseministeren og kunnskapsministeren har vi prøvd å etterlyse både fremdrift i klagesakene til studentene som har tatt psykolog utdanning i Ungarn, og hvordan Norge kan få på plass et transparent, effektivt og forutsigbart system for godkjenning og eventuelt komplementering av utdanning fra andre land.

Fortsatt er det 52 søkere som fikk avslag på lisens som ikke har fått svar på sine klager. Tre søkte i februar 2016 og resten sist sommer. I tillegg er det ca. 20-30 som er under lisens men som venter svar på autorisasjonssøknaden, og alle de som i dag er studenter i Ungarn. Det er mange unge som har investert tid og

penger til å ta en utdanning som før 2016 kvalifiserte til lisens og autorisasjon som klinisk psykolog i Norge. Det er stor mangel på psykologer i hele landet.

Ingen av søkerne har fått beskjed om tilleggsutdanning, men at de må ta hele utdanningen på 6 år i Norge på nytt og søke om fritak for enkelt fag.

De norske søkerne som har fått satt livene sine på vent har fulgt tett opp hvordan myndighetene har håndtert arbeidet med vurdering av utdanningene. De viser til at Helsedirektoratet har satt ned et nytt faglig råd - Nasjonalt profesjonsråd for psykologiutdanning (NPP) - med representanter fra de fire profesjonsuniversitetene og flere med sentrale verv i norsk psykologforening. NPP har fått i oppdrag å vurdere utdanningene fra Ungarn. I forkant av arbeidet har NPP etterspurt informasjon fra Helsedirektoratet om hvilke juridiske implikasjoner de ulike faglige konklusjoner vil få for EØS prinsippet om jevngodhetsvurdering. I korrespondansen gir fagmiljøene ved de fire lærestedene uttrykk for bekymring over det økende antall norske studenter med utenlandsk mastergrad i psykologi som søker lisens og autorisasjon i Norge. Det påstås at disse lisens-kandidatene ofte tilbys dårligere lønnsvilkår, noe som ikke er dokumentert og som kandidat etene mener er uriktig. Videre at utenlandsstudentene beslaglegger verdifulle praksisplasser og veilederkapasitet på bekostning av norske profesjonsprogrammer. På denne bakgrunn inviterer de til drøfting om gradvis nedbygging av dagens lisensordning og erstatte den med en relevant og godkjent mastergrad i klinisk psykologi i regi av profesjonslærestedene. Et slikt suppleringsopptak forutsetter tilførsel av ekstra midler.

I 2014 vurderte UiO utdanningen fra Ungarn slik:

”En fem år lang utdannelse er ett år kortere enn det som kreves for å bli psykolog i Norge. De to utdanningene til sammen tar allikevel uten tvil sikte på å utdanne kliniske psykologer som skal være forberedt til å kunne gå inn i ordinære psykologstillinger.”

Det nye faglige rådet konkluderte i mars 2017:

”Vurderingspanelet vil påpeke at den foreliggende BA+MA utdanningen er en fullført utdanning som i omfang og innhold med enkelte forbehold, kan sammenlignes med en norsk MA-utdanning i psykologi (...) Det kan derfor også vurderes om ikke kandidaten har tatt en utdanning til et annet yrke enn psykolog i Norge.”

Det er betimelig å stille spørsmål om ugildheten når et fagpanel først ber om juridiske råd på utfallet av ulike type faglige vurderinger, og i neste omgang konkluderer med en vurdering som defineres utenfor EØS-regelverket om jevngodhet. Dette blir spesielt når den samme utdanning ble vurdert så ulikt i 2014 og 2017.

Oppgaven til fagråd er på et faglig nøytralt grunnlag vurdert innholdet i utenlandsk utdanning opp mot tilsvarende norsk utdanning. Det er avgjørende med ryddige prosesser som sikrer legitimitet til beslutninger og nødvendig transparens og etterprøvbarehet.

Svar:

Som formidlet i tidligere svar til representanten Grung er det beklagelig at de som har blitt berørt av Helsedirektoratets endring av godkjenningspraksis for den aktuelle psykologiutdanningen fra Ungarn ikke har fått en raskere avklaring på sine søknader.

Det er et mål å ha et godt og forutsigbart system for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra utlandet. Samtidig er hovedformålet med autorisasjon og system for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner i Norge, å ivareta pasientsikkerheten. Samtidig har jeg forståelse for at situasjonen med endring av godkjenningspraksis og den lange tiden det har tatt å få endelig avklaring i de aktuelle sakene, er utfordrende for de som er berørt.

Det er imidlertid viktig å erkjenne at avslagene var basert på at Helsedirektoratet hadde fått informasjon som tilsa at tidligere godkjenningspraksis hadde vært basert på feil grunnlag. Når direktoratet blir gjort kjent med eller på annen måte finner ut at de har hatt feilaktig praksis, må dette rettes på. Helsedirektoratet har følgelig gitt avslag på søknader om henholdsvis lisens og autorisasjon fra personer med utdanning i psykologi fra ELTE. Dette har direktoratet gjort på bakgrunn av at de ble informert om at utdanningen ikke gir rett i Ungarn til å utøve selvstendig det samme yrket som autoriserte psykologer har rett til å utøve i Norge. Direktoratet vurderte derfor at søkerne ikke hadde rett til lisens eller godkjenning etter EU/EØS-reglene. Direktoratet mente også at søkerne ikke vil få nødvendig kyndighet i klinisk psykologi på linje med de som har tatt profesjonsutdanningen i Norge, selv om de gjennomfører en periode med veiledet praksis etter eksamen.

Det er viktig at sakene avgjøres på riktig grunnlag, både av hensyn til pasienter og av hensyn til klagerne og nye søkere. Som ledd i klagesaksbehandlingen har Helsedirektoratet innhentet nye faglige råd fra et profesjonsråd sammensatt av representanter fra de norske profesjonsutdanningene i psykologi. Rådet konkluderer med at utdanningene til de aktuelle søkerne ikke er jevn gode med de norske profesjonsutdanningene i psykologi. Viktigheten av at det blir gjort jevngodhetsvurderinger framgår av Ot.prp. nr. 13 (1998-99) Om lov om helsepersonell mv: ”Autorisasjonsordningen skal sikre at helsepersonellet har nødvendige kvalifikasjoner til å inneha en bestemt yrkesrolle. Under yrkesutøvelsen skal autorisasjonen være en sikkerhet for at helsepersonell med en bestemt tittel har en bestemt type kompetanse. Dette innebærer at helsepersonell

som anvender en beskyttet tittel, har en felles utdanningsbakgrunn”.

Årsaken til at direktoratet har satt behandlingen av sakene ”på vent” er at det også er behov for å få avklart hvilke rettigheter den aktuelle gruppen har etter EU/EØS-regelverket. Ungarske myndigheter er derfor bedt om opplysninger knyttet til hvilken yrkesutøvelse den aktuelle utdanningen kvalifiserer til i Ungarn. Disse opplysningene er nødvendige for at direktoratet skal kunne fullføre saksbehandlingen. I påvente av de nødvendige avklaringer har direktoratet nylig orientert om at saksbehandlingstiden vil bli ytterligere forlenget.

Representanten stiller også spørsmål ved profesjonsrådet som gir direktoratet faglige råd i disse sake-

ne. Det er vanlig at direktoratet innhenter faglige råd i denne type saker fra representanter fra relevante norske utdanninger. Utdanninger, både i Norge og utlandet, er i kontinuerlig endring, og det er viktig at faglige rådgivere har god og oppdatert kunnskap.

Direktoratet har informert meg om at årsaken til at profesjonsrådet i denne saken ønsket enkelte avklaringer knyttet til regelverket skyldes et ønske om å få en bedre forståelse av hvilke utdanningsfaglige råd direktoratet har behov for – en type avklarende dialog som i utgangspunktet er positivt. Når det gjelder eventuelle øvrige forslag som profesjonsrådet kan ha gitt direktoratet, så må disse stå for rådets regning.

SPØRSMÅL NR. 1017

Innlevert 25. april 2017 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiten

Besvart 5. mai 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Norge har forpliktet seg til å etterleve FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne. Konvensjonens artikkel 1 sier bl.a.: ”en skal fremme respekten for funksjonshemmedes iboende verdighet”

Hva har regjeringa gjort for å sikre at universiteter og høyskoler etterlever konvensjonen, og bidrar til å fremme funksjonshemmedes iboende verdighet?»

BEGRUNNELSE:

I den seinere tid har mediebildet vært preget av ansatte fra academia som forteller at mennesker med Downs syndrom ikke kan ha fullverdige liv, at de er en belastning for samfunnsøkonomien og flere andre negative karakteristikker. Påstandene er fremsatt i radio og aviser, og på en formidlingsblogg for universitetet. En omfattende nedsnakking av mennesker med Downs syndrom synes ikke å være i samsvar med FN-konvensjonens formål. Universitets- og høyskoleloven hjemler den akademiske friheten. Samtidig pålegger det samme lovverket institusjonene et faglig og etisk ansvar. Det kan være utfordrende å se hvordan avveiningen mellom akademisk frihet og ansvar skal utøves i praksis. Enda mer krevende blir det når en også skal ta hensyn til FN-konvensjonens krav til å fremme funksjonshemmede iboende verdighet. Spesielt kre-

vende blir det når utsagn rammer innbyggere som ikke tilhører dem som lettest kan tale sin sak.

Svar:

Som stortingsrepresentant de Ruiten viser til har Norge forpliktet seg til å etterleve FN-konvensjonen om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne og gjennom det fremme respekten for menneskers iboende verdighet (artikkel 1 i konvensjonen). I dette ligger at alle skal få brukt sine ressurser. En forutsetning for dette er blant annet å ha tilgang til et inkluderende utdanningssystem som speiler mangfoldet i befolkningen.

Også personer med nedsatt funksjonsevne skal ha tilgang til høyere utdanning for bl.a. å sikre mulighet til arbeid og aktiv samfunnsdeltakelse. Etter § 4-3 i universitets- og høyskoleloven skal læringsmiljøet være utformet etter prinsippet om universell utforming. Universiteter og høyskoler har et ansvar for et godt og inkluderende læringsmiljø av høy kvalitet for alle studenter. Institusjonene må sikre at studenter med nedsatt funksjonsevne får kvalitetssikrede tilbud og tjenester med utgangspunkt i deres reelle behov. Lærestedene skal ha handlingsplaner for universell utforming og individuell tilrettelegging for studenter som trenger det.

Som begrunnelse for spørsmålet viser representanten de Ruiten til uttalelser fra en ansatt i academia

om at ”mennesker med Downs syndrom ikke kan ha fullverdige liv”. Representanten viser også til institusjonenes faglige og etiske ansvar i forhold til den ansattes akademiske frihet. Universiteter og høyskoler skal fremme og verne akademisk frihet. Det følger av universitets- og høyskoleloven § 1-5 første ledd at ”institusjonene har et ansvar for å sikre at undervisning, forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid holder et høyt faglig nivå, og utøves i overensstemmelse med anerkjente vitenskapelige, kunstfaglige, pedagogiske og etiske prinsipper”.

Institusjonenes faglige frihet og ansvar omfatter også den individuelle akademiske friheten, jf. lovens § 1-5 fjerde til sjette ledd. Dette anses som nødvendig for at institusjonene skal kunne være i stand til å realisere lovens formål om høyere utdanning, forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå. Prinsippet om faglig frihet og ansvar er samtidig en grunnleggende del av idealet om demokrati og åndsfrihet.

Universitets- og høyskolelovens bestemmelse om faglig frihet og ansvar sier også i § 1-5 tredje ledd at ”universiteter og høyskoler kan ikke gis pålegg eller instruksjoner om individuelle ansettelser eller utnevnelser”. Dette er en av grunnsteinene i institusjonenes faglige frihet og ansvar, og jeg har full tiltro til at universiteter og høyskoler utfører denne oppgaven i overensstemmelse med anerkjente vitenskapelige, kunstfaglige, pedagogiske og etiske prinsipper. Det kan være lett å forsvare ytringsfriheten når den verner uttalelser en

selv støtter, men det kan derimot være krevende å verne uttalelser som en er uenig i.

I NOU 2006:19 Akademisk frihet – Individuelle rettigheter og institusjonelt styringsbehov ble det foretatt en gjennomgang av problemstillinger knyttet til ytringsfrihet og akademisk frihet. Her ble det vist til at Grunnloven § 100 setter grenser for adgangen til å gripe inn mot ytringer ved straff og andre sanksjoner. Ytringer av politisk, samfunnsmessig, moralsk eller kulturell art er vernet av tredje avsnitt som sier at «Fri-modige Ytringer om Statsstyrelsen og hvilkensomhelst anden Gjenstand ere Enhver tilladte». Utsagn fra en forsker – enten dette fremkommer i undervisning eller i en publikasjon – vil omfattes av dette vernet.

Videre vil jeg vise til høyesterett som har uttalt at ytringsfriheten, slik dette kommer til uttrykk i Grunnloven § 100 første ledd, gir svært vide rammer for hva en vitenskapelig ansatt kan si om faglige og administrative spørsmål. Høyesterett uttaler blant annet at ”[d]en frie akademiske meningsutveksling er en grunnleggende verdi, og en forutsetning for at universiteter og høyskoler skal kunne fylle sin oppgave i et demokratisk samfunn”. Å nekte en person retten til å uttale seg, er derfor ikke i tråd med ytringsfriheten eller akademisk frihet. Jeg har som politiker sagt at jeg er dypt uenig med Aksel Braanen Sterris resonnement, men det er en vesensforskjell på å være uenig i et standpunkt og det prinsipielle spørsmålet om akademisk frihet og ytringsfrihet mer generelt.

SPØRSMÅL NR. 1018

Innlevert 25. april 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 2. mai 2017 av fungerende innvandrings- og integreringsminister Per Sandberg

Spørsmål:

«I april stanset en fransk forvaltningsdomstol i Lyon en retur av en afghansk asylsøker fra Frankrike til Norge. Retten mente ifølge Dagsavisen at mannen ville være i fare i Norge, fordi han sannsynligvis ville bli sendt til Afghanistan, noe som ville være et brudd på menneskerettighetene.

Vil statsråden revurdere Norges returpraksis, i lys av dommen, som konkluderer med at Norge bryter menneskerettighetene ved returer til Afghanistan?»

BEGRUNNELSE:

En 23 år gammel afghansk asylsøker som kom til Norge i 2015 og fikk avslag på søknaden, dro til Frankrike og søkte der i stedet. Også der fikk han avslag, og myndighetene besluttet at han skulle sendes tilbake til Norge, ettersom det var her han hadde søkt først.

Men tidligere i april ble returen til Norge stanset av en forvaltningsdomstol i Lyon. Retten mente mannen ville være i fare i Norge, fordi han sannsynligvis ville bli sendt til Afghanistan, noe dommeren mener vil være et brudd på menneskerettighetene, skriver Dagsavisen.

Asyladvokat Halvor Frihagen uttaler til Dagsavisen: ”den franske dommeren mener det er åpenbart at Norges vedtak er galt.

Jeg kan ikke huske å ha sett en domstolsavgjørelse som anser det for risikabelt å sende tilbake til Norge fordi vedkommende er utsatt for forfølgelse i Afghanistan”.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til mitt svar av 28.04.2017 på skriftlig spørsmål nr. 999 fra representanten Lauvås. Justis- og beredskapsdepartementet kjenner ikke alle detaljer i den aktuelle avgjørelsen fra Frankrike, og jeg kan derfor ikke kommentere innholdet i den. Departementet har imidlertid fått opplyst at avgjørelsen er anket av franske utlendingsmyndigheter, og at den derfor ikke er endelig. En rettsavgjørelse fra en lavere

rettsinstans i Frankrike vil på generelt grunnlag ikke være førende for norsk asylpraksis.

Videre kan jeg opplyse at UDI og UNE følger sikkerhetssituasjonen i de enkelte provinsene i Afghanistan nøye og vurderer hvilken betydning denne skal få for asylpraksis. Etter UDIs vurdering er det en «særlig alvorlig» sikkerhetssituasjon i flere provinser i Afghanistan, og i to provinser (Helmand og Nangarhar) er situasjon nå så alvorlig at UDI mener asylsøkere fra disse områdene ikke kan henvises tilbake dit. UDI og UNE vurderer imidlertid alltid om asylsøkere som er beskyttet mot retur til hjemprovinsen likevel kan henvises til å ta opphold i andre trygge områder i Afghanistan (såkalt internflukt). Dette innebærer at personer som kommer fra utrygge områder likevel vil kunne få avslag på asylsøknaden under henvisning til at de trygt kan ta opphold i for eksempel Kabul. Jeg har full tillit til at UDI og UNE foretar en grundig og forsvarlig vurdering av alle asylsøknader fra borgere av Afghanistan.

SPØRSMÅL NR. 1019

Innlevert 25. april 2017 av stortingsrepresentant Kåre Simensen

Besvart 28. april 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Stortinget vedtok i St.prop. 48 (2007-2008) opprettelse av et alliert treningssenter med hovedkvarter på Porsangmoen, samt nødvendig infrastruktur ved Åsegarden- Evenes. Hovedkvarteret i Porsanger ble bekræftet videreført gjennom siste Langtidsplan.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Hovedkvarteret for alliert trening skal ledes fra Porsangmoen slik Stortinget har forutsatt, og da med det antall arbeidstakere som forutsatt?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er blitt gjort kjent med at det skjer en gradvis dreining mot at ledelsen ved Alliert treningssenter utøves fra Åsegarden fremfor Porsanger. Dette vil da være i strid med Stortingets klare vedtak om at ledelsen for Alliert skal være i Porsanger.

En slik dreining vil etter manges mening føre til andre vurderinger og prioriteringer på bekostning av om ledelsen ble utøvd fra Finnmark og Porsanger.

Svar:

Alliert trening og øving i Norge er en viktig del av vår forsvars- og sikkerhetspolitikk. Dette bidrar til å sette allierte styrker i stand til å operere effektivt i våre nærområder og til å trene og øve forsterkningsplanverk og forsvarsplaner. En vesentlig effekt av denne aktiviteten må være samtrening og samvirke med våre egne styrker. Som redegjort for i langtidsplanen for forsvarssektoren, Prop. 151 S (2015–2016) skal derfor alliert trening og øving i større grad gjennomføres sammen med norske avdelinger, der hvor disse avdelingene øver og trener.

ATS er et viktig element for å legge til rette for alliert trening og øving i Norge. Hovedkvarteret og ledelsen ved Alliert treningssenter er lokalisert til Garnisonen i Porsanger (GP), med underlagt virksomhet på Åsegarden og Evenes. Stortinget vedtok ved behandlingen av Innst. 62 S (2016–2017), jf. Prop. 151 S (2015–2016) å legge ned Åsegarden leir. Forsvarssjefen er gitt i oppdrag å legge ned Åsegarden leir innen utgangen av 2019. Det er således ingen intensjoner eller planer om å dreie ledelsen av ATS i retning av Åsegarden.

SPØRSMÅL NR. 1020**Innlevert 26. april 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 2. mai 2017 av fungerende innvandrings- og integreringsminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Aftenposten kan i dag fortelle om en kvinne som har fått opphold i Norge fordi hun har rømt fra et voldelig tvangsekteskap i Afghanistan. Hun får ikke familie-gjenforening med døtrene selv om de risikerer tvangs-gifte. UNE begrunner avslaget med at barna etter afg-hansk sharia-lov er mannens eiendom.

Mener statsråden at Norge skal bruke sterkt kvin- nediskriminerende sharia-lover som begrunnelse for å gi avslag på asyl og familie-gjenforeningssaker?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten kan i dag melde om Parwan som forteller at hun flyktet med barna da ektemannen ville tvangsgif- te datteren i Afghanistan. Nå nektes hun gjenforening med døtrene fordi hun ikke kan dokumentere omsorgs- rett, noe som er umulig etter afghansk sharia-lovverk.

I følge Aftenposten viser UNE til at Hun kan ikke dokumentere at hun har del i foreldreansvaret. Og hun har ikke fremlagt samtykke fra barnas far, som hun har flyktet fra.

I avslaget viser UNE til afghansk shariabasert lov- givning, som slår fast at barn automatisk blir mannens eiendom.

I Norge får Parwin innvilget asyl i 2014. UDI leg- ger til grunn at hun har flyktet fra et voldelig tvangsek- teskap og brutt med familien.

UDI mener hun som enslig kvinne ikke er trygg i hjemlandet og har en velbegrunnet frykt for forfølgel- se.

På mottaket i Hemsedal er gleden over en ny frem- tid kortvarig. UDI avslår søknaden om gjenforening med døtrene. Senere blir også anken avslått, med føl- gende begrunnelse:

«UNE viser til at det ikke er dokumentert at referanse- personen (Parwin, red.anm.) har del i foreldreansvaret.»

UNE viser samtidig til Landinfos notat om fami- lielovgivning i Afghanistan, som er en kombinasjon av lover, tradisjonell rett og sharia (hanafilovskolen):

«... fedre har ansvar for å sikre forsørgelse av sine døtre til de blir gift, jf. Civil Code § 256-7. I tilfelle skilsmisse, vil moren få den daglige omsorgen de første årene av barns liv. Barn blir overført til far ved henholdsvis fylte ni år for jenter og syv år for gutter.»

UNE avslutter med å vise til eget regelverk, som sier at «der to utenlandske foreldre er uenige om hvor barnet skal bo, bør ikke dette avgjøres av norske utlen- dingsmyndigheter».

Afghanistan-ekspert Karina Standal ved Senter for utvikling og miljø i Oslo reagerer på de umulige kra- vene som stilles til kvinnen og mener døtrene kan være i fare hvis far tar saken i egne hender.

Svar:

Det følger av utlendingsloven § 42 at barn har rett til familie-gjenforening når én av foreldrene er i Norge, med mindre hensynet til barnets beste taler mot det. Det er et vilkår at referansepersonen har del i forel- dreansvaret. Er foreldreansvaret felles, må samtykke foreligge fra den andre forelder, med mindre dette er umulig å innhente, eller særlige grunner tilsier at opp- holdstillatelse uansett bør gis.

Ved vurderingen av foreldreansvar må som hoved- regel hjemlandets lovgivning legges til grunn, også dersom landets lovgivning ikke er i overensstemmelse med norske rettsprinsipper. Dette følger av internasjo- nal privatrett og dreier seg blant annet om respekten for andre lands suverenitet. I de tilfellene der to uten- landske foreldre er uenige om hvor barnet skal bo, bør ikke dette avgjøres av norske utlendingsmyndigheter. Norske myndigheter vil ikke ha det fulle bildet av si- tuasjonen og vil ha svært begrensede muligheter til å høre den andre forelder.

Bakgrunnen for de strenge kravene til dokumenta- sjon ved søknad om familieinnvandring for barn, her- under kravet til samtykke fra den andre forelder, er blant annet et ønske om å forhindre barne bortføring. Jeg bemerker at dette ofte er saker som innebærer van- skelige avveininger, hvor norske myndigheter også må ta hensyn til rettighetene til den forelder som be- finner seg i utlandet.

Utlendingsfeltet er et dynamisk rettsområde. De norske rettsreglene skal tolkes i overensstemmelse med internasjonale forpliktelser, herunder FNs Kon- vensjon om avskaffelse av alle former for diskrimine- ring av kvinner. På bakgrunn av dette har det vært en utvikling i UNEs praksis, hvor det i større grad ses hen til hvilken forelder som har hatt den faktiske omsorgen for barnet. Dette betyr at vilkåret om foreldreansvar for mor likevel kan være oppfylt i en sak om familie-gjen- forening, til tross for at foreldreansvaret automatisk tilfaller far i henhold til hjemlandets lovgivning.

SPØRSMÅL NR. 1021**Innlevert 26. april 2017 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 3. mai 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Jeg har blitt informert om at det 15. april 2017 ble lagt ut nye veilister fra Statens Vegvesen og at her er den viktige brua som brukes til å frakte tømmer fra skogene i Rømskog blitt nedklassifisert til totalvekt på 32 tonn, tidligere totalvekt var 40 tonn. Dette har skjedd uten forvarsel og fører til store ulemper for næringen.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre skognæringen i Rømskog effektiv og god transport slik at de fortsatt kan bidra til økt verdiskapning for samfunnet?»

BEGRUNNELSE:

Konsekvensene av Statens Vegvesens endringer er at bare tømmerbiler med svært liten last kan kjøre over brua, og at skogsmaskiner står fast på den ene siden av brua da de ikke kan fraktes over på svanebil.

Denne endringen har blitt gjort uten at næringen har blitt varslet og fører til store ulemper for en viktig næring som bidrar til verdiskapning. Per i dag ligger

det 5000 m³ med tømmer som er klart til transport og maskiner som ikke kommer seg på verksted pga. nedklassifiseringen av brua. Jeg har blitt gjort oppmerksom på at det er mulige løsninger som vil føre til at brua igjen kan klassifiseres for 40 tonn.

Svar:

Det kom nye veglister 1. april 2017 og her er Bøsund bru på fv. 812 i Rømskog kommune satt ned til bruksklasse 32 (Bk8-32), dvs. maksimal totalvekt på 32 tonn. Dette skyldes en detaljert bruberegning som viser at brua ikke tåler belastningen i bruksklasse 40 (BkT8-40), dvs. maksimal totalvekt på 40 tonn. Brua var tidligere tillatt for 40 tonn.

Nærmere vurdering viser likevel at brua tåler totalvekt på 40 tonn, dersom den innsnevres til 3,5 m kjørebane for å sikre sentrisk belastning på brua. Det vil derfor bli gjort vedtak om oppskrivning av brua igjen til 40 tonn. Dette vil skje i løpet av første uke i mai.

SPØRSMÅL NR. 1022**Innlevert 26. april 2017 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 2. mai 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Det har i en god stund pågått arbeid med å vurdere en mulig sammenslåing av losformidlingssentralene. Dette har ført til bekymring i lokalmiljøene, og på Kvitsøy er man bekymret for arbeidsplasser og at viktig kompetanse skal flyttes ved en mulig sammenslåing. Kystverket har i sin evaluering ikke anbefalt sammenslåing.

Kan statsråden bekrefte om han støtter denne vurderingen?»

Svar:

I 2014 la regjeringen frem forslag til ny losordning gjennom Prop. 65 L (2013-2014) Lov om losordningen

(losloven), med lovforslag i en proposisjonsdel i tillegg til en mer generell gjennomgang av losordningen i en meldingsdel.

Meldingsdelen omhandlet blant annet forslag til ny organisering av lostjenesten, der lostjenesten ble skilt ut i egen driftsenhet direkte underlagt Kystverkets hovedkontor. Forvaltningsoppgaver ble lagt til en annen avdeling, som organisasjonsmessig er adskilt fra lostjenesten. Omorganiseringen skulle videre bidra til kostnadseffektive løsninger. I effektiviseringstiltakene inngår blant annet konkurranseutsettingen av tilbringertjenesten for losene, som er ventet å gi en årlig kostnadsbesparelse på 25 mill. kroner fra og med 2018 når hele innsparingseffekten er faset inn.

Som en del av oppfølgingen av den nye losordningen ble det varslet at også losformidlingen skulle

gjennomgås. Kystverket har i dag tre losformidlings-sentraler beliggende i Horten, Kvitsøy og Lødingen. Disse sentralene har en samlet kostnadsramme på om lag 41,5 mill. kroner, som utgjør omtrent 5,5 pst. av den samlede kostnaden til lostjenesten. Kystverket har utredet spørsmålet om en sammenslåing av de tre losformidlingssentralene, men alternativverdien av en sammenslåing er forholdsvis lav sett opp imot mulige effektiviseringstiltak innenfor gjeldende struktur. Videre peker Kystverket på at losformidlingssentralene er avgjørende for å kunne drive lostjenesten effektivt,

og at det er knyttet betydelig prosessrisiko til en sammenslåing av disse.

På denne bakgrunn har jeg kommet frem til at den beste løsningen er å gjennomføre effektiviseringstiltak innenfor rammene av dagens organisering med tre losformidlingssentraler, i henholdsvis Horten, Kvitsøy og Lødingen. Dette vil være med på å sikre en funksjonell og kostnadseffektiv losformidlingstjeneste, som er en viktig forutsetning for at lostjenesten som helhet drives mest mulig kostnadseffektivt.

SPØRSMÅL NR. 1023

Innlevert 26. april 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 5. mai 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Kan statsråden gjøre greie for kva som no er og kva som vil bli status til hovudbasen for helikopter som har vore lokalisert på Bardufoss, og tolkar statsråden vedtaka i Innst. 62 S (2016-2017) som at 139 Luftving er vedteke flytta frå Bardufoss til Rygge?»

GRUNNGJEVING:

Torsdag 23. mars fremja representantane Knut Arild Hareide, Liv Signe Navarsete, Torgeir Knag Fylkesnes og Trine Skei Grande representantforslag om sikring av eigen helikopterkapasitet for Hæren og vidareføring av hovudbase for helikopter på Bardufoss.

Forslag nr. 2 var som følgjer:

«Stortinget ber regjeringen sikre at hovudbasen for helikopter beholdes på Bardufoss, med tilhørende operativ og teknisk ledelse, utdanning, trening, vedlikehold, logistikk og administrasjon.»

Under referatet i Stortinget tysdag 25. april tilrådde Stortingets presidentskap at forslaget ovanfor ikkje skulle oversendast til handsaming i Utanriks- og forsvarskomiteen. Representant Svein Roald Hansen, medlem av presidentskapen og utanriks og forsvarskomiteen, gav følgjande grunngjeving for presidentskapet si tilråding:

«Presidentskapets vurdering er at realiteten i vedtaket som ble gjort i forbindelse med langtidsplanen for Forsvaret,

var å flytte hovedbasen til Rygge, og da blir dette en omkamp som forretningsorden ikke åpner for.»

I dag kan ein lese i Nordlys at leiaren i Utanriks og forsvarskomiteen meiner det Hansen sa var feil. Det er viktig både for Forsvaret og ålmenta å få vite kva fleirtalet i Stortinget i realiteten vedtok i innstilling 62 S(2016-2017).

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 27. april 2017 med spørsmål fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete om hovedbase helikopter og 139 luftving.

Ved behandlingen av Innst. 318 S (2007-2008), jf. St.prp. nr. 48 (2007-2008) ble det vedtatt å organisere 334 skvadron, 337 skvadron og 339 skvadron under en felles ledelse på Bardufoss flystasjon. Til grunn for dette vedtaket lå en omtale om å utvikle Bardufoss flystasjon som hovedbase for Forsvarets fremtidige helikopterstruktur. I St. prp. 73 S (2011–2012) fremgår det at Bardufoss flystasjon videreføres som hovedbase for Forsvarets helikoptre med felles ledelse.

Hverken «hovedbase helikopter» eller «Bardufoss flystasjon» er organisatoriske enheter i Forsvaret. Begrepet «hovedbase» er heller ikke brukt i konkrete vedtak fremmet Stortinget. Alle Forsvarets helikopter er organisert i skvadroner (330 skvadron med redningshelikopter (Sea King), 334 skvadron – fremtidige fregatthelikopter (NH90), 337 skvadron med kystvakthelikopter (NH90) og 339 skvadron med taktiske transporthelikopter Bell-412)). Alle skvadronene er i

dag underlagt 139 luftving som organisatorisk enhet og overbygning.

339 skvadron ble ved behandlingen av Innst. 62 S (2016-2017), jf. Prop. 151 S (2015-2016), vedtatt lokalisert til Rygge. Samtidig sluttet Stortinget seg til regjeringens anbefaling om å legge ned 139 luftving. Skvadronene og avdelingene som i dag er underlagt luftvingen vil bli underlagt et ledelselement som opprettes på Rygge.

Dette ledelselementet skal kunne lede skvadroner, avdelinger og detasjementer som ikke har lokal overordnet ledelse. Dette vil blant annet gjelde avdelingene som i dag er underlagt 135 (Gardermoen) og 139 luftving (Bardufoss) når disse legges ned. Dette for å sikre best mulig ressursutnyttelse knyttet til ledelse og støtte i Luftforsvaret. De helikoptrene som

Forsvaret opererer vil i fremtiden være lokalisert på totalt åtte baser i Norge, i tillegg til kystvaktfartøyer og fregatter. Forsvarssjefen har fått oppdrag om å etablere dette ledelselementet i iverksettelsesbrevet til forsvarssektoren for langtidsperioden 2017-2020.

337 skvadron med åtte kystvakthelikoptre og teknisk avdeling blir værende på Bardufoss i den nybygde hangaren som er spesialtilpasset for NH90. Det tunge vedlikeholdet av NH90 (både for Bardufoss og Bergen) skal i utgangspunktet gjennomføres på Bardufoss. Det er gjort store investeringer på basen for å legge til rette for Forsvarets videre aktivitet. Dette inkluderer det nye skvadronsbygget til 337 skvadron, store infrastrukturprosjekt og en ny brannstasjon som vil bli tatt i bruk allerede i 2017.

SPØRSMÅL NR. 1024

Innlevert 26. april 2017 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 3. mai 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Vil forsvarsministeren sørge for at en videre utredning om Kystjegerkommandoen skjer i tråd med Stortingets vedtak og intensjon, og når vil en slik utredning hhv. kunne starte og ferdigstilles?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til innstilling 62 S (2016-2017) fra utenriks- og forsvarskomiteen om «Kampkraft og bærekraft», Langtidsplan for forsvarssektoren, og debatten om langtidsplanen i Stortinget.

Stortinget vedtok blant annet:

«Kystjegerkommandoen og Taktisk båtskvadron opprettholdes».

I innstillingen fra utenriks- og forsvarskomiteen ble følgende slått fast i merknad:

«Komiteen mener derfor det er nødvendig å videreføre Kystjegerkommandoen og Taktisk båtskvadron med tilholdssted i Nord-Norge (...).»

Videre sa flertallet i merknad:

«Flertallet legger til grunn at den videre utviklingen av Kystjegerkommandoen og Taktisk båtskvadron skal ses i en helhetlig sammenheng, og at kapasiteten og kompetansen blir utnyttet mest mulig effektivt. Flertallet legger derfor til grunn at i en slik videreutvikling skal avdelingens kapasiteter vurderes knyttet tettere opp mot andre avdelinger, herunder Forsvarets spesialstyrker, både med hensyn til konseptuell utvikling og lokalisering.»

I Stortingets debatt om langtidsplanen ble det fra både Høyre, FrP og Arbeiderpartiet vist til at flertallet av partiene ønsket en videreutvikling av KJK, og at dette blir knyttet konseptuelt og lokaliseringmessig mot andre avdelinger. Referatet fra debatten viser at det i denne sammenhengen ble særlig pekt på en videreutvikling med Forsvarets spesialstyrker, blant annet fra representantene Huitfeldt, Halleraker, Tybring-Gjedde, Frølich, Solhjell, Alexandrova og undertegnede.

Det kan dermed slås fast at Stortingets intensjoner angående videre utvikling av Kystjegerkommandoen er svært klare.

En slik utredning må skje på departementsnivå for å sikre et nødvendig helhetsbilde.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 27. april 2017 med spørsmål fra stortingsrepresentant Martin Henriksen om forsvarsministeren vil sørge for at den videre utviklingen av Kystjegerkommandoen vil skje i tråd med Stortingets vedtak og intensjon.

Stortinget vedtok i forbindelse med behandlingen av Innst. 62 S (2016–2017), jf. Prop. 151 S (2015–2016), at Kystjegerkommandoen og Taktisk båtskva-

dron opprettholdes. Jeg har videre merket meg flertallets merknad i Innst. 62 S (2016–2017).

Den videre utviklingen av Kystjegerkommandoen vil utredes nærmere. Mandat for utredningen er under arbeid i departementet. Mulige alternative lokaliseringer og organisatoriske tilknytninger, herunder forholdet til Forsvarets spesialstyrker, vil være en del av utredningen.

Jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte om den videre utviklingen av Kystjegerkommandoen på et senere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1025

Innlevert 26. april 2017 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 3. mai 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Kan forsvarsministeren forsikre om at helikopterberedskapen på Bardufoss, inkludert støttefunksjoner, opprettholdes i påvente av Landmaktstudien?»

Prop. 151 S (2015-2016) og Innst. 62 S (2016-2017) skal dagens fordeling av helikoptre på Bardufoss og Rygge videreføres inntil alternativ helikopterkapasitet er etablert, anslagsvis innen 2019-2020. Bistandsberedskapen på Bardufoss videreføres tilsvarende.

BEGRUNNELSE:

Det er fra enkelte reist bekymring for hvorvidt det gjennom IVB forberedes overføring av helikopterberedskapen på Bardufoss, inkludert ledelses-, stab-, vedlikeholds- og støttefunksjoner for helikoptrene, men også at deler av dette kan komme til å bli flyttet før landmaktutredningen er lagt fram og behandlet.

Etter undertegnedes syn innebærer stortingsflertallets forlik om LTP at dette ikke skal skje, og at helikopterberedskapen skal opprettholdes i påvente av Landmaktstudien. Når det gjelder helikopterstøtte til Hæren har som kjent partiene bak forliket flagget ulike syn.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 27. april 2017 med spørsmål fra stortingsrepresentant Martin Henriksen. Spørsmålet gjelder helikopterberedskapen på Bardufoss og hvorvidt den vil opprettholdes i påvente av landmaktutredningen.

Dagens lokalisering med ledelsen for 339 skvadron på Bardufoss og fordeling med ni helikopter på Bardufoss og ni helikopter på Rygge videreføres inntil resultatet fra landmaktutredningen er klar. I tråd med

SPØRSMÅL NR. 1026**Innlevert 26. april 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 5. mai 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I februar 2016 svarte samferdselsministeren at Sotrasambandet skulle stå ferdig som planlagt og at OPS var en god gjennomføringsmetode for å redusere kostnader og holde fremdriftsplanen. Ministeren var ikke så opptatt av oppstart men at Sotrasambandet skulle stå ferdig som planlagt, og at den statlige andelen skulle bli større enn det staten skulle ta inn i moms på prosjektet.

Når forventer ministeren at Sotrasambandet blir ferdigstilt, til hvilken total kostnad og hva forventes å bli statens andel?»

BEGRUNNELSE:

Viser til spørretimen 17. februar 2016. Regjeringen har ennå ikke klart å legge frem Sotrasambandet til behandling i stortinget og det var tidligere planlagt byggestart i 2017.

Svar:

Meld. St. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018-2029 er det lagt til grunn et kostnadsoverslag for rv 555 Sotrasambandet på om lag 9,6 mrd. 2017-kr, basert på gjennomføring som et «tradisjonelt» prosjekt. Av dette er det lagt til grunn at 5,1 mrd. kr eller om lag 53 pst. skal finansieres med statlige midler, jf. side 290 i mel-

dingen. Opplegget for finansiering av Sotrasambandet som OPS-prosjekt er under avklaring. Til sammenligning var det i Nasjonal transportplan 2014-2023 lagt til grunn et kostnadsoverslag på 7 mrd. 2013-kr, hvorav 2 mrd. kr eller 29 pst. var forutsatt finansiert med statlige midler.

Lokale myndigheter fattet i februar/mars 2017 endelige vedtak om et opplegg for delvis bompengefinansiering av prosjektet. Statens vegvesen arbeider nå med å slutføre grunnlagsdokumentene for ekstern kvalitetssikring av prosjektet (KS2). Samferdselsdepartementet vil legge fram bompengeproposisjonen så snart nødvendige avklaringer foreligger. Deretter kan prosessen med kontrahering av OPS-selskap startes opp.

Før arbeidene på selve OPS-prosjektet kan startes, er det nødvendig å gjennomføre en rekke forberedende arbeider. Det er satt av midler til dette både i 2016 og 2017. En høyspentlinje som er eneste elektrisitetsforsyning til gassterminalen på Kollsnes i Øygarden, må flyttes. Høyspentlinjen forsyner også bl.a. oljeplattformen Martin Linge. Detaljprosjektering av løsningen for å flytte høyspentlinjen pågår, og det er lagt opp til å lyse ut arbeidene like etter sommerferien. Arbeidene med arkeologiske undersøkelser starter nå i mai. Videre pågår omfattende arbeider med grunnerverv der om lag 700 eiendommer blir berørt, hvorav 27 boligeiendommer skal innløses.

Det er derfor for tidlig å si når det nye Sotrasambandet kan stå ferdig, men forberedelsene pågår for fullt.

SPØRSMÅL NR. 1027**Innlevert 26. april 2017 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 8. mai 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«På side 182 i Perspektivmeldingen vises det til at regjeringen har iverksatt enkelte områdegjennomganger i offentlig sektor etter anbefaling fra OECD og Produktivitetskommisjonen.

Hvilke områder er det her snakk om?»

Svar:

I tråd med anbefalingen fra OECD og Produktivitetskommisjonen har regjeringen iverksatt områdegjennomganger som ett av flere verktøy for å skape budsjettmessig handlingsrom gjennom strukturelle endringer. Målet er å utvikle et verktøy for systema-

tisk arbeid med effektivisering og forbedring innenfor utvalgte områder.

Som omtalt i Meld. St. 2 (2015-2016), ble det startet opp to områdegjennomganger i 2016, av henholdsvis miljøforvaltningen og systemet for tildeling av offentlige forskningsbevilgninger under Norges forskningsråd. Områdegjennomgangen av miljøforvaltningen har vurdert endringer som kan gi mer effektiv måloppnåelse og bedre ressursbruk i arbeidet med miljøsaker. Gjennomgangen av systemet for tildeling av offentlige forskningsbevilgninger under Norges forskningsråd har vurdert tiltak for å øke kvaliteten i forskningen og

å redusere ressursbruken i Forskningsrådet. Disse er nå ferdigstilt og regjeringen arbeider med den videre oppfølging av disse.

Arbeidet har vist at slike gjennomganger kan være et nyttig virkemiddel for å initiere og forberede strukturelle tiltak i budsjettet. Metoden gir større mulighet til fordypning og langsiktig arbeid enn det som er tilfellet innenfor det løpende budsjettarbeidet.

Fremover vil regjeringen derfor iverksette flere områdegjennomganger som kan brukes som beslutningsunderlag for strukturelle endringer i offentlig sektor.

SPØRSMÅL NR. 1028

Innlevert 26. april 2017 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 3. mai 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Viser til figur 7.8 i Perspektivmeldingen som sammenligner inntektskorrelasjon mellom fedre og sønner i ulike land.

Hvordan har denne korrelasjonen utviklet seg over tid i Norge?»

Svar:

Det føres ikke løpende statistikk over sosial mobilitet målt som inntektselastisitet mellom fedre og sønner. Det er imidlertid publisert enkelte forskningsarbeider som analyserer hvordan sosial mobilitet har utviklet seg over tid i Norge.

En analyse fra SSB-forsker Modalsli analyserer yrkesmobilitet over perioden 1865-2011.¹ Han finner en betydelig økning i yrkesmobilitet over perioden, særlig i yrker utenfor landbruket. En annen analyse av Pekkarinen, Salvanes og Sarvimäki har analysert utviklingen i inntektsmobilitet mellom fedre og sønner for kohorter født fra 1930-årene til midten av 1970-årene.² Forskerne finner en vesentlig økt mobilitet for kohortene

som ble født på 30 og 40-tallet, mens inntektsmobiliteten mellom fedre og sønner har vært stabil etter 2. verdenskrig. De finner også at inntektsmobiliteten blant sønnene til de fedrene med lavest inntekt først økte, men så har blitt redusert. Det siste resultatet støttes også av en analyse av forskerne Røed og Markussen ved Frisch-senteret.³ De finner at inntektsmobiliteten mellom fedre og sønner for kohorter født mellom 1950-årene til 1970-årene samlet sett har vært relativt stabil, men at utviklingen for de som blir født inn i familier med de aller laveste inntektene⁴, er negativ langs flere dimensjoner (inntekt, yrkesaktivitet, utdanning, uførhet etc.). Forskerne peker på at en viktig forklaring synes å være at enkelte av de som er oppvokst i de fattigste familiene, ikke har tatt del i ekspansjonen av utdanning på linje med andre grupper. De har dermed sakkert akterut i arbeidsmarkedet.

Samlet sett indikerer dette at den sosiale mobiliteten i Norge for kohortene som er født etter 2. verdenskrig, har vært relativt høy og stabil. Det er likevel visse tegn til en negativ utvikling i den sosiale mobiliteten for de personene som fødes inn i husholdninger med de aller laveste inntektene.

¹ Modalsli, J. (2017) *Intergenerational Mobility in Norway 1865-2011*, The Scandinavian Journal of Economics 119(1), 34-71.

² Pekkarinen, T. K.G. Salvanes og M. Sarvimäki (2017) *The Evolution of Social Mobility: Norway during the Twentieth Century*, The Scandinavian Journal of Economics 119(1), 5-33.

³ Markussen, S. og K. Røed (2017) *Egalitarianism under Preassure – Towards Lower Economic Mobility in the Knowledge Economy?*, Notat 14. februar 2017, Frischsenteret.

⁴ De 5 pst. med lavest brutto arbeidsinntekt.

SPØRSMÅL NR. 1029**Innlevert 27. april 2017 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 5. mai 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Hver dag havner store mengder med dårlig rensed kloakk rett ut i fjordene våre. En rekke norske kommuner med 1,5 millioner innbyggere bryter nemlig renskravene ifølge en SSB kartlegging, melder NRK. I 2015 konkluderte Miljødirektoratet (rapport M-468) at 44 % av avløpsanleggene ikke overholder renskravene i tillatelsen. Dette er et dårligere resultat enn ved forrige tilsyn i 2010.

Hvilke tiltak har regjeringen iverksatt og planlagt for å snu trenden med store og økende kloakkutslipp i Norge?»

Svar:

Som representanten påpeker er det fortsatt en rekke avløpsrensaneanlegg i Norge som ikke er i god nok tilstand. De fleste avløpsrensaneanlegg er kommunale, og det er Fylkesmannen som er forurensningsmyndighet og som fører tilsyn. Dessverre er det fortsatt mange anlegg som overskrider utslippsgrensene som er fastsatt i tillatelsene etter forurensningsloven.

Årsaken til manglende overholdelse kan være mange, som problemer med overvann på grunn av stadig økende ekstremnedbør, raskere befolkningsvekst enn forventet, manglende vedlikehold, med mer.

Jeg er opptatt av at de kommunene det gjelder nå sørger for at renskravene blir overholdt så raskt som mulig. Fylkesmennene er allerede i ferd med å få på plass en systematisk oversikt over årsaken til at kravene ikke nås, og hvilke avbøtende planer som foreligger.

Dette vil bli rapportert til Miljødirektoratet i år, og forholdene vil bli fulgt opp overfor ansvarlige kommuner og anleggseiere. Det er også satt i gang en rekke tiltak allerede for å bedre på forholdene, gjennom pålegg om til dels betydelige utbedringer.

En del av problemene med å overholde renskravene skyldes økende mengder overvann som følge av mer ekstremvær i Norge. Regjeringen nedsatte i april 2014 et utvalg for å gjennomgå og klargjøre rammebetingelsene for kommunenes håndtering av overvann. Overvannsutvalget leverte sin anbefaling i desember 2015. Flere departementer og underliggende etater er nå involvert i arbeidet med å vurdere og gjennomføre utvalgets forslag til endringer i en lang rekke lover og forskrifter.

Ved innføringen av vannforskriften i 2007 startet arbeidet med å kartlegge behov for tiltak for å sikre god vannkvalitet i våre vassdrag og kystområder. De første landsomfattende vannforvaltningsplanene med tilhørende tiltaksprogram ble godkjent av Regjeringen i juli 2016. Arbeidet med å oppfylle målene om god økologisk og kjemisk vannkvalitet innen 2021 har allerede utløst oppgradering av små private avløpsanlegg i flere kommuner, særlig på Østlandet. Etter at vannforvaltningsplanene ble vedtatt vil flere kommuner kartlegge de små avløpsanleggene, noe som er ventet å føre til nye pålegg om tiltak for å oppfylle renskravene.

Jeg forventer at de mange tiltakene som nå er igangsatt fører til at utslippskravene i større grad blir overholdt, og at forholdene bedrer seg de kommende årene. Dette er noe jeg vil følge nøye med på.

SPØRSMÅL NR. 1030**Innlevert 27. april 2017 av stortingsrepresentant Trond Giske****Besvart 9. mai 2017 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Målt etter NHDs beregningssystem fra 2013, hva er netto forenklingverdi av alle tiltak, hva er 2017-verdien av de 57 tiltakene presentert den 21. august 2013

fordelt på hvert tiltak, og effekten av Solberg-regjeringens iverksatte og vedtatte forenklingstiltak per 25. april 2017 fordelt på hvert tiltak?»

BEGRUNNELSE:

I forrige stortingsperiode ble det utviklet et system for å måle forenklingstiltak for næringslivet. For å sette fart på forenklingarbeidet var det viktig å kunne være konkret og ha en beregningsmåte som over tid kunne måle effektene av ulike vedtak. Regjeringen Stoltenberg vedtok en målsetting om at de politisk vedtatte forenklingene skulle bidra til innsparing for næringslivet på 10 milliarder innen utgangen av 2015. Etter dette har nåværende regjering satt mål om at man skal forenkle for i alt 15 milliarder kroner innen utgangen av stortingsperioden 2017.

Den 21. august 2013 presenterte Næringsdepartementet resultatet av forenklingarbeidet så langt. 35 tiltak var allerede var allerede gjennomført, og det var besluttet å gjennomføre ytterligere 22 tiltak. Dette var beregnet å ha en forenklingseffekt på i overkant av 5 milliarder kroner, etter det beregningssystemet som NHD brukte i 2013.

I spørsmålet ligger altså både hva effekten av de 57 tiltakene presentert i august 2013 utgjør i 2017, og en oversikt over hva nye forenklingstiltak foretatt under Solberg-regjeringen bidrar med, og eventuell effekt av nye vedtak som øker belastningen på næringslivet.

Det er selvsagt viktig at forenklingen ikke spises opp av nye byråkratiserende vedtak, regler og ordninger.

Svar:

Per 1. april 2017 er forenklingverdien av alle tiltak som er gjennomført siden 2011 og under gjennomføring, om lag 12,5 mrd. kroner årlig.

Representanten Giske viser i sitt spørsmål til 57 tiltak presentert 21. august 2013. Den siste oppdaterte listen under regjeringen Stoltenberg II forelå 15. oktober 2013. Denne viser 37 gjennomførte forenklingstiltak, hvorav 20 større og 17 mindre tiltak. Videre var 25 tiltak på det tidspunktet under gjennomføring. Av disse ble 21 gjennomført, tre ble ikke gjennomført, og ett vil etter planen oversendes Stortinget før sommeren 2017 (lovproposisjon om regnskapsloven).

I tabellene som følger, er tiltakene listet opp med estimater for de største tiltakene og enkelte andre kalkulerbare tiltak. Tabell 1 viser gjennomførte større tiltak under regjeringen Stoltenberg for perioden 2011–2013. Tilsvarende gir tabell 2 oversikt over mindre tiltak i samme periode. Tabell 3 viser større tiltak gjennomført av regjeringen i perioden 2013–2017. Tabell 4 gir en oversikt over gjennomførte mindre tiltak i perioden 2013–2017, mens tabell 5 viser de viktigste tiltakene under gjennomføring. I notene til tabell 3 og 4 er det angitt hvilke tiltak som ble vedtatt av regjeringen Stoltenberg. Ett av de 21 tiltakene som det er vist til ovenfor som per oktober 2013 var under gjennomfø-

ring, er lagt inn i tabell 1 (forenklinger og videreutvikling av Altinn).

Flere forenklingstiltak var i 2013 under gjennomføring. Blant disse var e-faktura i kommunene, e-kontoutskrift for tollkreditt, endringer i aksjeloven 2013, e-resept, e-skattekort og SSB-utvalgsreduksjon. Når disse tiltakene inkluderes, forenklet regjeringen Stoltenberg for ca. 5,5 mrd. kroner i perioden 2011–2013. Regjeringen har fra vi tiltrådte gjennomført eller vedtatt forenklinger for vel 7 mrd. kroner, dvs. at totalt er forenklingsevinsten fra 2011 til 1.4.2017 ca. 12,5 mrd. kroner.

Det kan være vanskelig å avgrense vedtakstidspunkt for enkelte tiltak. A-ordningen, som trådte i kraft 1.1.2015, har krevd flere vedtak etter 2013. Vedtak i 2013 om endring i oppbevaringstiden for regnskapsmaterieell måtte følges opp med andre forskriftsendringer senere. I beregningene er gevinsten fordelt med 50 pst. på hhv. denne og tidligere regjering for disse to tiltakene (jf. tabell 3, nr. 1 og nr. 21).

Større planlagte tiltak som ikke er vedtatt ennå, er ikke tatt med i beregningen. Blant annet vil forenklingstiltak i aksjelovgivning og regnskapslovgivning kunne utgjøre besparelser på 2–3 mrd. kroner. Vi har lagt frem for Stortinget Prop. 112 L (2016–2017) Endringer i aksjelovgivning mv. (modernisering og forenkling) som foreløpig ikke er behandlet. Lovproposisjon om endringer i regnskapslovgivning vil, som nevnt, etter planen foreligge før sommeren 2017.

Forenklingstiltak er generelt kjennetegnet ved at regelverk eller prosedyrer blir enklere uten at det går utover formålet med lovgivningen. Regelverk knyttet til nye byrder som pålegges, har generelt andre viktige motiver som forenklingarbeidet må veies opp mot, for eksempel tiltak for bedre kontroll og tilsyn med enkelte bransjer eller forbruker- og miljøhensyn. Jeg har ikke kostnadstallet knyttet til innføringen av nye byrder. Regjeringen har imidlertid revidert utredningsinstruksen og etablert Regelrådet, som skal bidra i arbeidet for å hindre at nye, unødvendige byrder legges på næringslivet.

Representanten Giske ber om å få beregnet 2017-verdi av tiltakene. Dette er metodisk vanskelig siden effekten av tiltakene slår inn med ulik styrke i de enkelte år. For eksempel er effekten av revisjonsfritaket beregnet til å utgjøre 1,5 mrd. kroner i 2012, mens den i 2017 er verdsatt til 2,7 mrd. kroner. Dette representerer ikke en prisjustering, men det faktum at flere bedrifter har benyttet seg av ordningen. I tallene foran er det effekten i 2017 som er lagt til grunn. I departementets sluttrapport for forenklingarbeidet 2011–2017 vil jeg eventuelt komme tilbake til spørsmålet om prisjustering og om det er potensialet eller faktisk utnyttelse av en forenkling som skal legges til grunn for gevinstberegningene. Departementet oppdaterer og kvalitetssikrer beregningene jevnlig, og jeg tar derfor forbehold om at enkelte tall og sammenstillinger

i sluttrapporten kan avvike noe fra det som rapporteres her.

Tabell 1: Gjennomførte tiltak 2011–2013: Antatt større tiltak

	Tiltak	Departement	Estimat, mill. kr.
1	Aksjeloven – Enklere regler for selskapers saksbehandling og organisasjon	JD	560
2	Aksjeloven - Fjerning av revisjonsplikt for små og mellomstore selskaper	JD	2 700
3	Aksjeloven – Fjerning kravet til åpningsbalanse og revisorerklæring	JD	100
4	Aksjeloven – Reduserte informasjonskrav	JD	
5	Aksjeloven - Senking av aksjekapital	JD	110
6	Aksjeloven – Smidigere kapitalregler	JD	
7	Bedre oversikt over varsler fra Samordnet registermelding i Altinn	NFD (NHD)	
8	Bokføringsloven (bokføringstandardstyrets delrapport II), endring av spesifikasjonskravet	FIN	110
9	Digital konkursbehandling	NFD (NHD)	40
10	Digitalisert bedriftsetablering gjennom Altinn	NFD (NHD)	220
11	E-kontoutskrift tollkreditt	FIN	150
12	Elektronisk faktura i staten	KMD (FAD)	175
13	Elektronisk innmelding av sykefravær	ASD (AD)	
14	Forenklinger og videreutvikling i Altinn	NFD (NHD)	
15	Fulldigitalisert versjon av Samordnet registermelding	NFD (NHD)	445
16	Innføring av elektronisk resept	HOD	270
17	Konkurranseloven – heving av terskelverdi for meldeplikt	KMD (FAD)	
18	Merverdiavgift – pliktig elektronisk levering av omsetningsoppgaven	FIN	
19	Signeringskravene til Enhets- og Foretaksregisteret	NFD (NHD)	
20	Verdipapirhandeloven	FIN	

Tabell 2: Gjennomførte tiltak 2011–2013: Antatt mindre tiltak

	Tiltak	Departement
1	Bedre industrielt rettsvern	NFD (NHD)/JD
2	Elektronisk søknad for maritime sertifikater	NFD (FD)
3	Forenklet omgjøring fra NUF til AS	FIN
4	Forenkling og harmonisering av tollsatser	FIN
5	Forskriftsendringer med forenkling av Mattilsynets regelverk	HOD
6	Forskriftsforenkling innen fiskeri	NFD (FD)
7	Innovasjon Norge – forenklet tjenesteportefølje og enklere kundedialog	NFD (NHD)
8	Mattilsynets Regellesehjelp for lovdata	HOD
9	Nettportal for arbeidsinnvandring og tjenesteimport	ASD (AD)/FIN/UD/JD
10	Nye mer helhetlige HMS-forskrifter	ASD (AD)
11	Oppheving av reglene om korreksjonsinntekt	FIN
12	Oppheving av vei- og banefritaket i merverdiavgiftsloven	FIN
13	Ordningen for merverdiavgiftsrepresentanter	FIN
14	Reduksjon av kreditorfristen	FIN
15	Revisors begrunnelse kan nå sendes elektronisk via Altinn	NFD (NHD)
16	Sykefraværsapplikasjon fra NAV	ASD (AD)
17	Unntak fra plikten til å utarbeide konsernregnskap	FIN

Tabell 3: Gjennomførte tiltak 2013–2017: Antatt større tiltak

	Tiltak	Departement	Estimat, mill. kr.	Note
1	A-ordningen (elektronisk dialog med arbeidsgiver)	FIN/ASD/NFD	323	a
2	Bokføring av samleposter i kunde- og leverandørspeifisering	FIN	102	
3	Digitalisering av statlige skjema	NFD	912	
4	Digitalt svar fra Enhets-, Foretaks- og Frivillighetsregisteret på under en time	NFD	80	
5	Elektronisk faktura i kommunene	KMD	140	a
6	Elektronisk skattekort	FIN	70	a
7	Elektronisk stiftelse av aksjeselskap	NFD/JD	21	
8	Enklere regler for oppfølging av sykemeldte	ASD	85	
9	Forenklet skattemelding for næringsdrivende med enkle skattemessige forhold	FIN	100	
10	Forenkling av kommunale salgs- og skjenkebestemmelser	HOD		
11	Forenklinger fra Bokføringsstandardstyrets rapporter II og III	FIN	190	
12	Forenklinger i byggedelen i plan- og bygningsloven	KMD	100	b
13	Forenklinger i plandelen i plan- og bygningsloven	KMD	100	b
14	Kontaktregister i Altinn	NFD		
15	Kravet om originalbilag til reiseregninger og utleggsoppstillinger opphevet	FIN	1 200	
16	Merverdiavgift ved innførsel	FIN	547	
17	Ny skatteforvaltningslov	FIN		c
18	Offentlig anskaffelser – administrative forenklinger	NFD		
19	Offentlig anskaffelser – formalkrav ved anbud	NFD		
20	Offentlig anskaffelser – heving av terskelverdi	NFD		
21	Oppbevaringstiden for regnskapsmaterieil halveres	FIN	323	a
22	Opphevelse av kvartalsrapportering for børsnoterte selskaper	FIN	40	
23	Opprydding i diettsatsene for innenlandske reiser	FIN	154	
24	Redusert utvalg i SSBs strukturstatistikk	FIN	50	a
25	Reduserte gebyrer i Brønnøysundregistrene	NFD	213	
26	Reduserte krav til oversettelse av patenter	NFD	40	
27	Samarbeidsavtale mellom KS og Altinn	NFD		
28	Teknologinøytral inkassolov, tvangsfullbyrdelseslov og tinglysingslov	JD	826	

29	Utvikling av elektronisk tinglysingsystem	KMD	140	
30	Videreutvikling av e-tinglysing løsøre	NFD	47	

Tabell 4: Gjennomførte tiltak 2013–2017: Antatt mindre tiltak

	Tiltak	Departement	Estimat, mill. kr.	Note
1	Altinn app – meldingsboksen i lomma	NFD		
2	Avklaring i mva-reglene for fisjon og fusjon	FIN		a
3	Bedre informasjon og rettleiding rundt registrering av foretaksnavn, varemerke og domenenavn	NFD		
4	Betalingsløsning for patenter i Altinn	NFD		
5	Digital informasjon for fiskere	NFD		
6	Digital innmelding for kystfiskeflåten	NFD		
7	Digital kundeportal for togselskap	SD		
8	E-farledsbevis for skipsfarten	SD		a
9	Eierendringer i selskap som eier fiskefartøy	NFD		a
10	Elektronisk fakturering av engangsavgift (registrerings-avgift) for bil	FIN		a
11	Elektronisk løsning for beregning av gevinst/tap ved salg av eiendom.	FIN		
12	Elektronisk omberegning av inn- og utførselsdeklarasjoner	FIN		a
13	Elektronisk overføring av operativ informasjon til jernbaneforetak – OTI	SD		a
14	Endring i tilsyn av måleredskaper for Justervesenet	NFD		
15	Endringer i beskatningen av yrkesbiler	FIN		
16	Endringer i forskrifter på verdipaprområdet	FIN		
17	Endringer i representasjonsregelverket	ASD		
18	Enklere refordeling av fiskekvoter	NFD		
19	Enklere regler for havfiskeflåten	NFD		
20	Enklere skatteregler for deltakerlignende selskaper	FIN		
21	Et bedre og enklere system for arbeidsmarkeds tiltak	ASD		
22	Forenkler prosessen for fisketillatelse	NFD		
23	Forenkler regler for oppdrettsnæringen	NFD		
24	Forenklet søknad for statlige forskningsmidler	NFD		
25	Forenklet tollbehandling for varer fra utviklingsland	FIN		a
26	Forenkling av Sjødirektoratets forskrifter	NFD		a

27	Forenkling i regelverket for EKOM-tjenester	FIN		a
28	Forenklinger i virkemidler under jordbruksavtalen	LMD		
29	Fullverdig nasjonal meldingsportal for skipsfarten (SafeSeaNet)	SD		
30	Grunderportal for enklere bedriftsetablering	KMD/NFD		a
31	KS SvarUT – Bruk av Altut-funksjonen i Altinn i kommunene	KMD		a
32	Modernisering av Skatteetatens systemer for forskuddsutskrivning og skatteberegning	FIN		a
33	Nytt forvaltningssystem for produksjonstilskuddene og avløsertilskuddet	LMD		
34	Opphevelse av Medieeierskapsloven	KUD		
35	Ordning med frivillig registrering ved utleie av næringseiendom	FIN		
36	Redusert oppbevaringstid for regnskapsførers oppdragsdokumentasjon	FIN		
37	Reduserte krav til oversettelse av patenter	NFD/JD		
38	Selvbetjeningsløsninger for tjenesteeiere i Altinn	NFD		
39	Skatte- og MVA-attest i Altinn	FIN		
40	'Team Norway' – enklere å satse i utlandet	UD		a
41	Tilsynsapp lansert av Direktoratet for byggkvalitet	KMD		a
42	Tollkreditt uten krav til sikkerhet	FIN		a
43	Utvidelse av signeringsreglene for e-meldinger	NFD		
44	Vegvesenet – Elektronisk bestilling og betaling via DinSide	SD		
	Antatt effekt av 44 mindre tiltak		350	

Noter

- a) Tiltak er initiert/vedtatt av regjeringen Stoltenberg.
- b) Foreløpig anslag, mer fullstendig kalkyle under arbeid.
- c) Vil bli kalkulert.

Tabell 5: Tiltak under gjennomføring

	Tiltak	Departement	Estimat, mill. kr.
1	Samtykkebasert lånesøknad	NFD	670
2	Elektronisk innlevering av anbud, off. anskaffelser	NFD	564
3	Fellestjeneste bygg på Altinn	KMD	150
4	Digitalisering av utleggstrekk	FIN	70

SPØRSMÅL NR. 1031**Innlevert 27. april 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 4. mai 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

«Av en inntekstvekst på cirka kroner 50 000 per årsverk i perioden 2014-2016 kan omtrent kroner 45 000 forklares med andre forhold enn regjeringens politikk.

Er statsråden enig i at det er rentenedgang, markedsbalanse i svinenæringen, god drift i Tine og påplussinger i Stortinget som i all hovedsak er forklaringen på inntekstveksten i jordbruket fra 2014-2016, om ikke - hva mener statsråden er de rette tallene?»

BEGRUNNELSE:

Totalkalkylens normaliserte regnskaper viser følgende inntekstutvikling når en tar hensyn til inntektseffekten av jordbruksfradraget, målt som vederlag til arbeid og egenkapital pr årsverk.

2014: 30 2200

2015: 34 4200

2016: 35 2400

Det vil si en inntekstvekst på 50 200 kroner i denne perioden. 2016 tallene er budsjettall, det vil si en prognose.

3 forhold er av stor betydning:

- Rentenedgang. (Utgjør 21 500 kr/årsverk)
- Svinenæringa har gått fra overproduksjon i 2014, til markedsbalanse i 2015 og 2016. Dermed har en kunnet ta ut målprisen. (Utgjør ca. 8 000 kr/årsverk)
- God drift i Tine Industri. Det har gitt grunnlag for stor etterbetaling til melkeprodusentene. (Økningen i etterbetaling utgjør ca. 11 000 kr/årsverk)

Disse forholdene alene utgjør altså ca. 40 000 kr/årsverk av en inntekstvekst på 50 000 kr/årsverk. Ingen av disse forholdene har noe med Høyres/FrPs landbrukspolitikk å gjøre.

Om Høyre/Frp kan sole seg i glansene for de siste 10 000 kronen, er også et åpent spørsmål. Ved jordbruksoppgjøret 2014 ble det brudd. Da sørget likevel Stortinget for å plusse på 250 mill. kroner på forslaget som ble forelagt Stortinget. Dermed ble det ikke noe av budsjettkuttet på 250 mill. kr som regjeringen ønsket. 250 mill. kr tilsvarer 5 500 kr/årsverk, og det må en vel da si at ikke er et resultat av regjeringens politikk.

Svar:

Inntektene i jordbruket, rekna per årsverk, aukar sterkt. Det er eg glad for. Så vidt eg kan sjå, har representanten Pollestad nytta tal frå Budsjettnemnda si utgreiing frå i fjor, og då var tala for 2016 eit budsjett. Tala i år syner enno sterkare inntektsauke frå 2014 til 2016.

Eg er i stor grad samd med representanten Pollestad i at dei faktorane han nemner har vore viktige for inntektsauken. Men, det er svært mange faktorar som til slutt gjev nettoresultatet i rekneskapen. Og det er fleire andre som òg kan nemnast.

Til dømes auka kjøttinntektene med om lag 30.000 kroner per årsverk, frå 2014 til 2016, (etter at det er korrigert for endringar i marknadsbalansen og rekneskapsteknisk flytting av tilskot til lammeslakt). Mykje skuldast auke i produksjonen, som regjeringa og avtalepartane har lagt til rette for. Auka produksjon har gjort at overslagsløyvingane på jordbruksavtala (der det er tilskottssatsen som blir vedteke i jordbruksavtala, og nødvendig løyving fylgjer voluma) har auka med 259 mill. kroner i 2016 og 129 mill. kroner i 2017.

Eg er svært komfortabel med at marknaden, makroøkonomiske høve og bøndenes og industrien sin eigen innsats har bidrege vesentleg til inntekstveksten. Bønder er sjølvstendig næringsdrivande, det offentlege legg rammer og bidreg med tilskot til næringsdrifta. Eg er glad for at høva i denne perioden har vore lagt slik at næringa har oppnådd svært gode resultat, utan særleg auke i subsidiering.

Nettoinntektene til bøndene verken kan, eller skal, bli vedtatt av avtalepartane, regjeringa eller Stortinget. Det gjeld å legge rammer som gjer at jordbruket kan bli mindre avhengig av offentlege tilskot og reguleringar.

SPØRSMÅL NR. 1032**Innlevert 27. april 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 4. mai 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

«Vil statsråden syte for ein open og ryddig prosess når ein skal ta stilling til kor i landet ein skal lokalisera Landbruksdirektoratet når det no skal flyttast utanfor Oslo?»

Svar:

Regjeringa la 17.02.17 fram Meld. St. 18 (2016-2017) Berekraftige byar og sterke distrikt. Vedlagt meldinga var Plan for lokalisering av statlege arbeidsplassar. I planen, kap. 7.2, blir det omtalt kva for oppgåver, funksjonar og einingar som ein planlegg å omlokalisere eller som ein vil vurdere å omlokalisere.

I kap. 7.2 heiter det følgjande om landbruksforvaltninga:

”Regjeringa vil gjennomgå den samlede ansvarsdelingen i landbruksforvaltninga, på tvers av dagens forvaltningsnivå med sikte på forenklingar, bedre kontroll med

offentlege tilskudd og en hensiktsmessig arbeidsfordeling mellom kommuner, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet. Utredninga skal ferdigstilles innan 1. juli 2017. Utredninga skal omfatte en vurdering av å lokalisere oppgåver eller enheter til ulike stader i landet, blant annet i Trøndelag. Det er i dag 194 og 30 ansatte ved Landbruksdirektoratet i henholdsvis Oslo og Alta. Den samlede arbeidsmengden til landbruksforvaltninga hos fylkesmennene utgjør om lag 300 årsverk.”

Utgreiingsarbeidet vil bli gjort av Landbruks- og matdepartementet i samsvar med retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon, og i tråd med utgreiingsinstruksjonen. Utgreiinga skal som det går fram av mandatet bl.a. omfatte ei vurdering av å lokalisere oppgåver eller einingar til ulike stader i landet.

Departementet har fått fleire innspel frå kommunar og fylke til vurderinga av lokalisering av Landbruksdirektoratet. Eg har også hatt møte med desse der dei har fått høve til å gi ein kort presentasjon av området sitt. Innspela vil bli vurdert i det vidare arbeidet med utgreiinga.

SPØRSMÅL NR. 1033**Innlevert 27. april 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 9. mai 2017 av fungerende innvandrings- og integreringsminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Meiner statsråden at handsaminga av Ogba Asfhe er akseptabel og i tråd med norske verdiar, og vil statsråden ta grep for å endre retningslinjene slik at dei som har budd så lenge på mottak utan å få avklara sin status får ein meir verdige og føreseielege bu- og livssituasjon?»

har Asfhe no fått kontakt med folk i nærmiljøet i Jølster og prøver etter beste evne å skape seg eit liv i ein svært vanskeleg livssituasjon. Ho kjem opphavleg frå Eritrea, fyller ikkje kriteria for å få asyl og opphald, men kan heller ikkje returnerast til heimlandet. Etter som det ikkje er nokon plan for rekkjefølgja i nedlegging av mottak risikerer Asfha å bli flytta vidare til nytt mottak etter kort tid.

BEGRUNNELSE:

Avisa Firda har den siste veka skrive om Ogba Asfhe, som har budd 26 år i ymse mottak, og som no må flytte til eit nytt mottak på ei veker varsel etter som mottaket i Jølster skal leggjast ned. Etter å ha flytta fleire gonger

Svar:

Ansvar for opprettelse, drift og nedleggelse av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI). I dette ligger

ansvar for å tilpasse mottakskapasiteten til det behovet som til enhver tid eksisterer.

Etablering og drift av mottak er konkurranseutsatt. At mottakssystemet er konkurranseutsatt antas å bidra til kostnadseffektivitet og nødvendig fleksibilitet i et system der kapasitetsbehovet kan svinge mye på kort tid. Det er opp til UDI å avveie hensynet til et kostnadseffektivt mottakssystem opp mot hensynet til å kunne tilby asylsøkere lovpålagt innkvartering.

Det høye antallet asylsøkere i 2015, etterfulgt av svært få asylsøkere i 2016 og hittil i 2017, har gjort det nødvendig å bygge ned mottakskapasiteten. I 2016 ble det brukt betydelige midler til å betale for ubenyttet innkvarteringskapasitet. Jeg viser til brev av 11.10.2016 fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen vedrørende kostnader knyttet til ubrukte mottaksplasser, og svar av 25.10.2016. Jeg ønsker også å vise til anmodningsvedtak fra Stortinget til regjeringen med føring om å «Gjennomføre tiltak for å redusere kostna-

dene ved etablering av nye mottaksplasser» (434:7) og «Iverksette tiltak for å sikre god konkurranse og god tilgang på mottaksplasser slik at det kan unngås at aktører kan ta ut store utbytter i forbindelse med opprettelse og drift av asylmottak» (434:9).

UDI har egne rutiner for nedbygging av mottakskapasitet, hvor det fremgår hvilke ulike hensyn som blir vektlagt ved slike vurderinger. I dagens situasjon med overkapasitet på mottaksplasser legges det størst vekt på pris.

Jeg har forståelse for at beboere som berøres av nedleggelser kan oppleve det som en vanskelig situasjon. UDI og de ansatte på mottakene forsøker derfor å gjennomføre flyttinger på en skånsom måte for beboerne. Når det gjelder beboere som har fått vurdert sin asylsøknad og ikke tilfredsstillende kriteriene for å få en oppholdstillatelse i Norge, har disse plikt til å forlate Norge. Inntil retur gjennomføres tilbys plass i mottak, som er et frivillig botilbud.

SPØRSMÅL NR. 1034

Innlevert 28. april 2017 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 8. mai 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Eg viser til statsråden i sitt brev av 06.03.2017 med tittel "Skattekontoret på Gol" til buskerudbenken på Stortinget skriv: "Skattekontoret på Gol vil, i tråd med Finansdepartementets fullmakt, bli nedlagt innan utgangen [av] 2019 og tilsette på dette kontoret vil bli overført til skattekontoret på Leira i Valdres." Eg er seinare blitt gjort kjent med at skattekontoret på Gol stenger dørene for publikum 1. juni d.å.

Kvifor utelét statsråden denne viktige informasjonen om skattekontoret på Gol i sitt svar til Stortinget?»

GRUNNGJEVING:

Brevet frå statsråden til buskerudbenken på Stortinget var eit svar på brev av 21. februar 2017 frå stortingsrepresentantane Martin Kolberg, Lise Christoffersen, Torgeir Micaelsen og Per Olaf Lundteigen om skattekontoret på Gol.

Svar:

Det går fram av Prop. 1 S (2016–2017) for Finansdepartementet at Skatteetatens nye kontorstruktur vert innført gradvis frå 2017 til 2019. Det stemmer at publikumstenestene ved skattekontoret på Gol vert stengd 1. juni 2017. Gol-kontoret vil framleis arbeide med andre oppgåver fram til kontoret vert stengd innan utgangen av 2019. Dei ansatte på Gol-kontoret vert då flytta til skattekontoret på Leira.

Representantane tek i sitt brev av 21. februar 2017 ikkje opp sjølve prosessen for nedlegginga av Gol-kontoret, og dette er årsaka til at eg i svaret ikkje gjekk i detalj om framdriftsplanen for nedlegginga. Eg er likevel einig i at dette er opplysningar som godt kunne ha vore tekne med i mitt brev til Buskerud-benken av 6. mars 2017.

Eg vil peike på at tidspunktet for stenging av publikumstenestene ved kontor som vert nedlagde, er gjort offentleg kjend i andre samanhenger, mellom anna i Skattedirektoratets rapport om ny kontorstruktur av 1. juni 2016. At publikumstenestene ved Gol-kontoret stenger 1. juni 2017 går òg tydeleg fram av Skattedirektoratets brev av 1. februar 2017 til Regionrådet for Buskerud – eit brev eg visar til i mitt svar av 6. mars

2017. Datoen for stenging av publikumstenestene har

og vore godt kjend lokalt, jf. til dømes omtale i Hal-
lingdølen 19. januar og 11. mars 2017.

SPØRSMÅL NR. 1035

Innlevert 28. april 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 9. mai 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvor mange meldinger er gitt Helfo fra sykehusene på vegne av pasientene om fristbrudd hvert år siden endringen av pasient- og brukerloven i 2013 og hva var tallene da pasientene selv skulle melde fra til Helfo, altså før lovendringen?»

BEGRUNNELSE:

Ved behandlingen av Prop. 118 L (2012–2013), jf. Innst. 388 L (2012–2013), vedtok Stortinget våren 2013 å endre pasient- og brukerrettighetsloven.

De som har fått en frist for helsehjelp og ikke har mottatt helsehjelpen innen denne fristen, har rett til å få et annet behandlingstilbud. Ved fristbrudd kan Helfo finne tilbud hos en annen behandler dersom pasienten ønsker det.

Før lovendringen kunne pasienten selv kontakte Helfo om dette, mens det etter lovendringen er sykehuset eller behandlingstedet som skal kontakte Helfo på vegne av pasienten.

Svar:

Endringene i pasient- og brukerrettighetsloven som representanten viser til ble vedtatt i 2013, og trådte i kraft 1. november 2015.

Jeg viser til Helsedirektoratets rapport ”Utredning av ventetidsregistrering i spesialisthelsetjenesten” som nylig ble lagt frem. Her fremgår det at antall meldte fristbrudd til Helfo var

- 1146 i 2013
- 541 i 2014
- 1022 i 2015
- 4638 i 2016

Ifølge Helfos årsmelding for 2015 økte antallet meldinger mot slutten av året da ny lovgivning trådte i kraft. Økningen har vedvart i 2016. Helsedirektoratet antar at økningen i antall meldte fristbrudd har bakgrunn i at spesialisthelsetjenesten fikk plikt til å varsle Helfo i 2015, mens det tidligere var pasientene som måtte kontakte Helfo ved fristbrudd. Spesialisthelsetjenesten har også plikt til å varsle før fristbruddet er en realitet, i motsetning til tidligere da pasienter først kunne kontakte Helfo når fristbrudd var oppstått.

SPØRSMÅL NR. 1036

Innlevert 28. april 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 15. mai 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Ansatte i Sykehuset Østfold etterlyser rapportfunksjon for beslutningsstøtte for klinikere og rapportering

av faktisk legemiddelbruk i det nye datasystemet som skal innføres i hele Helse Sør- Øst.

Når mener statsråden dette må være på plass og vil det bli stilt krav om at disse funksjonene er på plass ved innføring av nytt datasystem ved andre sykehus?»

BEGRUNNELSE:

I Dagens Medisin 25.04 etterlyste smittevernoverlege ved Sykehuset Østfold rapportfunksjon i nytt datasystem for å aksjonere mot feil bruk av antibiotika.

Dagens Medisin skriver:

”Sykehuset Østfold innførte for ett og et halvt år siden det elektroniske kurvesystemet Metavision, som utprøver for styringssystemet som skal innføres i hele Helse Sør-Øst. Kurvesystemet fører detaljert informasjon om forskrivning til pasienter og har data som kan gi oversikt for forbruk av medikamenter satt i sammenheng med indikasjon.

Sammenlignet med hvordan Haug i dag gjennomgår salgsstatistikk fra Sykehusapoteket for å overvåke antibiotikabruken, er det nye kurvesystemet et paradigmeskifte for kvalitetsforbedring. Men foreløpig mangler rapportfunksjonene.

– I dagens kurveløsning er det verken lagt til rette for beslutningsstøtte for klinikere, eller for rapportering av faktisk legemiddelforbruk. I det minste burde forbruksdata vært mulig å rapportere fra dag én. Vi er nærmest helt overlatt til oss selv for å kunne produsere oversikter som ikke bare teller kroner og ører. For antibiotikastyring er det viktig å få oversikt over individuelle pasienters antibiotikabruk slik at man kan justere forskrivningspraksis og påvise unødig bruk av bredspektrede midler, sier smittevernoverlegen.”

Ifølge oppslaget i Dagens Medisin ble dette etterlyst ovenfor prosjektgruppen som utvikler systemet allerede i 2011.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har et eget program for fornying og standardisering av arbeidsprosesser og teknologi i regionen – Digital fornying. Programmet skal bidra til å nå målene i regionens IKT-strategi som ble vedtatt i 2015. Denne satsingen skal ifølge Helse Sør-Øst RHF gi bedre kvalitet og pasientsikkerhet, og bidra til økt effektivitet og bedre samhandling mellom de ulike aktørene som er involvert i pasientbehandling.

Innføring av elektronisk kurve og medikasjon har vært et viktig utviklingsprosjekt over mange år i Helse Sør-Øst. Løsningen er innført ved Sykehuset Østfold HF på akuttmottaket, operasjonsavdelingen, intensivavdelingen og på sengeposter. Den har avansert funksjonalitet for helsepersonell i konkrete situa-

sjoner hvor det ytes helsehjelp til den enkelte pasient. Den elektroniske løsningen erstatter det tradisjonelle medisin- og kurvearket på papir. Det innebærer at alle målinger av kliniske parametre som blodtrykk, puls og temperatur registreres inn i løsningen, og at både legens forordning og sykepleierens administrasjon av legemidler dokumenteres. Alle data i denne løsningen registreres strukturert og gir derfor en unik mulighet for uttrekk av data for både overvåkning og kvalitetskontroll.

Funksjonalitet til kjerneprosesser som forordning og administrering av legemidler har ifølge Helse Sør-Øst RHF blitt prioritert for å etablere en tryggere legemiddelhåndtering. I løpet av mai i år innfører Sykehuset Østfold HF en såkalt lukket legemiddelsøyfe, hvor det sikres en entydig identifikasjon av legemiddel og hvilken pasient som mottar legemidlet. Helse Sør-Øst RHF mener at dette er et av de viktigste tiltakene mot feilmedisinering i spesialisthelsetjenesten, og er et vesentlig bidrag til økt pasientsikkerhet. Siden dette datagrunnlaget er strukturert og dermed legger til rette for å kunne ta ut opplysninger av legemiddelbruk, arbeides det med å få ut disse tallene gjennom særskilte rapporter i selve systemet. Spesielt har oversikt over antibiotikabruk vært etterspurt. Ved oppgradering av løsningen på Sykehuset Østfold HF i mai skal det etter planen innføres en registrering av legens begrunnelse for forordning av antibiotika, med en tilhørende rapport. Dette imøtekommer ikke behovet for rapportering av mer avanserte oversikter over antibiotikaforbruk, men dette arbeides det videre med ifølge Helse Sør-Øst RHF.

Overgangen fra papir til digital løsning basert på standardiserte strukturerte data vil gi svært viktig informasjon om antibiotikabruk i sykehus. Når data kan knyttes til diagnose, svar på oppvekst av bakterier og pasientens sykdomsforløp, vil løsningen bidra til kontroll og overvåkning av kvalitet i helsehjelpen på tvers av sykehusene i regionen.

Løsningen som er innført ved Sykehuset Østfold er under innføring ved Oslo universitetssykehus HF og Akershus universitetssykehus HF. Videre skal det suksessivt innføres kurve- og medikasjonsløsning for de øvrige helseforetak i regionen.

SPØRSMÅL NR. 1037**Innlevert 2. mai 2017 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 9. mai 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hva har statsråden gjort ovenfor AVINOR nå som frist for tilbakemelding om overgangsordning er gått ut?»

BEGRUNNELSE:

6.3.2017 fikk AVINOR brev fra Samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen med instruks om å få på plass en overgangsordning for Haugesund Lufthavn Karmøy snarest mulig og senest 1. mai 2017. AVINOR inn-

rømmer ovenfor H-avis 25.4.2017 at de ikke har gjort noe for å få på plass en overgangsordning. Det er stor uro blant næringslivet og mennesker som bor i Haugalandregionen, men alvorligst er det for de flyselskaper som prøver å planlegge sin drift av aktivitet på nevnte flyplass.

Svar:

Den 3. mai 2017 møtte jeg representanter for Avinor og LUB. Det er gledelig at de to partene har blitt enige om en løsning som sikrer fortsatt satsing også i 2018.

SPØRSMÅL NR. 1038**Innlevert 2. mai 2017 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan****Besvart 11. mai 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Folkehelseregelverket skal verne mot skadelig støy. Regeltolkningen som har vært praktisert av Fylkesmannen i Agder har skapt store utfordringer for virksomheten på Justøy Bibelcamp og vil gjøre det samme for mye annen tilsvarende møtevirksomhet utendørs.

Vil statsråden ta et initiativ til å presisere at det ikke er denne type arrangementer som regelverket er ment å stoppe, og at kristne møter skal kunne holdes utendørs eller i telt i sommer- Norge fortsatt?»

BEGRUNNELSE:

Justøy Bibelcamp kunne i 2016 ikke gjennomføre sitt program i møtetelt på den campingplassen i Lillestrand som de har gjort i mer enn 50 år. Arrangøren er utrygg for at det samme vil skje i år. Campingens har 2500 gjestedøgn og er en stor turistdestinasjon i Lillestrand. Campingens gir et rimelig og rusfritt ferietilbud til familier og samler folk fra hele landet. Den ligger plassert i idyllisk skjærgård og har aktivitetstilbud for små og store. Gjennom 4 - 5 uker arrangerer de 1 times formiddagsmøte og et ca. 1,5 times kveldsmøte 6

dager i uken. På disse møtene er det tale og sang. Det er vanskelig å forstå at folkehelseregelverket er slik å forstå at denne type arrangementer med allsang, tale og solosang, evt. mindre sanggrupper er ulovlig støy i lovens forstand.

På campingens er det også hytter som ble bygd etter at campingens startet opp. Det framstår som underlig at hensynet til disse hyttebeboerne skal veie tyngre enn hensynet til en virksomhet som har vart i 52 år.

Arrangøren er innforstått med at lyd må måles, og at kommunen skal definere en tålegrense for lyd etter å ha foretatt en helhetsvurdering. Men det er vanskelig å forstå at uansett hvor lavt lydnivået er fra møtevirksomheten blir den stemplet ulovlig fordi man bruker lydforsterker.

Hvis vedtaket som ble fattet av Fylkesmannen i 2016 blir stående også for 2017, vil det for alle praktiske formål sette en stopper for denne tradisjonsrike campingvirksomheten. Artister og talere vil ikke si ja til å delta hvis man ikke kan bruke lydanlegg så folk kan høre hva som blir sagt. Gjester vil ikke være der hvis ikke den aktiviteten som har vært der kan fortsette. Det er tale om store investeringer som er gjort over tid for å kunne være en attraktiv bibelcamp som ikke

lenger vil kunne tas i bruk og som igjen vil påføre arrangøren økonomiske tap.

Regelverket skal verne mot skadelig støy, men en regeltolking vi har sett praktisert i 2016 vil kunne sette en stopper for Justøy Bibelcamp og skape presedens for mye annen kristen møtevirksomhet utendørs.

Svar:

Departementet har i utgangspunktet ikke mulighet til å gå inn i enkeltsaker, men kan uttale seg om regelverket på generelt grunnlag. Folkehelseloven og forskrift om miljørettet helsevern stiller krav til at støy ikke skal ha negativ innvirkning på helsen. Støy omfatter ikke bare lyd med direkte skadelig virkning, men omfatter også uønsket lyd. Det er kommunen som kan treffe enkeltvedtak for å sikre at regelverket overholdes. Vedtaket kan påklages til fylkesmannen. I forvaltningen er det ikke anledning til å klage på klageinstansens vedtak, men enhver som mener å ha vært utsatt for urett fra den offentlige forvaltningen, kan klage til Sivilombudsmannen. Forskrift om miljørettet helsevern åpner opp for konkrete og skjønnsmessige vurderinger i de enkelte tilfellene. Helsemyndighetene gir retningslin-

jer og veiledere for hvordan regelverket kan praktiseres. I Helsedirektoratets veileder om musikk- og helse er det blant annet oppstilt grenseverdier for forebygging av helseplager for omgivelsene. Det er likevel opp til kommunen å vurdere den konkrete saken, og retningslinjer og veiledere er ikke rettslig bindende.

I saker om støy, enten det gjelder støy fra et arrangement med taler og sang eller fra en større musikkfestival, er det gjerne flere hensyn som må avveies. Arrangementer med sang og forsamling vil i mange tilfeller bidra positivt til trivsel og glede, og regelverket er ikke gitt med det formål at slike arrangementer skal stanses helt. Men samtidig er det ofte motstridende interesser i saker om støy, og regelverket skal ivareta flere hensyn, som for eksempel både behov for rekreasjon og muligheten til å samles til sang og hyggelig lag. Ulike interesser må veies mot hverandre og man må søke løsninger der interessene harmoniseres så godt det lar seg gjøre, slik at arrangementer kan gjennomføres uten at det medfører helseplage for berørte. Slik jeg kjenner saken er søknad for årets arrangement ikke behandlet i kommunen ennå, og jeg vil oppfordre til at kommunen i sin behandling av saken tar med begge parter erfaringer fra tidligere arrangementer.

SPØRSMÅL NR. 1039

Innlevert 2. mai 2017 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 9. mai 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvordan ønsker statsråden å jobbe for å sikre at mobil- og datadekningen bedres over hele landet der det bor folk?»

BEGRUNNELSE:

Infrastruktur for telekom er viktig for næringslivets konkurransekraft og for å skape bedre bo- og arbeidsregioner. I tillegg ser vi en tydelig utvikling der statlige, fylkeskommunale og kommunale tjenester digitaliseres. Det kan også nevnes at muligheten for å kunne benytte DAB+ forutsetter denne type dekning. En satsning på dette feltet er i dag like viktig som satsningen på øvrig infrastruktur, i tillegg har det et sterkt trygghets- og sikkerhetsperspektiv.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at infrastruktur for telekom er viktig for næringslivets konkurransekraft og for å skape bedre bo- og arbeidsregioner. Norge har i dag god mobil- og bredbåndsdekning sammenliknet med mange av våre naboland. Nær 100 prosent av innbyggerne har et grunnleggende bredbåndstilbud enten i form av fast eller mobilt bredbånd. Fire av fem husstander har tilbud om bredbånd med 100 Mbit/s eller mer. Dekningen for mobilt bredbånd (4G/LTE) er på over 99 prosent av husstandene og på over 90 prosent av landarealet.

Men selv om tilbudet for en stor del er godt, betyr ikke det at vi skal slå oss til ro med dagens situasjon. Befolkningens behov for datahastighet og tilgjengelighet øker etter hvert som nye tjenester utvikles og bruksmønstrene endrer seg. Det som ble oppfattet som

”bredt” bredbånd for bare noen år siden, vil i dag av mange oppfattes som smalt.

Regjeringen har satt som mål at 90 prosent av befolkningen skal ha tilbud om bredbånd med minimum 100 Mbit/s innen 2020. På lang sikt skal alle ha tilbud om høyhastighets bredbånd. I tillegg skal det være god mobildekning der folk bor, jobber og ferdes. Det er videre satt som mål at vi skal ha sikre og robuste elektronisk kommunikasjonsnett (ekomnett).

Regjeringens viktigste rolle innenfor sektoren er å skape gode rammevilkår for investeringer i alle deler av landet. Dette vil skje gjennom å legge til rette for effektiv konkurranse gjennom den sektorspesifikke reguleringen, samt å bidra til kostnadseffektiv utbygging blant annet ved å fjerne unødige hindringer. Regjeringen har sendt på høring utkast til lov om tilrettelegging for utbygging av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon (bredbåndsutbyggingsloven). En eventuell innføring av en slik lov vil bidra til mer samordning og gjenbruk av eksisterende infrastruktur og dermed bidra til mer utbygging for hver krone som investeres. Regjeringen jobber også for felles kommunalt regelverk og mer enhetlig praksis for gravetillatel-

ser. Graving utgjør en stor andel av kostnadene forbundet med fremføring av ekomnett. Det er derfor viktig at stat og kommuner i fellesskap arbeider for at regler og vilkår for gravetillatelser ikke gjør bredbåndutbyggingen unødvendig kostbar.

Videre bidrar staten til bredbåndsutbygging i områder der markedet ikke strekker til, gjennom forvaltning av tilskuddsmidlene som Stortinget har bevilget. Statlige bredbåndsmidler tildeles kommuner av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet gjennom en søknadsbasert ordning. I år skal det tildeles statlig støtte for ca. 138,5 mill. kroner over denne ordningen.

Utbygging av god mobildekning med høy datakapasitet forutsetter tilgang til radiofrekvenser. Regjeringen jobber kontinuerlig med å sørge for tilstrekkelig med frekvenser til mobilt bredbånd. Blant annet har regjeringen besluttet at 700 MHz-båndet skal tas i bruk til mobile tjenester.

For en nærmere omtale av regjeringens politikk for å bidra til at mobil- og datadekningen bedres over hele landet viser jeg for øvrig til Meld. St. 27 (2015-2016) Digital Agenda for Norge.

SPØRSMÅL NR. 1040

Innlevert 2. mai 2017 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 10. mai 2017 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Når kan man forvente at statsråden har på plass en løsning for å sikre de 50 arbeidsplassene knyttet til produksjon av snøkrabbe på Sea Gourmet i Båtsfjord?»

BEGRUNNELSE:

De ansatte på snøkrabbebedriften Sea Gourmet i Båtsfjord har over lengre tid vært permittert på grunn av mangel på råstoff. Fartøy fra EU som tidligere har stått for leveransene har ikke lenger adgang til fisket, og andre løsninger som omfatter norske fartøy lar vente på seg. Situasjonen er akutt med tanke på å beholde viktige arbeidsplasser og framtidig snøkrabbeforedling i Båtsfjord. Samtidig gir det også grunn til uro at man fra regjeringens side ikke evner å legge til rette for industriarbeidsplasser på land når man er i startfasen med å utnytte en ny ressurs som snøkrabben er.

Svar:

Jeg vil først vise til stortingsrepresentant Helga Pedersens skriftlige spørsmål nr. 482 av 9. januar og mitt utfyllende svar på dette. Der gjennomgår jeg hvilke komplekse problemstillinger som er knyttet til snøkrabben og forvaltningen av den. Dette er problemstillinger som jeg ikke tar lett på, og det gjøres derfor et grundig arbeid i departementet med å få på plass en forvaltningsplan for snøkrabbe.

Vi har i vår dialog med EU opprettholdt tilbudet om et kvotebytte som kan gi EU-fartøy adgang til å fiske snøkrabbe på norsk kontinentalsokkel. Partene er i pågående samtaler om dette, men det har så langt ikke lyktes å komme frem til en løsning. Et slikt kvotebytte ville gitt de fartøyene fra EU som har stått for leveransen til Sea Gourmet AS, adgang til å fiske snøkrabbe på norsk kontinentalsokkel.

Snøkrabbefabrikken Sea Gourmet AS er en næringsaktør som kan kjøpe råstoff fra både norske og russiske aktører, dersom man er i stand til eller villig

til å tilby konkurransedyktige vilkår. Jeg understreker igjen at enhver aktør som etablerer næringsvirksomhet selv må være ansvarlig for å sikre at driften har tilstrekkelig ressurstilgang. Dette er viktig for å sikre like konkurransevilkår for alle som vil drive fiskeindus-

trianlegg i Norge. Det er også slik næringen vil sikre arbeidsplasser med god lønnsevne. Det er heller ikke aktuelt å pålegge de norske fartøyene som kan fangste snøkrabbe i dag en leveringsplikt for snøkrabbe til Sea Gourmet AS sin fabrikk i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1041

Innlevert 2. mai 2017 av stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal

Besvart 9. mai 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden få på plass en overgangsordning for driften av Haugesund Lufthavn Karmøy snarest, i påvente av en permanent løsning for denne flyplassen som er av så stor betydning for hele sørvest-landet?»

BEGRUNNELSE:

Det haster nå med å få på plass en løsning for flyplassen. Den usikkerheten som er skapt av Avinor krever at

statsråden sørger for en god overgangsordning slik at vi på sikt får en robust permanent løsning for flyplassen. Det må ikke være noen tvil om at denne lufthavnen skal ha en viktig rolle i regionen fremover.

Svar:

Den 3. mai 2017 møtte jeg representanter for Avinor og LUB. Det er gledelig at de to partene har blitt enige om en løsning som sikrer fortsatt satsing også i 2018.

SPØRSMÅL NR. 1042

Innlevert 2. mai 2017 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiten

Besvart 15. mai 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Det foreligger grundig dokumentasjon på at utenlandskontorene avslår søknader om utenlandsbehandling med henvisning til at pasienter har tilbud om behandling i Norge uten at de viser til et konkret behandlingstilbud, til tross for at både Helsetilsynet bekrefter og Trygderetten legger til grunn det motsatte.

Vil statsråden ta initiativ overfor utenlandskontorene og be dem i sine avslag beskrive hvilken konkret behandling de mener søker har tilbud om i Norge og hvor den aktuelle behandlingen tilbys?»

Svar:

Jeg har i forbindelse med spørsmålet fra stortingsrepresentant de Ruiten bedt om en tilbakemelding fra de regionale helseforetakene.

Jeg har fått opplyst at vedtakene fra regionenes utenlandskontorer er begrunnet og at alle saker avgjøres først når man anser at saken er tilstrekkelig opplyst og dokumentert. Så langt det er mulig innebærer dette å angi i vedtaket hvilket behandlingstilbud i Norge pasienten har tilgjengelig.

Sakskompleksene i disse sakene er ulike og det vil kunne være enkeltsaker der søknaden skal avslås selv om det ikke finnes en mulig behandling å tilby pasien-

ten i Norge. Dersom metoden som pasienten ønsker i utlandet ikke er vitenskapelig dokumentert og internasjonalt etablert som metode foreligger det ingen rett til å få denne dekket. Det kan også være slik at metoden pasienten ønsker ikke er en anbefalt behandlingsmetode i det konkrete tilfellet, dvs. at det ikke er indikasjon for metoden for den aktuelle pasienten. Noen tilstander har ingen behandlingsmuligheter med dokumentert effekt.

Dersom pasienten mener vedtaket ikke er tilstrekkelig begrunnet eller at begrunnelsen er fattet på feilaktig grunnlag kan pasienten påklage vedtaket til Klagenemnda for behandling i utlandet.

Jeg legger til grunn at utenlandskontorene er opp-tatt av god saksbehandling, herunder å fatte godt begrunnede vedtak som er forståelige og lett tilgjengelige for pasientene. Spørsmålet fra stortingsrepresentant de Ruiters, som de regionale helseforetakene har tilbake-meldt på, har uansett gitt en god påminnelse om dette.

SPØRSMÅL NR. 1043

Innlevert 2. mai 2017 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 18. mai 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Når og hvilke elever vil få studiebevis med studiepoeng som beskrivelse for normert studietid?»

BEGRUNNELSE:

Fagskolemeldingen ble behandlet i Stortinget 2.5.2017. Stortinget vedtok da at fagskoleloven skal endres og at betegnelsen for normert studietid og læringsutbytte skal endres fra fagskolepoeng til studiepoeng.

Fagskoleloven ble endret i 2016, men det står fortsatt i § 5 tredje avsnitt at departementet kan gi forskrift om c)-at fagskolepoeng er beskrivelsen av normert studietid. Stortinget har nå gjort vedtak gjennom melding til Stortinget. Før dette har departementet hatt høringer og Stortinget har også gjennomført høring om meldinga. Innspill til om betegnelsen skal være fagskolepoeng eller studiepoeng er således hørt. Siden det er departementet som gir forskrift vil det da være naturlig å undre seg på når studentene får betegnelsen studiepoeng for sitt normerte studie. Det er særlig interessant for studenter som har avsluttet fagskole i 2016 (eller tidligere), de som skal avslutte våren 2017 og de som går i fagskole i dag, men ikke er ferdige før i 2018-2019.

Svar:

Betegnelsen ”fagskolepoeng” er i dag regulert i fagskoleloven § 5 tredje ledd bokstav c. For å kunne endre

betegnelsen ”fagskolepoeng” til ”studiepoeng” kreves det derfor en lovendring.

Kunnskapsdepartementet vil sende ut et forslag om endring av fagskoleloven på høring før sommeren. Jeg tar sikte på at et lovforslag kan legges frem for Stortinget våren 2018, slik at lovendringene kan vedtas før studiestart høsten 2018. Dersom lovprosessen går som planlagt, vil de fagskolestudentene som avlegger eksamen få normert studietid og læringsutbytte angitt med studiepoeng fra og med høstsemesteret 2018.

Det må lages regler for overgangen fra fagskolepoeng til studiepoeng, og jeg vil sende forslag til slike overgangsregler på høring sammen med forslaget til endringer i fagskoleloven. I høringen vil jeg ta opp om det bør åpnes for at fagskoler kan skrive ut nye vitnemål der studiepoeng erstatter fagskolepoeng for de studentene som ønsker dette.

SPØRSMÅL NR. 1044**Innlevert 3. mai 2017 av stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud****Besvart 10. mai 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Jeg har blitt gjort kjent med at en arbeidsdag før beslutningen skal fattes om hvor Geografisk driftshovedsete Øst skal plasseres endret politimesteren i Innlandet, Johan Brekke, innstillingen og anbefaler Elverum i stedet for Kongsvinger slik det har vært enighet om og som var basert på faglige råd.

Hva mener statsråden om dette?»

BEGRUNNELSE:

Saken virker noe merkelig sett i lys av at tollvesenet og politiet er samlokalisert under samme tak på Kongsvinger som eneste av sitt slag i landet. Dette gir en unik mulighet for et godt samarbeid, god utnyttelse av totalressursene på tvers av etatene og et stort potensiale opp mot grenseområdet. Justisministeren, politidirektoratet, justiskomiteen og finansministeren har tidligere applaudert denne samlokaliseringen og fremhevet hvor viktig det er at tollsjefen og politisjefen i driftsenheten sitter i samme by pga. kort avstand både formelt og uformelt – raske kommandolinjer – hurtige grep – større mulighet for strategisk felles tenkning opp mot kriminalitetsbekjempelse – at politisjefen bør være samlokalisert med organisert kriminalitetsheten og operativt utlendingsavsnitt som også er stedsplassert på Kongsvinger grunnet grenseproblematikk. En skulle tro at det vil være fornuftig å stedsplassere driftsenhetens øverste leder på samme sted og ikke 10 mil unna på en annen politistasjon som ikke innehar disse utfordringene som det må tas beslutninger i daglig.

Ved plassering på Kongsvinger, er det også et moment at samhandling og strategisk ledelse/felles kriminalitetsbekjempelse på tvers av både distrikt og landegrenser sett opp mot Øst politidistrikt og grensa mot Ørje og Svinesund samt mot riksgrensen Bergslagen polisdistrikt. Det er besluttet at det skal opprettes et nytt tjenestested på Magnormoen i den hensikt å sette fokus på grenseoverskridende organisert kriminalitet. Det virker noe besynderlig at Politimesteren i Innlandet velger et administrasjonssted som er langt unna der satsningen faktisk skal foregå.

Justisministeren og integreringsministeren er opp-tatt av måltall på uttransporterte utlendinger. Ved å plassere strategisk politileder på Kongsvinger vil dette styrke dette satsningsområdet, og man vil kunne forflytte mannskaper raskt og effektivt ved at de strategiske ledere innen de forskjellige avdelingene er plassert på samme sted. En skulle tro at man ønsker å utnytte denne muligheten fullt ut.

Svar:

Innlandet politidistrikt er delt inn i tre geografiske driftsenheter. Valg av administrasjonssted vil være basert på lokale forhold etter drøftinger med arbeidstakerorganisasjonene. Lokalisering (stedsvalg) for administrasjonssteder i geografisk driftsenhet ligger til politimesterens styringsrett. Jeg har tillit til at politimesteren har kommet fram til en den beste faglige løsningen for å levere gode polititjenester til alle som trenger dette i distriktet, og jeg finner det derfor ikke riktig å kommentere saken nærmere.

SPØRSMÅL NR. 1045**Innlevert 3. mai 2017 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 9. mai 2017 av fungerende innvandrings- og integreringsminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Ifølge opplysninger i Fædrelandsvennen skal justisministeren ha vist til UDI når det gjelder å gi ut oversikt over hvor mange barn som har fått en av foreldrene

utvist. UDI sier de ikke har kapasitet til å lage en slik oversikt. Barneombudet mener det strider mot barnekonvensjonen.

Hva er justisministerens begrunnelse for ikke å sørge for at det lages en slik oversikt og på den måten

kunne bedre kontrollere om barnekonvensjonen følges?»

Svar:

Som representanten sikkert er kjent med, kan utenlandske statsborgere, både med og uten oppholdstillatelse, på nærmere angitte vilkår utvises fra Norge. Utvisning er et viktig virke-middel i utlendingskontrollen og skal være en realitet også overfor utlendinger med barn i riket, selv om både forholdsmessighetsvurderingen og reglene i utlendingsforskriften §§ 14-1 og 14-2 innebærer viktige avgrensninger. Det er sikker rett – også etter praksis fra Den Europeiske Menneskerettighetsdomstolen (EMD) at utenlandske borgere kan utvises selv om de har barn i Norge, og at dette spørsmålet i utgangspunktet hører inn under til den enkelte stats skjønnsmargin.

Dersom det i betraktning av forholdets alvor og utlendingens tilknytning til riket vil være et uforholdsmessig tiltak overfor utlendingen selv eller de nærmeste familiemedlemmene å utvise vedkommende, skal dette ikke skje. Det er i utlendingsloven § 70 eksplisitt understreket at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i slike saker. Hva som skal til for at utvisning vil være uforholdsmessig må imidlertid avgjøres ut fra en konkret helhetsvurdering i den enkelte sak. I forarbeidene til gjeldende utlendingslov er utvisning nærmere beskrevet i bl.a. Ot.prp. nr. 75 (2006-2007) kapittel 15. I dette kapitlet fremgår det bl.a. hvilke momenter utlendingsmyndighetene skal legge vekt på i den konkrete forholdsmessighetsvurdering som foretas i alle saker om utvisning. Ved denne forholdsmes-

sighetsvurderingen må det også tas hensyn til Norges internasjonale forpliktelser. Den europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK) og FNs barnekonvensjon er imidlertid i seg selv ikke til hinder for utvisning.

Utvisningssaker som rammer barn innebærer særlig vanskelige vurderinger. Det er derfor presisert i utlendingsforskriften § 17-1 a, at det i vedtak som vedrører barn skal fremkomme hvilke vurderinger som har vært foretatt av barnets situasjon, herunder hvordan hensynet til barnets beste er vurdert, hvilke innvandringsregulerende hensyn som er vurdert, og avveiningen som er foretatt mellom eventuelle motstridende hensyn.

Det å ha barn i Norge kan imidlertid ikke alene automatisk medføre immunitet mot utvisning. Selv om barnets beste er et grunnleggende hensyn i slike saker, er det ikke det eneste og ikke alltid det avgjørende hensynet. Det er dessverre slik at det normale er at utvisning vil gripe inn i familielivet på en belastende måte, også overfor barnet. Dette er likevel ikke i seg selv til-strekkelig til å gjøre enhver utvisning hvor vedkommende har barn, uforholdsmessig.

Det at vi per i dag ikke fører statistikk over hvor mange barn i Norge som har utviste foreldre kan jeg vanskelig se er av avgjørende betydning for spørsmålet om vi overholder våre forpliktelser etter barnekonvensjonen. Det skal som nevnt foretas en konkret og individuell vurdering i den enkelte utvisningssak hvor hensynet til barnets beste skal være et av flere grunnleggende hensyn. Om vi følger barnekonvensjonen må således vurderes ut fra den konkrete forholdsmessighetsvurdering som er gjort i den enkelte utvisningssak, og ikke ut fra hvor mange barn totalt sett i Norge som har en forelder som er utvist.

SPØRSMÅL NR. 1046

Innlevert 3. mai 2017 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiten

Besvart 10. mai 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Flertallet i Aust-Agder og Vest-Agder fylkesting anbefaler ett Agder, tross stor motstand blant innbyggerne i Aust-Agder. Ett hovedpremiss for sammenslåing, er en fremforhandlet avtale mellom de to fylkene, som legger til grunn at fylkeskommunale arbeidsplasser skal plasseres i Kristiansand og statlige arbeidsplasser som skal betjene fylket/regionen skal plasseres i Arendal.

Vil statsråden sørge for at lokalisering av all virksomhet knyttet til NAV som er ment betjene det nye fylket/regionen legges til Arendal?»

Svar:

Våren 2016 la jeg frem Meld. St. 33 (2015-2016) NAV i en ny tid. Stortinget behandlet denne høsten 2016 og sluttet seg til hovedretningene for utvikling av arbeids-

og velferdsforvaltningen. Retningsvalg og tiltak ble også godt mottatt av kommunesektoren og de ansatte i NAV. Arbeids- og velferdsetaten har i etterkant av meldingen satt i gang flere utredninger som skal vurdere hvordan forvaltningen skal komme tettere på arbeidsmarkedet, gi brukerne bedre tjenester og gi NAV-kontorene større handlingsrom i møte med brukerne.

Våren 2016 la dessuten Regjeringen fram Meld. St. 22 (2015-2016) Nye folkevalgte regioner – rolle, struktur og oppgaver, og i den forbindelse ble det også varslet at Regjeringen ønsket om lag 10 regioner. Det ble om lag samtidig satt ned et arbeid med å vurdere strukturen for fylkesmannsembetene.

Arbeids- og velferdsdirektoratet igangsatte, som følge av alt dette, våren 2016 et internt utredningsprosjekt for å vurdere en ny framtidig regional struktur i Arbeids- og velferdsetaten. Prosjektet har levert til sammen fire delrapporter, den siste delrapporten – et høringsdokument - ble avgitt i mars i år. Formålet med utredningsarbeidet har vært todelt:

- Frigjøre ressurser på regionalt nivå, slik at en kan flytte oppgaver og ressurser til NAV-kontorene.
- anbefale framtidig regional struktur for å lede og utvikle virksomheten regionalt på en best mulig måte.

I tillegg til spørsmålet om regionalisering av fylkeskontorene omfatter utredningen også en tilsvarende

vurdering av Arbeidslivssentrene og andre fylkesvise spesialenheter som Arbeidsrådgivningskontoret, Rådgivende legetjeneste, tiltaksenheter, fylkesvise enheter med markedsoppgaver, fylkesvise serviceenheter mv.

Utredningen har også lagt til grunn vedtatte prinsipper og retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og tjenesteproduksjon, men tar ikke konkret stilling til lokalisering av kontorer og arbeidsplasser i den foreslåtte regionstrukturen.

Arbeids- og velferdsdirektoratet sendte i mars i år utredningen på bred høring med høringsfrist 29. april. Den skal deretter legges frem for Arbeids- og velferdsdirektøren til behandling i løpet av juni 2017. Arbeids- og velferdsdirektøren har gjennom arbeids- og velferdsforvaltningsloven stor frihet til selv å bestemme hvordan etaten skal organiseres og lokaliseres sentralt og regionalt, så lenge alle kommuner er dekket av et NAV-kontor.

Jeg er godt kjent med anbefalingen fra de to fylkestingene og deres ønske om en fordeling av arbeidsplasser mellom Arendal og Kristiansand. Jeg er videre kjent med at også arbeids- og velferdsdirektøren er godt kjent med denne anbefalingen. Som følge av dette vil det være naturlig at jeg nå avventer arbeids- og velferdsdirektørens faglige råd om ny regional struktur i Arbeids- og velferdsetaten både med hensyn til regioninndeling, oppgavefordeling og lokalisering av de enkelte funksjoner og arbeidsplasser.

SPØRSMÅL NR. 1047

Innlevert 3. mai 2017 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen

Besvart 10. mai 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvilke forutsetninger er endret i perspektivmeldingen 2017 sammenlignet med 2013 hva gjelder beregning av inndekningsbehov i basisforløpet?»

Svar:

Sammenliknet med Nasjonalbudsjettet 2015 og Perspektivmeldingen 2013 er det innarbeidet to større justeringer i de langsiktige fremskrivingene:

-Gjennomsnittlig årlig produktivitetsvekst (timeverksproduktivitet) er justert ned med 0,4 prosenten-

heter for perioden 2015 – 2060, til 1,5 pst. Justeringen gir en klart svakere vekst i inntekt per innbygger i årene fremover og dermed en svakere velstandsutvikling, men har begrenset betydning for inndekningsbehovet i offentlige finanser.

-Finansieringsbidraget fra pensjonsfondet, 'bruken av oljeinntekter', er justert ned i tråd med at forventet realavkastning fra Statens pensjonsfond utland er redusert fra 4 til 3 pst. Endringen bidrar isolert sett til et større inndekningsbehov frem mot 2060. Sammen med anslagene for avsetningene i fondet innebærer dette at det de nærmeste årene ikke er rom for noen ytterligere opptrapping av bruken av oljeinntekter, etter en betydelig opptrapping siden 2001.

Demografiforløpet illustrerer konsekvensene av en videreføring av arbeidsmarkedstilknytningen etter alder, kjønn og landbakgrunn og en videreføring av dagens innretning av offentlige velferdsordninger. Dette tilsvarer forutsetningene i hovedforløpet i Perspektivmeldingen 2013. Fremskrivningene tar videre utgangspunkt i det finanspolitiske opplegget og de makroøkonomiske anslagene i Nasjonalbudsjettet 2017.

Basisforløpet tar utgangspunkt i demografiforløpet, men legger til grunn noe høyere sysselsetting blant eldre. Økt levealder forventes å gi flere friske år,

og dermed en større potensiell arbeidsstyrke, samtidig som pensjonsreformen har styrket incentivene til å stå i arbeid. Friskere aldring er forutsatt å gi noe lavere vekst i utgiftene til eldreomsorg frem mot 2060. På den annen side er det også lagt til grunn en viss ytterligere standardvekst innenfor sykehussektoren.

Boks 11.5 i Perspektivmeldingen 2017 og Arbeidsnotat 2017/6 fra Finansdepartementet gir en nærmere oversikt over forutsetningene som ligger til grunn for fremskrivningene og beregningene av inndekningsbehovet.

SPØRSMÅL NR. 1048

Innlevert 3. mai 2017 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen

Besvart 10. mai 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Med utgangspunkt i perspektivmeldingen 2017, tabell 11.2 om inndekningsbehovet i offentlige finanser, hvordan vil inndekningsbehovet i 2060 være sammenlignet med basisforløpet gitt endrede forutsetninger beskrevet i punkt a)-k)?»

BEGRUNNELSE:

- a) Dersom veksten i timeverksproduktivitet øker til 1,9 prosent i tråd med framskrivningene i NB 2015
- b) Dersom timeverksproduktiviteten forblir på dagens nivå
- c) Dersom de langsiktige olje- og gassprisene blir hhv. 10 pst. høyere og 10. pst. lavere enn forutsatt
- d) Dersom den forutsatte økningen timeverksproduktivitet i produksjonen av offentlige tjenester tas ut i form av innsparinger i ressursbruken
- e) Dersom man antar at hele økningen i forventet levealder kommer i form av friske leveår
- f) Dersom den årlige ressursinnsatsen innenfor sykehussektoren målt per innbygger etter alder og kjønn øker med hhv. 0 pst., 1 pst. og 1,5 pst.
- g) Dersom sysselsettingsandelen fortsetter å falle i samme tempo som siste fire år
- h) Dersom sysselsettingsandelen forblir uendret
- i) Dersom sysselsettingen målt ved timeverk per innbygger avtar med hhv. 5,5 pst, 7, 5 pst, 11,5 pst og 13,5 pst.
- j) Dersom sysselsettingen målt ved timeverk per innbygger øker til samme nivå som på Island

- k) Dersom yrkesdeltakelsen til innvandrere fra fattige land kommer opp på samme nivå som resten av befolkningen

Svar:

Sensitivitetsberegningene i avsnitt 11.3 i Perspektivmeldingen 2017 illustrerer hvordan inndekningsbehovet i basisforløpet avhenger av de forutsetningene som gjøres om oljepris, avkastning i pensjonsfondet, produktivitetsvekst i privat sektor og offentlig forvaltning, høyere yrkesdeltaking samt høyere standardvekst i offentlig tjenesteyting. Resultatene fra disse beregningene (se figur 11.8), samt forholdet mellom basisforløpet og demografiforløpet i tabell 11.2, kan brukes som utgangspunkt for å antyde konsekvensene for inndekningsbehovet frem mot 2060 av å endre forutsetningene som foreslått i spørsmålet.

La meg samtidig minne om at flere av de underliggende trendene i beregningene bidrar til å påvirke statsfinansene både før og etter 2060, og at beregningene for dette året i et større perspektiv fremstår som vilkårlige. I meldingen har vi håndtert dette ved å regne på utviklingen per tiår etter 2030.

a) og b) Dersom veksten i timeverksproduktivitet øker til 1,9 prosent i tråd med framskrivningene i NB 2015. Dersom timeverksproduktiviteten forblir på dagens nivå

Høyere produktivitsvekst i privat sektor har generelt sett liten betydning for inndekningsbehovet i offentlige finanser. Årsaken er at lønnsveksten antas å bli justert i takt med produktivitsveksten i privat sektor, og dette slår om lag like sterkt inn på budsjettets inntekts- og utgiftsside. Høyere produktivitet gir også lavere utgifter til kjøp av varer og tjenester fra privat sektor sammenliknet med fastlands-BNP og skattegrunnlaget. Effekten motvirkes av at høyere produktivitet isolert sett reduserer betydningen av finansieringsbidraget fra Statens pensjonsfond utland. Det må likevel understrekes at høyere produktivitet er den viktigste faktoren bak velstandsutviklingen i norsk økonomi samlet fremover.

c) Dersom de langsiktige olje- og gassprisene blir hhv. 10 pst. høyere og 10. pst. lavere enn forutsatt

I basisalternativet er det tatt utgangspunkt i en langsiktig oljepris på 510 2017-kroner per fat og en langsiktig gasspris på 1,85 2017-kroner per sm³ I figur 11.8 sammenliknes basisforløpet med beregningsalternativer med høy og lav oljepris (+/- 100 2017-kroner) og tilsvarende relative justeringer i prisene for naturgass og andre petroleumsprodukter. Med utgangspunkt i disse beregningene vil 10 pst. høyere (lavere) priser på petroleumsprodukter kunne bidra til å redusere (øke) inndekningsbehovet i 2060 med 0,6 prosentenheter, målt som andel av fastlands-BNP.

d) Dersom den forutsatte økningen timeverksproduktivitet i produksjonen av offentlige tjenester tas ut i form av innsparinger i ressursbruken

Innsparing av produktivitsgevinster i offentlig tjenesteyting bidrar til redusert inndekningsbehov gjennom lavere utgiftsvekst i offentlig forvaltning. Figur 11.8 viser effektene på inndekningsbehovet av at

det årlig tas ut innsparinger tilsvarende ¼ pst. av ressursbruken i offentlig sivil tjenesteyting. Sammenliknet med basisforløpet reduseres inndekningsbehovet med vel 3 pst. av fastlands-BNP i 2060. En innsparing tilsvarende om lag ½ pst. av ressursbruken i offentlig forvaltning vil dermed finansiere det anslåtte inndekningsbehovet i 2060, jf. omtalen på side 222, første spalte, og figur 11.11 i meldingen.

e) Dersom man antar at hele økningen i forventet levealder kommer i form av friske leveår

I befolkningsfremskrivningene fra Statistisk sentralbyrå øker forventet levealder med 5 år frem til 2060. I basisforløpet er det innarbeidet effekter av friskere aldring ved å forskyve aldersprofilene for gjennomsnittlig timeverksbruk innenfor hjemme- og institusjonsbasert eldreomsorg i aldersgruppene 71 – 95 år med 3 år frem mot 2060. Endringen bidrar isolert sett til å redusere inndekningsbehovet med 1,4 prosentenheter, målt som andel av fastlands-BNP. Med en forskyving av aldersprofilene med 5 år fram mot 2060, kan den ytterligere reduksjonen i inndekningsbehovet i 2060 anslås til 0,7 prosentenheter.

f) Dersom den årlige ressursinnsatsen innenfor sykehussektoren målt per innbygger etter alder og kjønn øker med hhv. 0 pst., 1 pst. og 1,5 pst.

I basisforløpet er det lagt til grunn at ressursinnsatsen per innbygger etter alder og kjønn i sykehussektoren øker med ½ pst. per år frem til 2060. Denne antakelsen bidrar isolert sett til å øke inndekningsbehovet i 2060 med 1,5 prosentenheter sammenliknet med demografiforløpet, hvor ressursinnsats per innbygger er holdt undret. Med utgangspunkt i dette virkningstallet kan utslagene i inndekningsbehovet i de tre alternati-

Tabell 1 Virkninger på inndekningsbehovet av endret ressursinnsats i sykehusene. Endringer som andel av fastlands-BNP sammenliknet med basisforløpet. Prosentenheter

<i>Ressursinnsats per innbygger etter alder og kjønn</i>	<i>Endring i inndekningsbehov</i>
0 pst. årlig vekst	-1,5
1 pst. årlig vekst	1,8
1,5 pst. årlig vekst	4,0

vene i spørsmålet forsøksvis oppsummeres som i tabell 1.

- g)-k)
 - Dersom sysselsettingsandelen fortsetter å falle i samme tempo som siste fire år
 - Dersom sysselsettingsandelen forblir uendret
 - Dersom sysselsettingen målt ved timeverk per innbygger avtar med hhv. 5,5 pst, 7, 5 pst, 11,5 pst og 13,5 pst.
 - Dersom sysselsettingen målt ved timeverk per innbygger øker til samme nivå som på Island
 - Dersom yrkesdeltakelsen til innvandrere fra fattige land kommer opp på samme nivå som resten av befolkningen

Figur 11.8 viser effektene på inndekningsbehovet av at sysselsettingen øker med 10 pst. i 2060 sammenliknet med basisforløpet. Med utgangspunkt i dette beregningsalternativet gir tabell 2 en forsøksvis oversikt over hvordan de alternative antakelsene i spørsmål g) – k) kan slå ut i inndekningsbehovet. I alternativet med fallende sysselsettingsandel (spørsmål g) er det tatt utgangspunkt i en nedjustering av sysselsettingen i 2060 som isolert sett følger av at sysselsettingsandelen de nærmeste 4 årene faller forholdsvis like mye som fra 2013 til 2017. Regneeksemplet med islandsk arbeidsmarkedstilknytning tar utgangspunkt i en prosentvis nivåjustering med utgangspunkt i forskjellene mellom norsk og islandsk arbeidsmarkedstilknytning, slik den ble omtalt i forrige perspektivmelding.

Tabell 2 Virkninger på inndekningsbehovet i 2060 ved alternative antakelser om sysselsettingen i 2060. Endringer som andel av fastlands-BNP sammenliknet med basisforløpet. Prosentenheter

<i>Antakelse om sysselsettingen i 2060</i>	<i>Endring i inndekningsbehov</i>
Sysselsettingsøkning på 10 pst.	-3,9
Fortsatt fallende sysselsettingsandel	0,8
Uendret sysselsettingsandel	-0,5
Sysselsettingsreduksjoner i 2060	
5,5 pst.	2,1
7,5 pst.	2,9
11,5 pst.	4,4
13,5 pst.	5,2
Islandsk arbeidsmarkedstilknytning	-4,0
Økt sysselsettingsandel blant innvandrere fra fattige land	-2,7

SPØRSMÅL NR. 1049

Innlevert 3. mai 2017 av stortingsrepresentant Truls Wickholm
Besvart 10. mai 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hva var sysselsettingsandelen i 2005, 2013 og 2016, og hva ville andelen vært i 2013 og 2016 dersom man målte på samme måte som i 2005, altså før 15-åringene ble inkludert i statistikken?»

Svar:

Når vi beregner andelen sysselsatte i befolkningen, benyttes normalt tall fra Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) som publiseres av Statistisk sentralbyrå (SSB). I 2006 skjedde det en større omlegging av AKU, hvor bl.a. 15-åringer ble inkludert i undersøkelsen. Omleggingen førte til et brudd i statistikken som medførte at tall før og etter 2006 ikke lenger var direkte sammenlignbare. SSB har publisert tall for sysselsettingsandelen i 2006 med nytt og gammelt opplegg. På bakgrunn

av denne informasjonen har Finansdepartementet justert sysselsettingsandelen bakover i tid, slik at tallene blir sammenlignbare over tid. I tabellen under fremgår

sysselsettingsandelen mellom 2000 og 2016, med og uten justering for bruddet i statistikken.

Tabell 1 Sysselsatte som andel av befolkningen 15-74 år

	Ikke justert¹	Justert for brudd²	Differanse
2000	70,9	70,2	0,7
2001	70,9	70,2	0,7
2002	70,7	70,0	0,7
2003	69,6	69,0	0,6
2004	69,3	68,6	0,7
2005	69,1	68,4	0,7
2006	69,5	69,5	-
2007	70,9	70,9	-
2008	72,0	72,0	-
2009	70,5	70,5	-
2010	69,3	69,3	-
2011	69,1	69,1	-
2012	69,2	69,2	-
2013	68,7	68,7	-
2014	68,5	68,5	-
2015	68,0	68,0	-
2016	67,3	67,3	-

¹ Statistikken publiseres på <https://www.ssb.no/aku>.

² Egne beregninger i Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1050

Innlevert 3. mai 2017 av stortingsrepresentant Truls Wickholm

Besvart 10. mai 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«I det såkalte skattealternativet i perspektivmeldingen presenteres en antakelse om at økt skattenivå med 1 pst. reduserer arbeidstilbudet med 0,1 pst.; er denne antagelsen basert på noen empirisk studie, gjelder antagelsen generelt for skattarter eller er den spesielt knyttet til inntektsskatten, og hva er evt. forventet reduksjon i arbeidstilbud som følge av 1 pst. økning i andre skattarter, som f.eks. formuesskatt?»

Svar:

Antakelsen om at økt skattenivå med 1 pst. reduserer arbeidstilbudet med 0,1 pst. er basert på en vurdering av en rekke ulike empiriske studier av sammenhengen mellom lønnsinntekt etter skatt og arbeidstilbud. Det vises til SSB-rapporten Grunnlag for vurdering av arbeidstilbudspotensialet i Norge på lang sikt (Rapporter 9/2013) for en gjennomgang av forskningen basert på norske data.

Sammenhengen gjelder endring i lønn etter skatt og arbeidstilbud og kan ikke uten videre benyttes ved endringer i andre skatter. Det er rimelig å anta at endringer i ulike typer skatter har ulik virkning på skattegrunnlagene. Skatt på arbeid og avgifter på konsum antas å påvirke skattegrunnlagene først og fremst gjennom endringer i arbeidstilbudet. Andre skatter påvirker andre skattegrunnlag, for eksempel antas skatt på kapital og kapitalinntekt, herunder formuesskatten, å påvirke skattegrunnlagene gjennom endringer i sparingen. Skatt på selskapsoverskudd påvirker selskapsskattegrunnlaget blant annet gjennom å påvirke investeringene. Skatteutvalget (NOU 2014: 13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi) har gjennomgått hvordan ulike skatter og avgifter påvirker skattegrunnlagene. Departementet har i ulike sammenhenger beregnet hvordan endringer i personskatt påvirker arbeidstilbudet ved bruk av SSBs simuleringsmodell LOTTE-Arbeid. Departementet har også benyttet Skatteutvalgets metode for å anslå virkningene av endret selskapsskatt. Departementet har normalt ikke tallfestet virkningen på skattegrunnlagene av andre skatteendringer, herunder i formuesskatten. Jeg viser til omtalen av dynamiske virkninger av endringer i skatter i Prop. nr. LS (2016-2017) Skatter, avgifter og toll 2017, kapittel 1.

Jeg understreker at empirien viser at arbeidstilbudsresponsen med hensyn på endringer i lønnsinntekt etter skatt varierer betydelig etter kjønn, inntektsnivå og sivilstatus. Bruken av en aggregert respons på 0,1 i beregningene i Perspektivmeldingen må derfor ses på som en tilnærming av hvordan en negativ virkning på arbeidstilbudet av økt skatt på lønn vil bidra til at en må øke skatten ytterligere for å dekke finansieringsbehovet over tid.

